

STUDIU PRIVIND DEZVOLTAREA STRATEGICĂ A TURISMULUI ÎN JUDEȚUL BRĂILA 2019-2027

Cuprins

INTRODUCERE	4
CAPITOLUL 1. ANALIZA OFERTEI TURISTICE	4
1.1. Istoric și localizare	4
1.1.1. Istoric	4
1.1.2. Localizare, caracteristici generale date de poziția în regiune	5
1.2. POTENȚIALUL TURISTIC NATURAL AL JUDEȚULUI BRĂILA	7
1.2.1. Potențialul turistic al reliefului	8
1.2.2. Potențialul turistic al climei	11
1.2.3. Potențialul turistic al apelor	17
1.2.4. Potențialul turistic al vegetației și faunei	28
1.3. POTENȚIALUL ANTROPIC	39
1.3.1. Patrimoniul cultural (monumente istorice, muzee și galerii de artă, patrimoniul religios, instituții de spectacole)	40
1.3.2. Evenimente culturale – spectacole/zilele comunei, concerte etc.)	70
1.3.3. Tradiții și obiceiuri	74
1.4. FORME DE TURISM PRACTICATE ÎN JUDEȚUL BRĂILA	77
1.4.1. Turismul balnear	82
1.4.2. Turismul activ	86
1.4.3. Turismul cultural	89
1.4.4. Turismul rural, agroturismul și ecoturismul	92
1.4.5. Turismul de afaceri (MICE) - centre de conferințe și expoziții	93
1.5. ITINERARII (TRASEE) TURISTICE ÎN ZONĂ	96
1.6. CAPACITATEA DE CAZARE	113
1.6.1. Structuri de primire turistice cu funcțiune de cazare	113
1.6.2. Locația structurilor de cazare	115
1.6.3. Capacitatea de cazare	116
1.7. STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICE CU FUNCȚIUNE DE ALIMENTAȚIE ȘI AGREMENT	122
1.8. SERVICII TURISTICE	124

1.8.1. Agenți de turism și turoperatori	124
1.8.2. Ghizi de turism	126
1.8.3. Centre de informare turistică	127
1.8.4. Resurse umane și formare profesională în domeniu	129
1.9. ACCESIBILITATE ȘI TRANSPORT	133
1.9.1. Infrastructura de drumuri publice	133
1.9.2. Infrastructura feroviară	134
1.9.3. Infrastructura portuară	134
1.9.4. Infrastructura aeriană	134
CAPITOLUL 2. ANALIZA CERERII ȘI CIRCULAȚIEI TURISTICE ÎN JUDEȚUL BRĂILA	135
2.1. Segmente de piață și profilul vizitatorilor	135
2.1.1. Aspecte cantitative și calitative ale structurii cererii turistice la nivel internațional	135
2.1.2. Tipuri de călătorii preferate de turiștii români/străini	140
2.1.3. Percepția pieței turistice. Destinații ale turiștilor	143
2.1.4. Profilul clienților	150
2.2. ANALIZA INDICATORILOR CIRCULAȚIEI TURISTICE ÎN JUDEȚUL BRĂILA	153
2.2.1. Evoluția numărului de sosiri turistice	154
2.2.2. Analiza numărului de sosiri turistice pe categorii (români/străini)	156
2.2.3. Analiza numărului de sosiri turistice pe luni	158
2.2.4. Evoluția numărului de înnopțări în structurile de primire turistice cu funcțiune de cazare	162
2.2.5. Durata medie a sejurului	168
2.2.6. Sezonalitatea turistică	170
CAPITOLUL 3. POLITICA DE ORGANIZARE ȘI IMPLICARE A ACTORILOR LOCALI	172
3.1. POLITICA ACTIVITĂȚII DE TURISM	172
3.1.1. Documente strategice la nivel național	172
3.1.2. Documente relevante la nivel regional	174
3.1.3. Documente relevante la nivel județean și local (strategii, planuri de acțiuni etc.)	177
3.1.4. Surse de finanțare (zone urbane și rurale)	179
3.2. ORGANIZAREA TURISMULUI LA NIVEL JUDEȚEAN ȘI LOCAL	185
3.2.1. Autorități publice	185
3.2.2. Organizații private	186
CAPITOLUL IV. EVALUAREA ATRACTIVITĂȚII DESTINAȚIEI TURISTICE JUDEȚUL BRĂILA	188
4.1. Atractivitatea județului Brăila la nivel național și internațional	188

4.1.1.Evaluarea potențialului natural din județul Brăila	188
4.1.2.Evaluarea potențialului antropic din județul Brăila	194

INTRODUCERE

CAPITOLUL 1. ANALIZA OFERTEI TURISTICE

1.1. Istoric și localizare

1.1.1. Istoric

Județul Brăila este unul dintre cele mai vechi unități administrativ-teritoriale ale țării, el datând de la întemeierea Țării Românești (începutul secolului al XIV-lea) și până în prezent. Existența sa anterioară secolului al XIV-lea este dovedită prin documente anterioare anului 1300, ce atestă existența orașului Brăila, sub numele de Proilavan, la cea dată. Prima mențiune documentară a județului Brăila datează din 1481, urmată de o alta datată 1487, când a fost emis un act prin care voievodul Vlad Călugărușul dăruia teren egumenului și călugărilor mănăstirii Snagov *"...să le fie în județul Brăila gălețile de grâu domnești ohabnice¹ și dijma domnească și vămășitul, zeciuiala care este domnească de la stupi și cu perperii² cu tot în întreg județul Brăila..."*.

După 1542, când orașul Brăila și teritoriile din jur au fost transformate în raia turcească, județul Brăila a continuat să existe și să figureze în actele cancelariei domnești, chiar dacă a rămas sub ocupația turcilor. În 1646, județul Brăila a fost contopit cu județul Râmnicu Sărat, după care a fost reînființat temporar în perioada războiului ruso-turc. În perioada 1809-1812, județul Brăila s-a aflat sub ocupație rusească.

În 1829, prin Tratatul de pace de la Adrianopol, orașul Brăila și teritoriile din jur (2 plăși³ cu 58 de sate și domeniul Brăilei, care cuprindea teritoriul fostei raiale) au fost restituite Țării Românești. Sub această formă a rezistat județul Brăila până în 1950, când în urma reformei administrativ-teritoriale a României, a fost desființat și inclus în regiunea Galați, sub forma raioanelor Brăila, Făurei și Însurăței.

Brăila a fost reînființat ca județ de sine stătător la 17 februarie 1968, când a avut loc o nouă împărțire administrativ-teritorială a țării.

Referitor la numele Brăilei, acesta este un toponim clar de origine autohtonă, cu toate confuziile mai mult sau mai puțin intenționate care au circulat în anumite perioade. El provine dintr-un toponim asemănător cu toponimele tracice sud-dunărene în care *gi* se va transforma în *i*. În unele lucrări s-au menționat formele de limbă greacă *Proilaba*, de limbă slavă *Proilava*, de limbă turcă *Ibraila* și alte forme ca *Brilaga* sau *Braylaum*.

¹ ahabnice

² Perper, perperii: monedă bizantină de aur, care a circulat (bătută cu stemă proprie) și în Țările Române, în sec. XIV-XV.

³ plasă, plăși: subdiviziune administrativă mai mică decât un județ

Vechii istorici atribuie numelui Brăila o origine indo-europeană, *bhreg* însemnând pisc vertical, cu referire clară asupra poziției geografice a orașului, mai precis asupra malului înalt, adică a piscului sau versantului vertical foarte vizibil privit din amonte, adică de călătorul ce vine din Galați pe Dunăre, de aici și celălalt nume existent de "Piscul Brăilei", acordat orașului în trecut. Un studiu al originilor Brăilei arată că regiunea a fost locuită din vremuri imemorabile. Există numeroase vestigii arheologice dovedind prezența omului neolitic (Boian-Giulești) 5000 î.Hr., la Brăilița (vârful Cațağaței), viața a continuat în epoca bronzului, fiind atestată apoi o puternică așezare getică între secolele IV și III î.Hr. aflată pe terasa înaltă a Dunării și întreținând legături cu grecii, de la pontul Euxin, până la Elada.

Brăila este o veche așezare pe malul stâng al Dunării, apărând cu numele "Drinago" într-o veche descriere geografică și de călătorii spaniolă, "Libro del conocimiento" (1350), dar și pe câteva hărți catalane (Angellino de Dalorto, 1325 - 1330 și Angelino Dulcert, 1339). Este menționat ca Brayla în 1368 într-un privilegiu de transport și comerț acordat neguțătorilor brașoveni. Orașul a fost ocupat de turci în 1538-1540, fiind raia (sau kaza) de la 1554 și până la sfârșitul războiului ruso-turc din 1828 - 1829, perioadă în care era numit Ibrail. În secolul al XV-lea, numele Brăilei este amintit sub forma Breil, într-o mențiune a Cancelariei Voievodului "Tibor din Transilvania". Perioada de maximă înflorire o are la începutul secolului XX, când Brăila este un important port de intrare-ieșire a mărfurilor din România, accesibil navelor maritime de dimensiuni mici și medii.

1.1.2. Localizare, caracteristici generale date de poziția în regiune

Județul Brăila se află situat în partea sud-estică a României în zona de câmpie, pe un teritoriu de 4765,8 km², reprezentând 2% din suprafața totală a țării. Județul Brăila se situează între coordonatele de 44° 44' și 45° 28' latitudine nordică și 27° 05' și 28° 10' longitudine estică. Este traversat prin sud de paralela de 45° latitudine nordică, poziția județului Brăila pe această coordonată geografică importantă determinând caracteristicile climei, vegetației și faunei din regiune.

Reședința județului este municipiul Brăila, situat pe fluviul Dunărea, care curge prin județ înainte de a-și continua drumul către județele vecine, Galați și Tulcea, pentru ca apoi să se verse în Marea Neagră.

Județele cu care se învecinează Brăila sunt: la nord județul Galați, la est județul Tulcea, la sud-est județul Constanța, la sud județul Ialomița, la vest județul Buzău, iar la nord-vest județul Vrancea. Această poziționare geografică este avantajoasă deoarece condițiile naturale și proximitățile sunt prielnice dezvoltării economice și sociale. Relieful și clima favorizează locuirea, iar pe solurile fertile se practică o agricultură dezvoltată. Prezența fluviului Dunărea, apropierea de mare și de capitala României înlesnesc legăturile cu întreaga țară și cu Europa. Toate aceste elemente conferă județului Brăila și municipiului reședință de județ accesibilitate și deschidere către întreaga țară.

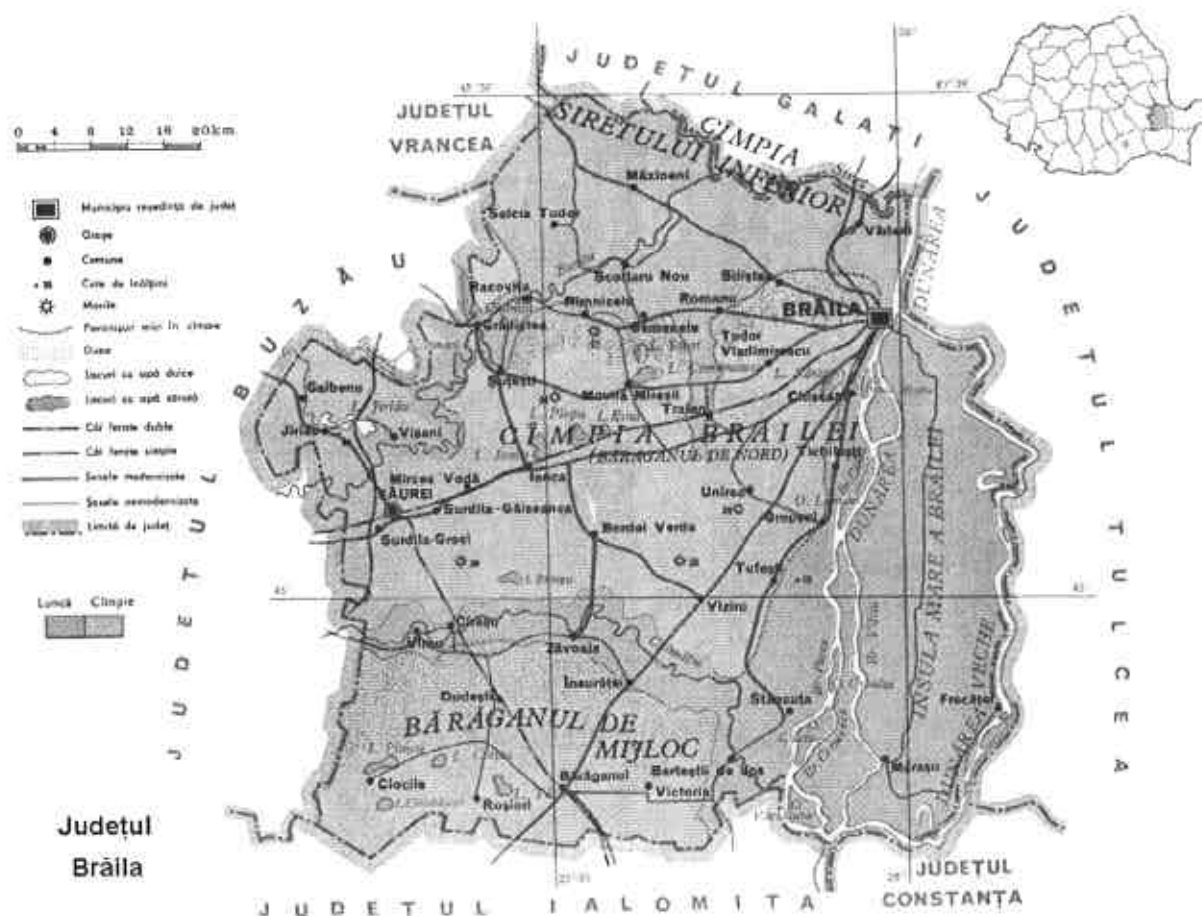

Fig. 1.1.1. Harta fizico-geografică a județului Brăila

Sursa: www.google.com

Municipiul reședință de județ, Brăila, este situat în partea nord-estică a județului omonim, pe coordonatele $45^{\circ}16'17''$ latitudine nordică și $27^{\circ}58'33''$ longitudine estică, la 20 m altitudine. Brăila este situată la 170 km amonte de vărsarea Dunării în Marea Neagră și la zona de intersecție a trei provincii istorice: Țara Românească, Moldova și Dobrogea.

Așezarea Brăilei pe malul actual al Dunării n-a fost la întâmplare, ci anume aleasă într-un spațiu situat pe un promontoriu al Bărăganului, care domină apele fluviului, ferindu-l de inundații. Așezarea geografică a Brăilei o face una dintre localitățile cele mai favorizate de natură din România. Așezată și pe Dunărea inferioară acolo unde ea se reunește prin cele două brațe ale sale, Dunărea Nouă și Dunărea Veche, natura a înzestrat acest loc cu daruri deosebite destinate Brăilei: are o terasă, o platformă și un chei natural, la care se adaugă malul adânc ce ține numai cât se întinde orașul, iar șenalul navigabil face din oraș primul port maritim de pe Dunăre devenind, la peste 100 de ani după amenajarea brațului Sulina, ultimul loc de acostare al navelor maritime ce pot sosi din orice colț al lumii.

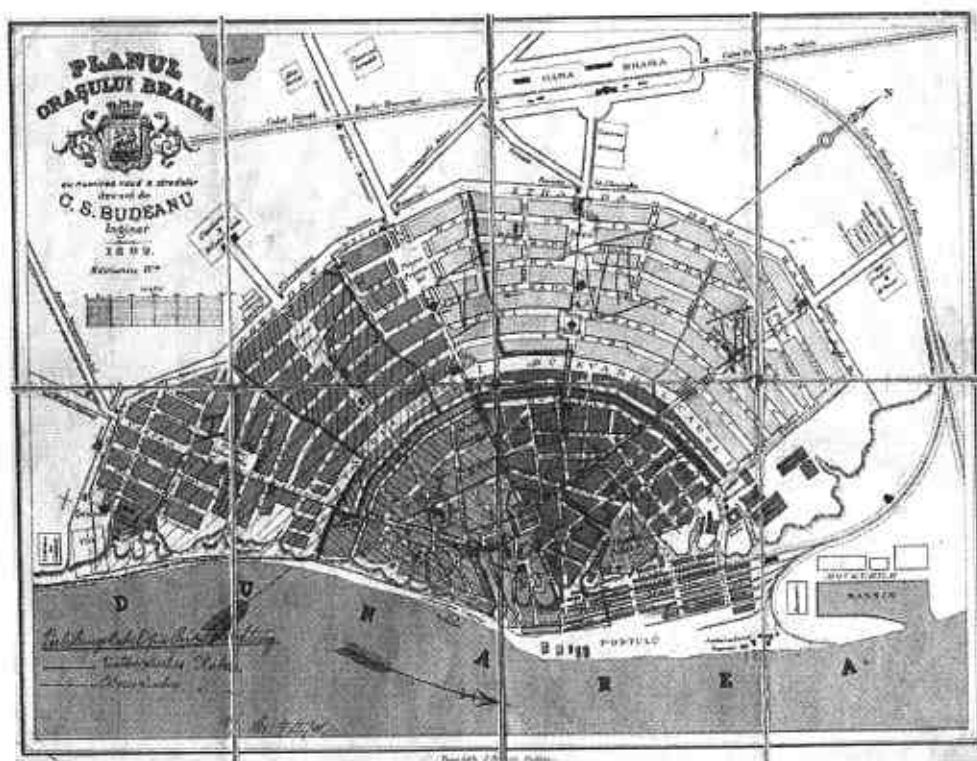

Fig. 1.1.2. Planul orașului Brăila realizat în 1892

Sursa: www.centrul_istoric_braila

Față de capitala țării, de curbura Carpaților și de Marea Neagră, distanțele nu depășesc 200 km. Brăila se află la 170 km de Sulina, 200 km de București și 100 km de Focșani. În condițiile în care, în afara Galațiului nu există orașe mai mari, Brăila are posibilitatea să-și exercite influențele directe asupra unor vaste teritorii de mare importanță economică.

1.2.POTENȚIALUL TURISTIC NATURAL AL JUDEȚULUI BRĂILA

Deși beneficiază de elemente de potențial turistic naturale deosebite, județul Brăila este încă deficitar la valorificarea acestora. Acest fapt rezidă atât dintr-o infrastructură care prezintă încă deficiențe cât și dintr-o slabă popularizare a obiectivelor ce merită atenția turiștilor români și străini.

În virtutea acestei concepții, Brăila nu trebuie să rămână doar o „poartă” tranzitată de turiști în drum spre Marea Neagră, ci să constituie un produs turistic bazat, în primul rând, pe unicitatea unor resurse naturale valoroase.

Alături de investițiile necesare lansării turismului în economia județului, în etapa actuală este nevoie de colaborarea permanentă între instituțiile, organizațiile și agenții economici interesați, pentru constituirea profilului material și spiritual al produsului turistic.

1.2.1. Potențialul turistic al reliefului

Caracteristici ale reliefului

Relieful județului Brăila este reprezentat, în proporție de 58%, de o câmpie tabulară, de tip bărăgan, subunitate a Câmpiei Române. 42% din teritoriul județului este ocupat cu luncile Dunării, Siretului, Buzăului și Călmățuiului, care constituie unități distincte în cadrul câmpiei.

Cea mai mare parte din suprafața județului Brăila (cu excepția luncii Dunării) se suprapune părții de nord-est a Câmpiei Române, formată din mai multe subunități: Câmpia Bărăganului central sau Bărăganul Ialomiței, Câmpia Călmățuiului, Câmpia Bărăganului de nord sau Câmpia Brăilei și Câmpia Siretului inferior. Singurele variații de relief le reprezintă văile râurilor, crovurile și cuvetele lacustre.

Cea mai mare altitudine a județului Brăila se află în arealul comunei Zăvoaia (51 m) din Câmpia Călmățuiului, iar cea mai joasă (6 m) se află în Balta Brăilei.

Relieful de câmpie este relativ uniform, cu interfluvii netede, întinse, care formează așa-zisele câmpuri (Viziru, lanca, Mircea Vodă, Mohreanu, Roșiori etc.), acoperite în mare parte cu depozite loessoide.

Caracteristicile principale ale câmpiei sunt date de prezența numeroaselor crovuri formate prin tasarea depozitelor de loess în care s-au acumulat apele care au generat lacuri și de extinderea suprafețelor acoperite de dune de nisip fixate cu vegetație, care s-au suprapus depozitelor loessoide.

Luna Dunării din această zonă (cuprinsă între brațul Dunărea Veche la est și cursul principal al Dunării la vest) este numită Balta Brăilei sau Insula Mare a Brăilei (denumire improprie, folosită de agronomi). Balta Brăilei are o lungime de 60 km, o lățime de 20 km și ocupă o suprafață de aproximativ 96 000 ha, fiind îndiguită, desecată și redată circuitului agricol, în special pentru culturi de porumb.

Principala formă de relief pe care se desfășoară județul Brăila este formată din Câmpia Brăilei, situată între râurile Călmățui și Buzău. Câmpia Brăilei cunoscută și sub numele de Bărăganul de Nord, este o subunitate a sectorului estic al Câmpiei Române și se caracterizează prin prezența numeroaselor terase, alături de sectoare joase și netede. Câmpia Brăilei se desfășoară între luncile râurilor Siret (la nord), Călmățui (la sud) și Buzău (la vest) și lunca largă a Dunării (la est). Altitudinea câmpiei scade de la cca.50 m (în vest) la 20 m (în est). În cea mai mare parte, câmpia

este acoperită de depozite de loess pe care s-au dezvoltat cernoziomurile, soluri fertile în condiții normale de umiditate.

Câmpia Brăilei este formată din mai multe sectoare (câmpuri): Viziru, lanca, Gemenele etc., presărate cu numeroase movile și lacuri instalate în crovuri (lacurile lanca, Plopu, Esca, Lutul Alb, Lacu Sărat ș.a.)

Cea mai importantă unitate fizico-geografică pe care se desfășoară județul Brăila o reprezintă lunca Dunării, încadrată la est de Munții Pricopanului, spre vest de Câmpia Bărăganului, iar la nord de câmpia Siretului Inferior. Altitudinea reliefului variază de la 4 m în Balta Brăilei la 467 m în vârful Țuțuiatul din Munții Dobrogei, vizibil de pe de pe faleza orașului.

Din punct de vedere geologic, stratul de suprafață aparține depozitelor neogene formate din argile, pietrișuri și nisipuri datând din epoca cuaternară. Zona cea mai joasă situată pe grindul fluviatil are, față de Dunăre, 3-4 metri peste nivelul mării, în această zonă găsindu-se cea mai mare parte a instalațiilor portuare, inclusiv docurile.

Urmează Lunca Dunării, care face trecerea spre zona de terasă, ea fiind o zonă umedă, cu lacuri permanente. Aceași zonă cu înălțimi de 4-6 m se întinde în sudul intravilanului, cuprinzând Uzina de apă, o secție a Uzinei "Laminorul" și continuând până spre satul Vărsătura.

Cea mai mare parte a municipiului Brăila se întinde în zona de terasă, ce are înălțimea cuprinsă între 12-25 m și se ridică peste un versant, cunoscut sub numele de faleză. Terasa Brăilei este plană, coborând de la nord unde se află Piscul Brăilei (33 m) spre sud atingând (15 m), iar de la est la vest înălțimile variază între 25 m la Grădina Mare și 10 m în cartierul Lacu Dulce. Brăila mai este încadrată, pe lângă lunca cu același nume, și de luncile Călmățuiului, Buzăului și Siretului aflate la distanțe situate între 2-20 km. la care se adaugă Bălțile Brăilei, care astăzi se numesc Insula Mare și Mică a Brăilei. Bălțile Brăilei se desfășoară pe 60 km lungime, 22 km lățime și o suprafață de 100.000 ha. În urma îndiguirii și a desecării acestora, s-au obținut 76.700 hectare agricole, ce constituie cea mai mare unitate agricolă din Europa.

Elemente de relief cu potențial turistic

În ciuda faptului că este dominat de câmpie, relieful Județului Brăila este divers și interesant. Peste întinsa Câmpie a Bărăganului numeroase forme se constituie în relief: mici movile, adâncituri care păstrează apa, dune de nisip, largi confluențe ale râurilor, meandre, ostroave, grinduri. Ele conferă acestor ținuturi unicitate și un farmec aparte, cu reale valențe turistice.

Fluviul Dunărea și râurile care străbat teritoriul județului au cea mai mare importanță în desfășurarea reliefului. În primul rând Dunărea, întrucât valea fluviului impune, în teritoriu, două unități deosebite: câmpia în partea vestică și Balta Brăilei, în partea de est; apoi râurile, pentru că ele delimitează subunitățile în cadrul câmpiei și pentru că în lungul lor se formează lunci.

Teritoriul situat la vest de Dunăre, reprezintă cea mai mare parte din întinderea județului. Pe această întindere, relieful de câmpie este, în general, neted, întrerupt de movile, văi și lacuri. Râurile care delimitează această zonă sunt Siretul, Buzăul și Călmățuiul.

Siretul curge în partea de nord a județului, formând o câmpie joasă ce se lărgeste în partea de vest, unde atinge o lățime de aproape 20 de km la confluența cu Buzăul. Această unitate, numită Câmpia Siretului Inferior este cea mai joasă câmpie a țării, având în partea vestică înălțimi foarte coborâte.

Buzăul curge în partea de nord-vest a județului, printr-o luncă joasă, numită Câmpia Buzăului. Aceasta se prezintă ca un culoar nisipos, larg de 3-5 km, pe care Buzăul a creat multe grinduri și alpii părăsite.

Călmățuiul curge în partea de sud a județului și formează, în lungul său, o câmpie nisipoasă, care face parte din Bărăganul Ialomiței. Aceasta este mai înaltă decât luncile formate în lungul Siretului și al Buzăului și cuprinde în sud Câmpul Mohreanu, unde se află cele mai mari înălțimi din județ (60 m) și Câmpia Roșiori, cu nisipuri cultivate.

În partea centrală a județului, între Lunca Dunării, a Siretului a Buzăului și a Călmățuiul se desfășoară Câmpia Brăilei. În partea centrală a acesteia există o zonă mai joasă, ca o vale seacă, largă de aproape 3 km, în care se presupune că ar fi curs în vremuri îndepărtate un braț al Dunării. Această vale, care mai este numită și Burduful Iancăi, desparte Câmpia Brăilei în doua sectoare: sectorul estic ce cuprinde Câmpul Viziru și sectorul vestic ce cuprinde Câmpul Gemenele, Câmpul Ianca și Câmpul Mircea Vodă.

Balta Brăilei, în estul județului, este teritoriul cuprins între cele două brațe principale ale Dunării. Ea începe de la bifurcația Dunării de la nord de Giurgeni și se desfășoară până la confluența celor două brațe în aval de Brăila. Acest teritoriu foarte jos a fost cândva mlăștinos, asemănător cu Delta Dunării. În secolul trecut, el a fost desecat, îndiguit și transformat într-un uscat care poartă numele de Insula Mare a Brăilei.

Insula Mare a Brăilei are o lungime medie de 60 de km și o lățime de până la 20 de km. După desecare, ea a devenit teren agricol, dar pentru transformarea bălții în uscat a fost necesară înălțarea unor diguri pe o lungime totală de 117 km, a fost pompată apa din interior și au fost construite canale de irigații. Insula a devenit unul dintre cele mai productive terenuri agricole din țară, dar peisajul natural a fost înlocuit cu unul artificial, mediul a fost modificat în profunzime, iar istoria acestei transformări este marcată de transformări ireversibile ale ecosistemului.

În brațul vestic al Dunării, apele se despletesc în mai multe cursuri secundare, ce închid, în interior, un teritoriu inundabil, cunoscut sub numele de Insula Mică a Brăilei.

Insula Mică a Brăilei ocupă o suprafață mult mai restrânsă decât Insula Mare, desfășurându-se între cursul principal și brațele Dunării, de la bifurcația Giurgeni-Vadu Oii și până la sud de Brăila, la confluența brațului Craiva cu Dunărea. Insula Mică păstrează peisajul natural, care este foarte asemănător cu cel din Delta Dunării și este protejat, arealul fiind declarat parc natural.

1.2.2.Potențialul turistic al climei

Clima județului Brăila este temperat-continentală, cu veri călduroase și secetoase și ierni friguroase, marcate frecvent de viscole.

Din punct de vedere climatic, Brăila se află în provincia climatică continentală, în ținutul climei de câmpie, la contactul cu clima de luncă Dunăre – Siret - Prut. Pentru clima acesteia, de mare importanță sunt și Munții Măcinului care, prin orientarea lor NV-SE reprezintă un baraj natural în calea vânturilor din est, determinând și fenomenul de foehnizare a aerului care trece peste Balta Brăilei, cu mari mase de aer cald și uscat.

Caracteristici și elemente climatice de risc

Dat fiind faptul că unghiul de incidență al razelor soarelui este mai ridicat, crește radiația solară, iar terenurile sărăturoase din jurul municipiului Brăila, mai ales Lacu Sărat, constituie un factor de încălzire mai accentuată a atmosferei. De aceea, verile sunt secetoase, călduroase și uscate, datorită maselor de aer continental, iar iernile sunt reci și au zăpadă puțină. Perioadele de îngheț variază între 100-110 zile pe an, de la începutul lunii noiembrie și până la sfârșitul lunii martie. Temperatura aerului are o medie anuală de 11,1^oC, în timpul verii variind între 22 și 35^oC, astfel că 112 zile pe an au o medie de peste 25^oC vara, dintre care 42 de zile ating valori tropicale. Sub aspect termic, zona este asemănătoare regiunii de sud a Dobrogei și a Banatului, chiar dacă se află mai la nord.

În timpul iernii temperatura medie este ridicată oscilând în jur de 2^oC. Astfel, media lunii ianuarie este de 2,2^oC, iar a lunii iulie de 23,1^oC. Maxima absolută atinsă în oraș s-a realizat în iulie 1943, fiind de 40,5^oC, iar cea minimă a fost înregistrată în ianuarie 1947, fiind de -26,5^oC.

Pe teritoriul județului Brăila s-a înregistrat la 10 august 1951, la stația meteorologică Ion Sion din Bărăgan, maxima absolută a României, de 44,5^oC, valoare omologată până în prezent ca record absolut pe țară. Temperatura minimă absolută, de -30,0^oC, a fost înregistrată la stația meteorologică Grivița, la 25 ianuarie 1942.

Amplitudinea maximă a valorilor termice extreme pe teritoriul județului Brăila este de 74,5^oC, situându-se din acest punct de vedere pe locul 2 în țară, după județul Brașov (județ în care s-a înregistrat minima absolută a temperaturii aerului în România), unde această amplitudine este de 77,4^oC.

Tabelul 1.1.1. Valorile multianuale ale temperaturii aerului (media, minima, maxima) și ale precipitațiilor

Parametrul meteorologic/luna	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatura medie (°C)	-1.6	0.2	4.7	11.3	16.7	20.5	22.3	21.9	17.9	12	6.1	1.1

Parametrul meteorologic/luna	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatura minimă (°C)	-4.8	-3.1	0.5	6.1	11.3	14.9	16.5	16	12.2	6.9	2.4	-1.8
Temperatura maximă (°C)	1.7	3.6	9	16.5	22.2	26.1	28.1	27.8	23.7	17.2	9.9	4
Cantitatea de precipitații (mm)	28	31	27	37	51	64	47	43	41	28	35	34

Sursa: date prelucrate www.meteoromania

Precipitațiile atmosferice însumează 400-500 mm anual, majoritatea acestora căzând în semestrul cald al anului. Caracterul precipitațiilor este torențial, aversele fiind frecvent însoțite de descărcări electrice, intensificări ale vântului și chiar grindină. În general, cantitatea scăzută a precipitațiilor și frecvența anilor secetoși (1896, 1908, 1927, 1934, 1938, 1946, 1951, 1968, 1996, 2000, 2002, 2012) pun probleme culturilor agricole, deficitul de apă trebuind să fie compensat prin irigații.

Presiunea atmosferică se caracterizează printr-un maxim în sezonul rece, când are în medie valoarea de 754,9 mm datorită unor câmpuri anticlonice și printr-un minim în sezonul cald, de 754 mm.

Variația diurnă se caracterizează printr-un maxim dimineața și un minim spre seară, nepunând nici o problemă deosebită pentru aclimatizare.

Radiația solară este mai mare, însumând 123.000 cal/cm², o parte propagându-se vara în sol, altă parte consumându-se prin evaporarea apei, iar restul pierzându-se în atmosferă.

Sub aspectul nebulozității, aceasta este redusă la Brăila. În timpul verii se atinge media de 60 de zile senine și numai 12 acoperite de nori. Anual, câte 75 de zile sunt noroase la Brăila. Precipitațiile nu depășesc în timpul anului 500 mm. În timpul verii, sunt aproximativ 20 de zile ploioase, cele mai reduse fiind în perioadele de toamnă și iarnă, iar cele ridicate în timpul primăverii. Stratul de zăpadă este redus atât ca grosime, 20 cm cât și ca durată, 45 de zile. Lunile mai, iunie, iulie, sunt cele mai bogate în precipitații, iar septembrie și februarie se caracterizează prin precipitațiile cele mai reduse. Analiza arată o perioadă de secetă ridicată, nivelul minim al ploilor torențiale fiind atins în iunie 1926 cu 110,7 mm. Durata de strălucire a soarelui este de 2200 ore anual, vara fiind între 90-100 zile senine, cu insolație maximă, ceea ce face ca zona să rivalizeze cu litoralul pontic ce dispune de un total de 2400 ore anual. Acest lucru se datorează maselor de aer continental ce survolează zona și care ridică la 290 numărul zilelor însorite anual.

Umezeala este de numai 33%, fiind redusă vara când datorită căldurii se ajunge la o mai mare intensitate a radiațiilor. Ceața lipsește aproape total primăvara și doar în lunile reci, mai ales de toamnă târzie și iarna, este sporadică îngreunând în special circulația fluvială și traversarea Dunării cu bacul. Manifestările electrice sunt constatate în lunile de vară, fiind însă reduse la doar 2-3 cazuri lunar, numărul lor crescând în perioada ploioasă din timpul primăverii.

Vânturile predominante bat, cu o frecvență mai mare, dinspre nord (31,5% din cazuri) și nord-est (18%), cu viteze medii anuale ce variază între 1,5 și 5,3 m/s. Vitezele maxime ale vântului se înregistrează în timpul iernii, când acestea depășesc frecvent 100 km/h (în februarie 1954, viteza vântului a atins 125 km/h).

Crivățul, un vânt uscat și rece, bate iarna dinspre nord și nord-est, cauzat de anticicloul siberian. Vara bate dinspre est un vânt cald și uscat, Suhoveiul.

În municipiul Brăila se înregistrează o perioadă de calm de 12% anual, frecvența cea mai ridicată fiind în septembrie-octombrie și apoi în ianuarie și iulie.

Cât privește calitatea aerului, datorită configurației zonei există posibilitatea unor primeniri permanente cu ajutorul circulației curenților. Umezeala relativă nu depășește 60% în zilele de vară. Teritoriul învecinat cu orașul Brăila are un climat specific de câmpie, fiind apropiat de cel al Bărăganului, cu o dinamică a atmosferei mai intensă, iar amenajările hidrotehnice din baltă și de pe terasă unde sunt numeroase canale de irigații, îndulcesc climatul, atenuând ariditatea și diferențele de temperatură dintre sezoane.

În cadrul climatului local, un rol deosebit îl are aero-ionizarea negativă a aerului. Cu cât aerul este mai curat, cu atât este mai bogat în ioni negativi. S-a stabilit că aero-ionizarea negativă a aerului exercită efecte benefice asupra organismului. Aceste efecte se pot rezuma astfel:

- restabilesc mai rapid parametrii respiratori și circulatori perturbați în urma efortului;
- echilibrează sistemul neuropsihic;
- crește randamentul psihofizic;
- crește rezistența organismului la efort și stres;
- induce o stare de confort biologic.

Ca un supliment la potențialul turistic al zonei Însurăței se află și Pădurea Viișoara ce a fost declarată rezervație forestieră prin hotărârea Consiliului Popular al Județului Brăila din 24 septembrie 1979. Înainte se numea „Pădurea Bertești - Mihai Bravu” după denumirea localităților din apropiere. Teritorial ea aparține satului Lacu Rezi, situat pe dreapta pârâului Puturos, afluent al Călmățuiului.

La Pădurea Viișoara se poate ajunge fie pe șoseaua Brăila - Slobozia până la Viziru (36 km) și de aici încă 10 km spre Însurăței.

Favorabilitatea climei pentru turism (analiza indicelui de confort termic și a indicelui de răcire)

Cea mai scăzută temperatură medie lunară înregistrată la Brăila a fost -11°C în februarie 1954, iar cea mai mare temperatură medie lunară înregistrată a fost 27°C în iulie 2012. Anul 2016 a fost cel mai cald din Brăila, când temperatura medie anuală a fost de 14°C. Cel mai rece an la Brăila, de când se fac măsurători sistematice asupra parametrilor meteorologici, a fost anul 1939, când temperatura medie anuală a fost de numai 8°C.

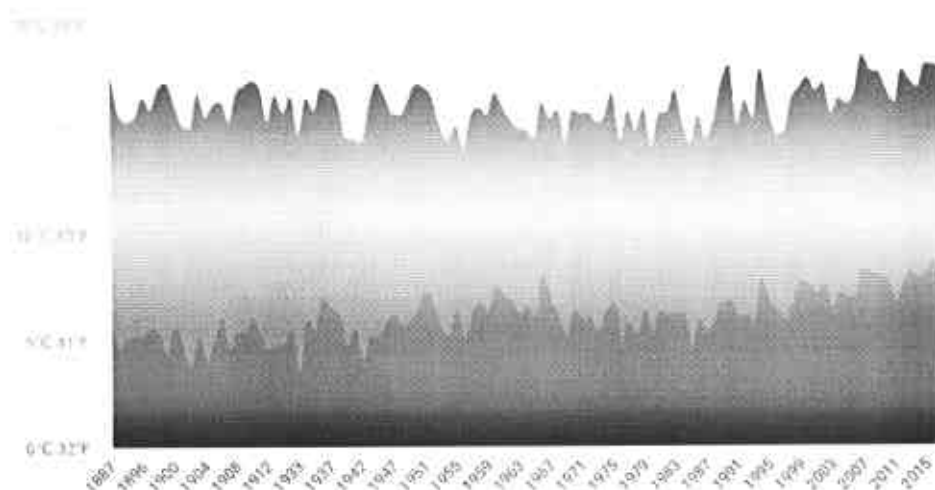

Fig. 1.1.3. Variația temperaturii aerului și precipitațiilor în perioada 1887-2018 la Brăila
Sursa: www.climate/romania/braila

Tabelul 1.1.2. Valoarea principalilor parametri meteorologici la Brăila, pentru intervalul 2013-2018

	<i>Ian</i>	<i>Feb</i>	<i>Mar</i>	<i>Apr</i>	<i>Mai</i>	<i>Iun</i>	<i>Iul</i>	<i>Aug</i>	<i>Sept</i>	<i>Oct</i>	<i>Nov</i>	<i>Dec</i>
T_{medie} (°C) ziua	1	3	9	16	22	26	28	28	23	17	9	4
T_{med} (°C) noaptea	-5	-3	0	5	10	14	16	16	11	6	2	-2
Precipitații (mm)	32	26	27	40	51	66	49	43	41	36	39	35

Sursa: www.climate/romania/braila

Lunile cu precipitații bogate sunt iunie, mai și iulie, când cantitatea însumată pe acest interval este de 166 mm precipitații. Cele mai multe precipitații se produce în iunie, cu o medie de precipitații 66 mm. Suma anuală de precipitații la Brăila este de 485 mm, iar temperatura medie anuală este 16°C. Cea mai caldă lună a anului este iulie, când temperatura aerului atinge 28°C. De obicei, ianuarie este cea mai rece lună în Brăila, cu temperatura medie de 1°C.

Amplitudinea termică (diferența dintre valorile termice ale lunii celei mai calde și celei mai reci este de 27°C. Diferența dintre luna cea mai bogată în precipitații (iunie) și cea cu precipitațiile cele mai puține (februarie) este 40mm.

La Brăila, anual cel puțin pe durata a patru luni se depășește media termică de 20°C. Cantitatea de precipitații este distribuită inegal pe durata unui an.

Cei care călătoresc la Brăila în ianuarie, se pot aștepta la zile cu ceață, uneori ploaie dar cel mai adesea ninsoare, în condițiile în care temperaturile aerului variază între -1°C și 9°C, cel mai adesea maxima fiind în jur de 5°C. De obicei, prima săptămână din lună este și cea cu valorile termice mai scăzute, cu frecvente intensificări de vânt rece și chiar episoade cu viscol.

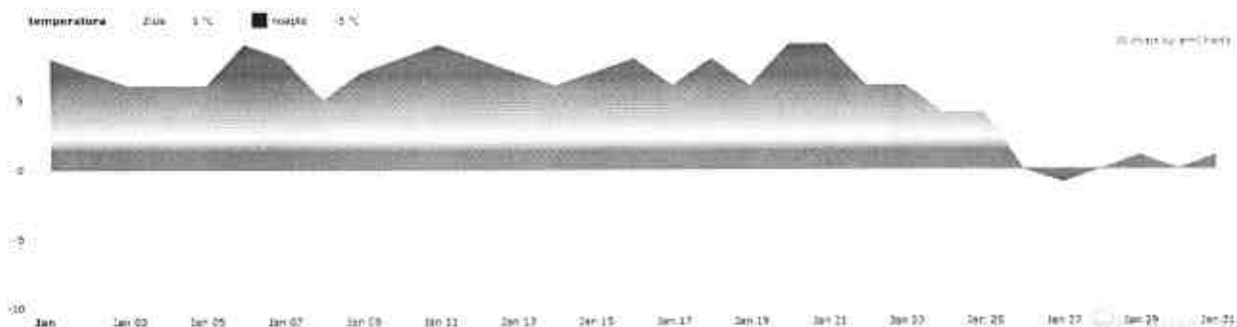

Fig. 1.1.4. Variația mediei zilnice a temperaturii aerului în ianuarie, în perioada 2013-2018 la Brăila

Sursa: www.climate/romania/braila

În februarie, turistul sosit la Brăila se poate aștepta la zile cu ceață, ninsoare sau chiar ploaie. Gama de temperaturi medii în timpul zilei este de la 3°C la 12°C. De obicei, a treia săptămână din lună este cea mai rece, chiar geroasă, când și Crivățul intensifică senzația de frig. În rest însă, valorile maxime diurne pot atinge chiar și 7°C, ceea ce face ca vremea să fie agreabilă.

Turiștii care ajung în martie la Brăila se pot aștepta la frecvente zile cu ceață, adesea ploaie, uneori ninsoare, ocazional furtună. Gama de temperaturi medii în timpul zilei sunt în jur de 6°C și 18°C. De obicei, a treia săptămână din martie este cea mai prielnică activităților turistice în Brăila, deoarece temperatura aerului se încadrează în jurul valorii de 12°C și vântul are manifestări de la adiere, la viteze de 3-4 m/s.

Luna aprilie aduce frecvent la Brăila **zile cu ceață**, ploaie, uneori furtună. Temperatura aerului crește, atingând valori medii zilnice între 12°C și 21°C. Sfârșitul lunii aprilie este cel mai favorabil experiențelor turistice, deoarece temperatura medie diurnă trece de 16°C.

În luna mai, la Brăila turistul se poate aștepta la o vreme capricioasă: adesea ploaie, uneori furtună și câteva cazuri de ceață. Valoarea temperaturii medii a aerului variază între 18°C și 26°C, iar indicele UV atinge valoarea 7, motiv pentru care sunt necesare măsuri de precauție. Începând cu a treia decadă a lunii mai, instabilitatea atmosferică scade, zilele devin tot mai însorite și temperatura medie se înscrie în jurul valorii de 22°C. Cum păsările din Insula mică a Brăilei și-au făcut apariția, turistul iubitor de natură are șansa de a le vedea în număr mare și într-o multitudine de specii.

La nivelul României, luna iunie este cea mai ploioasă din an. Brăila nu face excepție, astfel că cele mai multe cazuri de zile cu ploaie se înregistrează în această lună. Ploile au caracter torențial, însoțite adesea de descărcări electrice, intensificări ale vântului și temperaturi medii în timpul zilei în jur de 22°C - 28°C. Indicele UV are și în această lună valori ridicate (7), motiv pentru care se recomandă o serie de măsuri preventive. Din a doua jumătate a lunii iunie, temperatura diurnă nu scade sub 26°C, zilele fiind uneori răcorite de adierea vântului.

Luna iulie se distinge prin valuri de căldură, uneori întrerupte de ploi în aversă, ce iau și aspect de vijelie. Temperatura aerului se apropie, pe parcursul zilei, de valoarea de 30°C, iar nopțile pot fi tropicale (cele în care temperatura minimă nu scade sub valoarea de 20°C). Canicula poate fi periculoasă, mai ales pentru cei cu afecțiuni sau cu imunitate mai scăzută. Indicele UV este mare (7) pentru a treia lună consecutiv, soarele strălucind mai ales în ultima decadă a lunii când temperatura aerului fluctuează în jurul valorii de 28°C și nici adierea ușoară a vântului nu răcorește atmosfera.

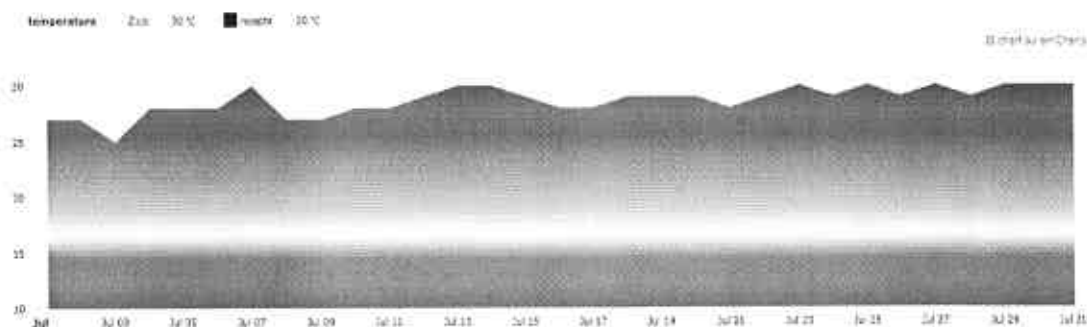

Fig. 1.1.5. Variația mediei zilnice a temperaturii aerului în iulie, în perioada 2013-2018 la Brăila

Sursa: www.climate/romania/braila

În august se manifestă ocazional averse care pot degenera în furtuni și frecvente valuri de căldură tropicală, cu temperaturi zilnice care trec de 31°C. Canicula poate fi periculoasă pentru turiștii neechipați corespunzător, fiind asociată și cu un indice UV ridicat (7). De obicei, prima decadă a lunii august este cea în care valorile termice sunt cele mai ridicate, în rest temperatura aerului de înscrie în jurul valorii de 28°C și vântul abia își face simțită prezența.

Valorile termice din septembrie scad la 22°C, cel mult 28°C. De obicei, prima săptămână păstrează încă valori termice mai ridicate, după care media termică scade spre valoarea de 24°C. În ultimii ani, în septembrie numărul zilelor cu ploaie nu a depășit 9 cazuri. Temperatura mai moderată și zilele senine fac din această lună una cu potențial turistic.

În octombrie reapare ceața, crește numărul zilelor cu ploaie și scade temperatura aerului la valori de 13°C până la 22°C. De obicei, prima săptămână este cea mai potrivită experiențelor turistice, deoarece temperatura aerului nu coboară ziua sub 17°C. Se semnalează însă câteva cazuri pe lună în care vântul devine mai intens.

Luna noiembrie aduce frecvente cazuri de ceață, adesea ploaie, ocazional furtună. Gama de temperaturi medii în timpul zilei variază în jurul valorilor de 8°C la 19°C. De obicei, prima săptămână este cea mai plăcută din lună, deoarece valorile termice ziua nu scad sub 13°C.

Decembrie aduce adesea ploaie, câteva cazuri de ninsoare, uneori ceață și temperaturi medii în timpul zilei de la 3°C la 12°C. Prima săptămână beneficiază de zile mai plăcute, când valoarea

temperaturii aerului nu scade ziua sub 7°C. Creșterea vitezei vântului poate aduce disconfort termic, deoarece senzația de frig este accentuată de intensificarea mișcării maselor de aer.

1.2.3. Potențialul turistic al apelor

Hidrografia

Județul Brăila, fiind situat în câmpie, are un relief în general uniform, singurele accidente de teren fiind apele curgătoare, crourele și depresiunile lacustre. Apele acoperă 6,4% din suprafață.

Numele și renumele Brăilei sunt legate de fluviul Dunărea. Datorită Dunării, Brăila a cunoscut mărire, a devenit port înfloritor în perioada interbelică, portul brăilean fiind locul în care se stabilea prețul cerealelor pentru Europa. Până și legenda "*La noi la Brăila, la tanti Elvira*" s-a născut datorită Dunării. Brăila este însă județul a încă două ape mari: Siretul și Buzăul.

Fluviul Dunărea și râurile care străbat teritoriul județului Brăila au o mai mare importanță în definitivarea reliefului.

Rețeaua hidrografică autohtonă este foarte slab reprezentată pe teritoriul județului Brăila, din cauza climatului temperat cu nuanțe semiaride, a energiei de relief reduse și a permeabilității depozitelor loessoide și nisipoase. Acești factori determină, în principal, existența unor întinse areale fără scurgere a apelor de suprafață, cunoscute ca areale sau zone semiendoreice.

Lipsa râurilor autohtone este compensată de câteva cursuri alohtone de apă care traversează județul, anume sectorul inferior al Dunării, al Siretului, Buzăului și Călmățuiului, care asigură o densitate de 0,3km/km² (una dintre cele mai scăzute din țară).

Cea mai importantă arteră hidrografică a județului Brăila este *Dunărea*, care intră pe teritoriul județului în aval de Giurgeni, unde se desface în trei brațe: Dunărea propriu-zisă la vest, brațul Vâlcu în partea central-vestică și Dunărea veche la est, ce închid între ele Balta Brăilei sau Insula Mare a Brăilei. Brațul Dunărea veche (numit și Măcin) reprezintă limita naturală dintre județul Brăila și județele Tulcea și Constanța.

Siretul drenează partea de nord a județului Brăila pe o distanță de 47 km, între Corbu Vechi și confluența cu Dunărea, separând pe această porțiune județul Brăila de județul Galați.

Râul *Buzău*, afluent de dreapta al Siretului, străbate partea de nord-vest a județului Brăila pe o distanță de 141 km, având un curs foarte meandrat. În regiunea Siretului inferior se constată un puternic fenomen de subsidență, reflectat prin convergența râurilor în această zonă, cunoscută ca "piață de adunare a apelor" prin meandrarea cursurilor de apă și aluvionarea intensă a acestora.

Râul *Călmățui* traversează partea central-sudică a județului Brăila pe o distanță de 70 km (râul are o lungime totală de 145 km și aproape o jumătate din el se află pe teritoriul județului Brăila).

Albia acestui râu este considerată a fi un vechi curs părăsit al Buzăului, el reprezentând o importantă sursă de apă pentru sistemele de irigații din această zonă.

Dunărea, arteră hidrografică de interes turistic (rezervația naturală Balta mică a Brăilei)

Dunărea este principala arteră hidrografică a zonei. Lățimea albiei minore, în amonte de Brăila, este de 420 m ajungând în aval la 463 m, secțiunea albiei fiind de 7270 m.p., ceea ce reprezintă un record. Aceste date au o mare însemnătate pentru navigație, în acest sector fiind mari posibilități de manevrare a navelor. Adâncimile marine permit intrarea până la Brăila, a navelor maritime cu tonaj de 6000 tdw și un pescaj de 7 m. Debitul mediu multianual calculat pentru o perioadă de 40 de ani are valoarea de 5989 m.c./s la postul hidrometric din Brăila, iar debitele minime ajungând la 2030 m.c./s pentru etapa decembrie-martie și la 2230 m.c./s pentru etapa decembrie-martie și la 2230 m.c./s în lunile aprilie-noiembrie. Debitul maxim a atins valoarea de 18500 m.c./s la Brăila.

Undele de viitură au atins cotele maxime în 1897, când s-a ajuns la 693 cm. Cu ocazia inundațiilor din 1970, cota de viitură a fost de numai 634 cm. În privința afectării Dunării de către îngheț, în acest secol doar 30 de ani au cunoscut aceste fenomene. Dintre aceștia doar în 19 ani navigația a fost total întreruptă, datorită fenomenului de pod de gheață, durata fiind de 47 de zile. Cea mai timpurie dată a aparițiilor sloiurilor de gheață a fost, 11 decembrie și cea mai târzie, 5 februarie. În general se poate aprecia că în foarte mulți ani fenomenul are o durată de 3-5 zile. În privința zăpoarelor care pot duce la inundații, cea mai timpurie dată, a fost în ziua de 13 martie, iar cea mai târzie la 28 martie, cota cea mai înaltă fiind de 284 cm în 1962. Pentru asigurarea navigației permanente în regiune circulă spărgătoare de gheață și există puncte de prognoză hidrologică, astfel fiind create condiții pentru asigurarea navigației permanente în tot cursul anului.

Dunărea impune în teritoriu câmpia în partea vestică și Balta Brăilei, în partea de est. Râurile delimitează subunitățile în cadrul câmpiei și în lungul lor se formează lunci. La Brăila, Dunărea a creat a doua deltă a României, o bijuterie a naturii, Parcul Natural Balta Mică, declarat rezervație și care vine puternic din urmă și vrea să se înscrie pe harta turistică a țării.

Potențialul turistic al râurilor

Teritoriul situat la vest de Dunăre, reprezintă cea mai mare parte din întinderea județului. Pe această întindere, relieful de câmpie este, în general, neted, întrerupt de movile, văi și lacuri. Râurile care delimitează această zonă sunt Siretul, Buzăul și Călmățuiul. Siretul curge în partea de nord a județului, formând o câmpie joasă ce se lărgeste în partea de vest, unde atinge o lățime de aproape 20 de km la confluența cu Buzăul. Această unitate, numită Câmpia Siretului Inferior este cea mai joasă câmpie a țării, având, în partea vestică înălțimi foarte joase. Buzăul curge în

partea de nord-vest a județului, printr-o luncă joasă, numită Câmpia Buzăului. Aceasta se prezintă ca un culoar nisipos, larg de 3-5 km, pe care Buzăul a creat multe grinduri și alpii părăsite. Călmățuiul curge în partea de sud a județului și formează, în lungul său, o câmpie nisipoasă, care face parte din Bărăganul Ialomiței. Aceasta este mai înaltă decât luncile formate în lungul Siretului și al Buzăului și cuprinde în sud Câmpul Mohreanu, unde se află cele mai mari înălțimi din județ (60 m) și Câmpia Roșiori, cu nisipuri cultivate. În partea centrală a județului, între Lunca Dunării, a Siretului a Buzăului și a Călmățuiul se desfășoară Câmpia Brăilei. În partea centrală a acesteia există o zonă mai joasă, ca o vale seacă, largă de aproape 3 km, în care se presupune ca ar fi curs în vremuri îndepărtate un braț al Dunării. Această vale, care mai este numită și Burduful Iancăi, desparte Câmpia Brăilei în două sectoare.

Lacurile naturale

Lacurile de tip clasto-carstic (sau de crov), de luncă și limanele fluviatile constituie elementele hidrografice cu o mare abundență pe teritoriul județului Brăila. Cele mai numeroase sunt lacurile de crov (lanca, Plopu, Lutu Alb, Seaca, Movila Miresii, Lacu Sărat, Esna, Tătaru, Colțea, Plașcu, Unturos ș.a.), asupra originii cărora s-au emis diferite ipoteze.⁴

Limanele fluviatile sunt reprezentate de lacurile Jirlău, Ciulnița, Căineni, Balta Alba ș.a. de pe cursul inferior al Buzăului, iar lacurile de luncă sunt cantonate cu precădere în luncile Dunării și Siretului.

Potențialul turistic al lacurilor naturale

Tot din rețeaua hidrografică a Brăilei amintim și lacurile existente: Lacu Sărat, lanca, Măxineni etc. Unele, ca lacurile din lanca, Jirlău sau Măxineni sunt amenajări piscicole, iar cele de la Lacu Sărat și Căineni au caracter balnear, calitățile lor fiind apreciate de localnici.

⁴ Studii elaborate de geografii George Vâlsan și Constantin Brătescu, limnologul Petre Găștescu, geologii Gregoriu Ștefănescu, Ludovic Mrazec, Gheorghe Munteanu-Murgoci

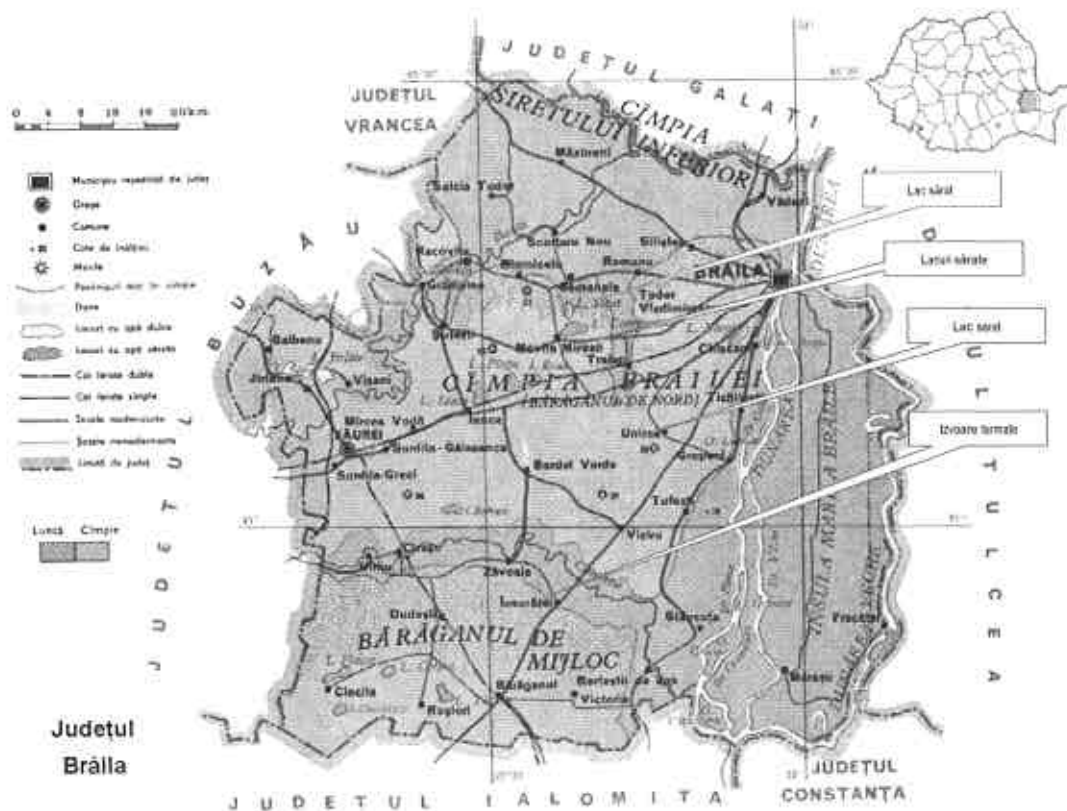

Fig. 1.1.6. Harta repartiției lacurilor și izvoarelor cu potențial balnear din județul Brăila
Sursa: www.google.com_(modificat)

Județul Brăila, deși nu se află într-un perimetru de maximă importanță turistică, oferă multiple posibilități pentru dezvoltarea unor parteneriate active datorită, în parte resurselor de factori naturali: deschiderea la fluviul Dunărea și prezența unei salbe de lacuri, multe dintre ele bogate în săruri ușor solubile, cu calități terapeutice, fapt pentru care unele din ele servesc la tratarea unor boli. Sunt lacuri sărate, nu prea adânci, prezente în interfluviile dintre Ialomița și Siret, în plină stepă.

Folosirea în scopuri terapeutice a apei și a nămolului din Lacu Sărat este citată pentru prima dată în 1861, când inginerului C. Budeanu i se cere un studiu asupra acestei stațiuni, *„unde se duceau oamenii și făceau băi fără nici o indicațiune sau ordonată”*.

Primele băi indicate de medici încep a se face prin 1870⁵. *„În anul 1878, consulul rus de Brăila, Mallos, făcând băi și vindecându-se a făcut cunoscut lacul. Astfel Lacu Sărat ia loc printre stațiunile balneare și începe a fi vizitat de numeroși bolnavi”* (Al. Saabner- Tuduri, 1906).

⁵ Se consideră că prima prezentare generală geologică a lacurilor din țara noastră este cea făcută în anul 1901 de L. Mrazec în lucrarea „Les lacs salées de la Roumanie” publicată la Geneva și completată cu biologia acestora, efectuată în anul următor de P. Bujor. Tot în 1901, Petre Poni face referiri cu caracter de sinteză asupra lacurilor sărate din Câmpia Română și Bărăgan. Unic

În 1975 este apreciată pentru prima dată rezerva de nămol sapropelic cu calități terapeutice din Lacu Sărat I și II. Efectele curative ale apei și nămolului din Lacu Sărat erau cunoscute de multă vreme de localnici.

În primăvara anului 1979 s-a ținut la Lacu Sărat - Brăila un simpozion în care a fost prezentat stadiul actual de cunoaștere a nămolurilor terapeutice. Pe lângă lucrările de limnologie și de protecție, care au constituit tema principală a simpozionului, s-au prezentat și dezvoltat în premieră studii enzimologice și metodele izotropice de cercetare a nămolului precum și de protecție sanitară. S-au prezentat, de asemenea, cercetări cu privire la biologia și chimia lacului.

Lacurile sărate din Câmpia Bărăganului, situată la nord de râul Ialomița, au ape cu un conținut ridicat de cloruri și sulfați alcalini, la care se mai adaugă bromuri și ioduri de sodiu, alături de cantități apreciabile de nămol terapeutic, motiv pentru care au fost recomandate de aproape un secol, de cercetătorii balneologi, în tratamentul balnear.

Numeroase studii geomorfologice și geologice, hidrochimice au avut ca scop explicarea originii lacurilor și a salinității acestora. Astfel, s-a stabilit că din punct de vedere al genezei, lacurile pot fi grupate în trei categorii: lacuri situate în lunca Dunării și a râurilor, situate la confluența unor râuri sau situate în depresiuni fără scurgere, iar salinitatea provine din aporturile de săruri pe calea apelor subterane (izvoare), din afluxul de ape freatice limitrofe sau prin spălarea de către apele de șiroire a sărurilor depuse în capilarele rocilor. Dintre lacurile sărate ale Câmpiei Române de pe teritoriul județului Brăila, s-au exploatat în diverse perioade sau se exploatează parțial, prin amenajări simple sau prin instalații corespunzătoare, resursele terapeutice ale lacurilor Lacul Sărat / Brăila, Lacul Căineni și Lacul Movila Miresii.

Lacul Sărat Brăila se găsește într-un vechi curs părăsit al Dunării la nivelul terasei fluviatile, care a fost acoperit de depozite loessoide. Depresiunea lacustră propriu-zisă, deși se găsește pe un fost curs al Dunării, este totuși rezultatul proceselor de tasare în loess. Lacul este complet izolat de Dunăre și lipsit de afluenți, fapt ce a determinat ca în depresiune să se acumuleze săruri minerale, iar apa provenită din ploi și din izvoare subterane să se salinizeze puternic. Salinitatea cea mai frecvent întâlnită este în jurul a 80 g/l.

Caracteristicile fizico-chimice și biotice au dus la formarea nămolului mineralizat, cu calități terapeutice. Nămolul și apa sărată au dus la dezvoltarea unei stațiuni balneare.

național cu specific balnear este lucrarea lui A.Saabner - Tuduri, publicată în 1906, precum și lucrarea cu caracter geologic publicată în 1906 de Em. Protopopescu - Pache.

Începând din 1960 studiile hidrogeologice efectuate anterior în Câmpia Română Orientală de E. Liteanu și A. Pricăjan, abordează problema alimentării lacurilor de pe acest teritoriu, iar echipa inginerului topograf Witzel face batimetria nămolului principalelor lacuri, măsurători care au fost continuate de inginerul V. Ștef, precum și de echipele Întreprinderii Geologice de Prospecțiuni pentru Substanțe Minerale Solide (IGPSMS).

Problema lacurilor terapeutice din țara noastră este studiată de geograful P. Gâștescu în lucrarea „Lacurile din România” apărută în 1971. Sunt descrise pentru prima dată din punct de vedere geomorfologic elementele primordiale care contribuie la formarea, acumularea și transformarea în timp a acestora.

Din 1975 și până în prezent hidrogeologia lacurilor terapeutice intră în sfera preocupării unor geologi ca D. Slăvoacă, P. Lungu, N. Geamănu din cadrul IGPSMS, la care se adaugă și studiile geografilor și geologilor executate de specialiștii Universității București.

Lacu Sărat se află pe teritoriul comunei Chiscani, la 5,5 km în sud-vestul orașului Brăila și este alcătuit din două compartimente separate de șoseaua de lângă stațiune și satul Lacu Sărat. Cele două bazine au un aspect diferit, cel nordic numit și Lacu Sărat I fiind mai mare, de formă pătrată, iar cel sudic, Lacu Sărat II, mult mai mic și având formă ovală. Suprafața totală a lacului este de 175 ha, dar variază mult în funcție de caracterul ploios sau secetos al unui an. În perioadele secetoase, compartimentul sudic seacă total, iar cel nordic este restrâns la o suprafață de 20-30 ha. Lungimea lacului este de 2 km, iar lățimea maximă de 900 m, adâncimea medie fiind de 20-80 cm și ajungând la 100-150 cm în sezonul ploios.

Deși aflată în plină câmpie, pe malul lacului al cărui nume îl poartă, stațiunea este amplasată în parcul vechi, înconjurată de 70 hectare de pădure, care atenuează climatul de stepă, îi conferă un cadru monumental și constituie un plăcut loc de recreere, cu o mică mănăstire de lemn, în stil maramureșean, adevărată oază de liniște și frumos.

Așezat la o altitudine de 25 m, stațiunea beneficiază de un bioclimat excitant – solicitant, de stepă, (cu reale valori terapeutice), cu diferențe anuale de temperatură mari (25,4°C). Temperatura medie anuală este în jur de 11°C (media în iulie este de 23°C, în ianuarie de -2,3°C). Media anuală a precipitațiilor este scăzută (sub 450mm). Cantitatea mică de precipitații, de 400 – 500 mm, anual se explică prin predominarea maselor de aer continental provenite din anticiclonele siberiene.

Lacu Sărat I, lac hipersalin, are o salinizare predominant sulfato-sodică spre cloro-sodică și sulfato-magneziană; în afara de bicarbonați și sodiu, restul se găsește în concentrații mari. Calciul și magneziul îi dau duritate marelui apă. Această salinizare se datorează pânzei de apă freatică ce traversează depozitele salifere din regiunea deluroasă și vecinătatea Subcarpaților de Curbură, reprezentând astfel sursa principală a sărurilor ușor solubile, acumulate în apa freatică mineralizată. Prin intermediul apelor curgătoare, sărurile din aceste depozite salifere au ajuns în sedimentele câmpiei fie prin depunerea aluviunilor, fie prin infiltrarea directă. Mici cantități de săruri au fost transportate pe cale eoliană. În jurul lacului, sărurile rămân la suprafață sub formă de crustă și contribuie la sărăturarea solurilor. Din analiza chimică a apei reiese că în compoziția sa predomină sulfatul de sodiu, alături de clorura de sodiu și, în proporție mai redusă, sulfatul de magneziu. Volumul nămolului, care are o grosime variind între 20 - 50 cm, este de aproximativ 66000 m³, în lac găsindu-se 99000 t nămol. Nămolul sapropelic este format din substanțe minerale în proporție de 41%, în special sulfat de sodiu, apoi substanțe organice (39% și apă 20%), fiind unsuros la pipăit, de culoare neagră, cu miros de hidrogen sulfurat. Nămolul Lacului Sărat este un nămol format prin sedimentare și depozitare subacvatică, din amestecul unor particule fine, insolubile, organice și anorganice cu apa, a diverselor componente care îl alcătuiesc sub acțiunea microorganismelor (nămol de putrefacție). Sapropelul (nămolul organic) este de natură vegetală și animală (larve de insecte și crustacee) și conține substanțe organice active, stimuli biogeni, H₂S. Mineralizația puternică a nămolului lacului întărește ipoteza originii lui mai vechi de cât cea a Techirghiolului.

Nămolul este format din trei straturi: unul superficial semifluid, la suprafață; stratul mijlociu, cenușiu mineralizat; stratul inferior, mai puțin mineralizat.

Lacu Sărat este un lac cu apă suprasaturată, valoarea medie a salinității fiind de 71,4%. Prezintă un caracter cloruric - sodic - sulfuratic - potasic, cu Ph-ul ușor alcalin (8,63). Fitoplanctonul este dominat de diatomee și ciatomee. În noiembrie 2008, a fost o explozie de cianomee la zooplancton, ciliate, flagelate și *Artemisia Salina*, specific apelor sărate.

Lacu Sărat II are o salinitate de 56,99%, este ușor alcalin, prezintă același caracter cloruric - sodic - sulfuric – potasic ca al lacului I. Fitoplanctonul este dominat de diatomee, cianofee, ciliate și flagelate.

În ultimii ani, apele Lacului Sărat au avut nivele foarte reduse vara, secând în anumite momente. În vara anului 1959, Lacu Sărat a secat aproape complet. Nămolul s-a acoperit cu Na_2SO_4 . Nivelul a scăzut excesiv din vara anului 2008, ceea ce a determinat secarea a 70% din suprafața lacului de apă. Lacul Sărat nu a mai cunoscut un asemenea fenomen de la seceta din 1947, când a secat complet însă și-a revenit. Principala cauză se pare a fi colmatarea izvoarelor subterane ale lacului, la care se adaugă și seceta prelungită și intervenția omului. Cea mai dură acțiune a fost obturarea canalului de legătură dintre cele două compartimente ale lacului.

Lacu Sărat Brăila constituie un tip de ecosistem unic în România, aici desfășurându-se procese unice de sărăturare, datorită concentrării ridicate a unor soluții saline și datorită substratului litologic. Acestea au dus la instalarea unei vegetații specifice, printre care se întâlnesc și specii endemice. Sunt reprezentate familiile *polygonaceae* (*Obione pedunculata*), *salicornia* (*Salicornia herbaceae*), *cruciferae*, *brassicaceae* (*Khachila maritima*, *Crambe tatarica*, *Crambe maritima* – pe cale de dispariție), *Limonium gmenili*, *Limonium specias* – endemism. Alte specii specifice sunt: *Suaeda maritima*, *Salsola maritimă*, *Salsola soda*. Acestea necesită protecție, fiind puține locuri unde mai se întâlnesc. *Alga ulatrix implexa* formează un gazon verde din filamentele care plutesc. *Microcoleus ch.*, *Oscillatoria tenuis*, diatomee se întâlnesc în gropile de pe marginea nordică a lacului, când apa lacului are întindere maximă. Speciile *Dunaliella salina* și *Ganum pactorale* sunt rare, dar ele sunt indicatoare de mineralizare mică și o desalinizare a lacului, atunci când intervine omul.

În jurul lacului, pe o suprafață de 47 ha se întinde pădurea cu aceleași nume, care conferă un cadru deosebit, atât prin monumentalitate, cât și prin pitoresc. Vegetația arborescentă este reprezentată prin salcâm și stejar, specii care alcătuiesc cea mai mare parte din pădurea din jurul lacului. Mai apar tei, ulm și plop. Dacă această vegetație este foarte bogată în zona lacului de nord, cel din sud, aflat la numai 100 de m față de celălalt, este aproape lipsit de vegetație, de aceea planurile de perspectivă au în vedere ample plantații arboricole și în această zonă. Pădurea din jurul Lacului Sărat are un rol deosebit pentru viața și existența lui, se constituie ca o barieră împotriva vânturilor, un filtru contra poluării, dar și un loc pentru recreere. În această pădure crește și vișinul turcesc, specie care aici se regenerează anual. Un plus de frumusețe îl dau florile parfumate așezate în ciorchine, cu stamine portocalii, ceea ce dă farmec aparte acestei specii.

Cunoscându-se factorii ce au dus la procesul de desalinizare a Lacului Sărat, se impune cu stringență necesitatea protejării întregului complex de ecosisteme, atât acvatic cât și terestru. Dar, pentru a le proteja este necesar să se cunoască chimismul apei, biologia lacului. Intervenția omului cu bruschețe în biologia lui îi strică echilibrul. Impactul om – natură este problema de fond care stă în atenție, pentru ca factorii limitativi și agenții poluanți care duc la degradarea lacului să fie eliminați. Îndepărtarea cauzelor care-i produc degradarea au fost primele măsuri ale specialiștilor, și anume: desfundarea canalului care-l alimenta permanent întreținându-i apele și pe vreme de secetă, desfundarea vechilor izvoare înfundate prin căderea malurilor, desființarea stânelor în zona de protecție a lacului. Din anul 1990, lacul este supravegheat de o comisie de specialiști în vederea restabilirii echilibrului său ecologic realizându-se, în primul rând, o cercetare a zonelor de protecție (zona de protecție severă și zona de protecție sanitară), bornarea zonei și plantarea unor perdele de arbori și arbuști adaptați la sărăturare.

A fost stabilit și admis ca zona de protecție a lacului să fie de 300 m și acest lucru s-a aplicat în toamna anului 1991 pe un traseu de 1km: trei rânduri de salcie (pentru că are creștere rapidă) formează prima perdea protectoare pe o distanță de 10 m din terenul agricol, sălcioară (pentru că rezistă la sărătură) și arbuști (păducel, cătina roșie - aceasta fiind cea mai apropiată de lac).

Fauna lacului - în apa sărată a lacului, diversitatea organismelor nu este foarte mare, în schimb speciile existente sunt reprezentative printr-un număr mare de indivizi. Datorită salinității crescute a apei, Lacu Sărat nu adăpostește nici un fel de pește, în schimb există un plancton de substanțe organice care contribuie la caracterul nămolului mineralizat organic. În apa lacului și în nămolul sapropelic trăiesc bacterii aerobe care, pe lângă rolul lor principal de a descompune substanțele organice, mai reprezintă și sursa de hrănire pentru protozoare, rotiferi și artemii. Cei care au făcut baie în apa lacului au putut vedea la malul lacului și în pătura de la suprafața apei niște crustacee mici de culoare roșie și neagră, ce se lipesc de corp. Este vorba de indivizi de *Artemia salina*, crustaceu inferior filipod cu o segmentație clară, cu un număr mare de segmente, corp alungit (16-18 mm) și moale. Acest crustaceu înoată pe spate filtrând continuu apa cu ajutorul piciorușelor foliacee și reținând particule organice pentru hrană. Colorația corpului se datorează prezenței hemoglobinei, pigment caracteristic vertebratelor.

Fragile și atrase de lumină, aceste organisme, chiar la micile valuri produse de vânt, sunt aduse la mal unde se lovesc și mor formând pe alocuri, de-a lungul apei, brâuri roșii. Însă cel mai interesant fenomen întâlnit la acest crustaceu este corelația dintre forma lui și salinitatea apei. El prezintă o mare plasticitate ecologică, putând trăi în concentrație salină diferită, fapt ce-l face să reziste la salinități variabile, fiind capabil să-și păstreze în sânge o concentrație moleculară constantă, considerat un osmosmotic perfect. *Artemia salina*, organism acvatic cu o formă morfologică, structurală și fiziologică curioasă, a stârnit interesul multor biologi. Este descrisă pentru prima dată în 1900, de prof. Paul Bujor de la Iași, care scoate în evidență rolul ei ca principal furnizor terapeutic al acestui lac. Viața acestui crustaceu depinde mult de salinitate. Sunt ani când numărul lor variază foarte mult. Dacă în 1970 mai puteau fi văzute brâie roșii de *Artemia salina* moarte, aduse la mal, în perioada 1985 - 1995 s-a constatat că numărul lor a scăzut

foarte mult, iar în zona plajei, în anumite locuri nu mai existau artemii. Așadar rolul cheie în rețeaua trofică între producători și consumatori ai Lacului Sărat îl are *Artemia salina*. Biocenoza este săracă în specii producătoare, consumatorii se înmulțesc excesiv, mor și, la rândul lor, sunt și ei degradați de bacterii. Astfel, spre zona litorală și pe fundul apei se acumulează cantități mari de substanțe organice care nu sunt complet descompuse. Curenții de apă, valurile, le antrenează mai spre mijlocul lacului, unde se continuă și desăvârșește procesul de mineralizare. Un fenomen interesant de semnalat este lipsa insectelor parazite în regiunea Lacului Sărat, datorită proprietăților insecticide ale apei și nămolului.

Proprietățile deosebite ale apei și nămolului au atras de mult timp atenția specialiștilor geologi, balneologi, pedologi și botaniști. Astfel, stațiunea Lacu Sărat cunoscută și sub numele de „perla Bărganului” a devenit o stațiune balneară permanentă de interes general, ca urmare a unei fericite îmbinări a factorilor naturali: apa mineralizată a lacului cloruro - sodică, sulfată magneziană slab bromurată, nămolul sapropelic și climatul excitant de stepă. Prin situarea sa geografică, stațiunea este favorizată de apropierea de municipiul Brăila, de care este legată printr-o șosea și o linie de tramvai, astfel încât problema accesibilității se poate rezolva ușor.

Stațiunea Lacu Sărat se desfășoară pe o suprafață totală de 48034 m², din care 9361 m² o ocupă complexul balnear, hoteluri, camping, 680 m² de plajă și pădure de stejar și salcâm. Este foarte importantă amenajarea unei grădini botanice în apropiere și reamenajarea la standarde europene a grădinii zoologice din vecinătate. În acest moment, potențialul stațiunii nu este pe deplin valorificat, cu toate că indicațiile terapeutice sunt numeroase: afecțiuni reumatismale articulare degenerative (artroze ale membrilor, tulburări de sciatică ale coloanei vertebrale și ale membrilor inferioare, preartroze la hiperponderali și obezi); afecțiuni reumatismale articulare inflamatorii (poliartrita reumatoidă, spondilită); afecțiuni reumatismale; afecțiuni post-traumatice; afecțiuni neurologice periferice (pareze ușoare și paralizii periferice ale membrilor, sciatică, nevrite, poli-radiculo-nevrite, sechele după poliomielită, atrofiile musculare și mielita cronică); afecțiuni ginecologice (insuficiență ovariană, metrite, vaginite, cervicite cronice).

La Lacu Sărat se cazează anual aproximativ 7.000 de oameni. Aceștia li se adaugă și localnicii care merg în stațiune doar ca să facă o baie în lac, să se ungă cu nămol sau să stea la plajă. Cei care vin să se trateze de diferite boli sunt în jur de 5.000 anual, din care aproximativ 70% sunt persoane de vârstă a treia. Proprietățile fizice excepționale explică și acțiunea terapeutică, astfel că Lacu Sărat - Brăila, prin geneza și specificul său deosebit îl face unic, fiind în atenția specialiștilor pentru a fi ocrotit și a-i opri cursul spre îndulcire sau distrugere a echilibrului său biologic.

Lacul Căineni este situat spre extremitatea vestică a județului, pe partea stângă a râului Buzău. Aparține, din punct de vedere administrativ, satului Căineni-Băi, sat component al comunei Vișani. Accesul spre lac se realizează pe cale rutieră. Pe malul lacului este amenajată Stațiunea Căineni - Băi, care este o stațiune balneoclimaterică sezonieră de interes local, situată la 41 km de Râmnicu Sărat.

Caracteristicile geomorfologice ale lacului sunt: formă alungită, suprafața medie de 96 ha, din care aproape 2 ha sunt acoperite cu stuf. Caracteristicile hidrochimice ale apei lacului au suferit modificări determinate de regimul pluviometric și de perioadele de secetă. Apa minerală este de tip clorurată, sulfatată, sodică, magneziană, calcică, hipertona.

Caracterizarea calitativă a nămolului

Analizele fizico-chimice efectuate de-a lungul anilor de către Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie asupra stratului de nămol ce se exploatează în mod curent pentru tratament balneologic, au evidențiat un nămol mineral cu următoarele caracteristici: umiditatea ce depășește cu puțin 50%; substanțe minerale în jurul valorii de 38 %; substanțe volatile 5 - 6%; acizi humici 0,6%; conținut de H₂S, care îl apropie de nămolul Lacului Techirghiol. Mineralizarea fazei lichide a nămolului (circa 24 g/l) este comparabilă cu cea a apei lacului. Pentru o evaluare actuală a stării nămolului mineral a fost realizat, în luna august 2008, un set de analize fizico-chimice și microbiologice, însoțit de recomandările terapeutice stabilite de către Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, singurul laborator acreditat de Ministerul Sănătății pentru analiza factorilor naturali terapeutici. Conform buletinelor de analiză, se confirmă menținerea caracteristicilor fizico-chimice, microbiologice și implicit ale calităților terapeutice ale nămolului din lac.

Lacul Movila Miresii, situat în Bărăganul de Nord (Câmpia Brăilei), este unul din lacurile tipice de crov și cu gradul de mineralizare cel mai mare din țară. Acumularea sărurilor s-a făcut treptat, ca urmare a evaporării apei ajunsă în lac prin scurgerea superficială și subterană prin izvoare. Lacul nu are nici un afluent, încât scurgerea superficială se produce în timpul ploilor torențiale pe versanții depresiunii puțin înclinați și reduși ca suprafață. Pe cale subterană, apa ajunge în lac din orizontul freatic, situat la marginea lacului unde s-au format și mici faleze (1-3 terase) și chiar din cel subteran de adâncime, care are caracter artezian. Se presupune că lacul a avut un astfel de izvor care a fost înfundat cu cca. 100 de ani în urmă cu lână și mărăcini pentru că se produceau inundații în jur. În prezent, s-a făcut un foraj la marginea lacului și prin țeava forajului apa din subteran ajunge la suprafață, fiind o dovadă de necontestat a caracterului artezian al acestuia.

Lacul Movila Miresii mai este numit laz sau Lacul Sărat. Dacă denumirea de *sărat* se potrivește cu caracteristicile hidroclimatice actuale, cea de laz presupune că „odată” acest lac, prin apele subterane abundente, a fost într-adevăr un iaz cu apă dulce și cu mult pește.

Caracteristicile geomorfologice ale lacului evidențiază o formă alungită, lățimea de 0,9 km și o suprafață a oglinzii de apă de circa 184 ha, variabilă în funcție de precipitații. Adâncimea maximă a apei nu depășește 0,5 m, zona cea mai adâncă fiind situată în partea central – sudică a cuvetei lacustre. Dimensiunile și adâncimea lacului sunt influențate în mod direct de cantitatea de precipitații. Lacul face parte din categoria lacurilor formate în depresiuni fără scurgere (endoreice).

Caracteristicile hidrochimice ale apei, stabilite prin analize realizate în diverse etape, au evidențiat variații ale mineralizării totale (35,7 g/l – 137,9g/l) determinate de condițiile climatice, în special de regimului pluviometric. Tipul hidrochimic de apă este cel clorurat, sulfatat, sodic, magnezian concentrat.

Factorul terapeutic cel mai utilizat este nămolul mineral, ale cărui caracteristici au fost determinate prin analize specifice de către Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneo-climatologie înainte de anul 1984. Analizele complexe realizate în luna august 2008 au evidențiat ușoare modificări ale caracteristicilor fizice și ale compoziției chimice, dar care nu afectează calitățile terapeutice ale resursei hidrominerale.

Situat pe teritoriul administrativ al comunei omonime (spre limita estică a acesteia), lacul sărat Movila Miresii a fost mai puțin promovat decât Lacu Sărat din apropierea municipiului Brăila. Accesul se face doar rutier, lacul fiind situat de-a lungul drumului național DN22.

În prezent, pe malurile acestui lac nu este amenajată nici o formă de exploatare a potențialului balnear sau turistic, dar există un proiect în derulare pentru includerea sa în circuitul turistic. Amenajarea lacului în scop turistic a mai constituit tema unui proiect în 1987, însă lucrările au fost începute și nefinalizate.

Considerăm însă că ideea ar trebui reluată și pusă în practică, cel puțin din următoarele motive: caracteristicile de zăcământ al apei și nămolului din lac (dovedite prin analize chimice repetate în privința concentrațiilor mari de cloruri și sulfuri și care le recomandă pentru tratamentul următoarelor profiluri terapeutice: profilul locomotor - boli reumatismale degenerative inflamatorii, post - traumatice etc., profilul neurologic (afecțiuni ale sistemului nervos periferic cum ar fi sciatica, nevrite, pareze), profilul dermatologic, oftalmologic, aparatul respirator, endocrin etc..

Avantajele locale obținute în urma amenajării lacului sunt multiple: crearea de noi locuri de muncă, dezvoltarea localității, crearea unui nou loc de recreere și tratament pentru locuitorii județului Brăila, protejarea mediului care deja este afectat prin faptul că, pe o latură a lacului, se depozitează gunoaie.

Ca avantaje naționale pot fi menționate: un popas turistic, dar și un loc de tratament pentru persoanele aflate în tranzit pe D.N. Brăila - Râmnicu-Sărat, beneficiile terapeutice ale apei sărate și nămolului, care depășesc în concentrații pe cele ale lacului Sărat Brăila sau ale lacului Techirghiol.

Componenta balneară ce va putea fi dezvoltată ulterior se adresează direct domeniului sănătății, însă zona lacului oferă mult mai largi posibilități de agrement atât pentru turiștii de week-end, cât și pentru petrecerea vacanțelor. Diferitele moduri de recreere ar putea stimula și atrage diferiți agenți economici care prestează activități în domeniul turistic: comerț, transport, telecomunicații. Investițiile realizate prin acest proiect ar avea ca efect dezvoltarea activității

turistice din județul Brăila și din Regiunea de Sud-Est, făcând ca interesul turiștilor români să crească pentru această zonă

Apele termale - prin lucrările de cercetare geologo-structurală ale teritoriului județului de către IFLGS București, în anii '80, au fost puse în evidență orizonturi de apă termominerală, prin forajele executate la Însurăței și Mihaï Bravu.

Forajul de la Însurăței, săpat până la 1.071 m adâncime, a interceptat un orizont acvifer între 941 m – 1.071 m, cu un debit artezian de 16 l/s (circa 1.300 m³/zi), cu o temperatură a apei de 60°C. După definitivarea lucrărilor, sonda s-a stabilizat la un debit de 4,5 l/s (circa 400 m³/zi și o temperatură a apei de 60°C. Analizele fizico-chimice executate la laboratoarele Întreprinderii de prospecțiuni geologice au evidențiat o apă sulfuroasă, iodurată, sodică, cu o mineralizare totală de 3,64 g/l. În compoziție intră elemente din grupa halogenilor (brom, clor, fluor) și, în plus este și foarte corozivă.

1.2.4. Potențialul turistic al vegetației și faunei

Județul Brăila deține două unități biogeografice distincte, *stepa* și *lunca* și două tipuri de mediu: mediul câmpiilor și mediul luncilor. Pădurea ocupă doar 22.000 ha (5% din suprafața județului), din care 5.368 ha în Insula Mică a Brăilei, 500 ha în luncile râurilor și restul în trupuri izolate.

Insula Mare a Brăilei sau Balta Brăilei, în estul județului, este teritoriul cuprins între cele două brațe principale ale Dunării. Ea începe de la bifurcația Dunării de la nord de Giurgeni și se desfășoară până la confluența celor două brațe, în aval de Brăila. Acest teritoriu foarte jos a fost cândva mlăștinos, asemănător cu Delta Dunării. În secolul trecut, el a fost desecat, îndiguit și transformat într-un uscat care poartă numele de Insula Mare a Brăilei. Insula Mare a Brăilei are o lungime medie de 60 de km și o lățime de până la 20 de km. După desecare, ea a devenit teren agricol, dar pentru transformarea bălții în uscat a fost necesară înălțarea unor diguri pe o lungime totală de 117 km, a fost pompată apa din interior și au fost construite canale de irigații. Insula a devenit unul dintre cele mai productive terenuri agricole din țară, iar peisajul natural a fost înlocuit cu unul antropizat, ceea ce a modificat în profunzime mediul.

În Balta Brăilei s-au produs profunde transformări cantitative și calitative. Îndiguirile, desecările și despăduririle survenite acum patru decenii, au diminuat cantitativ de șase ori zona umedă Balta Brăilei, de la 149 mii ha (Antipa, 1910), la 26 mii ha de luncă inundabilă în prezent (Moisei, 2003). Înlocuirea brutală a excepționalei biodiversități deținute de complexe de ecosisteme acvatice și terestre, cu întinse monoculturi agricole ce ocupă 80% din fosta baltă în incintele îndiguite, a reprezentat *prima mutație calitativă de proporție*. Dar natura nu a fost protejată nici în zonele cu regim hidrologic de inundație. A doua schimbare majoră, care a însemnat *lovitura de grație dată biodiversității*, s-a produs în urma substituirii pădurilor aluviale naturale prin culturi de plop și salcie. În acest mod s-a pierdut un inestimabil tezaur genetic și ecologic (Giurgiu, 1995), stabil și de complexă funcționalitate, din păcate prea puțin cercetat (Giurgiu, 2004). Lucrările

hidrotehnice de amploare executate pe sectorul românesc al Dunării în a doua jumătate a secolului XX (îndiguirile fostelor bălți, barajele de la Porțile de Fier 1 și 2 și canalul Dunăre -Marea Neagră) au produs: o transformare a hidrologiei teritoriului luncii Dunării în sens geografic; o modificare profundă a regimului hidrologic al fluviului, cu consecințe nefaste pentru echilibrul biotopului acvatic; o lovitură decisivă dată biodiversității existente pe cele 149 mii ha de luncă, prin substituirea valoroaselor complexe de ecosisteme acvatice și terestre cu agrobiocenoze și culturi plopicele și salicicole; însemnate modificări climatice, în sensul aridizării climatului adiacent din Câmpia Română și Podișul Dobrogei; importante mutații sociale, în plan fizic prin strămutări de așezări umane, și calitativ prin schimbarea modului tradițional de viață al locuitorilor.

În județul Brăila, *vegetația naturală* care aparține aproape în întregime zonei de stepă a fost înlocuită (pe cca 90-95% din suprafață) cu plante de cultură. Vegetația arborescentă este foarte slab reprezentată, existând doar câteva pălcuri de pădure de stejar brumăriu (*Quercus pedunculiflora*) în amestec cu arțar tătăresc (*Acer tataricum*) și tufărișuri de porumbar (*Prunus spinosa*), vișin de stepă (*Prunus fruticosa*) și migdal pitic (*Prunus tenella*). Pajiștile de colilie și năgară, caracteristice altădată pentru vegetația de stepă, au dispărut aproape complet; pe micile suprafețe pe care se mai află vegetație ierboasă se dezvoltă păiușul (*Festuca valesiaca*, *Festuca sulcata*), pirul crestat (*Agropyrum cristatum*), bărboasa (*Botriochloa ischaemum*) ș.a. Vegetația de luncă este formată, în majoritatea cazurilor, din zăvoaie de plop alb și negru, salcie și cătină roșie.

Fauna de stepă, destul de săracă în comparație cu cea a pădurilor, cuprinde rozătoare (popândăul, șoarecele de câmp, orbetele, hârciogul, șobolanul de câmp, iepurele), păsări (ciocârlia de Bărăgan, șorecarul încălțat, fâsa de câmp, prepelița, potârnichea) și numeroase insecte (lăcuste, cosași, greieri, călugărițe, fluturi etc.). Luncile Dunării și Siretului sunt populate cu o variată și bogată faună de apă, între care se remarcă găinușa de baltă, corcodelul, cârsteiul de baltă, gâsca și rața sălbatică, lișița, barza, țigănușul, bizamul, câinele enot ș.a. Ihtiofauna, specifică apelor Dunării, este reprezentată de pești migratori care vin în Dunăre pentru reproducere (păstruga, scrumbia) și semimigratori (crapul, știuca, șalăul, plătica, somnul, carasul, bibanul, caracuda, linul etc.)

Mediul luncilor și cel al câmpiilor se reflectă în ariile protejate din județul Brăila. Deoarece în județul Brăila mediile naturale au fost modificate puternic de către om, este necesară protejarea tuturor regiunilor care mai păstrează o parte din ecosistemele naturale.

Arii naturale protejate de interes (SCI-uri, SPA-uri)

Parcul natural Balta Mică a Brăilei, format între brațele dunărene Vâlcium și Cremenea, are o suprafață de 17.529 ha și este separat de Balta Mare a Brăilei printr-un dig. Amenajarea agricolă

a Bălții Mari a Brăilei în perioada 1964-1970, pe o suprafață de 72.382 ha, a determinat înlocuirea mediului și habitatelor naturale specifice zonelor umede cu un mediu antropizat, specific culturilor agricole. Deoarece Balta Mică a Brăilei a fost puțin afectată de activitatea omului, din 1984 a fost declarată rezervație naturală, iar din anul 2000 a devenit Parc Natural. Parcul natural este inclus în mediul luncilor, subtipul lunca Dunării și se dezvoltă pe teritoriul comunelor Gropeni, Tufești, Stăncuța, Mărașu și Bertești.

Din punct de vedere climatic, zona se caracterizează prin temperaturi medii anuale de peste 11°C și precipitații medii anuale sub 400 mm/an, apărând microclimatul de luncă și baltă. Insula Mică este o suprafață plană, cu soluri aluvionare, în cadrul său existând numeroase iezere tip baltă, cu cel mai întins luciu de apă (Gâsca, Dobrele, Sbenghiosu, Lupoiul, Sinețele, Curcubeul, Jigara, Bălaia și Cortelele) și iezere tip baltă-mlaștină (Feștilele, Hîrlacu, Motoacele, Rotundu, Iapa, Zainea, Melintele, Sârbu, Stuparu, Rașpina, Melci, Mitricele, Moșolea, Mustețea, Chioru, Cojoacele Mari și Cojoacele Mici) care adăpostesc o faună bogată. Grindurile sunt acoperite cu păduri de salcie (*Salix alba*, *Salix fragilis*) și plop (*Populus sp.*), fondul forestier deținând 5368 ha. În zonele umede se dezvoltă vegetația higrofilă, alcătuită din stuf (*Phragmites communis*), papură (*Typha angustifolia*), pipirig (*Scirpus lacustris*), rogoz (*Carex riparia*), stânjenel galben (*Iris pseudacorus*) și nufăr (*Nymphaea alba*; *Nyphar lutea*). De o mare valoare faunistică sunt: bizamul (*Ondatra zibethica*), nurca (*Mustela Lutreola lutreola*), vidra (*Lutra lutra*), câinele enot (*Nyctereutes procyonoides*), pisica sălbatică (*Felis silvestris*), egreta (*Egretta alba*; *Egretta garzetta*), lopătarul (*Platalea leucorodia*), pelicanul comun (*Pelecanus onocrotalus*), vulturul codalb (*Haliaeetus albicilla*). Pentru asigurarea dezvoltării durabile, în zona tampon este permis pescuitul și strângerea fânului, iar în zonele marginale s-au dezvoltat activitățile turistice, în special agroturismul și ecoturismul. Zona rezervațiilor integrale este destinată cercetării științifice.

Rezervația naturală Pădurea Camnița se află la 45 km de Brăila, în lunca Buzăului, pe teritoriul comunei Șuțești, lângă satul Constantinești. Din cele 809 ha cât ocupă această rezervație, doar 1,3 ha de arboret pur de frasin (*Fraxinus excelsior*) sunt protejate, având vârsta doar de 40 de ani. În rest, frasinul crește în amestec cu specii de plop (*Populus sp.*) pe cca. 44% din suprafața rezervației, cu salcie (*Salix sp.*) pe 20%, salcâm (*Robinia pseudacacia*) pe 29%, existând și un grup de salcâm japonez (*Sophora japonica*), stejar (*Quercus sp.*) și ulm (*Ulmus sp.*) ce se desfășoară pe cca. 7%. Pădurea Camenița este inclusă în mediul luncilor, subtipul de lunci ale râurilor interioare. Are o importanță ecologică prin raritatea ei de pădure pură de frasin, realizând o fixare bună a solurilor de luncă.

Rezervația naturală Pădurea Viișoara se află la o distanță de 50 km de Brăila și 10 km de orașul Însurăței, în lunca Călmățuiului. Se întinde pe o suprafață de 1.897,8 ha, din care doar 300 ha reprezintă rezervație seminologică, pe teritoriul comunelor Bertești, Spiru Haret și Însurăței. Atestată documentar de peste 200 de ani, Pădurea Viișoara este declarată rezervație seminologică în anul 1978, iar până în 1989 a fost cunoscută ca rezervație naturală forestieră. Pădurea se suprapune peste două tipuri de mediu: mediul luncilor cu subtipul luncile râurilor

interioare și mediul câmpiilor cu subtipul câmpii tabulare nefragmentate-câmpii cu nisipuri în diferite stadii de fixare. Actualul trup de pădure este o relicvă a vechilor codri de stejar ce populau nisipurile de origine fluviatilă de pe malul drept al Călmățuiului, pădurea fiind alcătuită dintr-un amestec de salcâm (*Robinia pseudacacia*) și stejar. Predomină stejarul brumăriu (*Quercus pedunculiflora*), care rezistă mai bine la uscăciunea stepei comparativ cu stejarul pufos (*Quercus pubescens*) și stejarul pedunculat (*Quercus robur*). În rezervație sunt patru exemplare de stejar brumăriu care au atins vârsta de 350 - 400 ani. Fauna este reprezentată de mamifere: căprior (*Capreolus capreolus*), mistreț (*Sus scrofa*), vulpe (*Vulpes vulpes*), iepure (*Lepus europaeus*), arici (*Erinaceus europaeus romanicus*) și rozătoare. Sunt nelipsite șopârlele, precum șopârta de câmp (*Lacerta agilis*), gușterul (*Lacerta viridis Laur*) și amfibieni - broasca (*Rana dalmatina*). Din fauna pădurii de stejar sunt nelipsite păsările insectivore și răpitoare: fazanul (*Phaseanus colchicus*), pupăza (*Upupa epops*), privighetoarea (*Luscinia megarhynchos*), șoimul rândunelelor (*Falco subbuteo*).

Zona protejată Lacul Jirlău este un liman fluviatil pe cursul inferior al Buzăului, în vestul județului Brăila, pe teritoriul comunelor Jirlău, Vișani și Galbenu. Arealul protejat ocupă o suprafață de 930 ha. Lacul se suprapune peste două tipuri de medii: mediul luncilor, cu subtipul luncile râurilor interioare și mediul câmpiilor, subtipul câmpii tabulare nefragmentate situate pe depozite loessoide.

În anul 1989, Lacul Jirlău a fost înscris pe lista celor 2.440 de refugii avifaunistice europene⁶, fiind un important refugiu pentru păsările migratoare și zonă ornitologică protejată. Aici se dezvoltă o vegetație higrofilă alcătuită din stuf (*Phragmites communis*), papură (*Typha angustifolia*), rogoz (*Carex riparia*), fapt ce a atras păsările la popas și cuibărire, fiind în calea drumului de migrație a păsărilor ca egreta mică (*Egretta garzetta*), lebăda de vară (*Cygnus olor*), pelicanul comun (*Pelecanus onocrotalus*), corcodelul mare (*Podiceps cristatus*), lișița (*Fulica atra*), nagățul (*Vanellus vanellus*), sitarul (*Limosa limosa*).

Zona de protecție hidrologică Lacu Sărat se află la 5,5 km în sud-vestul orașului Brăila, pe teritoriul comunei Chiscani, fiind legată de oraș printr-o șosea și o linie de tramvai.

În apa lacului care are o salinitate ridicată, între 50-220%, ce variază în funcție de precipitații și intervenția omului, s-au identificat 59 de specii de plante și animale, reprezentative printr-un număr mare de indivizi: bacterii, alge, crustacee (*Artemia salina*). În jurul Lacului Sărat sunt fâșii concentrice de vegetație: trifoi (*Medicago lupulina*), lumânărică (*Verbascum blattaria*), pelin (*Artemisia maritima*), brâncă (*Salicornia herbacea*). Pădurea Lacu-Sărat, extinsă pe 450 ha, este formată în general din salcâm (*Robinia pseudacacia*) și stejar (*Quercus sp.*), alături de care mai apar ulmul (*Ulmus sp*) și frasinul (*Fraxinus sp*). Întrucât această pădure este de agrement, în lungul șoselei ce o străbate, de o parte și de alta, au fost plantate două zone de pini (*Pinus sp*). În același timp, pădurea are rol de filtru și perdea de protecție pentru Lacu Sărat.

⁶ „Important Bird Areas in Europe”, publicată în Anglia

Monumentul naturii Popina Blasova, martor de eroziune este situată în Balta Brăilei. Această suprafață protejată ce reprezintă porțiunea de luncă între cele două brațe ale Dunării (Brațul Măcin sau Dunărea Veche și brațul Cremenea sau Dunărea Nouă), are o lungime de 70 km. Acest pământ nou, deltaic, ce aparține mediului luncilor, subtipurii Lunca Dunării, a fost supus proceselor de aluvionare până în 1964 (96.000 ha), când au început lucrările de îndiguire și desecare și care au durat până în 1970, când o suprafață de 72.382 ha a fost destinată agriculturii primind denumirea de Insula Mare a Brăilei. Popina este un martor de eroziune a unui lanț muntos vechi, hercinic, având o înălțime de 45 m, izolat într-o veche vale fluviatilă în luncă, provenită prin tăierea gâtului unui lac de meandru sub acțiunea de erodare a apei. Denumirea de Popina Blasova și-a primit-o după originea sa și a Lacului Blasova, lac de meandru, de braț părăsit, având cuveta fostului curs al Dunării (Dunărea Veche). Acest spațiu artificializat al Insulei Mari a Brăilei mai păstrează două specii de plante endemice pentru Munții Dobrogei: coada șoricelului cu flori galbene (*Achillea coarctata* Poir) și clopoțelul (*Campanula rotundifolia* ssp. *romanica*), fapt ce impune protecția unei zone tampon de 100 m în jurul popinei.

Dat fiind rolul turistic deosebit pe care îl are Insula Mică a Brăilei, cu o ofertă de 16 trasee turistice în rezervație, cu posibilități de cazare în camping și șansa de a vedea cuiburi de vultur codalb sau ascunzătorile lui Terente, considerăm oportun să analizăm pe larg acest areal protejat, prin prisma potențialului său turistic.

La numai 4 km de Brăila se află cea de-a doua deltă a Dunării, Balta Mică a Brăilei, parc natural protejat cu triplu statut: Parc Natural, Sit Ramsar⁷ și Sit Natura 2000. Deși zona încă este virgină, fiind mai degrabă sub stăpânirea coloniilor de cormorani și a egretelor, turistul poate pătrunde în această lume deosebită, mergând cu vaporețul sau cu șalupa până la Chiriloaia. Parcul Natural Balta Mică a Brăilei este o zonă umedă de importanță internațională⁸, declarată *sit Ramsar*⁹ în iunie 2001, care conservă pe o suprafață de 205 km² ultimele complexe de ecosisteme acvatice, terestre și mixte în regim liber de inundație ce au mai rămas în urma îndiguirii bălților Brăilei și

⁷ România deține la 1.09.2016 19 situri Ramsar: Delta Dunării, Balta Mică a Brăilei, Lunca Mureșului, Complexul Piscicol Dumbrăvița, Lacul Techirghiol, Parcul Natural Porțile de Fier, Tinovul Poiana Stampei, Parcul Natural Comana, Bistreț, Iezerul Călărași, Confluența Olt-Dunăre, Suhaia, Blahnița, Brațul Borcea, Calafat-Ciuperceni-Dunăre, Canaralele de la Hârșova, Ostroavele Dunării-Bugeac-Iortmac, Confluența Jiu-Dunăre, Dunărea Veche-Brațul Măcin.

⁸ În *Legea nr. 5/2000 privind amenajarea teritoriului, secțiunea arii protejate și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice*, această arie protejată (Insula Mică a Brăilei) este menționată cu o suprafață de 17.529 ha. Conform ultimelor evaluări realizate prin proiectul LIFE 99 NAT/RO/006400, suprafața Parcului Natural Balta Mică a Brăilei este de 21.074 ha (inclusiv brațele Dunării), în diverse forme de proprietate.

⁹ Zonele umede au fost definite ca fiind întinderile de bălți, mlaștini, ape naturale sau artificiale, permanente sau temporare, unde apa este stătătoare sau curgătoare, dulce sau sărată, inclusiv întinderi de apă marină a căror adâncime la reflux nu depășește 6 m. Data de 2 februarie a fost stabilită ca Zi Mondială a Zonelor Umede prin semnarea la Ramsar în Iran, 1971, a Convenției asupra zonelor umede de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice. Alegerea acestor zone, conform convenției, se bazează pe rolul internațional din punct de vedere ecologic, botanic, zoologic, hidrologic, ținând seama de importanța lor internațională pentru păsările acvatice în toate anotimpurile. Convenția stabilește pentru statele părți, în primul rând, cerința de a elabora și aplica planurile de amenajare, astfel încât să se favorizeze conservarea acestor zone prin crearea de rezervații și utilizarea rațională a rezervelor lor. Documentul se înscrie printre primele mari convenții referitoare la conservarea patrimoniului natural.

lalomiței (adică 8% din fosta deltă interioară, extinsă pe 2.413 km²). Insula Mică a Brăilei este o rezervație complexă, ce include: 2 ecoregiuni, 16 tipuri majore de componente (complexe locale), cel puțin 67 tipuri de ecosisteme și 35 compartimente din structura ecosistemelor, ce asigură menținerea a peste 1688 specii de plante și 3.735 specii de animale.

Parcul integrează toate cele 10 ostroave situate între brațele Dunării: Vărsătura, Popa, Crăcănel (Chiciul), Orbul, Calia (Lupului), Fundu Mare, Arapu, precum și brațele adiacente ale Dunării. Se poate spune că este o deltă interioară pe traseul inferior al Dunării de Jos. În ciuda modificărilor survenite atât în structura sistemelor ecologice cât și la nivelul ei, Balta Mică a Brăilei conservă importante valori ecologice, fiind o componentă deosebită a Sistemului Dunării Inferioare, situată în amonte de Rezervația Biosferei Delta Dunării.

Este singura zonă rămasă în regim hidrologic natural (zonă inundabilă), după îndiguirea, în proporție de circa 75%, a fostei Bălți a Brăilei și crearea incintei agricole Insula Mare a Brăilei. Datorită atributelor sale - zonă umedă în regim hidrologic natural, complex de ecosisteme, Balta Mică a Brăilei reprezintă un sistem de referință a fostei delte interioare și baza pentru reconstrucția ecologică în Sistemul Dunării Inferioare. Din suprafața totală, circa 53,6% o ocupă pădurile aluviale, 6% pășunile, 12,84% zonele umede și 27,5% lacurile.

Această zonă este bine cunoscută pentru importanța ei ornitologică, deoarece se situează pe cel mai important culoar de migrație al păsărilor din bazinul inferior al Dunării de Jos, la jumătatea rutelor de migrație între locurile de cuibărit din nordul Europei și refugiiile de iernat din Africa. Au fost observate un mare număr de păsări, dintre care 169 specii protejate pe plan internațional, prin Convențiile de la Berna, Bonn și Ramsar, acestea reprezentând jumătate din speciile de păsări migratoare caracteristice României. Pentru că o mare parte dintre acestea sunt păsări acvatice, în anul 2001 Balta Mică a fost declarată sit Ramsar (poziția 1.074 pe lista Ramsar), al doilea după Delta Dunării.

În zona umedă Balta Mică a Brăilei au fost identificate circa 150 de specii de plante. Deosebit de atractive sunt galeriile ripariene (zăvoaie, păduri situate în luncile râurilor), cu salcie și plop, pădurile ripariene mixte și cordoanele de stuf și papură. Lacurile naturale constituie, alături de păduri, mlaștini și canale, habitate în care diferite specii de plante și animale au o prezență temporară sau permanentă.

Parcul Natural Balta Mică a Brăilei reprezintă un ultim eșantion din fostele bălți dunărene. Pe o suprafață de numai 205 km², parcul natural conservă 8% din fosta deltă interioară (fostele bălți ale Brăilei și lalomiței), care ocupau până în anii '60 ai secolului trecut 2.413 km² de zonă umedă compactă pe cursul inferior al Dunării, între Silistra și Brăila. După intervenția omului prin îndiguirea și desecarea Bălții Brăilei, Balta Mică a Brăilei a rămas singura zonă în regim liber de inundație de pe cursul Dunării, ceea ce face ca acest teritoriu să reprezinte, după Delta Dunării, cel mai important refugiu ornitologic din România de pe Dunăre.

Dintr-un total de 847 de specii introduse în baza de date a administrației parcului, 72 sunt înscrise în listele speciale de conservare ale directivelor europene, la care se adaugă alte 244 specii

protejate conform altor legi europene și române¹⁰. Pe teritoriul țării noastre au fost identificate un număr de 389 de specii de păsări, încadrate sistematic în 19 ordine și 64 de familii. Dintre acestea, pe teritoriul Parcului Natural Balta Mică a Brăilei au fost semnalate un număr de 206 specii de păsări, încadrate în 17 ordine și 50 de familii, reprezentând 53% din avifauna României.

Spre deosebire de delta fluvială a Dunării unde ecosistemele forestiere reprezintă 3,6% (1,2% păduri aluviale în regim inundație, păduri pe grinduri maritime 1,0% și 1,4% păduri în incinte îndiguite), în Balta Mică a Brăilei ecosistemele forestiere reprezintă 52% din suprafața totală a ariei protejate. Tocmai din proporția diferită de participare a pădurii aluviale în cadrul complexelor de ecosisteme acvatice și terestre rezultă unicitatea structurală a biodiversității și a peisajului. În vreme ce delta impresionează prin nesfârșirea biotopurilor terestre și acvatice acoperite cu stuf (cea mai mare întindere stuficolă din lume), Situl Ramsar Balta Mică a Brăilei impresionează prin permanenta variație a priveliștii datorată alternanței dintre ecosisteme forestiere cu cele acvatice. Biodiversitatea din Parcul Natural Balta Mica a Brăilei este protejată prin incidența Directivei "Păsări" (79/409/CCE) și a Directivei "Habitat, Floră și Faună" (92/43/CCE).

Fig. 1.1.7. Insula Mare și Insula Mică a Brăilei

Obiective turistice în Parcul Natural Balta Mică a Brăilei *Insula Harapu* are o suprafață de 252 ha, din care 229 ha pădure și 21 ha iezערul Harapu. Distanța până în municipiul Brăila este de 1 km. Pe malul brațului Harapu sunt plaje neamenajate și locuri pentru pescuit sportiv, unde se practică turismul de week-end.

Insula Calia are o suprafață de 685 ha, din care 466 ha pădure și 219 ha luciu de apă (iezerule Lupu și Tăbăcaru). Accesul se face dinspre comuna Gropeni (2 km până la DJ 212), zona fiind de importanță turistică și ornitologică pentru *Ardeidae sp.*

Insula Fundu Mare are o suprafață de 1899 ha, din care 965 ha pădure și 934 ha luciu de apă (lacurile Chiriloaia, Stan, Misaila și Bratușca). Remarcabile din punct de vedere turistic sunt zona de conservare specială de 857 ha din sudul insulei și colonia de cormorani, stârci și egrete de la Chiriloaia, de interes ornitologic fiind și cuiburile de codalb din sudul insulei. Colonia mixtă de stârci, egrete și cormorani aflată la numai 4 km de municipiul Brăila a fost apreciată în mod deosebit de

¹⁰ Convenția de la Berna, Legea 462 din 2001 și Lista roșie a plantelor din România

guvernatorul Siciliei, dr. Salvatore Cuffaro și de de prof. H. Alvaro de la Universitatea din Madrid.

Insula Chiciul Orbului are o suprafață de 305 ha, din care 245 ha pădure și 60 luciu de apă (iezerul Orbu, areal preferat de coloniile de pelicani). Brațul Orbu este preferat de pescarii sportivi. Accesul la brațul Orbu se face pe DJ 212, 4 km.

Ostrovul Crăcănel are o suprafață de 1080 ha, din care 780 ha pădure și 300 ha luciu de apă (iezerele Ciontu, Chioru și Sutanu). În prezent se desfășoară importante lucrări de reconstrucție ecologică prin renaturare cu plop autohtoni.

Ostrovul Vărsătura cu o suprafață de 1234 ha, din care 1219 ha pădure cu 12 ha luciu de apă, constituie un excelent loc de refugiu pentru căprioare și mistreți în timpul viiturilor mari. Accesul la acesta este 3 km de la Podul Giurgeni - Vadu Oii (E 60).

Insula Mica a Brăilei este cea mai importantă sub aspect științific și turistic din salba celor 7 insule, suprafața ei fiind împărțită astfel: 6566 ha pădure și 2921 ha luciu de apă (ce include 18 iezere).

În Parcul Natural Balta Mică a Brăilei, biodiversitatea atinge cote ridicate, circa jumătate din ecosistemele existente fiind naturale. Din suprafața totală, cel mai mare procent îl ocupa pădurile aluviale, apoi iezerele și bălțile, în cele din urmă zonele umede și pășunile. Pentru că se situează în calea celui mai important culoar de migrație al păsărilor din bazinul inferior al Dunării de Jos, Parcul Natural Balta Mică a Brăilei se remarcă printr-o mare diversitate a speciilor de păsări, multe dintre ele fiind rare și ocrotite prin lege.

În sistemul de zone umede din Balta Mică a Brăilei a fost identificat până în prezent un număr de 221 specii de plante. Dintre speciile lemnoase, cele mai răspândite sunt: salcia (*Salix alba*, *Salix cinerea*, *Salix fragilis*), plopul (*Populus alba*, *Populus nigra*), ulmul (*Ulmus foliacea*), cătina mică (*Myricaria germanica*), murul (*Rubus caesius*). În mlaștinile cu stuf, speciile de plante mai des întâlnite sunt: stuful (*Phragmites australis*) și papura (*Typha latifolia*, *Typha angustifolia*), *Scirpus lacustris*, *Lythrum salicaria*, *Galium palustre*, *Euphorbia palustris*, *Solanum dulcamara*, *Sium latifolium*, *Glyceria maxima*, *Stachys palustris*, *Butomus umbellatus*, *Iris pseudacorus*.

Cele mai importante asociații acvatice sunt *Myriophyllo-nupharetum*, *Hydrocharitetum morsuranae*, localizate în special pe canale și în lacuri; *Salvinio-Spirodeletum polyrrizae*, în ochiurile de apă din interiorul mlaștinilor cu stuf și *Trapaetum natansis* în apele adânci, în asociere cu *Lemna minor*, *Potamogeton perfoliatus*, *Potamogeton crispus*, *Potamogeton luncens*, *Potamogeton pectinatus*.

În componența ecosistemelor acvatice au fost identificate până în prezent 176 specii de alge planctonice. O vegetație deosebită se află pe nisipuri (*Tragus racemosus*, *Cynodon dactylon* etc.).

Diversitatea faunei este determinată de diversitatea habitatelor, mai ales datorită faptului că mai mult de jumătate din ecosistemele identificate sunt naturale. Au fost identificate 623 specii, din care 99 sunt pe lista directivelor europene. Fauna de nevertebrate este foarte bogată, fiind

identificate până în prezent 329 specii, din care peste 100 specii de gasteropode și bivalve, 12 taxoni superiori de organisme bentonice cu mai mult de 60 specii identificate și peste 120 specii de cladocere, copepode și rotifere. Există, de asemenea, multe specii de insecte acvatice.

Păsările sunt reprezentate de un număr de 207 de specii, care utilizează acest teritoriu pentru cuibărit, loc de popas în timpul migrației sau pentru iernare. Între acestea se includ specii amenințate pe plan internațional, cum ar fi: pelicanul creț (*Pelecanus crispus*), rața roșie (*Aythya nyroca*), gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*) și cormoranul mic (*Phalacrocorax pygmeus*). Din totalul speciilor de păsări identificate aici, 79 sunt prezente pe lista specială de conservare¹¹.

Cât privește fauna terestră, au fost identificate 11 specii de mamifere grupate în patru ordine și șapte familii, protejate atât prin legislația națională¹² cât și prin Directiva Habitate Floră¹³ a Uniunii Europene. Dintre acestea, se pot enumera: vidra și bizamul, mistrețul, căpriorul, pisica sălbatică, câinele enot, iepurele de câmp, vulpea, nevăstuica, dihorul, bursucul. Din parc nu lipsesc nici amfibienii și reptilele reprezentate de: șarpele de casă, șarpele de apă, țestoasa de apă, broasca mică de lac, broasca de lac mare, broasca roșie de pădure, broasca săpătoare, buhăiușul de baltă cu burtă roșie, broasca râioasă brună și tritonul cu creastă.

Ihtiofauna cuprinde 60 de specii de pești, din care 12 specii sunt strict protejate: scrumbia de Dunăre, avatul, zărluga, porcușorul de nisip, sabița, răspărul. În interiorul parcului este interzisă vânătoarea, pescuitul este permis doar populațiilor locale.

Populațiile de pești sunt reprezentate printr-un număr de 65 specii (10 pe lista directivelor) dintre care mai cunoscute sunt: somnul (*Silurus glanis*), știuca (*Exos lucius*), șalăul (*Stizostedion lucioperca*), scumbia de Dunăre (*Alosa pontica*), crapul (*Cyprinus carpio*), iar amfibienii și reptilele sunt prezenți prin 13 specii, din care 8 sunt pe lista directivelor europene.

Pe teritoriul parcului au fost identificate 19 tipuri de habitate, dintre care amintim: păduri de sălcii, lacuri eutrofe naturale, zăvoaie cu plop și sălcii, mlaștini cu *Typha*, tufărișuri (zălog, răchită), mlaștini cu *Phragmites*, pajiști umede de luncă, pajiști stepice. Din cele 19 tipuri de habitate identificate, în Balta Mică a Brăilei, 9 sunt pe Lista Directivei Habitate Faună și Floră. Dintre ecosistemele identificate aici, 50% sunt naturale, 30% sunt seminaturale și 20% sunt antropizate.

Datorită faptului că teritoriul parcului este supus în fiecare an unor perioade de inundație și unor perioade de retragere a apelor, cele 2 tipuri de ecosisteme, terestre și acvatice, sunt interdependente, creând un biom specific Dunării. Între aceste tipuri de ecosisteme nu există o delimitare teritorială și temporală strictă, existând o succesiune și înlocuire periodică. Atunci când viitura este foarte mare, acolo unde era un ecosistem terestru va apărea unul acvatic, iar în perioadele de secetă prelungită, ecosistemele acvatice vor fi înlocuite de unele terestre.

¹¹ Anexa I a Directivei Păsări a Uniunii Europene 74/49/CCE

¹² OUG 57/2007

¹³ 92/43CCE

Din punct de vedere al activității turistice, prezintă un interes deosebit partea din aval a insulei, zona Popa, și jumătatea din amonte a Insulei Mici, zona de protecție specială Egreta.

În partea din aval a Insulei Mici a Brăilei, firma Ocmava, concesionară a punctului piscicol Năvodari de la Compania Națională de Pescuit, și-a propus să dezvolte turismul de cherhana cu posibilități de cazare în zonă. Tot aici turiștii pot vizita colonia mixtă de cormorani, egrete, stârci și lebede de pe lacul Cucova.

A doua zonă de conservare specială, cu o suprafață de 4225 ha, este situată în sudul Insulei Mici a Brăilei. Ca infrastructura turistică, aici există cabanele Egreta (14 locuri) și Gura Gârлуței (6 locuri), trei turnuri observator pentru *bird watching* și trei trasee marcate. Pentru viitor, firma de turism Contara, proprietara fostului punct piscicol Chirchinețu, propune realizarea Complexului turistic și de cercetare *Punto a capo*, iar administrația parcului promovează proiectele *Sat de vacanță Gura Gârлуței*, beneficiar Consiliul Local Bertestii de Jos și ferme agro-ecoturistice la Băndoiu și Marasu.

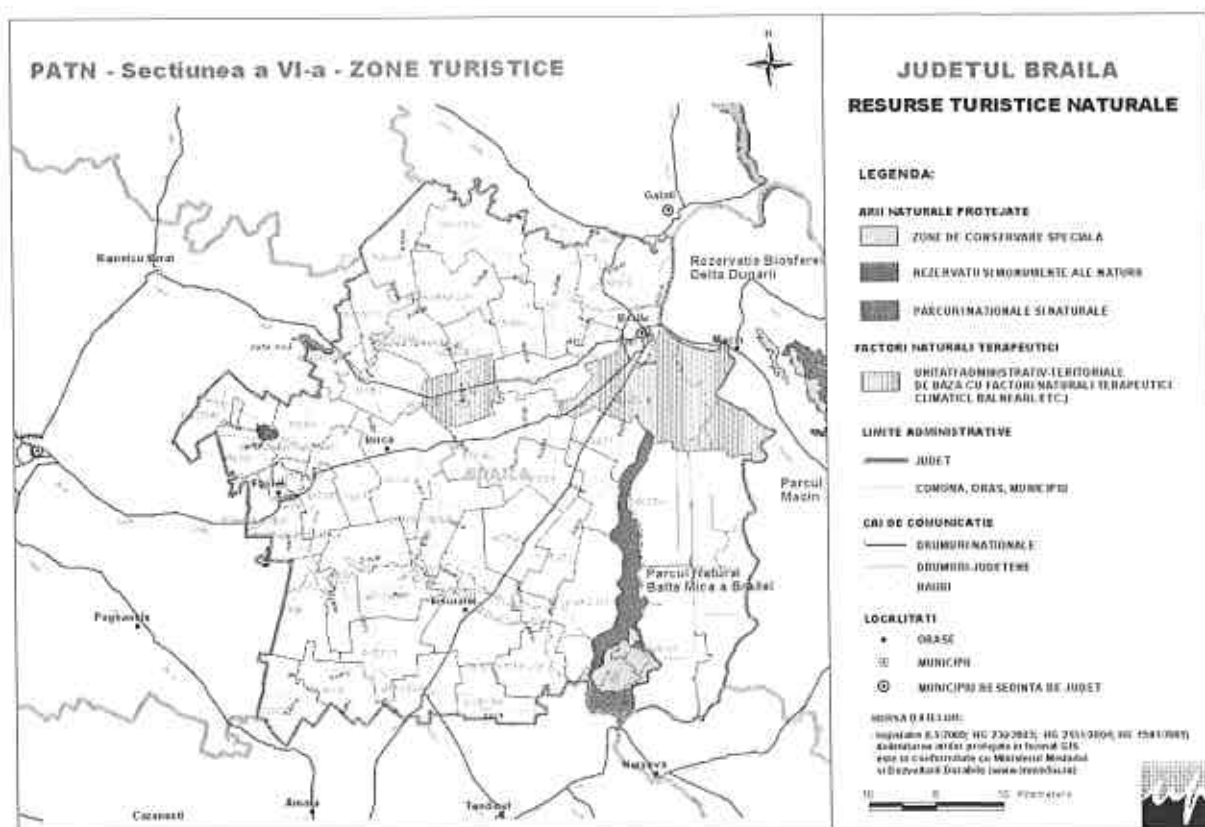

Fig.1.1.8. Resursele turistice naturale ale județului Brăila
Sursa: Direcția Regională de Statistică Brăila

La baza evoluției societății omenești a stat, pe lângă alte componente vitale, spațiul teritorial în accepțiunea sa economică de teren și resurse hidrografice. Relația care s-a statornicit între

acestea a creat o simbioză perfectă între cele două componente, ridicând la statut de virtute preocupările tuturor celor interesați în folosirea eficientă a pământului și a apei. De modul cum acestea sunt utilizate în viitor va depinde însăși existența noastră. Este de notorietate faptul că industrializarea excesivă în unele regiuni rurale, chimizarea necontrolată, exploatarea agricolă și forestieră fără protecție antierozională etc., au determinat apariția și intensificarea unora dintre cele mai grave flagele ale lumii moderne: poluarea intensă a spațiului rural, deteriorarea peisajului agricol și silvic, reducerea alarmantă a diversității florei și faunei și dezechilibrul ecologic în foarte multe ecosisteme ale spațiului rural. În corespondență cu funcția sa ecologică, în spațiul turistic *Insula Mică a Brăilei* acțiunile trebuie îndreptate în următoarele direcții:

- conservarea resurselor naturale ale vieții – solul, apa, aerul, utilizate într-o manieră judicioasă și durabilă;
- protejarea biotipurilor și spațiile verzi de care dispune și care joacă un rol esențial în calitatea mediului înconjurător;
- întreținerea și protejarea biodiversității, în special biodiversitatea genetică, diversitatea speciilor și cea a peisajelor naturale;
- asigurarea protecției animalelor sălbatice prin instrumentele juridice necesare și în condiții ecologice corespunzătoare.

Reechilibrarea ecologică, revenirea la un anumit standard de ruralitate, eliminarea fenomenelor negative determinate de presiunea antropică, fac din funcția ecologică a spațiului analizat un element al ameliorării acestuia.

Turismul este dependent în foarte mare măsură de calitatea mediului înconjurător. Din această perspectivă, păstrarea nealterată a elementelor naturale este esențială. Pentru realizarea acestui deziderat, pe termen scurt și mediu se simte nevoia unor fonduri financiare suplimentare care să susțină activitățile de conservare, fonduri create prin participarea activă a turiștilor și a agenților economici din cadrul destinațiilor cu potențial turistic. De asemenea, este necesară realizarea unui control mai strict asupra activităților și circulației turistice, prin realizarea unor regulamente cu privire la transportul turistic din cadrul destinației și prin extinderea formelor de protecție și pază.

În plus, implementarea unei tehnici de management al vizitatorilor și introducerea acesteia în planul de management, va conduce la o planificare mai eficientă a vizitării și la sprijinirea conservării biodiversității.

Arterele hidrografice principale - Cremenea, Măcin și Vilciu pot fi folosite pentru excursii cu vaporul. Ostroavele de pe brațul Cremenea, cu un frumos peisaj natural - păduri de sălcii, canale, lacuri mici, împreună cu ostroavele de pe arterele navigabile pot fi folosite în scopuri turistice de agrement. Zonele din jurul lacurilor Blasova, Japșa Plopilei și Filipoiu pot reprezenta atracții turistice pentru agrement și recreere.

Câmpia Brăilei și Câmpia Călmățuiului, deși monotone la prima vedere, nu sunt lipsite de elemente peisagistice atractive. Lacurile sărate, salmastre și cele cu apă dulce sunt cele mai importante obiective în acest sens. O serie de lacuri sunt sau pot fi antrenate în circuitul turistic balnear. Se detașează în acest sens Lacu Sărat - Brăila, Căineni, Movila-Miresii, Lacu Sărat-Batogu, Bentu-Batogu și Tătaru.

Obiective valoroase sunt și resursele piscicole, cu posibilități reale existente pe cele două brațe ale Dunării, la Blasova, Ianca, Jirlău, Dudești și Măxineni.

O atracție deosebită, atât pe plan național, dar mai ales internațional, o constituie **vânătoarea**, care se poate desfășura în foarte bune condiții la Vădeni, Lunca Siretului, Blasova, Insula Mică, Viișoara și Camnița.

Plajele naturale reprezintă alte atracții turistice care, în condițiile unor amenajări corespunzătoare, pot deveni obiective turistice de interes. Se pot amenaja plajele de la Brăila (pe malul stâng al Dunării - "Plaja Lipovenească"), Corotiușca, Blasova, Ianca, Căineni etc. Pe malul stâng al Dunării, în zona municipiului Brăila, se pot amenaja unități de alimentație publică pe pontoane și vapoare scoase din uz.

1.3. POTENȚIALUL ANTROPIC

Județul Brăila a fost și este încă un amalgam de culturi. Excelenta sa poziționare a atras aici oameni de prin toată lumea: greci, armeni, bulgari, evrei, lipoveni, italieni, sârbi sau turci.

Indiferent de naționalitatea lor sau de poziția lor materială au existat, au muncit și au produs cultură astfel că trecerea lor a marcat dezvoltarea, spiritul și farmecul unui județ cosmopolit.

Data de 20 ianuarie este importantă pentru orașul Brăila, fiind data atestării documentare. În anul 2018 s-au împlinit 650 de ani de atestare oficială.

Cu toate că este situat într-o zonă de câmpie, cu forme de relief puțin variate, județul Brăila are o serie de valențe turistice determinate atât de așezarea sa pe Dunăre, la intersecția fluxurilor turistice dinspre Moldova spre litoralul Mării Negre și Delta Dunării, cât și de prezența unor lacuri sărate cu calități terapeutice. Vestigiile trecutului (așezarea geto-dacică de la Brăilița, necropola de la Chiscani, cetatea Brăilei) completează obiectivele naturale (Balta Brăilei, monumentul naturii Popina Blasova, Pădurea Viișoara de lângă Însurăței) cu cele arhitectonice (Palatul cultural ridicat în 1864, bisericile "Buna vestire" cu picturi executate de Gheorghe Tattarescu și "Sfinții arhangheli Mihail și Gavril", orologiul din parcul central) și etno-folclorice din zona Corbu.

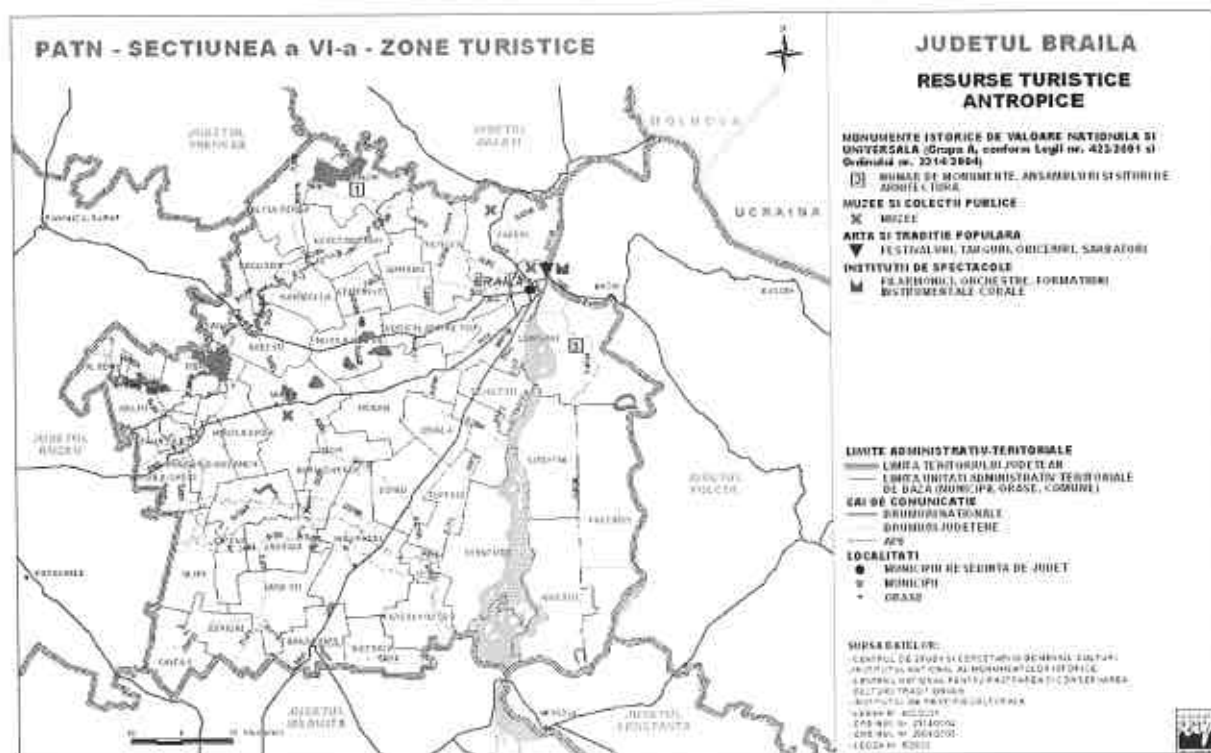

Fig.1.3.1. Resursele turistice naturale ale județului Brăila

Sursa: Direcția Regională de Statistică Brăila

1.3.1. Patrimoniul cultural (monumente istorice, muzee si galerii de artă, patrimoniul religios, instituții de spectacole)

Cele mai multe obiective turistice antropice sunt localizate în municipiul Brăila, care concentrează 68% din totalul monumentelor istorice ale județului. Dintre acestea, *115 monumente sunt incluse în Lista monumentelor istorice*¹⁴, din care 4 monumente sunt de categoria A (monumente istorice de valoare națională): centrul istoric al municipiului Brăila, ansamblul „Strada Mihai Eminescu” cu clădiri din secolul al XIX-lea, ansamblul „Piața Traian” cu construcții ce datează de la începutul secolului al XVIII-lea și biserica „Sf. Arhanghel Mihail”, ridicată în secolul al XIX-lea.

Cele 111 monumente de categoria B, reprezentative pentru patrimoniul cultural local, sunt caracterizate prin mare varietate și vechime: 14 situri arheologice cuprinzând așezări și necropole din neolitic până în secolele XVI – XIX (zona Brăilița), 69 monumente de arhitectură, dintre care

¹⁴ conform Ordinului 2314/ 2004

un ansamblu de arhitectură (pe str. Eremia Grigorescu), biserici, clădiri pentru locuit (case, palate, hanuri și hoteluri), clădiri publice (teatre, cinematograful, școli, bănci ș.a.), clădiri industriale (fabricile de bere); 8 monumente de for public: statui, ceas public, fântâni și 20 monumente memoriale, cuprinzând case memoriale, monumente comemorative și cimitirul eroilor.

Oraș de legendă, cu vechime seculară, legat organic de Dunăre, Brăila îmbină trecutul cu prezentul. Fără a fi un oraș muzeu, Brăila are numeroase monumente ce îi conferă un farmec deosebit. Pentru localnici, dar și pentru turiștii străini de oraș a existat și există o Brăila a centrului și una a periferiilor, una a construcțiilor moderne și alta a caselor tradiționale, fiecare cu specificul propriu.

Dunărea, unul din fluviile cele mai mari ale Europei, străbate orașul de la sud la nord, determinând geometria unică a Brăilei. *"A nimerit orbul Brăila..."*, o expresie adesea citată, caracterizează simplitatea dispunerii radiale a străzilor, încât, *"și pentru o persoană care nu vede este ușor să găsească strada pe care o caută"*. Existenta din vremea ocupației turcești, trasată în planurile lui Riniev și Berroczyń ca piață publică, piața centrală a orașului a stat permanent în atenția edililor. Încă din 1839 datează proiectul amenajării Pieței Mari. Și cine n-a „nimerit” Brăila a auzit vorbindu-se de structura radial-concentrică a străzilor ei, descrisă poetic de Panait Istrati în romanul „Neranțula”: *„Brăila e construită după un plan poate unic în lume. Un evantai, desfăcut aproape în întregime. Din sâmburele care-i formează centrul, opt străzi și două bulevarde alcătuiesc tot atâtea brațe ce-i înlănțuiesc mijlocul și o arată Dunării, ca pe o ofrandă ispitoare. Dar, pentru ca frumoasa să nu se simtă stingherită, patru căi curmă elanul celor zece brațe, traversându-le întocmai ca legătura unui evantai”*.¹⁵

Piața Mare are forma unui pătrat cu colțurile rotunjite, din ea pornind principalele străzi ale vechiului oraș: Calea Galați spre nord, Mihai Eminescu spre vest, Calea Călărășilor spre sud-est și strada împăratul Traian spre est. Acestea patru li se mai adaugă încă trei: Hepites, Brașoveni și Oituz. În centrul pieței, în 1860 a fost amenajat un parc de cca. 8000 m.p. , căruia i se zicea „Grădina mică” sau „Grădina Tiriplic”¹⁶.

Amenajarea modernă a pieței ca parc englezesc datează din anul 1906. În 1980, aleile au fost placate cu marmură, iar în 2005 s-a finalizat acțiunea de renovare a trotuarelor.

Într-un oraș în care toate străzile duc la Dunăre, timpul este măsurat de **ceasul "Valurile Dunării"**. De un albastru pur, ceasul din centrul vechi al Brăilei oglindește culoarea apei Dunării, legătura cu Dunărea fiind sugerată și de corabia pictată chiar la baza sa. Realizat din metal sudat și turnat, ceasul din Piața Mare, piesă în stil baroc cu caracter decorativ, are dimensiuni monumentale cu o înălțime de 11,5 m. Fostul consilier Petre Naum Petru (1842- 1898) a lăsat primăriei orașului, prin testament, suma de 10000 lei pentru cumpărarea unui ceas public amplasat în grădina

¹⁵ Munteanu I., Stradele Brăilei, Editura ExLibris, Brăila, 2005, pag. 44

¹⁶ cuvânt turcesc ce înseamnă „ghem” - i se spunea așa deoarece în zilele de sărbătoare era foarte mare aglomerația.

Triplic, ceas cu patru cadrane corespunzând celor patru străzi principale care plecau din piață. Comandat la Viena, ceasul a fost trimis în 1909 o dată cu plăcile care trebuiau să formeze soclul. Plăcile au fost asamblate după cum se vede și în prezent: sus, la cadrane, s-a trecut în trei părți anul 1909, iar pe latura a patra s-a înscris „Donațiunea Petru Naum Petru”. Ceasul a fost „reconstruit” în 1968, când a fost înlocuit și ceasul vienez cu cel de la Biserica “Sfinții Apostoli Petru și Pavel” și când s-a montat în partea superioară însemnul comunist „Secera și ciocanul”, la care s-a renunțat după 1989.

Piața reprezintă și o adevărată rezervație naturală, de-a lungul timpului fiind plantate aici exemplare rare de vegetație: magnolia originară din China, cu flori mari, albe, ce apar înaintea înfrunzirii; pinul negru, merișorul, două exemplare de tisă, care poate atinge impresionanta vârstă de 3000 de ani, Paulownia sau arborele lui Iuda, prunul japonez.

Centrul vechi sau **Piața Traian** reprezintă inima orașului, de unde se deschid ca razele soarelui toate străzile Brăilei, deci și principalele trasee turistice. Piața datează din 1833, atunci fiind pavată cu piatră cubică. S-a numit inițial Piața "Sfinții Mihail și Gavriil" și avea o suprafață de 11.000 m². Dintre obiectivele care se găsesc în interiorul său menționăm, importantă este biserica "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil". Provenită dintr-o veche moschee ce a fost transformată în anul 1832 și căreia, o sută de ani mai târziu i s-a adăugat clopotnița actuală, biserica este declarată monument istoric, fiind singurul de acest gen din țară și al treilea din Europa. Lăcașul păstrează câteva elemente turcești: plafonul având în centrul gobecul¹⁷ și streșina de lemn prelungită, numită sacec. Clădirea fostei moschei datând din 1667 o face să devină cea mai veche clădire a orașului. Biserica dispune de o icoană din aur a "Sfântului Mihail" donată în anul 1834 de familia imperială rusă.

Din Piața Traian, coborând pe strada Împăratul Traian se ajunge la faleza Dunării. Câteva clădiri impresionante se profilează pe faleză: **Căpitănia portului Brăila**, Gara fluvială Brăila și Moara Violattos.

Într-o vreme în care drumul de apă al Dunării era cea mai sigură și rapidă cale de la Hârșova până la Drobeta - Turnu Severin și chiar mai departe, la Moldova Noua, Brăila avea nevoie de o gară fluvială pentru sutele de pasageri care așteptau să se îmbarce la bordul vapoarelor cu zbaturi. Din această necesitate s-a construit, între 1904 și 1906, clădirea ce avea să devină, de-a lungul timpului, un adevărat simbol al portului brăilean. Timp de jumătate de veac, clădirea înălțată din cărămidă și piatră de Dobrogea de celebrul Anghel Saligny s-a aflat în centrul activității portuare brăilene. Apoi, odată cu dezvoltarea rețelei de cale ferată și de șosele, importanța transportului fluvial de pasageri a început să scadă. De prin anii '50 ai secolului trecut, lungimea și frecvența

¹⁷ O mențiune din secolul XVII a lui Hubert Wysocki spune ca acest lăcaș a fost construit inițial în anul 1667, pentru cultul musulman și se numea *mesdjid*. În anul 1831 a fost transformat în biserică ortodoxă dându-i-se hramul "Sf. Arhanghel Mihail". Actuala biserică a suferit transformări, în 1832 adăugându-i-se absida altarului din cărămidă. Minaretul de zid a fost înlocuit cu o clopotniță de lemn (1828-1829). În anul 1862 biserica a fost mărită spre vest cu cca. 8 m. În interior, biserica are un tavan de lemn ornamentat, iar partea centrală a plafonului, *gobec*-ul, este pictată.

curselor au fost reduse treptat, pentru ca în 1994 ultima cursa regulată, Brăila – Galați, să fie anulată din lipsă de călători. Sunt însă intenții ca să se pună la punct un circuit turistic ce ar include plecarea de la gara fluvială Brăila, în nava cu zbaturi "Borcea", aflată în prezent în exploatarea Palatului Copiilor. Călătoria s-ar face până la Galați, unde turiștii ar putea fi preluați de un tren de epocă, cu locomotivă cu aburi și vagoane specifice începutului de secol XX, apoi ar fi aduși înapoi în portul brăilean unde ar fi invitați să facă o plimbare cu trăsurile prin centrul istoric. Astfel, gara fluvială și-ar putea redobândi o parte din utilitatea și măreția de odinioară.

Moara Violattos face parte dintre bijuteriile arhitectonice ale Brăilei, ajunsă din păcate o ruină. Simbol al prosperității grecilor brăileni, vestita moară a fost construită pe malul Dunării, aproape de port. În anul 1892, Panait Violattos, un grec cult și bogat cu o mare experiență în ale morăritului s-a hotărât să-și dezvolte afacerea prin construirea unei mari "Fabrici de făină". Proiectul grandios a fost dus la îndeplinire de către inginerul Anghel Saligny. Moara a fost certificată în anul 1897 fiind, la acea vreme, printre cele mai mari din Europa. În anul 1921, avea un capital rulant de 20 de milioane lei aur, motoare aduse din Braunschweig, ce consumau opt tone de păcură zilnic și o capacitate de producție de 15 vagoane de făină în 24 de ore. Din anul 1912, moara a avut acces la calea ferată, racordându-se nu numai la cheiul Brăilei, ci și la drumul feroviar național. Odissea celebrei mori a început în anii '40 când, din pricina problemelor financiare, a fost silită să intre în faliment. În 1948 a fost naționalizată, iar în prezent urmașii celebrilor comercianți greci revendică proprietatea. Ineditul în ceea ce privește construcția morii este că ea se sprijină pe 148 de piloni din lemn de cedru aduși din Libia, acoperiți cu mai multe straturi de uleiuri naturale extrase din diferite rășinoase și cu gudron obținut din reziduuri de țigăi. Deși acești piloni sunt în mare parte scufundați în apă, calitatea materialului le asigură o rezistență foarte mare. Se mai spune despre clădirea morii că are cel mai bun sistem antiseismic, fundația fiind construită pe niște role mari care preiau mișcările tectonice. Mărturie pentru toate acestea este însăși clădirea care s-a "încăpățânat" să reziste timp de 120 ani, rămânând doar un martor tăcut al vremurilor de altă dată.

Tot pe faleza Dunării se înalță statuia denumită sugestiv "**Marinar**", monument ce datează din anul 1959 și construit de Mircea Ștefănescu. Faleza are o alee pietonală care urmează cursul Dunării până în zona Pieței Independenței, considerată a fi centrul nou al orașului.

Esplanada, unul din locurile de promenadă preferate de brăileni, adăpostește simbolul modern al orașului, **fântâna cinetică**. Începând cu anul 1988 când a fost pusă în funcțiune, această operă de artă ce poartă semnătura sculptorului Constantin Lucaci (numit și „al doilea Brâncuși”), îmbină tradiția antică, renașcentistă și iluministă a jocurilor de apă. Construită din oțel inox inalterabil, fântâna înfățișează două palme, care se mișcă și se unesc într-un căuș.

În jurul pieței centrale se înalță o serie de clădiri care adăpostesc obiective importante: Muzeul Brăilei, Teatrul Municipal "Maria Filotti" și hotelul "Traian".

Muzeul Brăilei datează din 1881. În cele 22 de săli, muzeul adăpostește numeroase exponate de valoare istorică și documentară, un bogat material arheologic din perioada preistorică, dar și piese care ilustrează viața și activitatea unor personalități locale.

Teatrul "Maria Filotti" funcționează într-un palat datând din 1864, numit "Palatul Ionescu". Restaurată după cutremurul din 1977, clădirea teatrului reprezintă o adevărată operă de artă. Teatrul este compus dintr-o sală de spectacol cu 396 de locuitori, o sală studio cu 150 locuri și o sală de recepție pentru 120 persoane. Realizează în stil baroc, clădirea dispune de o bogată decorație interioară. Datând din jurul anilor 1840, clădirea inițială, proprietatea armatorului grec Ianache Rally, a avut destinația de han. După ce a ars în incendiul din 1859, reconstruită, clădirea a cunoscut numeroase transformări. Finalizarea construcției și inaugurarea Teatrului Rally a avut loc în 1864. Adelina Patti (soprană de origine spaniolă, considerată de unii drept cea mai mare cântăreață de muzică de operă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea) a susținut în sala Rally șase reprezentații succesive în 1867. Cecilia Ștefănescu-Goangă, nepoata lui Ianache Rally și mama renumitului bariton Petre Ștefănescu Goangă, a concertat frecvent în sala mare a teatrului. Pe tot parcursul secolului al XIX-lea, personalități de prestigiu ale artei europene, printre care Bianca Bianchini, Sarah Bernhardt, Ernesto Rossi, Saliapin și George Enescu au oferit la Teatrul Rally reprezentații memorabile publicului brăilean. A fost de asemenea o perioadă bogată în reprezentații teatrale, susținute de trupele de teatru ale lui Costache Halepliu, Mihail Pascaly, Fani Tardini, Costache și Iorgu Caragiale, Theodor Theodorini, Alexandru Davilla, Aristizza Romanescu, Matei Millo, Constantin Tănase. După spectacolul dat în onoarea Maiestății Sale Carol, din 1878 Teatrul Rally a purtat și denumirea de Teatru Regal. Hariclea Darclée a debutat aici în 1881. Mai târziu, proprietarii George Rally și Demosthene Rally, au decis să modifice clădirea, se pare împrumutând bani, cu ipotecă pe clădire, de la Dumitru Ionescu (afacerist de succes, consilier, președinte al consiliului județean, deputat, senator, primar al Brăilei în perioada 1906-1910 - unul dintre cei mai mari filantropi ai orașului). Lucrările s-au finalizat în 1895 și pe data de 11 decembrie s-a făcut inaugurarea. George și Demosthene Rally nu au putut însă restitui împrumutul, astfel încât pe 22 februarie 1900 proprietar devine Dumitru Ionescu. În clădire, pe lângă teatru, au mai funcționat în acea vreme hotelul Princiar, clubul Regal, localul Monopol, cafeneaua Ciolacu-Crișan, florăria Wiscocil, frizeria Figaro, tipografia Ethnos-Leonidas Kostomiris, Bertrand – blănării și pălării, librăria Cartea Rusă (mai târziu „Librăria Noastră”). Dumitru Ionescu a cedat prin testament clădirea către primărie și după moartea sa, devine Teatrul Comunal. Din 1954, teatrul ia denumirea de Teatrul de Stat Brăila, iar în 1969 teatrul primește numele actriței Maria Filotti¹⁸, care a debutat pe scena sa în 1905 în rolul Giocondei. Declarată monument istoric,

¹⁸ Maria Filotti s-a născut în comuna Batogu, de lângă Brăila la 9 octombrie 1883. La terminarea liceului, i-au fost remarcate calitățile artistice. S-a înscris la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică, unde a fost eleva maestrei Aristizza Romanescu, cea care-l va convinge pe tatăl Mariei să nu se mai împotrivescă ca aceasta să facă teatru. În anul 1906, Maria Filotti a acceptat un contract la Teatrul Național din Iași, unde a jucat nenumărate roluri; a urmat debutul pe scena Teatrului Național din București, în septembrie 1907. În timpul primului război mondial s-a refugiat la Iași, lucrând ca infirmieră. După război a devenit profesoară la Conservator, unde timp de trei decenii a pregătit serii de viitori actori recunoscuți pe marile noastre scene. Ca actriță, a dat viață unui mare număr de roluri dramatice din repertoriul clasic și contemporan. În cele peste 170 de roluri interpretate a jucat alături de marii actori ai vremii. A apărut în patru filme: "Independența României" (1912), "Pe valurile fericirii" (1920), "Visul unei nopți de

clădirea este inclusă în albumul UNESCO. Un interes deosebit îl reprezintă cortina, autor Val Munteanu, realizată la Decorativa București. Cortina cuprinde elemente care țin de arhitectura și istoricul Brăilei (casele și corăbiile de altădată), bogățiile Dunării și ale Bărăganului, dar și semnele simbolice ale teatrului. Începând din 1995, Teatrul "Maria Filotti" găzduiește Concursul Internațional de Canto "Hariclea Darclee"¹⁹, inițiat de soprana Mariana Nicolesco, iar din 2004 organizează Festivalul Internațional de Teatru "Zile și Nopti de Teatru European".

Fosta farmacie Berechet²⁰, actuala intrare a actorilor în teatrul "Maria Filotti" este una dintre cele mai frumoase clădiri aflate pe fosta strada Regală. Era "*farmacia cu hrisev domnesc*" pe care erau odată trei coroane regale și statuile Esculap, Hipocrat și Higia. De numele ei se leagă și tinerețea lui Mina Minovici²¹.

Hotelul "Traian" reprezintă cea mai înaltă clădire din oraș și dispune de 110 camere, cu un total de 220 locuri. A fost realizat în 1972 și în prezent este în reamenajare parțială. În spatele hotelului se găsea biblioteca orașului ce poartă numele scriitorului Panait Istrati²². Ea a fost transferată

iarnă" (1946) și "Citadela sfărâmată" (1957). Interpretările sale din piesele "Hedda Gabler", "Pescărușul", "O femeie fără importanță", "Evantaiul doamnei Windermere", "Soțul ideal", "Dama cu camelii", "Anna Karenina", "O noapte furtunoasă" etc. au rămas în galeria rolurilor memorabile ale teatrului românesc. În semn de omagiu, din 1969 Teatrul din Brăila poartă numele Mariei Filotti.

¹⁹ Hariclea Darclee, pe numele său adevărat Hariclea Hartulari, s-a născut la Brăila la 10 iunie 1860, într-o familie bogată, cu rădăcini domnești. Remarcată încă din adolescență pentru talentul ei în muzică și teatru, a crezut în valoarea vocii sale și și-a urmat visul. La debutul ei, în ianuarie 1889 la "Opera Mare" din Paris, în rolul Julietei din "Romeo și Julieta", compozitorul Charles Gounod surprins de glasul și de inteligența interpretării, i-a declarat încântat: "Ești Julieta pe care o căutam!". Gounod îi găsește un pseudonim potrivit "Darclee", iar de aici încolo succesul răsunător o va însoți pretutindeni. Presa franceză și străină s-au întrecut în aprecieri măgulitoare, iar Opera din Paris i-a oferit un angajament pe timp îndelungat. A cântat pe scenele marilor capitale europene, cucerind publicul și uimindu-i pe toți cu talentul său de a vorbi limbi străine: germana, franceza, italiana, spaniola, engleza, greaca și rusa. Cel mai dulce triumf i se pare însă cel de acasă, pe scena Operei din București, unde ziarele nu conțineau s-o numească "privighetoarea Carpaților" sau "gloria cea mare a României".

Întoarsă definitiv în țară în 1936, Hariclea Darclee și-a dorit să pună bazele unei școli românești de canto, dar nu a reușit. În semn de omagiu adus artei, soprana Mariana Nicolesco organizează anual la Brăila, cu sprijinul autorităților, Festivalul Internațional de Canto "Hariclea Darclee".

²⁰ Construită în 1858 de arhitectul italian Zambetti pentru farmacistul grec Sofocle Rasty Petzalis, care în 1864 era proprietarul farmaciei "*Esculap*" din Brăila, în 1883 farmacia este cedată ginerelui farmacistului, profesorul Mina Minovici. De la acesta, a cumpărat-o în 1921 colonelul farmacist C. Ionescu-Berechet. "*Farmacia Curții Regale*" era un titlu de noblețe și reclamă, justificată prin serviciile aduse cândva Casei Regale, era farmacia protipendadei. La parter era farmacia, iar la etaj casa de locuit. Așa erau construite toate casele de pe strada Regală, cu o singură intrare, prăvălia la parter și locuința la etaj. În ciuda restaurării din anii '80, când a fost recdepartimentată în conformitate cu cerințele teatrului modern, astăzi clădirea este într-o stare deplorabilă, fără multe din ornamentele sale inițiale.

²¹ Mina Minovici s-a născut în familia Minovicilor, o familie de vlahi macedoneni (aromâni) originari din orașelul Tetovo din Macedonia sârbească. Studiile primare și gimnaziul le-a urmat în Brăila. A urmat practica farmaceutică, apoi un stagiu de doi ani la farmacia Petzalis din Brăila. Până în 1885 a urmat cursurile Facultății de Medicină, apoi s-a specializat în toxicologie și medicină legală la Paris. În 1892, Mina Minovici a inaugurat la București un institut medico-legal care îi poartă numele.

²² Panait Istrati s-a născut în Brăila, ca fiu nelegitim al unei spălătorese, Joița Istrate, și al unui contrabandist grec, Gherasim Valsamis, grec chefalonic. A copilărit în Baldovinești, și-a câștigat existența ca ucenic al unui cărciumar, al unui brutar și al unui vânzător ambulănt, apoi o vreme a fost cărbunar la bordul navelor Serviciului Maritim Român. În acest timp a citit cu aviditate tot ce i-a căzut în mână. Primele încercări literare datează din 1906, cu preponderență făcând publicistică în presa muncitorească din România. Între 1910-1912 își publică, în aceeași revistă, primele povestiri: *Mântuitorul*, *Calul lui Bălan*, *Familia noastră*, *1 Mai*. Romain Rolland l-a încurajat să urmeze cariera de scriitor, scriindu-i chiar prefața la povestirea *Chira Chiralina*, publicată în 1923. Panait Istrati a publicat romanele: "Ciulinii Bărăganului", "Poveștile lui Adrian Zograffi" etc. Prozele și romanele sale descriu lumea

parțial în altă zonă, aici rămânând doar sala de lectură. În fața acesteia se află un mic parc numit "Poligon", în care se găsește casa artistului Petre Ștefănescu - Goangă²³ și bustul filozofului Nae Ionescu²⁴.

Parcul "Grădina Mare" reprezintă unul dintre locurile preferate ale brăilenilor pentru promenadele zilnice. Suprafața este de 66.000 m² a grădinii a fost planificată și realizată încă de la înființarea orașului, fiind situată pe o parte a perimetrului cetății turcești. Cel care s-a ocupat de ea a fost primarul Constantin Hepites, ea datând din 1833. Acesta i-a acordat și prima denumire de grădina "Belvedere", datorită priveliștii minunate spre Dunăre, dincolo de care se profilează Munții Dobrogei. Din 17 mai 1864 i s-a schimbat denumirea în parcul "Alexandru Ioan Cuza", tot atunci amenajându-se și un loc pentru o fanfară care să cânte săptămânal. În 1895 este construit castelul de apă, ulterior devenind restaurant cu numele de "Castelul", iar din 1929 sunt construite chioșcul cu muzică și restaurantul "Cazino permanent". Acest restaurant a fost desființat în 1984 și transformat în Secție de Etnografie a Muzeului Brăila. Alături de această secție se află Casa Memorială "Panait Istrati", inaugurată tot în 1984.

În afara frumoaselor alei împodobite cu statui și ceasul floral unic în țară, în fața căruia se găsește o fântână arteziană datând din anul 1914, în parc sunt amplasate busturile a trei scriitori naționali: Mihai Eminescu, Mihail Sadoveanu și Panait Istrati. Intrarea în parc este străjuită de

proletariatului, pe care a avut ocazia să o cunoască de aproape, mirificele ținuturi ale Brăilei natale, Delta Dunării, un amestec de rase și religii și diverse orașele din Europa prin care a trecut de-a lungul vieții. Opera lui Panait Istrati, scrisă în limbile franceză și română, a fost tradusă în peste 30 de limbi.

²³ Petre Ștefănescu - Goangă (1902-1973) - bariton, cântăreț de operă român și pedagog. Și-a făcut studiile la Paris și a cântat pe multe scene europene. Bunicul dinspre mamă al lui Ștefănescu Goangă a fost pictorul Petre Alexandrescu (1828, Craiova - 1899, Brăila), absolvent al Academiei de Pictură din Roma, cel care a realizat, începând din anul 1864, pictura bisericii "Sf. Nicolae", de pe Ana Aslan. Sosit la Brăila, acesta a cunoscut-o pe fata lui Ianache Rally, un armator grec bogat, proprietarul teatrului și al hotelului cu același nume. Soții Athena și Petre Alexandrescu au avut opt copii. Al optulea copil, Cecilia, pianistă renumită, s-a căsătorit cu Gheorghe Ștefănescu Goangă, Petre fiind singurul lor descendent. Petre Ștefănescu - Goangă pleacă la Paris, la îndrumarea lui George Enescu, unde urmează cursurile Facultății de Drept, dar studiază și muzica, actoria și arta scenică, lied-ul și regia de operă. În martie 1924 debutează la Paris, ziarul *Le Figaro* din 29 mai 1924 remarcând că „acest artist de 20 de ani posedă o voce superbă și promite să devină un strălucit urmaș al lui Tita Ruffo și Battistini”. La vârsta de 22 de ani debutează pentru prima dată pe scena Operei din Bordeaux, apoi susține roluri importante pe scenele mai multor opere din Franța. Între anii 1928-1931, atinge apogeul carierei lirice în străinătate, urcând pe scena teatrului *Theatre Royal de la Monnaie*, din Bruxelles, precum și la Rouen, Amsterdam, Anvers, Rotterdam, Gand, Haga, Barcelona, Bruges și Nomur. Revenit în țară, între anii 1932 și 1934, a fost solist la Opera Română din Cluj, din anul 1949 devine și pedagog, preluând catedra de canto a Conservatorului din București, și ducând pe culmile succesului numeroși cântăreți. Celebrul bariton a fost distins cu titlurile de Artist Emerit, în 1950, și Artist al Poporului, în 1952.

²⁴ Nicolae C. Ionescu (1890, Brăila - 1940, București) a fost un filozof, logician, pedagog și jurnalist român. Orientarea sa filozofică a fost numită trăirism. A știut să adune în jurul său și să eleveze o pleiadă de membri ai generației de aur interbelice ai literaturii și gândirii românești ca Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu, Mihail Sebastian, Emil Cioran, Petre Țuțea, Constantin Noica, Vasile Moisescu și George Murnu. În anii 1930 a fost puternic implicat în politică, susținându-l inițial pe Regele Carol al II-lea și apoi Mișcarea legionară. A făcut studii filozofice la București, pe care le-a continuat cu o specializare în Germania, încheiata printr-un doctorat susținut la Munchen în 1919. A fost asistent al profesorului C. Rădulescu-Motru, apoi conferențiar la Catedra de logică și metafizică a Universității din București. A predat cursuri de logică, istorie a logicii, metafizică, filozofie a religiei. Concepând filozofia ca filozofare, spre a dobândi un echilibru spiritual cu lumea și cu sine, acest „Socrate al românilor” a refuzat să-și lipărească vreo lucrare. Elevii săi au litografiat 12 cursuri, dintre care patru au fost tipărite în anii 1941-1944. A condus *Cuvântul* (1926-1934, 1938), a colaborat la *Nova Revistă Română*, *Studii filozofice*, *Revista de filozofie*, *Cuvântul studentesc*, *Predania*, *Vestitorii*, *Buna-Vestire*, *Est-Vest* ș.a. Din bogata publicistică a lui Nae Ionescu, Mircea Eliade a realizat în 1937 culegerea *Roza vânturilor*.

către **Casa Thuringer**, în care a locuit Istrati în copilăria sa, datorită faptului că mama sa lucra ca menajeră la această familie. Accesul spre această grădină se realizează printr-o stradă care se desprinde lateral din Calea Galați, Bulevardul Mihai Eminescu. Această stradă reprezintă artera care măsoară și astăzi, ca și în trecut, pulsul comercial al orașului. Odată cu înființarea orașului, ea a primit denumirea de Strada București, apoi de Kiseleff, de Strada Regală și apoi Strada Republicii, iar după Revoluție, autoritățile i-au atribuit numele actual. Clădirile sale, realizate în majoritate în a doua jumătate a secolului trecut, au o arhitectură deosebită în stil baroc. Fiind un muzeu în aer liber, autoritățile au declarat-o zonă istorică și au trecut la conservare prin renovarea ei. Devenind pasaj pietonal, pe stradă au fost amplasate jardiniere și câteva fântâni arteziene care-i conferă un farmec deosebit. Salcâmi întregesc farmecul străzii, amintind de "Orașul cu salcâmi" ai lui Mihail Sebastian²⁵.

Din Piața Traian spre vest, prima clădire pe dreapta este Teatrul Municipal "Maria Filotti". Înaintând pe partea stângă, la cinematograful "Lyra"²⁶ se află sediul **Societății Muzicale "Lyra"** care are o orchestră filarmonică deosebită. Urmează, pe aceeași parte, clădirea Casa Modei, în

²⁵ Mihail Sebastian s-a născut la Brăila, la 18 octombrie 1907, pe numele lui adevărat Iosef M. Hechter. Încă din anul 1920, pasiunea pentru literatură a tânărului Hechter se materializează într-o încercare de traducere a lui St. Mallarmé. Își susține examenul de bacalaureat cu o teză despre poezia lirică românească ce va fi remarcată de profesorul Nae Ionescu. Cu sprijinul lui Camil Baltazar se stabilește la București. Începe colaborarea la ziarul „Cuvântul” al lui Nae Ionescu, alături de Perpessicius, Ion Vinea, Camil Petrescu, Mircea Eliade. Până în 1933 va fi redactor al ziarului. Redactează romanul Accidentul, al cărui manuscris îi este furat odată cu alte obiecte. Publică în țară, în ziarul „Cuvântul”, un ciclu de reportaje și note din Franța, Scrisori din Paris, fragmente de jurnal etc. În care, pe lângă impresiile din capitala franceză, face ample incursiuni în cultura europeană.

În 1932 colaborează la revistele „Azi” și „România literară”, cu cronici, recenzii, impresii literare, eseuri de cultură. Acum are loc și debutul editorial: în colecția „Cartea cu semne” a Editurii și tipografiei „Bucovina”, apare primul său volum, „Fragmente dintr-un carnet găsit”. În 1933 este publicată a doua carte a lui Mihail Sebastian, „Femei”, roman construit dintr-o suită de nuvele legate între ele prin personajul principal, Ștefan Valeriu. În 1934, la aceeași editură, se publică „De două mii de ani”, volum care va declanșa o polemică de amploare. În 1935, tuturor interpretărilor tendențioase pe marginea volumului precedent, Sebastian le va răspunde cu broșura polemică „Cum am devenit huligan - texte, fapte, oameni”, apărută la Editura „Cultura națională”. Apare romanul „Orașul cu salcâmi” la Editura Universală – Alcalay. Publică cronici literare și dramatice, articole culturale sau de atitudine politică, iar în anul 1938. are primul succes de dramaturg, odată cu premiera piesei „Jocul de-a vacanța”. În 1940, reconstituie cu considerabile eforturi romanul „Accidentul”, o dramă a solitudinii umane. În 1943 scrie piesa „Steaua fără nume”, piesă semnată de către Mihail Sebastian (pentru a putea fi reprezentată) cu pseudonimul Victor Mincu. În 1945, scrie piesele „Ultima oră” și „Insula” ale căror premiere au avut loc postum; de altfel, ultima piesă a rămas neterminată. La 29 mai 1945 este accidentat mortal de un camion sovietic în plin centrul Bucureștiului.

²⁶ Neavând un spațiu propriu, compozitorul de române George Cavadia, președintele Societății Lyra, ia inițiativa construirii unui local propriu, primind gratuit din partea Primăriei, în 1923, un teren viran, cu suprafața de 1416m². Clădirea s-a ridicat între anii 1924-1926 (arhitect Săvulescu) datorită unor generoși donatori. Pentru finalizarea lucrărilor la sala de concerte și pentru plata acusticienilor aduși din Italia, Societatea Lyra a închiriat holul și sala de concerte unui antreprenor de cinematograf, Stavru Valerianos, care și-a denumit întreprinderea cinematografică tot Lira, ortografiată cu „i”. Datorita acusticii perfecte, sala de concerte a fost numită „Sala Dalles a Brăilei”, aici concertând nume sonore în frunte cu George Enescu. În noua clădire, Societatea Lyra a întreținut ani de-a rândul o atmosferă de muzică elevată. Palatul Societății Filarmonice Lyra (astăzi *Instituția Publică de Spectacole Orchestra Simfonică Lyra*) a servit ca sediu pentru activitățile culturale ale armatei sovietice, intrând, prin naționalizare, în proprietatea Întreprinderii Cinematografice. În anul 2010 clădirea a fost retrocedată Societății Filarmonice.

Despre rolul pe care l-a jucat Societatea Filarmonică Lyra în viața Brăilei, George Cavadia scria: „Am dorit ca din nesecatele ei izvoare să se adape cât mai mulți, astfel încât peticul de pământ al Brăilei să ajungă a fi însemnat pe harta lumii cu Lyra, efigia muzicii, ca să se știe că există un colț sub Soare unde arta sunetelor, genetic implantată într-un popor, a devenit hrana lui zilnică și iubirea lui cea mai mare...”

fața careia se află bustul Anei Aslan²⁷. Pe partea dreaptă, pe o străduță laterală, numită Petru Maior, se află o biserică datând din 1872. Ea se numește "*Sfinții Petru și Pavel*"²⁸ și este construită în stil bizantin. Pe aceeași străduță, dar înaintând din partea stângă a străzii Eminescu se află Sinagoga Brăilei. Realizată în perioadă interbelică, când la Brăila erau mii de evrei, mai este frecventată doar de câteva zeci de persoane²⁹. Pe partea stângă a intersecției cu bulevardul Cuza se află biserica "Înălțarea Domnului"³⁰.

²⁷ Ana Aslan s-a născut la Brăila la 1 ianuarie 1897 într-o familie cu valențe intelectuale, care a acordat toată atenția educației celor patru copii. Moartea tatălui său după o lungă suferință a determinat-o pe Ana ca, la numai 13 ani, să știe încotro se va îndrepta cariera sa - aceea de medic. S-a mutat cu familia la București, unde s-a înscris la facultatea de medicină pe care a absolvit-o în 1922. Doi ani mai târziu obține titlul de Doctor în medicină. În anii ce urmează, s-a dedicat carierei didactice și spitalicești, iar în 1947 a fost numită șefa Secției de fiziologie de la Institutul de Endocrinologie din București, unde a lucrat cu Prof. C.I. Parhon. În 1952 este înființat primul Institut de Geriatrie din lume, condus de Acad. prof. dr. Ana Aslan, până la moartea sa, în 1988. *Gerovital H3* este medicamentul care în 1972 îi aduce recunoașterea specialiștilor din întreaga lume, acționând asupra mecanismelor bolilor degenerative specifice vârstei a treia. Este un produs biotrofic original românesc și, în același timp, primul medicament creat anume să întârzie procesul de îmbătrânire, fiind elaborat între anii 1946 și 1956, de Ana Aslan și echipa sa de medici, după numeroase cercetări clinice și experimentale. În 1976 a urmat *Aslavital*, medicament eficace în terapia sistemului nervos și aparatului cardiovascular. *Aslavital* pentru copii este omologat opt ani mai târziu având rezultate benefice în tratarea deficiențelor nervoase. Fiind considerată unul dintre pionierii gerontologiei medicale mondiale, Ana Aslan s-a preocupat de gerontologia socială, indicând măsuri organizatorice privind crearea unui sistem de stimulare a activităților specifice vârstei a treia. Numeroase distincții internaționale i-au fost acordate pentru activitatea științifică în serviciul sănătății publice. La 90 de ani, în plină forță intelectuală și vitalitate, a fost sărbătorită de Academia Română pentru meritele sale incontestabile în domeniul geriatriei și gerontologiei. Un an mai târziu moare, la 19 mai 1988, fiind însoțită pe ultimul drum de o mulțime imensă, chiar dacă oficialitățile comuniste n-au anunțat public decesul. Cei care au cunoscut-o au caracterizat-o ca fiind o apariție delicată, rafinată, personalitatea ei fiind un amestec de inteligență, perseverență, disciplină și sensibilitate.

²⁸ Biserica este una dintre cele mai vechi și mai frumoase din oraș. Pe locul unde este actuala biserică a existat o altă biserică mai veche, construită imediat după eliberarea de sub turci în 1836, la concurență cu catedrala Sf. Nicolae. Construcția a fost realizată pe cheltuiala a doi negustori bogați din oraș: Petre Boiangiu și Cristu Ceacăru, primul fiind cel care i-a dat numele de Biserica Sfinții Petru și Pavel în cinstea patronului onomastic al său. Pe lângă hramul de Sfinții Petru și Pavel ea mai are și hramul de Sf. Marele Mucenic Gheorghe. Această biserică s-a dărâmat în anul 1872 din cauza tasării terenului. Pe locul ei, după ce s-a pregătit terenul, a început construcția în 1872 a actualei biserici, care a fost finalizată după nouă ani. Noua construcție s-a ridicat prin cheltuiala fiicei primului ctitor Petcuța Petre Boiangiu cu sprijinul Primăriei Brăila și prin înființarea unei loterii publice. Patronul bisericii, pe lângă Sfinții Petru și Pavel, este și Sfânta Cuvioasă Paraschiva. Biserica are în proprietate sa un Artemis de mare valoare și vechime. Noua biserică a fost înzestrată cu două clopote realizate în Germania, pe lângă care se mai găseau și două ceasuri foarte apreciate pentru precizie de locuitorii orașului, care erau în concordanță cu clopotul cel mare al bisericii aflat într-una dintre turle. Clopotul cel mic se găsea în cealaltă turle și era moștenire de la vechea biserică, el datând din 1836. Cele două clopote au fost rechiziționate de comenduirea trupelor germane de ocupație, în 1917. Din această cauză, preotul paroh a solicitat sprijinul Primăriei Brăila de a interveni la comenduirea germană pentru a salva cel puțin clopotul cel mare al bisericii. Intervenția primăriei nu a avut însă nici un efect, germanii distrugând clopotele amândouă. Cu toate că are aspectul de catedrală, biserica nu a îndeplinit această funcție, datorită lipsei de spațiu în jurul său.

²⁹ Brăila avea în 1930 peste 11 mii de evrei, dintr-un total de 66 mii de locuitori, în prezent fiind doar 40 de reprezentanți ai acestei comunități în orașul de la Dunăre. Cei rămași sunt în majoritate persoane în vârstă, urmași ai comercianților de altădată, care au contribuit semnificativ la dezvoltarea economică a orașului. Din 14 sinagogi construite la Brăila, în prezent a rămas una singură, Templul Coral, construit în 1865.

³⁰ Biserica a fost ridicată de imigrația bulgară pe la mijlocul secolului trecut. În curtea bisericii se află un monument care amintește de casa unde, în 1869, emigranții bulgari au pus bazele "Academiei bulgare de științe". Ea a fost inaugurată în 1969. Dintre bulgarii care s-au remarcat menționăm pe Hristo Botev și Ivan Vazov. Hristo Botev, poet și revoluționar, a locuit în Brăila în perioada 1869-1871.

Centrul Cultural Nicăpetre³¹ funcționează într-o clădire emblematică a Brăilei, Casa Embiricos. Clădirea a fost construită între 1911 și 1912, după proiectul arhitectului Iancu Predinger, pentru sediul filialei din Brăila a Companiei de Navigație *Embiricos&Co.*, una dintre cele mai puternice din Europa. În anul 1927, când afacerile companiei au scăzut dramatic, clădirea a fost pusă în vânzare și a fost cumpărată de Societatea „Mihail Enescu” a meseriașilor brăileni. Între august 1944 și 1958, clădirea a fost ocupată de armata sovietică, după care a adăpostit, succesiv, un spital și o policlinică. În anul 1986 construcția a fost reabilitată și dată în administrare Muzeului Brăilei, care a organizat aici Casa Colecțiilor de Artă. La 6 decembrie 2001, clădirea a primit funcția de sediu al Centrului Cultural „Nicăpetre”. Între anii 2008 și 2010, clădirea a fost reabilitată din fondurile Consiliului Județean Brăila, iar la 12 noiembrie 2010, Centrul Cultural „Nicăpetre”³² a fost redeschis publicului.

Calea Călărașilor reprezintă una din străzile care și-au păstrat denumirea de la înființarea orașului. Ea străbate orașul de la nord la sud și începe din Piața Traian, intrarea fiind flancată de sediile băncilor BCR și Banc Post. Pe strada Rubinelor se află Universitatea "Constantin Brâncoveanu", singura de acest gen din Brăila. Universitatea a fost înființată de un grup de profesori universitari de la Academia de Studii Economice București. În apropiere se află sediul Băncii Naționale a României, inaugurat în 1888. Peste drum, se află **Biserica "Buna Vestire"** (Biserica Greacă). Ea a fost construită cu ajutorul coloniei grecești din Brăila, lucrare aprobată de domnitorul Cuza și finalizată în 1872. Stilul este bizantin cu elemente renascentiste, planul fiind realizat de arhitectul A. Ioanidis din Brusa. Dimensiunea de 43x22 metri amintește de Biserica Sfânta Sofia din Constantinopol, cu care se aseamănă. Biserica are fresce pictate de Gh.

³¹ Grecii, care ajunseseră la începutul secolului XX un sfert din populația orașului, au fost iscusiți negustori. Cei mai mulți greci au lăsat un semn al trecerii lor prin Brăila, așa cum e și clădirea de pe strada Belvedere nr.1, o capodoperă a noului spirit din arhitectura locală. Casa Embiricos. Concepută în 1912 de către arhitectul Lazăr I. Predinger, a fost destinată ca sediu al agenției de vapoare M. Embiricos & Co. și locuința armatorului Menelaos Embiricos. Firma M. Embiricos & Co. efectua export de cereale și import de cărbuni, deținea linia transatlantică de transport de călători cu vapoare de lux. Conceptul ilustrat de arhitect prin aceasta clădire – mișcarea, dinamismul – exprimă ospitalitate, încredere, siguranță. Plastica arhitecturală este caracteristică eclecticismului de la începutul secolului XX din Europa. Clădirea monument conține câteva elemente de valoare artistică inegalabilă: vitraliul policrom intitulat "Hermes" (zeul comerțului), feronerie de excepție a luminatorului și ușile cu mari suprafețe de geam cristal. Casa Embiricos, în toată istoria ei, n-a fost modificată și nu a pierdut niciuna din componentele ei valoroase.

³² Nicăpetre, pe numele lui civil Petre Bălănică (n. 1936, Brăila - d. 2008, Canada) a fost un sculptor român care, prin calitățile artistice de excepție ale lucrărilor, s-a afirmat de la debut ca desenator și sculptor original, de mare valoare. Până în 1980 a trăit și a creat în România. Prima expoziție personală, de sculptură și desen, Cariatide, a fost realizată în anul 1969, urmate de expozițiile de sculptură din anii 1970, 1972, 1974-1980. Sculpturi monumentale din această perioadă se află la Măgura Buzăului, iar la Târgu-Jiu a realizat decorația exterioară de la sediul primăriei (32 capitelluri). În 1980 a plecat din România și după o scurtă perioadă petrecută în Grecia și în Italia, în iulie 1981 Nicăpetre emigrează în Canada, la Toronto. Deși a fost obligat să lucreze ca dulgher sau vopsitor pentru a supraviețui, în ascuns a continuat să deseneze (ciclul Artistul și Natura), să picteze (ciclul Livezi înflorite), să scrie (volumul autobiografic Brăilița - Downtown - via UAP) și să cioplească în parcuri, în locuri izolate, trunchiuri de copaci răsturnați de furtună și din ce în ce mai rar, în piatră. Din 1982 a reușit să expună pictură și sculptură la Columbus Center în Toronto, iar în 1985, a deschis expoziția personală de sculptură la Goethe Institute. Acesta a fost începutul unei intense activități expoziționale care îi va aduce recunoașterea internațională. Nicăpetre s-a impus prin varietatea tehnicilor, a genurilor și prin complexitatea operei sale, prezentată în galerii și în alte spații culturale de referință din Canada, SUA, Japonia, Grecia, Germania, Austria. În vara anului 2004, Nicăpetre s-a întors pentru un stagiul de lucru la Brăila. A desenat alte variante ale temei Artistul și Natura, a modelat în lut bustul filosofului Petre Andrei și a publicat Nicăpetre despre Nicăpetre, volum alcătuit din fragmente selectate din autobiografia Brăilița - Downtown via U. A. P.

Tattarescu, care a pictat și cupola, iar naosul a fost început în 1901 de pictorul Kioreys și finalizat în 1946 de pictorul Belizarie³³.

Deși turcii au avut un cuvânt greu de spus în istoria Brăilei, în prezent există o singură **casă turcească** conservată, situată pe strada Orientului. Monument de arhitectură care datează de la începutul secolului al XIX-lea, casa turcească păstrează elemente tipice: "saceacul", adică streșină prelungită, cu un gen special de îmbinări și "gobecul", adică tavanul din lemn decorativ cu motive orientale.

Încă de la cucerirea Brăilei în 1540, turcii au început construcția unei puternice cetăți din cărămidă și piatră. Cele mai vechi planuri păstrate datează din 1790 și au aparținut austriacului Johan von Vermatti care prezintă cetatea, fără nici o referire la subteranele secrete, rămase până astăzi doar parțial cunoscute.

Cetatea cuprindea cinci incinte cu ziduri și bastioane puternice ce puteau adăposti până la 10.000 de ostași. Perimetrul cetății era cuprins între străzile actuale Bulevardul Cuza, Bulevardul Panait Istrati și faleza Dunării. În privința subteranelor, adevărate catacombe, acestea aveau dimensiuni deosebite: lățimea de 7 m și înălțimea de 4,75, ele aflându-se la adâncimea de peste 3 m. Erau realizate, ca și cetatea, din ziduri din cărămidă arsă, ceea ce permitea turcilor să le parcurgă călare. Lungimea tunelurilor variază între câteva sute de metri și 12 km, toate pornind din inima cetății, situată astăzi în perimetrul străzii Cetății cu Citadelei. Se cunosc până în prezent doar cinci rețele subterane: prima pornea de la punctul sus amintit, punct care prin 1890 era încă ferecat cu un grilaj de metal pentru a se împiedica pătrunderea curioșilor și posibilitatea de a se rătăci în

³³ Biserica „Bunavestire” cunoscută de localnici sub numele de „Biserica greacă”, este una dintre cele mai impresionante monumente arhitectonice ale Brăilei. Istoria sa începe pe la mijlocul secolului al XIX-lea, fiind strâns legată de istoria comunității grecești din Brăila. Inițial pe locul bisericii se afla un paraclis mic de lemn, unde se oficia slujba în limba greacă și unde numeroșii brăileni de etnie greacă și unii corăbieri de aceeași origine aprindeau lumânări. În septembrie 1863 s-a pus piatra de temelie a clădirii bisericii. Planul bisericii a fost realizat de către arhitectul Avram Ioanidis din orașul Brusa (Turcia). Tot acesta a supravegheat lucrările care au durat nouă ani, ele fiind executate de către meșteri de origine italiană. Biserica este realizată în stil bizantin, având cupola rotundă și planul în formă de cruce cu două turle. Se mai constată și unele influențe antice grecești și renaștentiste. De menționat că în cursul anilor, biserica nu a suferit modificări esențiale, cu excepția clopotniței care a fost deteriorată la cutremurul care a avut loc în 1940. Cutremurul din 1977 a afectat din nou clopotnița care a fost consolidată prin grija părintelui paroh de atunci. Dimensiunile clădirii sunt impresionante, ea măsurând la bază 43,40 m în lungime și 21,55m în lățime. Intrarea în biserică se realizează printr-un pridvor care are deasupra un balcon, ambele având câte patru stâlpi de marmură albă, iar deasupra lor se găsește clopotnița, dotată cu un ceas elvețian și cu un clopot de oțel. În interior, cupola centrală este în stil bizantin ea sprijinindu-se pe patru coloane din marmură albă, la care se adaugă încă opt coloane ce susțin biserica propriu zisă. În interior există și un balcon foarte mare, în care cântă corul bisericii. Biserica are trei altare, fiind singura de acest fel din țară. Altarul principal este dotat cu un baldachin renaștentist. Pictura interioară a fost realizată în mai multe etape: primii au fost pictați cei patru evangheliști din cupola centrală, de către pictorul Nicolae Grigorescu prin anii 1880; între 1900 - 1902 s-a pictat altarul cu o parte din naos și arcadele doar până la balcon, de către pictorul Kioreys Liochis, restul naosului fiind pictat de către pictorul Belizarie în 1946. Catapeteasma bisericii este realizată din foiță de aur de către specialiștii aduși din Constantinopol de către comunitatea greacă. Picturile de pe catapeteasmă au fost realizate succesiv de mai mulți pictori. La intrarea în biserică exista un candelabru mare de cristal adus de corăbierii greci de la Murano și alte cinci candelabre mai mici, realizate din cristal de Bohemia. În curtea bisericii sub sfântul altar, la 12 metri adâncime există un izvor captat într-o fântână cu ocazia realizării fundației bisericii, din care se oferă apă tămăduitoare de boli credincioșilor cu ocazia sărbătorii „Izvorului Tămăduirii” la care participă nu numai localnici, ci și cetățeni din alte județe ale țării. Cu toate că beneficiază de cea mai impresionantă construcție dintre bisericile Brăilei, biserica „Bunavestire” datorită statutului său neoficial (aparține unei comunități minoritare) nu a avut niciodată rangul de catedrală al orașului, chiar dacă îl merita.

ele și își are capătul în latura de est a actualului parc Grădina Mare. Ieșirea a fost zidită, stare în care se află și în prezent. Al doilea tunel începea din același loc și își avea capătul deasupra parcului aflat pe partea îngustă a străzii împăratul Traian. În 1930, ieșirea din tunel era blocată cu o poartă de metal. O altă subterană se îndreaptă pe sub Bulevardul Cuza spre nord-vest, în timp ce o a patra trecea pe sub strada Sulina (actuala Panait Istrati) și se îndrepta spre vest, trecând pe sub cartierul Chercea. Ea își avea ieșirea la 12 km de oraș, lângă comuna Siliștea, unde turcii aveau un punct înaintat de observații, cunoscut de localnici sub numele de Movila Nazărului. Ultimul tunel, pornind din același loc, ieșea în malul înalt al Dunării în dreptul Bulevardului Independenței. Prin ieșirile ultimelor două tunele, cu mult în afara orașului, se permitea ori o retragere secretă din cetate în caz de pericol, ori un atac surprinzător prin căderea în spatele eventualului asediator al cetății. Sunt date care demonstrează că au fost folosite ambele procedee. Astfel, în timpul asediului din 1770, folosindu-se ultima subterană la capătul căreia noaptea au fost aduse mai multe corăbii, turcii s-au salvat fugind pe Dunăre, spre cetatea Silistrei. Fuga a fost observată în zori, dar era prea târziu, corăbiile fiind mult prea departe. În prezent, o porțiune din această rețea, servește drept loc de depozitare a societății " Vinalcool" S. A. Brăila. Catedrala orașului cu hramul "Sfântul Nicolae", care este și patronul spiritual al orașului, a fost ridicată pe locul unei biserici mai vechi, în anii 1860-1865. Având un stil ce îmbină elementele bizantine cu cele gotice, ea are formă de navă cu altarul semirotund.

Palatul Agriculturii se află peste drum de sediul municipalității și este un impozant edificiu inaugurat în 1929, după 6 ani de lucrări, construit în stil *neoromânesc*. La importanța pe care o avea Brăila în acea vreme în agricultura românească și nu numai (aici se stabilea prețul grânelor pe piața europeană, la Bursa Agricolă), clădirea aceasta își avea locul pe care-l merita, iar prin proporțiile sale reflecta importanța acordată activității agricole în Brăila. Clădirea a fost gândită ca un spațiu care avea să reunească în el tot ceea ce era legat de activitatea agricolă: săli de conferințe, muzeu al agriculturii, instituții cu profil agricol din oraș. Toate elementele constitutive ale edificiului: intrarea monumentală, loggia de la etajul întâi, ce se continuă în interior cu o sală de recepții, cele două foișoare de la mansardă, coșurile de fum înalte, acoperișul dau un aspect maiestuos. Este o clădire emblemă a Brăilei, un adevărat omagiu adus țaranului din Bărăgan, truditul al pământului.

În spatele Primăriei se poate admira frumusețea trecută a fostului **Club al Tineretului**, fost **Cazino** în anii antebelici. Lăsat în paragină, ca multe alte clădiri vechi, acest minunat edificiu așteaptă vremuri mai bune care să-i pună în evidență valoarea.

Clădirea în care se află sediul Facultății de Inginerie, aparținând de Universitatea "Dunărea de Jos" Galați, a fost construită în anul 1891 în stilul *academist* fiind inițial sediul Palatului Administrativ și Judecătoresc Brăila. Clădirea era, la acea dată, una dintre clădirile publice reprezentative edificate în România.

O altă clădire monument istoric este **Casa Marcheto**, construcție datată la 1900. Aici se află acum sediul Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Brăila.

În clădirea în care-și are sediul în prezent Direcția Județeană de Poștă a funcționat, în perioada înfloritoare a Brăilei, **Banca Agricolă**, acesta fiind de fapt scopul pentru care a fost ridicată construcția. Datează din 1870, iar construirea ei este urmarea firească a puternicei dezvoltări economice a orașului, consecința răsfrângându-se în evoluția activității bancare. În perioada interbelică, în Brăila își desfășurau activitatea bănci locale și 12 filiale bancare.

Casa Popeea, o clădire frumoasă, adevărată perlă arhitectonică a Brăilei, a aparținut unui negustor grec foarte bogat, mare angrosist de cereale. Clădirea este amplasată într-o zonă cunoscută pe vremuri drept "Cartierul Elen", zonă locuită de grecii cei mai înstăriți din oraș.

Frumosul edificiu al **Băncii Naționale** – Sucursala Brăila este un imobil construit în stil academist, datat 1886. Clădirea este amplasată peste drum de de Biserica "Buna Vestire" (Biserica Greacă).

În **Piața Traian** (care datează din 1833), numită inițial Piața "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil", considerată inima orașului, centrul său vechi, își au locul câteva edificii importante, monumente istorice, aflate în patrimoniul cultural al țării. Intrând în piață dinspre Calea Călărașilor, se profilează clădirea Băncii Bancpost, fost Hotel Europa și fost sediu al Băncii Eleno - Române. Clădirea nu este spectaculoasă comparativ cu alte construcții, însă cele 4 coloane cu capiteluri în stil ionic, amplasate la fațadă sunt deosebite. Tot aici și-a avut sediul Tribunalul și ulterior agenția CFR. Pe vremea când această clădire era bancă, la etaj locuiau salariații ai băncii.

O altă clădire frumoasă, renovată, este **restaurantul Carol**. Fosta cofetărie "Select" a fost reabilitată de noul proprietar, care i-a redat clădirii strălucirea de odinioară. Edificiul este minunat, o reușită și încântătoare repunere în valoare a unei clădiri din centrul vechi al Brăilei făcută de o persoană privată. În cenușii clădirilor învecinate, aceasta atrage privirea atât ziua, cât mai ales noaptea, prin modul în care este pusă în valoare de iluminatul inspirat. Interiorul este deosebit. Inițial, clădirea a fost locuință ce avea toate dotările necesare unui trai modern: puț pentru apă curentă, băi dotate cu tot ceea ce trebuia. Ulterior, casa a fost sediul Băncii Italiene, revenind în 1940 la destinația de locuință. În anii de după 1960 a aparținut fostului TAPL, având destinația de restaurant și apoi cofetărie.

Nu foarte departe de acest restaurant se află **Muzeul Brăilei**, importantă instituție de cultură, înființată în anul 1881 prin decretul regelui Carol I, în care este păstrat tezaurul documentar al județului. Clădirea a avut mai multe folosințe: casă de locuit aparținând negustorului Nicoletto Armelin (denumirea sa de atunci fiind Cazinoul Armelin), apoi a devenit muzeu, cunoscut sub numele de Muzeul Francez (un fel de muzeu al figurilor de ceară). La finele secolului XIX devine

hotel, Marele Hotel Francez, cu o dublă utilitate: restaurant și cafenea la parter și hotel la etaj. Destinația actuală o are din anul 1959³⁴.

Muzeul Brăilei are mai multe secții ce-și desfășoară activitatea atât în această clădire, cât și în alte sedii: arheologie, istorie, artă, etnografie și artă populară, științele naturii.

Clădirea fostei Bănci **Chrissoveloni** (se pare că a fost cea mai mare bancă comercială românească din perioada interbelică), adăpostește în prezent tot sediul unei bănci. În această clădire era singurul ascensor din oraș la acea vreme.

Banca Română de Dezvoltare - sucursala Brăila a fost inițial Marele Hotel Hugo, care după lucrări importante construcții de renovare a devenit Hotel "Splendid" (datare 1890. Înainte de a deveni sediul BRD, clădirea a mai adăpostit Consiliului Popular și apoi Restaurantul Danubius.

Clădirea impunătoare (cu peste 100 camere) a fostei Societăți de Asigurări "Generală" a fost construită la începutul sec. XX (1910 – 1913) în *stil eclectic cu puternice influențe franceze*. "Colțul" imobilului este rotund, aici aflându-se intrarea principală ce are deasupra acoperișului o cupolă cu luminator. Alte două intrări ale clădirii au la partea de sus, sub cornișă, câte un medalion.

În **Piața Poligon** sunt amplasate alte câteva clădiri ce fac parte din istoria Brăilei. Biblioteca Județeană "Panait Istrati" este găzduită de o clădire de patrimoniu ce a aparținut familiei Alexandrescu, mari negustori din portul Brăila. Clădirea, cu două nivele, o găsim în planul urbanistic al orașului încă din 1856, fiind construită în stil *neoclasic*. Tavanele încăperilor sunt bogat decorate cu picturi în diverse stiluri: *rococo, baroc, oriental* (în camera maură) sau *grecesc*, realizatorul picturilor fiind pictorul Petre Alexandrescu.

Scara, inițial construită din lemn, nu a mai putut fi recuperată și a fost refăcută din beton armat, însă balustrada din fier este cea originală. Tot originale sunt și coloanele de la parter, îmbrăcate în marmură, oglinda venețiană, geamurile ușilor sau pardoseala din gresie. Imobilul a mai fost, la sfârșitul sec. XIX, sediul Societății Române de Asigurări din Brăila.

Pe **strada Mihai Eminescu** se află, într-o stare mai bună sau mai puțin bună, multe clădiri ce au aparținut în mare parte negustorimii bogate a Brăilei. Casele cu etaj au fost construite ținând cont de ocupația proprietarului, la parter spațiu destinat activității negustorești, iar la etaj odăile de locuit. Termenul care caracterizează modul în care au fost realizate aceste edificii este acela de "*arhitectură urbană comercială*".

³⁴ „Cazinul Armelin” (cazin - „local public, hotel și restaurant”) era locul de întâlnire al personalităților locale, aici funcționând cluburile unor formațiuni politice și având loc banchetele oficiale. Aici s-au sărbătorit aniversarea zilei Domnului Țării Românești Barbu Știrbei (1854) și primul 24 Ianuarie ca zi națională. Tot de aici au pornit manifestările de simpatie cu memorandumii din 1893, conduse de profesorii I. C. Tacit și Leonte Moldovan. Într-unul din spațiile de la parter a funcționat farmacia lui Hepites, „La Pajura Românească”. Constantin C. Hepites este cunoscut prin opera sa grandioasă Farmacopeea Română, prima lucrare de acest gen din România în epoca modernă, dar și printre primele din spațiul european. Personalitate de prim rang a orașului, cu studii serioase în farmacie și medicină la Universitatea din Viena, Constantin C. Hepites a ocupat funcții importante în administrația locală: a fost medicul Brăilei, primar, președintele Camerei de Comerț, președintele comitetului de inițiativă pentru înființarea Bibliotecii și a Muzeului Brăilei.

Edificiile care au fost reabilitate arată deosebit de bine, cum este **casa N. Banu** ce are amplasat, în partea superioară, un bust al domnitorului Mihai Viteazu. Tot aici au fost și câteva hoteluri/hanuri, două dintre ele, mai frumoase, ieșind în evidență prin arhitectura lor: Hotelul "Pescăruș", fost Hotel "Bristol", datat 1892, Hotelul "Delta", fost Hotel "High Life", datat 1908, Hotel Regal, amplasat într-o clădire cu valoare istorică, restaurată, sau Hotel St. Petersburg, situat la intersecția Str. M. Eminescu cu Bd. Al. I. Cuza, acum sediul unei instituții aparținând Primăriei. Cândva o adevărată bijuterie arhitectonică, **Hotelul "Pescăruș"** are un prezent tragic, fiind într-o stare avansată de deteriorare. Proprietarul clădirii, gândită inițial a fi casă de modă, i-a schimbat destinația în cea de hotel (Hotel "Bristol"). După terminarea construcției, aceasta s-a fisurat astfel că a trebuit să fie demolate fațada și tavanele. Noua fațadă a fost refăcută în stilul eclectic, de factură academică. Chiar și în starea de ruină de azi, se pot distinge ornamentele ce împodobeau fațada, caracteristice stilului arhitectonic. Frumusețea clădirii a făcut ca ea să fie considerată multă vreme o emblema a orașului, prezentă pe numeroase cărți poștale vechi.

Toate aceste clădiri sunt incluse în lista monumentelor istorice în **Ansamblul "str. Mihai Eminescu"**. O mențiune specială se cuvine pentru două dintre clădirile situate pe această stradă, nu pentru că ar avea ceva special în arhitectura lor sau că ar fi deosebit de frumoase, ci prin ceea ce a reprezentat pentru Brăila primul lor proprietar, Nedelcu Chercea. De profesie inginer, mare industriaș, filantrop, Nedelcu Chercea a fost una dintre personalitățile remarcabile ale Brăilei. Bucurându-se de o viață lungă (1857 - 1946) a avut timpul necesar și posibilități financiare adecvate pentru ca să întreprindă acțiuni filantropice deosebite. În comuna unde s-a născut (Vatra Veche), devenită chiar în timpul vieții lui un cartier al orașului (cartier ce-i poartă numele), a construit o școală, grădiniță, primărie, biserică (cu hramul Sf. Mina) și dispensar, edificii care au fost date brăilenilor cu act de donație, toate funcționând și astăzi cu destinația inițială (cu excepția primăriei care a devenit cămin cultural în perioada comunistă). În centrul orașului a construit clopotnița bisericii Sfinții Mihail și Gavril din Parcul Traian, iar o clădire de pe actuala str. M. Eminescu, fostă Regală, a fost donată Comunității Israelite din oraș, în ea aflându-și locul un dispensar. Pentru cinstirea eroilor din comuna Chercea, morți în primul război mondial, lângă biserica Sf. Mina a ridicat, în 1936, un monument care avea în vârf un vultur de bronz, element ce a dispărut în anul 2013.

Clădirea ce poartă înscris pe frontispiciu "*Donatori Ana și Nedelcu P. Chercea*" și anul 1895, alături de construcțiile menționate deja, este o dovadă a devizei lui Nedelcu P. Chercea „Totul pentru patrie, nimic pentru noi”. În anul 2003, pentru meritele sale, Nedelcu P. Chercea a primit titlul de cetățean de onoare, post-mortem, al orașului Brăila.

Pe **strada Ana Aslan** sunt câteva clădiri interesante, frumoase și pline de istorie. **Casa Jean Troianos**, una dintre cele mai frumoase clădiri de patrimoniu din oraș, cunoscută de brăileni sub denumirea "*Casa cu stafii*", a fost ani buni sediul Căminului pentru persoane vârstnice "Sfântul

Nicolae". Edificiul atrage privirea datorită arhitecturii sale bogate, luxoase, în stilul art-deco care, împreună cu povestea ei³⁵, cea care i-a dat supranumele de "*Casa cu stafii*", îi dă o aură de mister.

Casa Leonte Moldovan a aparținut unui transilvănean ajuns la Brăila după absolvirea Facultății de Litere și Filozofie din București, ca profesor de istorie la Liceul Real (azi Colegiul Național "Nicolae Bălcescu"). Remarcabila sa activitatea din afara școlii a fost marcată de iubirea de țară și neam cu care a venit din Ardeal, situându-se permanent în fruntea oricăror manifestări naționale ce au avut loc în urbea al cărei locuitor devenise. A înființat la Brăila ziarul "*Lupta națională*" și a participat activ la Liga Culturală. Pleacă din învățământ, devine avocat, conduce baroul din Brăila, apoi este ales, în 1907, primar al Brăilei. Devine senator, deputat, din nou senator și președinte al Senatului (1934 – 1935).

Casa moșierului Cotis Constantin are, pe colț, o frumoasă terasă cu acoperișul sprijinit de patru stâlpi cu capiteluri deosebite.

Colegiul Economic "Ion Ghica" corp B (fosta "Școala elementară comercială"), aflată în lista monumentelor istorice cu numele **Casa Suliotis**, este o clădire ce a aparținut unei importante personalități brăilene, Cristache Suliotis, fost primar al Brăilei și deputat, persoană cultivată, cu doctorate la Geneva doctorat în drept) și la Berlin (doctorat în filozofie). Edificiul este situat chiar peste drum de intrarea principală în Grădina Mare. Fațada dinspre acest parc se distinge prin balconul din zidărie de la etaj, iar la nivelul acoperișului prin cele trei ferestre ce străpung aticul. Pe vremuri, era una dintre cele mai frumoase case din Brăila, având o minunată scară de marmură în interior.

Câteva clădiri, cărora merită să le acordăm atenție, se află în zona situată între str. Grădinii Publice și str. Polonă: **casa Gheorghe Gussi**, monument istoric, construită în 1892; **casa M. Balter** (datată 1900), clădire aflată într-o stare foarte bună, impunătoare, construită din cărămidă, având două nivele (parter și etaj), iar alături de ea o clădire aparținând Parohiei romano-catolice Brăila; **Casa Varlaam** (datată 1912), a găzduit timp de 20 de ani Inspectoratul Școlar Județean, fiind apoi retrocedată. Pe str. Polonă consemnăm prezența a două clădiri: **casa Alexiu**, clădire de patrimoniu, datată 1910, a fost ani mulți sediul Casei Municipale de Cultură Brăila. După ample lucrări de restaurare (consolidarea structurii de rezistență, refacerea decorațiunilor interioare originale, restaurarea tâmplăriei, clădirea găzduiește Secția de Etnografie a Muzeului Brăilei, secție ce a fost închisă vreme de 25 ani; **casa Irimia** (ridicată în 1912), edificiu ce a fost și sediul Căminului de bătrâni.

³⁵ Povestea spune că un grec foarte bogat, Nicolachi Mavrocordulas, negustor de grâne, a ridicat această superbă clădire pe la începutul sec. XX (1910). Și pentru că avea de toate (avere, situație deosebită), și-a ales o soție tânără, frumoasă și fără avere. Pentru ea a construit casa, dar cum grecul era cam în vârstă și soția lui foarte tânără, gelozia nu a întârziat să apară. Înșelat, grecul a împușcat-o pe tânăra lui soție și de atunci se spune că o fantomă, probabil sufletul frumoasei soții, își făcea apariția noaptea și băntuia. Un singur proprietar a rezistat mulți ani și nu s-a speriat de fantomă: statul comunist. Au avut sediul aici administrația financiară, apoi căminul de bătrâni. Astăzi faima rea o face să fie nelocuită.

La intersecția bulevardului Al. I. Cuza, arteră importantă a orașului Brăila care pleacă și se întoarce la Dunăre, aproape la fiecare pas este câte o clădire de patrimoniu. **Casa Eugen Schileru** (1920) așteaptă vremuri mai bune, în schimb **casa Fanciotti**³⁶ (datată 1925) este complet și frumos renovată.

Pe lista monumentelor istorice sunt și **casa Toff** și **casa Jane-Babeș**, ambele datate 1900, edificii reprezentative pentru acea perioadă, ce amintesc de Brăila începutului de sec. XX, când pe aici se derula o treime din comerțul României. Cu toate acestea, degradarea aproape ireversibilă a clădirilor a determinat încadrarea lor în clasa I de risc seismic. Ele mai păstrează, parțial, geamurile de cristal de odinioară.

Clădirea fostului cinema Popular care inițial a fost **Casa Meșteșugarilor** a pierdut elementele arhitecturale esențiale în zona fațadei, dar la etaj acestea s-au păstrat, cu ancadrame și basoreliefuluri frumoase deasupra ferestrelor și ușilor. Se remarcă intrarea principală prin porțiunea dintre parter și etaj, cu cele două statui ce încadrează un luminator rotund, precum și basoreliefurile ce mărginesc fereastra de la etaj și deasupra acesteia în zona frizei.

Puțin mai departe este amplasat un monument istoric, **Casa Cristescu**, construită în anul 1890, cunoscută de mai toți brăilenii sub numele de "Casa Căsătoriilor". Destul de aproape de casa Cristescu este clădirea restaurantului "**Casa Domnească**", construită la începutul sec. XX (1900), restaurată atât în interior cât și în exterior, o altă reușită repunere în valoare a unei clădiri vechi din centrul orașului.

Înscrise în lista monumentelor istorice sunt și **casa dr. Nicolae Robitu**³⁷, datată 1900; **baia Comunității Israelite** "Fondațiunea Predinger" (1922), o clădire cu o arhitectură amplă ca volumetrie și cu o încercare de monumentalizare, inserată între construcții mai joase; **gimnaziul de băieți** Netty și L. H. Schafer (1912); **casa Solomon**, fost sediu al casei învățătorilor și puțin mai departe **casa Constantinescu**, o clădire frumoasă, cu alură de castel.

Parcul "Monument" cu aceeași vechime ca parcul "Grădina Mare", este menționat pentru prima dată în 1833, cu ocazia construirii unui pod pe drumul Călărașilor în scopul legăturii cu "Monumentul eroilor din 1828". Cu toate că în prezent monumentul nu mai există, denumirea s-a păstrat în memoria localnicilor, parcul fiind denumit multă vreme cu acest nume. Localizarea monumentului s-a identificat în dreptul intrării parcului actual. Se știe că acesta a fost realizat de arhitectul francez Villaye în 1833 și înfățișa o spadă cu două tășuri, aflată pe un soclu, lângă care se găseau doi lei. Edificiul a fost distrus în toamna anului 1916 în urma ocupării orașului de către forțele Puterilor Centrale. Cei care au considerat că a venit momentul să se răzbune pentru

³⁶ Romolo Fanciotti, medic primar urolog, nepotul unui căpitan de corabie, Marchiani Fanciotti, stabilit pe aceste meleaguri la începutul domniei lui Carol I.

³⁷ brăilean, absolvent de medicină la Cluj și fost deținut politic

înfrângerea lor din urmă cu o sută de ani au fost tot foștii ocupanți turci. Având suprafața de 90 ha, el este astăzi unul dintre cele mai mari parcuri din România. A purtat o perioadă și denumirea de parcul "Kiseleff" în amintirea guvernatorului rus Pavel Kiseleff care, în etapa Regulamentelor Organice, a condus țara noastră și s-a îngrijit foarte mult și de orașul Brăila. După cel de-al doilea război mondial, s-au amenajat în parc o serie de obiective importante: Muzeul Științelor Naturii, o secție a Muzeului Brăila care prezintă plante și animale specifice ținuturilor noastre; Stadionul municipal cu 30 000 de locuri, al echipei de fotbal "Dacia - Unirea"; Sala sporturilor, cu capacitate de 2000 de locuri; Liceul cu program sportiv; Spitalul Județean de Urgență "Sfântul Pantelimon". *Placa memorială "Anton Bacalbașa"* aflată pe strada Teatrului nr. 14, menționează: "Pe acest loc a fost casa în care a locuit Anton Bacalbașa, scriitor și ziarist militant al mișcării socialiste din România". *Placa memorială "Dimitru Panaitescu - Perpesicius"* aflată pe frontispiciul Casei Memoriale "Perpesicius", din str. Cetății numărul 78 amintește: "În această casă s-a născut și a trăit Dimitru Panaitescu - Perpesicius, poet, critic și istoric literar, personalitate proeminentă a vieții culturale românești între 1891-1971".

Importanța deosebită a Brăilei este demonstrată din punct de vedere religios de existența aici a unei mitropolii cu numele de „Mitropolia Proilaviei”, Despre vechimea ei nu sunt consemnate date certe. Cel mai vechi document cunoscut este actul sinodal al Patriarhului de la Constantinopol din 1590, prin care se înființa în Rusia instituția patriarhiei ruse. Deoarece actul era semnat de 108 ierarhi bisericești, cercetările au demonstrat că doi dintre aceștia avuseseră legături cu Brăila: unul era Nectarie, fost al Proilaviei și celălalt era Antim al Proilaviei. Istoricul Dumitru Russo consideră că Nectarie nu avea cum să fie primul mitropolit, el considerând că această mitropolie s-a înființat undeva între 1359 (când s-a desființat Mitropolia Țării Românești) și sfârșitul secolului XV-lea, înainte deci de anul 1500. Constantin C. Giurescu este mai realist, considerând perioada de înființare a Eparhiei metropolitane undeva în perioada imediată după cucerirea Brăilei de către turci, și anumite între 1540-1550, argumentând acest lucru prin denumirea ei de Mitropolie a Proilaviei, instituție distinctă de aceea a Țării Românești prin faptul că, după ocuparea Brăilei de către turci în 1539, era necesară o astfel de instituție pentru teritoriul raialei Brăilei și nu numai.

În anul 1641, un alt sinod de la Constantinopol hotărăște ridicarea bisericii din Izmail ce ținea de mitropolia Brăilei la rangul de Stravopigie (Patriarhală) cu privilegii noi, dar și cu restricții, care supun eparhia integral și exclusiv Patriarhului de la Constantinopol ce trebuia prin exarhul său să cenzureze toate actele mitropoliei, de unde reiese clar că nu mai avea nici o legătură cu biserica națională a Țărilor Romane. Mitropolit în 1716 era Ioanichie, care a avut un proces cu episcopul Hușilor, lorest pentru hotarul de nord al eparhiei, ce se învecina cu aceia a Hușilor.

În 1771, Mitropolitul Calimache, împreună cu ducele Romanoff desființează eparhia Proilaviei pentru o scurtă perioadă de timp. Prin pacea de la Kuciuk Kainardgi din 1774, aceasta se reînființează.

De menționat că toți ierarhii erau de origine greacă, sau cel puțin aveau nume grecești. Nicolae Iorga arată că era un obicei încă de la începutul creștinismului ca ierarhii să poarte nume grecești

încât "nu se puteau recunoaște după nume alții de alt neam, de greci". Cum și românii au făcut școala grecească „este imposibil să-i deosebești pe ai noștri de ceilalți, dar putem bănuși că ei se găseau printre ceilalți”.

În privința hotarelor mitropoliei, autoritatea acesteia se întindea atât asupra creștinilor din Imperiul Otoman, aflați la Dunăre în mielele Brăila, Turnu, Giurgiu, Izmail și Chilia, cât și asupra celor din dreapta Nistrului din Cetatea Albă, Țiglina, Căușani și Hotin, dar și din stânga, până dincolo de râul Bug, și asupra Dobrogei. Într-un act din 4 iulie 1772, ierarhul Brăilei își prezenta titlul impresionant de Mitropolit al Proilaviei, al Tomorovei (Reni), al întregului țărm al Dunării, al întregii Basarabii și al Ucrainei. Această imensă arie de autoritate religioasă se va restrânge puternic în urma păcii de la București din 1812, când a fost pierdută Basarabia. Astfel, toate ținuturile care făceau parte din această provincie au trecut sub eparhia rusă a Basarabiei, Mitropoliei Proilaviei rămânându-i doar raialele turcești de pe Dunăre, adică Brăila, Giurgiu și Turnu. În anul 1813, eparhia se extinde luând sub autoritate și orașul Silistra, sub oblăduirea mitropolitului Kalimache ce purta denumirea de Mitropolit al Proilaviei și al Dristrei. Referitor la această problemă a suprafeței fostei mitropolii, demnă de menționat este și poziția lui Mihai Eminescu care într-o suită de mai multe articole publicate în ziarul „Timpul” sub numele de „Basarabia”, vorbește de eparhia brăileană a Proilaviei și rolul acesteia asupra Basarabiei ca spațiu de istorie și existență a românilor.

Mitropolia a durat până în anul 1829, când prin tratatul de la Adrianopol s-au desființat raialele turcești, iar prin desființarea raialei Brăila, se desființează și mitropolia. Nu încapă îndoială că mitropolia Brăilei a fost independentă, refuzând supremația română sau rusă, iar ca o dovadă a acestei independențe, mai târziu episcopul Melchisedec Ștefănescu al Dunării de Jos, prezenta o zicătoare ce circula în regiune, ce era spusă oricărui monah de se dorea să se arate neatârnat, numindu-se stăpân pe sine: „Parcă e un Proilav!”

Reședința de la Brăila a mitropolitului era situată în biserica așezată în partea de est a orașului, lângă malul Dunării, biserică ce purta la sfârșitul secolului al XVIII-lea numele de „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” și care era cunoscută de localnici sub denumirea generică de Biserica Veche, de la care s-a extins și denumirea întregului cartier. Biserica Veche este menționată în planul urbanistic al orașului din anul 1836, însă un deceniu mai târziu, datorită surpării malului Dunării, ea a trebuit să fie părăsită deoarece s-au crăpat zidurile și era în pericol de prăbușire. Ea poate fi localizată astăzi în zona malului falezei dintre Bulevardul Cuza și Bulevardul Independenței. Lângă biserică se găsea un cimitir, ale căror urme s-au mai găsit și în anul 1977, când s-a realizat actuala Piață a Independenței. Cimitirul era menționat și în planul baronului Berroczyń sub denumirea de „Champs de Morts”. Cert este că acest cimitir era creștin, creștinii fiind concentrați în această parte a orașului medieval.

Biserica „Sfântul Ioan Botezătorul” este ridicată chiar la începutul secolului al XX-lea, lucrările de construcție fiind demarate chiar în anul 1900. Înaintea construcției actuale din strada Galați, tot în același loc a funcționat un paraclis, ridicat din paiantă de către locuitorii zonei în anul 1895. Noua construcție din cărămidă arsă a fost finalizată în anul 1912, prin eforturile preotului paroh

și a unui comitet de cetățeni coordonat de epitropi. Pictura întregii biserici a fost realizată de către pictorul Marinela Stănescu, însă icoanele împărătești au fost pictate de către Matache Orășeanu, fiind folosite neîntrerupt și în vechiul paraclis între 1895 - 1912 și în noua biserică. Pe data de 29 august 1912, în prezența episcopului Dunării de Jos s-a făcut sfințirea bisericii, la ea participând nu numai localnicii din zonă, ci și numeroși cetățeni ai urbei. Biserica este un monument de arhitectură realizată în stil bizantin, cu planul în formă de cruce.

În decursul timpului, au avut loc mai multe lucrări de reparații, întreținere și consolidare. În anul 1927 s-a restaurat pictura și s-a pus parchet pe jos. În 1947 au avut loc o serie de reparații de zidărie și în 1974 s-a refăcut din nou pictura, deteriorată timp de jumătate de secol de fumul lumânărilor. Ultima reparație generală s-a efectuat în 1987, când s-au înlăturat urmările lăsate de cutremurul ce avusese loc cu un deceniu înainte.

Biserica „Înălțarea Sfintei Cruci și Izvorul Tămăduirii” este situată într-un cartier plin de blocuri, Obor, care în trecut era format din case modeste. Biserica are o istorie bogată și interesantă. Aceasta începe în 1890, când familia Manolache-Murgoci a găsit aruncată, într-o fântână părăsită, o cruce de piatră înaltă de 1,80 m. Aceasta a fost scoasă și pe locul respectiv s-a construit un mic paraclis, în care s-a instalat crucea.

Construcția bisericii s-a realizat în anul 1943, iar în anul 1948 devine biserica parohială. În același an se ridică turla, pronaosul și pridvorul. Între anii 1974 și 1978 s-au executat lucrări pentru refacerea picturii interioare, deteriorată de fumul lumânărilor. Ultimele lucrări de consolidare s-au realizat în anii 1987- 1988, când s-au refăcut zidăria și tencuiala.

Prima clădire a **Bisericii „Adormirea Maicii Domnului”** a fost din cărămidă și s-a ridicat în anul 1844. Această biserică a ars în 1895, în urma neglijenței unor tinichigii care reparau acoperișul. Pe locul bisericii s-a construit un paraclis din lemn, folosindu-se fondurile fostei biserici și donațiile unor enoriași.

Actuala construcție a bisericii a fost începută în 1909 și a fost terminată în 1914. Construcția s-a realizat din cărămidă, în stil bizantin românesc cu planul în formă de cruce, cupola rotundă și cu două turle. Biserica deținea, până la primul război mondial, cinci proprietăți în oraș și o grădină frumoasă în jurul bisericii. De-a lungul timpului, biserica a suferit o serie de renovări și de restaurări ale construcției și picturii.

Tot din secolul al XIX-lea datează și **Biserica „Sfântul Profet Ilie”**. Piatra de temelie a fost pusă în 1872, iar finalizarea lucrării s-a făcut în preajma proclamării Independenței de Stat a României. Planul bisericii este în formă de cruce, conform stilului bizantin clădirea, fiind construită din cărămidă arsă. Turla bisericii s-a ridicat în anul 1894, prin grija enoriașilor locali. În timpul primului război mondial, în 1916, o unitate de artilerie rusă a scăpat un obuz care a căzut la câțiva metri de biserică, provocând o serie de stricăciuni. Restaurarea bisericii s-a realizat după câțiva ani, în 1920.

Catapeteasma a fost pictată de pictorul Matache Orășeanu în anul 1877, iar în 1879 întreaga biserică a fost pictată în ulei de către pictorul Dumitru Teodorescu. Această pictură care a rezistat

mai mult de jumătate de secol, a fost spălată și refăcută în 1931 și în 1960, când s-au mai făcut și alte lucrări de restaurare. Fiind situată într-o zonă greu de sistematizat de către fostele autorități comuniste, biserica și-a putut păstra până astăzi grădina din jurul său, în suprafața de 310 m². În anul 1995 a fost înzestrată prin donație și cu o clădire.

Istoria frământată a **Bisericii „Sfânta Cuvioasă Paraschiva”** a început în anul 1892, când s-a ridicat prima construcție pe actualul loc din strada Mihai Bravu. Din cauza unei greșeli de construcție, această clădire a bisericii s-a dărâmat în ianuarie 1895. Acest dezastru nu a spulberat însă dorința locuitorilor din cartier de a avea biserica lor și, prin eforturile preotului paroh, s-au demarat lucrările pentru realizarea, în primă fază, a unei case de rugăciune (paraclis). La paraclis s-au adus icoanele de la fosta biserică, pictate de Matache Orășeanu, sfintele odoare și o cruce dăruită de un enoriaș. Catapeteasma a fost pictată tot de Matache Orășeanu, în anul 1897. În anul 1899 s-a realizat proiectul noii biserici, dar construcția nu a putut fi începută din lipsa de fonduri. În 1908, din cauza degradării paraclisului, s-a pus problema unificării parohiei cu aceea a bisericii alăturate, Sf. Spiridon. Declanșarea primului război mondial a dus la rechiziționarea celor trei clopote ale micului așezământ ortodox de către comenduirea germană. După război, în 1925, s-a construit clopotnița din lemn în care s-au adus alte trei clopote. Apoi, toate eforturile au fost canalizate spre realizarea celei de a treia clădiri a bisericii. Ridicarea ei a început în 1933, dar nu a fost finalizată și a sfârșit prin a fi demolată de comuniști, în 1964. Din această cauză, eforturile s-au concentrat pe cea de a doua construcție și în 1970 au început lucrări de consolidare ce s-au finalizat în 1972. În 1975 s-a construit o turlă metalică, s-a înlocuit vechea catapeteasmă și s-au făcut alte consolidări, care au salvat-o de la un dezastru în urma cutremurului din 4 martie 1977. Ultima lucrare importantă s-a realizat în 1986, când s-a construit o frumoasă clopotniță din cărămidă, ce a fost legată de biserică printr-un coridor, realizându-se un fel de pronaos. Abia în această ultimă formă construcția are cu adevărat forma de biserică, formă la care s-a ajuns după aproape 100 de ani.

Biserica „Sfinții împărați Constantin și Elena și Sfântul Mucenic Haralambie”, ca și biserica „**Sf. Gheorghe**”, are avantajul poziției, aflându-se la capătul unei străzi centrale. Piatra de temelie s-a pus în anul 1857, în locul unde erau niște cuptoare de pâine făcute de armata rusă în timpul ocupației din 1854, din timpul Războiului Crimee. Au contribuit la realizarea construcției bisericii breslele de croitori, grădinari, măcelari, hamali și zarzavagii. Finalizarea construcției s-a făcut în anul 1863. Biserica păstrează o parte din moaștele Sfântului Haralambie, de aceea i s-a atribuit și a doua denumire cu numele acestuia. Denumirea cea mai cunoscută este însă de „Sfântul Constantin”. În anii 1935-1936 au avut loc lucrări de restaurare. În anul 1985, biserica a fost cuprinsă de un puternic incendiu, care i-a afectat turla. Refacerea s-a efectuat în anii 1985 – 1987. **Catedrala „Sfântul Nicolae”** reprezintă în momentul de față singura catedrală în funcțiune din oraș. Biserica actuală s-a realizat pe fundația altei biserici, a cărei piatră de temelie a fost pusă în anul 1835 pe fosta stradă I. Slătineanu, astăzi strada Ana Aslan, cu banii proveniți din donațiile cetățenilor și din veniturile Bisericii Vechi. Ea reprezintă prima biserică ridicată în Brăila după eliberarea de sub turci a orașului, deoarece biserica „Sf. Arhangheli” care este mai veche e de

fapt o fostă geamie transformată în biserică ortodoxă. Construcția a fost realizată într-un interval scurt de timp, de numai un an. Interioarele cu picturi și celelalte dotări au fost efectuate până în anul 1839, important fiind însă faptul că Brăila dispunea de un lăcaș nou de cult, așezat în plin centrul orașului, și care era și cea mai înaltă construcție din localitate. Din această cauză, ea servea pompierilor orașului drept turn de observație pentru incendii. Biserica a fost dotată și cu o școală cu trei săli de clasă, inaugurate în decembrie 1841, școala fiind pentru formarea de învățători. Din nefericire, biserica a ars în octombrie 1859, din cauza neglijenței unui pompier, incendiul izbucnind în clopotnița care era și foișor de foc, și apoi s-a extins la întreaga construcție. În același an preoții, epitropii și localnicii au demarat o acțiune de colectă publică pentru refacerea bisericii, construindu-se actuala clădire. Finalizarea lucrărilor s-a făcut în anul 1865. Biserica are planul în formă de navă cu altarul semirotond, stilul arhitectonic fiind reprezentat de un amestec de elemente bizantine și gotice. Dimensiunea interioară este de 37 m lungime, 10,5 m lățime și 20 m înălțime. La înălțimea actuală s-a ajuns în urma unor reparații radicale care au avut loc în anul 1899, când i s-a făcut o nouă cupolă și i s-a înălțat acoperișul cu șase metri. Pictura bisericii este renașcentistă, fiind realizată de către pictorul Petre Alexandrescu în perioada 1888-1900 și restaurată între 1928-1932, prin eforturile brăilenilor. Încă din secolul al XIX-lea, biserica a fost declarată catedrala orașului. După 1990 a revenit la același rang și datorită proclamării, la 6 decembrie 1993, a Sfântului Mare Ierarh Nicolae - ocrotitorul corăbierilor - drept patron spiritual al orașului.

Biserica „Sfinții Arhangheli” reprezintă cea mai veche clădire din Brăila care s-a păstrat până în zilele noastre. De formă pătrată, reprezentând tipul mecetului mahomedan, ea a fost construită în primii ani ai stăpânirii turcești, după care a fost de mai multe ori reparată. Această casă de rugăciune (mesdjid) a început să se construiască pe la 1667 în actuala Piața Traian. Nu a fost singura construcție de acest gen. La Brăila începutului de secolul XIX existau șase lăcașuri de cult musulmane, conform mențiunilor unor călători străini. Conform tradiției locale, vechimea clădirii depășește 350 de ani, iar lipsa unor ornamente în stil baroc arată că ea exista înainte de mijlocul secolului XVIII-lea. Mențiunea călătorului polonez Wysock, care a vizitat Brăila turcească în anul 1667, arată că turcii, încălcând unele prevederi ale tratatelor cu Țările Române ce le interzicea construirea de moschei pe teritoriul acestora, începuseră construcția unui mesdjid în zona centrală a orașului vechi. Această construcție religioasă musulmană, a fost transformată temporar în biserică ortodoxă între anii 1808 - 1810 și apoi definitiv după 1828, odată cu eliberarea Brăilei de sub turci. Principalul rol l-a avut Marele Duce Mihail Pavlovici Romanov care a cerut Episcopiei Buzăului, sub autoritatea căruia trecuseră bisericile din fosta raia, încuviințarea de a transforma fosta geamie în biserică ortodoxă, în amintirea luptelor pentru eliberarea Brăilei. Noii biserici i s-a atribuit hramul de Sfântul Arhanghel Mihail” în cinstea Marelui Duce al Rusiei, ea fiind sfințită în duminica ortodoxiei (8 martie 1831), după ce i s-a construit sfântul altar. Înaintea sfințirii bisericii, Divanul Săvârșitor (Parlamentul) al Țării Românești, prin ordinul nr. 813 către Magistratul orașului Brăila (Primăria) hotărăște atribuirea unei sume de 7000 de lei vechi anual pentru întreținerea bisericii sumă obținută din veniturile pescuitului în Bălțile Brăilei, ce reveniseră la Țara Românească în 1829 împreună cu raiaua Brăilei”. Atribuirea acestei sume de

către Primăria Brăilei s-a realizat în jur de 100 de ani, însemnările din anul 1929 confirmând acest fapt.

Lucrările efectuate în 1832 s-au făcut după planurile unor arhitecți ruși, constând în adăugarea absidei altarului, astuparea unor ferestre în partea de răsărit și realizarea altora pe părțile laterale ale clădirii, care sunt funcționale și în prezent. În martie 1836, a fost adus darul făcut bisericii de către Marele Duce Mihail, reprezentat de un policandru de madem cu 24 de lumânări, un rând de minee, toate cărțile necesare serviciului divin și o icoană foarte valoroasă, din argint suflat cu aur, icoană de 80 cm înălțime și 60 cm lățime, realizată în Rusia, ce-l reprezintă pe „Sfântul Arhanghel Mihail”. În 1848, documentele confirmă faptului că biserica reprezenta un simbol și slujea drept catedrală a orașului.

În anul 1862 au loc noi lucrări de consolidare și refacere a clădirii, biserica fiind prelungită 7 m spre vest, această parte a clădirii având două intrări laterale de serviciu și una centrală, iar în interior s-a construit un etaj pentru corul bisericii. Practic, în acest an s-a ajuns la forma actuală a construcției.

Următoarea refacere se va efectua în anul 1922, când s-a refăcut exteriorul, înlocuindu-se pe unele porțiuni cărămida deteriorată, toate cheltuielile fiind suportate de către marele filantrop brăilean Nedelcu Chercea. Tot acesta a construit o clopotniță din cărămidă în anul 1923, ce a înlocuit-o pe cea din lemn ridicată în 1885, în locul clopotniței din lemn ridicate în 1828 și care a ars în iulie 1885 într-un incendiu.

Interiorul bisericii s-a păstrat din timpul vechii moschei, tavanul fiind ornamentat având baghete de lemn în stil oriental, în centru gobecul care a fost acoperit cu stuc și pe care s-a pictat chipul Mântuitorului. Tavanul este susținut, tot conform tradiției orientale, cu șase stâlpi de stejar aflați în centrul, la care se adaugă încă opt, patru pe peretele lateral stânga și patru pe peretele lateral dreapta. Un alt element oriental ce s-a menținut până astăzi este streășina de lemn prelungită (saceac).

În 1994 a început ultima reconstrucție, care a fost și cea mai importantă, biserica fiind reconstruită din temelii, prin programul Ministerului Culturii care a durat până în anul 2000. Începând din 2001 se realizează lucrările de pictură în stil bizantin. De menționat este faptul că vechea clopotniță de lemn era dotată cu trei clopote turnate în Rusia, realizate din oțelul tunurilor capturate de armatele rusești la cetatea Siliștei. Actualele două clopote din clopotnița de zid sunt donate de către Nedelcu Chercea.

Monumente istorice ca această biserică nu se mai găsesc decât în străinătate, existând doar două în fosta Iugoslavie și unul în Bulgaria.

Alături de vestigii ale unei istorii bogate, Brăila are și construcții moderne. **Piața Independenței** reprezintă noul centru al orașului, construit în urma sistematizării zonei în anii 1970, care a devenit locul de promenadă preferat al brăilenilor.

Palatul politico-administrativ în care se găsesc amplasate: Prefectura județului, Primăria municipiului, Consiliul județean și redacția ziarului "Libertatea" a fost realizat în anul 1977, într-un stil arhitectonic modern. Privită de pe Dunăre, clădirea seamănă cu un vapor.

Hotelul "Belvedere" se află în legătură cu sediul administrativ. El cuprinde și un modern restaurant. Categoria hotelului este de 2 stele, iar capacitatea de 50 locuri.

Fântâna arteziană în trepte și pasajul pietonal sunt ultimele din interiorul pieței. Întregul ansamblu artezian se intitulează "**Fântâna luminii**" și a fost finalizat în 1992. Este realizată în întregime din crom de către C. Lucaci și măsoară 10 m înălțime.

Casa Tineretului, finalizată în 1994, cuprinde o modernă sală de spectacole cu capacitate de 450 locuri și o discotecă. În alte săli se află amenajată Biblioteca Județeană "Panait Istrati" transferată aici temporar. Înființată în 1881, este una dintre cele mai vechi și mai mari unități de acest gen din țară, având peste 250.000 de volume, printre care și ale brăilenilor de renume ca: Anton Bacalbașa, Ilarie Voronca, Mihail Sebastian, P. Panaitescu – Perpessicius, Fănuș Neagu³⁸ și bineînțeles ale celui al cărui nume îl poartă. Într-o aripă a clădirii se află Biroul de Tranzacții și Turism, care beneficiază de hotelul "Tineret" de 2 stele, cu o capacitate de 50 locuri.

Casa Finanțelor adună în interiorul ei Direcția Financiară și Garda Financiară. În momentul de față este printre puținele clădiri de acest tip din țară.

Prin fața acestei piețe trece Calea Călărașilor, ce este denumită și "**Calea Soarelui**", datorită orientării sale de la est la vest, și tot de aici se deschide cel mai larg și monumental bulevard al orașului, construit în anul 1860, care astăzi se numește Bulevardul Independenței.

Calea Galați, numită Calea Iașilor atunci când s-a reorganizat orașul în primii ani după eliberarea de sub stăpânirea turcă, a primit denumirea actuală datorită mai strânselor legături cu orașul cu același nume.

În apropierea acestei artere se află **Teatrul de Păpuși "Cărăbuș"** Brăila, care s-a înființat în 1951, urmat de un mic parc, pe locul căruia se găsea hanul Carapanu, unde a fost cazat prințul Unirii în vizita din 1859.

La intersecția cu Bulevardul Alexandru Ioan Cuza se înalță clădirea **Colegiului Național "Nicolae Bălcescu"**, cel mai vechi liceu cu profil real din țară. Datând din anul 1863, de pe băncile sale s-au

³⁸ Scriitorul Fănuș Neagu s-a născut în 1932 în comuna Grădiștea de Sus, județul Brăila și s-a stins în anul 2011. Povestitor și nuvelist extraordinar, inspirat în special de lumea țărănească dar și de specificul vieții portuare dunărene din zona Brăilei natale, Fănuș Neagu s-a impus prin cărțile sale ca unul dintre marii povestitori ai literaturii române. Pitorescul, lirismul și savoarea lexicală din scrierile i-au asigurat autorului un foarte mare și bine meritat succes. A condus Teatrul Național 'I.L. Caragiale' din București, între anii 1993-1997. Literar, a debutat cu nuvela "Dușman cu lumea", apărută în 1954, patru ani mai târziu debutând editorial cu povestirile din "Ningea în Bărăgan" (1959). Au urmat culegerile de povestiri și nuvele "Somnul de la amiază" (1960), "Dincolo de nisipuri" (1962), "Cantonul părăsit" (1964, Premiul Uniunii Scriitorilor), "Vară buimacă" (1967) și volume de proză scurtă, printre care "Casa care se leagănă" (1972), "Pierdut în Balcania" (1982), "Povestiri din drumul Brăilei" (1985), "Partida de pocher" (1994) și "O corabie spre Bethleem" (1997). Câteva dintre nuvelele și povestirile sale au fost traduse și incluse în numeroase antologii apărute în străinătate. Ca prozator, a cunoscut deplina consacrare cu romanul "Îngerul a strigat" (1968), titlu de referință al prozei românești postbelice, carte care a dominat evenimentele editoriale ale anului în care a apărut. Acest prim roman a fost urmat de "Frumoșii nebuni ai marilor orașe. Fals tratat despre iubire" (1976), "Scaunul singurătății" (1988), toate trei obținând Premiul Uniunii Scriitorilor, și de "Țara hoților de cai" (1991), "Amantul Mariei Doamne Dracula" (2001). În anul 2004 i-a apărut "Asfințit de Europa, Răsărit de Asie. Jurnal cu fața ascunsă" (2 volume). Atras de teatru, a scris câteva piese, între care "Eclipsa de zgomote" (1970, piesă în două părți), "Scoica de lemn" (1978), "Casa de la miezul nopții sau Paiața sosește la timp" (1988), toate premiate de Uniunea Scriitorilor, "Olelie" (1983). A semnat, singur sau în colaborare, scenariile de film: "Lumină de iulie" (1963), "Casa de la miezul nopților" (1975), "Lișca" (1983), "Sosesc păsările călătoare" (1984), "Casa din vis" (1991), "Terente - regele bălților" (1995) ș.a. A fost membru corespondent (din 12 nov. 1993) și membru titular (din 21 dec. 2001) al Academiei Române.

ridicat mari cărturari și savanți, dintre care enumerăm: Gh. Munteanu Murgoci³⁹, Ana Aslan, Mihail Sebastian, Panait Cerna⁴⁰, Octav Doicescu⁴¹, Petre Andrei⁴², Traian Țino⁴³, Petre Armencea etc.

³⁹ Profesorul Gheorghe Munteanu Murgoci s-a născut la Vădeni, județul Brăila, ca fiu al ciobanului Radu Manolache din Murgoci. Numele de Munteanu este dat de învățătorul său, la care geologul adaugă pe cel de Murgoci, după numele unui munte în care tatăl său își ținea turma. Urmează școala primară în localitatea natală, iar studiile liceale la liceul real "Nicolae Bălcescu" din Brăila. În 1892, se înscrie la Facultatea de științe a Universității din București, la secțiile de matematică și științe fizico-chimice. În timpul studenției, împreună cu profesorul Ludovic Mrazec face cercetări geologice și petrografice în regiunea Dobrogei și a Carpaților Meridionali. După terminarea studiilor universitare, pleacă la specializare în Austria și apoi în Germania. Teza sa de doctorat (1900), tratând probleme de petrografie, este distinsă cu mențiunea "Magna cum laude" a *Universității din Munchen*. În 1903, Gheorghe Munteanu Murgoci devine primul docent universitar din România în mineralogie, în lucrarea sa tratând problema chihlimbarului românesc. Face călătorii de studiu în Anglia, America, Rusia și California. Din 1908 activează ca profesor de mineralogie și geologie la "Școala națională de poduri și șosele" din București, iar când aceasta se transformă în "Școala Politehnică" îi este încredințată catedra de mineralogie (1920). Din 1923, este președinte al *Comisiei Internaționale de Cartografie a Solului*. Creația sa științifică cuprinde pe de o parte studiile sale de geologie, mineralogie, petrografie, iar pe de altă parte studiile sale asupra solurilor din România. A realizat studii asupra Dobrogei, Carpaților Meridionali, Masivului Parâng, Munților Lotrului. A descoperit lotritul - înscriind în geologie un nou mineral. În legătură cu studiile sale petrografice, mineralogice și tectonice, mare importanță o prezintă cercetările sale privind bogățiile subsolului românesc, fiind cel dintâi care a precizat condițiile de zăcămint ale petrolului din Oltenia. Gheorghe M. Murgoci a fost întemeietorul școlii românești de pedologie, în 1909 prezentând prima schiță de hartă agrogeologică a țării la scara 1: 2500000, unde repartiția principalelor tipuri de sol apare cu o deosebită claritate. A descoperit noi minerale și zăcăminte de substanțe minerale utile și a elaborat teorii intrate în patrimoniul științei mondiale. În 1925 moare prematur, în plină putere a creației, la numai 53 de ani.

⁴⁰ Pe numele său real Panait Stanciof, scriitorul Panait Cerna s-a născut în comuna Cerna din județul Tulcea, în apropierea localității Măcin, ca fiu al învățătorului de origine bulgară Panait Stanciof și al Mariei Tașcu. O primă legătură cu orașul Brăila este dată de faptul că nașii de cununie ai părinților (și apoi de botez) au fost din Brăila, la care Panait Cerna a locuit pe timpul studiilor liceale. Inteligența și talentul său literar au fost repede remarcate. Prima poezie a fost publicată în revista „Povestea vorbei” în 1897, când era încă elev la liceul din Brăila, dar adevăratul debut este considerat la 24 august 1897 în revista „Foaia interesantă” cu poezia Trecut (după Lenau), când a semnat pentru prima oară Panait Cerna, pentru ca la 20 iulie 1898 să-i apară și primele poezii originale: Orientale și Nocturnă. Analizând majoritatea creațiilor sale, se evidențiază clar ideea că iubirea constituie principala sursă de inspirație, motorul vieții. Anul 1912 îi aduce lui Panait Cerna două mari reușite: acordarea unui important premiu de către Academia Română (pentru volumul Poezii, apărut în anul 1910) și terminarea lucrării de doctorat, intitulată "Poezia de gândire", susținută la Universitatea din Leipzig (Germania) cu doar trei săptămâni înainte de tragica și prematura sa dispariție.

⁴¹ Octav Doicescu (n. 9 ianuarie 1902, Brăila - d. 10 mai 1981, București) a fost arhitect, membru titular (1974) al Academiei Române. Cetățean de onoare al orașului New York, 1939. La sfârșitul anilor 30, scrie împreună cu Marcel Iancu și Horia Creanga, broșura "Către o arhitectura a Bucureștilor", o încercare de a prefigura un București modern care păstrează valorile trecutului. În 1939 apare în revista "Simetria", redactată de George Matei Cantacuzino, Tudor Vianu, Octav Doicescu ș.a., singura publicație a epocii care pune problema "Orient - Occident" în estetica vremii. Concepe schițe pentru proiectul monumentului din Indore (India), monument ce trebuia să adăpostească o pasăre măiastră a lui Brâncuși, însă începutul războiului a pus capăt construcției din India.

⁴² Petre Andrei (n. 1891, Brăila - d. 1940, Iași) a fost savant, sociolog, filosof, profesor și om politic. După finalizarea liceului, urmează cursurile Facultății de Litere și Filosofie ale Universității din Iași, apoi se specializează la Universitatea din Berlin în logică și istoria filosofiei. Participă ca voluntar la Primul Război Mondial, în care se distinge prin acte de bravură, fiind decorat cu „Steaua României”, „Coroana României” și „Crucea de război”. Imediat după război, obține doctoratul cu teza „Filosofia valorii”. Devine profesor în învățământul liceal, iar din 1922 este profesor la Catedra de sociologie a Universității din Iași. Ca profesor, se numără printre cei care se opun introducerii politicii în Universitate, fiind, de altfel, de-a lungul întregii sale vieți, un adversar extremismului. Intră în politică în Partidul Național Țărănesc, alături de numeroase personalități ale culturii și științei, iar între 1928 și 1933 este deputat, calitate în care se remarcă prin activitatea parlamentară bogată, talentul oratoric și inițiativele legislative. Este numit subsecretar de stat la Departamentul Agriculturii și Domeniilor (1930–1931), subsecretar de stat la Ministerul Instrucțiunii Publice și Cultelor (1932–1933) și ministru al Educației Naționale (1938–1940), în această din urmă calitate inițind o lege de organizare a învățământului superior. Schimbarea regimului politic din România și instaurarea regimului legionaro-antonescian (de extremă dreapta), a avut unele urmări pentru Petre Andrei: a fost scos din învățământul superior, urmărit, anchetat și persecutat. În urma unei percheziții domiciliare, înainte de a fi arestat de legionari în octombrie 1940, a ales să își pună capăt zilelor. Ignorat o perioadă, a fost redescoperit după 1970, când a început culegerea și retipărirea operei sale. Savantul este considerat drept unul dintre întemeietorii sistemului științelor sociologice din România. Dintre principalele sale lucrări științifice, se pot enumera: Sociologia

Făcând turul orașului, de la est la vest, primul cartier aflat chiar lângă malul Dunării este **Comorofca**. Locuit de pescarii lipoveni, cartierul a devenit celebru prin faptul că aici se naștea, în august 1884, Panait Istrati. Zona a fost fi prezentată pitoresc în diferitele povestiri despre Brăila ale scriitorului, de aceea, în 1962 regizorul francez Henry Colpi a turnat aici filmul "Codin", după povestea cu același nume de Panait Istrati. Cartierul Brăilița este despărțit de oraș printr-un pod cântat de lăutarii locali. Zona se remarcă prin situl arheologic. În partea de vest se întinde cartierul **Chercea**. Este cel mai vechi cartier existând și la sfârșitul secolului al XIX-lea, fiind despărțit de oraș prin calea ferată. Aici se află Biserica "Sfânta Mina" în subsolul căreia se află busturile a doi cetățeni de vază ai Brăilei, Nedelcu și Ana Chercea, realizate de sculptorul Frederic Storck în 1928.

În **cimitirul "Sfântul Constantin"** se află mai multe obiective de importanță istorică: bustul lui Ion Suliotti, fost primar al Brăilei, se remarcă prin autorul lui, sculptorul Ion Georgescu, cel mai mare artist român de acest gen al secolului trecut; bustul lui Nicolae Perlea, realizat din bronz, îl are ca ajutor pe maestrul Dimitrie Paciurea.

Fiind prin însăși actul său de naștere din anul 1368 un important centru comercial, domnitorul Vlaicu Vodă oferindu-le comercianților brașoveni privilegiul de a-și vinde mărfurile la Brăila, aceasta a oferit multiple oportunități de afaceri pe parcursul istoriei sale.

În secolul al XIX-lea când Brăila a renăscut, marile puteri au recunoscut importanța ei, fiind reprezentate aici la nivel consular state ca Anglia, Franța, Rusia și Turcia. Comerțul a fost principala activitate la Dunăre, astfel că prima stemă a orașului era un velier cu trei catarge. În anul 1836, Brăila a fost declarată, alături de Galați, oraș "porto-franco" și tot atunci a fost înființată Camera de Arbitraj Comercial. În 1882 s-a înființat Bursa de Cereale și Bunuri, care stabilea prețul grâului în Europa.

În 1864 a apărut primul șantier naval, iar în 1883 Anghel Saligny realizează docurile actuale și cheiul portului Brăila, astfel că până la primul război mondial Brăila a fost al doilea mare oraș al

cunoașterii, Filosofia valorii, Problema fericirii, Sociologia revoluției, Probleme de sociologie, Sociologie generală. În 1991 a fost ales post mortem membru al Academiei Române.

⁴³ Născut în ianuarie 1889 în orașul Măcin, Traian Țino a fost fiul lui Nicolae Țino și al Eftimiei Țino, exponenți ai unei vechi familii românești cu rădăcini în sudul Dunării. Traian Țino a urmat Liceul "Nicolae Bălcescu" între 1900-1908. A fost în clasa cu Vasile Băncilă, filozoful cu care fost în foarte bune relații tot timpul, cu Petre Andrei, unul din părinții sociologiei românești. Urmează Facultatea de Drept a Universității București între anii 1908-1912 și datorită vieții pe care a dus-o în copilărie a avut dorința de a rezolva ceva celor neavuți dar în nici un caz celor neavuți și leneși. În anul 1912, revenit la Brăila și se înscrie în Baroul de Avocați pentru a profesa meseria pe care a avut-o și tatăl său. Era căutat și solicitat de firme de mare anvergură din străinătate. A profesat în dreptul comercial, specializat în dreptul fluvial-maritim. A fost foarte apreciat și în străinătate pentru cunoștințele lui în materie de drept maritim și în procesele societății de navigație cehoslovace, în procesele de navigație ale societății de stat iugoslave și ale unei societăți britanice de navigație. În politică a reușit să ajungă unde puțini reușesc și să aibă o conduită admirabilă. Viața lui politică a fost legată de Nicolae Iorga care i-a fost "facile vie. În acest context ajunge pe o perioadă de 30-40 de zile Prefect al Brăilei, în anul 1921. În 1931 este ales deputat de Brăila din partea PND Român, implicându-se active în activitatea politică, pentru care a și fost ales vice-președinte al Camerei Deputaților. În același an, 1931, Traian Țino candidează pentru fotoliul de primar al Brăilei, reușind să obțină voturile alegătorilor. În calitate de primar a avut diverse proiecte și inițiative pentru mersul bun al urbei. A făcut cantinele din port pentru muncitori, pentru o sumă minimă, în cea mai mare parte costul pentru hrană fiind suportat de primărie. Ulterior a înființat asemenea cantine și în Nedelcu Chercea și Brăilița. Traian Țino a făcut parte din *Liga Culturală*, din conducerea Bibliotecii Petre Armenca, din societatea Avântul etc. A susținut societățile culturale și muzicale locale.

României. Perioada comunistă a contribuit la industrializarea zonei, iar după evenimentele din decembrie 1989, Brăila încearcă să-și reînvie vechea strălucire. În acest sens, instituția care coordonează activitățile economice și comerciale a devenit Camera de Comerț, Industrie și Agricultură înființată în 1990. Aceasta este o organizație independentă ce s-a înființat din inițiativa agenților economici de stat și particulari și care are rolul de a promova interesele acestora. Conducerea Camerei realizează un dialog permanent cu autoritățile și oferă servicii diverse membrilor săi. Camera acordă o atenție majoră legăturilor Brăilei cu statele U.E. prin organizarea de misiuni economice, conferințe și simpozioane. Principalele târguri organizate de Cameră sunt: Târgul Național de Agricultură, Târgul Național de Construcții (Danubian Constructs) și expoziția Christmas Day. De asemenea, prin ziarul "Financiar Mercur" sunt prezentate informații despre afacerile ce se pot efectua la Brăila.

Zona Liberă Brăila, situată în portul Brăilei, va juca un rol important în dezvoltarea actuală a orașului. Portul funcționează încă de la mijlocul secolului al XIX-lea, el reprezentând unul dintre cele mai dezvoltate porturi românești. Prin opisul din 13 ianuarie 1836 al domnitorului Alexandru Ghica se instituia regimul de "porto-franco" atât în port cât și pe raza întregului oraș Brăila, astfel că toate mărfurile străine erau scutite de taxe vamale. Mărfurile autohtone exportate atunci prin Brăila suportau doar o taxă vamală de 4%. Acest lucru a făcut ca o mare parte din produsele românești să fie exportate prin acest oraș, la aceasta adăugându-se și importante cantități de mărfuri din țările vecine. Între anii 1830 – 1848, numărul de nave intrate în port a crescut de 150 de ori, ajungând de la 11 la 1580. Această activitate comercială s-a concretizat și prin existența a numeroase firme comerciale și bănci care, la sfârșitul secolului al XIX-lea, dispuneau de un capital de aproape 25 milioane lei aur. Etapa aceasta a fost cu adevărat epoca de aur a orașului, el devenind o placă turnantă a comerțului internațional dunărean. După 1989, la solicitarea autorităților locale, Guvernul României a emis Hotărârea nr. 320/1994 privind înființarea zonei libere și a regiei cu același nume la Brăila. Principalele activități care se pot desfășura aici sunt cele de depozitare, fabricare, licitare sau vânzare – cumpărare, dar și diferite activități bancare și bursiere, închirieri de spații comerciale și alte prestări de servicii. Investitorii beneficiază pentru aceste activități de unele facilități ca: scutiri de taxe vamale; impozit de numai 5% din cota de profit obținut; mijloacele de transport străine destinate altor zone libere sunt exceptate de la taxele vamale; scutirea de taxe vamale pentru produsele autohtone ce vor fi folosite pentru fabricarea altor bunuri etc.

Zona Liberă este structurată pe următoarele perimetre:

- perimetrul I și IV, lângă trecerea cu bacul spre Ghecet, cu o suprafață de 67,8 ha situată în regiunea Dunării maritime și beneficiind de rețele de cale ferată proprie. Aceasta poate fi amenajată și ca terminal pentru containere sau cereale. Navele ce acostează aici pot avea o capacitate de până la 8750 TDW, zona fiind dotată cu un sistem de macarale de până la 51 t și cu diferite platforme de depozitare. Acest perimetru poate fi folosit și la activități de industrie textilă, alimentară, prelucrarea lemnului, depozitare de produse petroliere etc.

- perimetrul II cu o suprafață de 7 ha este situat în zona Vărsătura, unde beneficiază de dane maritime, rețea de cale ferată și bazine portuare; aici pot fi oferite terenuri pentru birouri, magazine sau platforme pentru containere.
- perimetrul III, situat chiar în inima portului, este destinat atât unor activități de depozitare ale produselor petroliere cât și pentru alte activități economice. Avându-se în vedere descentralizarea administrativă, guvernul român a aprobat în anul 2003 trecerea Zonei Libere Brăila sub administrarea Consiliului Local Municipal.

Parcul industrial din Zona Liberă Brăila va fi amplasat în perimetrul I, situat în partea de est a orașului și va beneficia de o suprafață de 7ha. Aici se are în vedere crearea unei infrastructuri moderne care să ducă la dezvoltarea unui mediu de afaceri de nivel regional. Spațiul va asigura activitatea pentru aproximativ 100 de firme și locuri de muncă pentru cel puțin 1000 de salariați.

Principalele obiective au în vedere îmbunătățirea mediului de afaceri din Regiunea de Dezvoltare de Sud-Est, pentru creșterea numărului de întreprinderi mici și mijlocii, pentru export și pentru realizarea de transferuri tehnologice. Pe această suprafață s-au prevăzut spații de comerț și facilitățile necesare la nivel european. Într-o clădire specială, se vor organiza activități de consultanță, bancă de date, panouri de informare, săli de conferințe și seminarii etc. Acest proiect prevede 4 faze de derulare, dintre care primele două au fost deja finalizate. Ultima fază va începe după finalizarea lucrărilor și cuprinde și etapa de garanție de un an și jumătate. Finanțarea proiectului s-a făcut prin fonduri Phare. Inaugurarea parcului s-a efectuat în primăvara anului 2005 în prezența reprezentanților Guvernului României.

Dintre monumentele de categoria B la nivelul teritoriului cuprins de aria periurbană a municipiului Brăila se pot menționa monumente de arhitectură - Conacul Orezeanu din satul Traian (comuna Traian), Biserica „Sf. Împărați Constantin și Elena” (1842) din sat Suțești (comuna Suțești) (1842), monumente memoriale, dintre care cruci de piatră de secol XVIII, fântâni de secol XIX, monumente comemorative ale eroilor din războiul de independență și primul război mondial (la Chiscani, Jirlău, Traian).

Mănăstirea Măxineni, ridicată în urmă cu aproape 400 de ani, pe locul unei vechi biserici de năie, de către domnitorul muntean Matei Basarab, a străjuit timp de câteva secole confluența râurilor Buzău și Siret, fiind una dintre cele mai frumoase mănăstiri ale Țării Românești și punct strategic de mare importanță al acelor vremuri. Din anul ctitoririi, 1637, și până la domnia lui Alexandru Ioan Cuza, mănăstirea a fost un important centru spiritual, întrucât era situată la zona de graniță dintre Țara Românească și Moldova, la doar 35 de kilometri distanță de raiaua Brăilei, stăpânită de turci. Lăcașul a dăinuit sute de ani, chiar dacă a avut lungi perioade de abandonare, din cauza Siretului, care se revărsa periodic în acele vremuri când malurile nu erau îndiguite. În timpul primului război mondial însă, lăcașul a fost distrus aproape complet, în timpul luptelor de pe frontul Măxineni – Nămolosa. A urmat o lungă perioadă de părăsire, dar mănăstirea a prins din nou viață după 1990, când un călugăr a regăsit ruinele vechiului lăcaș și, numit stareț de către

episcopul Dunării de Jos, a început un îndelungat proces de reconstrucție. Ani de zile s-a străduit starețul să atragă atenția autorităților pentru a căpăta sprijin în greaua sa misiune. Când, în sfârșit, datorită fondurilor date de Primăria Brăila, de Primăria comunei Măxineni, de Consiliul Județean și diverși binefăcători privați, pe vechiul așezământ începea să prindă contur noile chilii și noua biserică a mănăstirii, starețul, avea să își găsească un tulburător sfârșit, murind din cauza unui incendiu izbucnit de la o candelă, în chilia unde era imobilizat la pat. În anii care au urmat, lăcașul mănăstiresc s-a trezit din nou la viață. A fost finalizată noua biserică, s-au ridicat chilii pentru călugări, iar credincioșii au început să vină în număr din ce în ce mai mare la hram, dar și pe parcursul anului, cu prilejul feluritelor sărbători bisericești. Din 2007, cu ajutorul unor fonduri primite de la Ministerul Culturii și Cultelor și Consiliul Județean Brăila, pe ruinele vechii biserici voievodale a început procesul de restaurare și consolidare. Biserica, așa cum a fost ea ridicată de Matei Basarab, este refăcută și mai are nevoie doar de finalizarea picturilor. A fost ridicată, pe temelii existente, și stăreția originală.

Stațiunea Lacu Sărat, faimoasă pentru beneficiile nămolului sapropelic, atrage turiștii și prin **biserica de lemn în stil maramureșean** și parcul de lângă aceasta.

Amalgamul de etnii și culturi a creat un veritabil tezaur arhitectonic. Edililor de acum ai Brăilei le revine sarcina de a reabilita și renova cu profesionalism și dragoste clădirile emblematice ale urbei, dar și pe cele aflate mai ales pe arterele înțesate de monumente istorice. Brăila a avut, de-a lungul timpului, primari care au înțeles menirea lor în fruntea orașului și care au lăsat moștenire adevărate bijuterii de arhitectură. Administrația locală are datoria de a repune Brăila pe lista orașelor importante ale țării. Chiar dacă nu-i vor putea reda locul pe care l-a avut odinioară, cel puțin pot transforma Brăila într-o destinație interesantă pentru turiști și într-un oraș de care comunitatea să fie mândră. Brăila este un oraș de iubit.

Perioada de maximă înflorire o are Brăila la începutul secolului XX, când este un important port de intrare-ieșire a mărfurilor din România. Este accesibil navelor maritime de dimensiuni mici și medii. Se dezvoltă puternic învățământul și cultura, sistemul bancar, susținute de comerțul înfloritor. După ocupația din primul război mondial, se pune în 1927 temelia Palatului Agriculturii. În această perioadă, la Brăila se stabilea prețul cerealelor în Europa, la Bursa Agricolă.

Perioada care a urmat din secolul al XIX-lea a fost înfloritoare pentru oraș, care cunoaște multe modificări și realizări: pavaj și felinare pe străzi, farmacii, stație meteo, spital militar, dobândirea statutului de oraș porto-franco în 1836, parcul Belvedere, înființarea unor tipografii, a unei bănci, a unei cazărmi și a unui teatru, deschiderea unei școli de fete, a unui gimnaziu și construirea docurilor, a căilor ferate și a mai multor fabrici. Brăila este unul dintre primele orașe românești care au beneficiat de iluminatul public cu lămpi de petrol (1858).

Marele inginer constructor Anghel Saligny a folosit pentru prima oară betonul armat la construcția de cheiuri și dane pentru portul Brăila (1883-1892). Vaporul cu aburi "Orient" este prima navă românească ce pleacă de la Brăila pe Dunăre cu transport de pasageri (1895). Tot la

Brăila s-a pus în funcțiune prima uzină electrică, la numai 13 ani după invenția lui Edison. Primul oraș din România care a avut tramvai electric a fost Brăila (1901). O fabrica de celuloză din stuf - prima încercare de a valorifica stuful din balta Brăilei, este deschisă tot la Brăila (1906).

Nava Borcea se pare că este prima navă cu propulsie proprie construită de inginerii navali români, în România și spre lauda lor, după aproape 100 de ani încă mai funcționează cu piesele originale. Vaporul cu zături Borcea reprezintă prima navă construită în România și în același timp ultima navă cu zături construită în Europa.

Cel mai mare castel de apă din țară, cu o capacitate de 1200 metri cubi, este dat în funcțiune la Brăila (1912). Castelul de apă, unic în țară, este părăsit, altădată fiind un punct de atracție inedit pentru toți cei care vizitau orașul. Neputincioasa, ruginită, cu geamurile sparte, construcția pare că se târăște spre cer, într-un gest neîncheiat de decenii întregi. Turnul din Grădina Publică a avut chiar și până la construcție o istorie neliniștită. După cum arată Analele Ministerului de Lucrări Publice din 1893, un prim proiect al construcției, realizat la vremea aceea de arhitectul Elie Radu, șeful Serviciului de Studii și Construcții, înfățișa clădirea în locul ocupat acum de Palatul Agriculturii, în mijlocul fostei piețe Sf. Spiridon. Castelul de Apă ce avea să alimenteze aproape jumătate din populația Brăilei, a fost construit de Primărie abia pe la 1910. După ce a încetat să mai fie sursa de apă a orașului, clădirea a căpătat diferite întrebuințări, ajungând în anii de dinainte de revoluție să fie unul dintre cele mai căutate restaurante din oraș. Era un restaurant rotitor, de unde se putea vedea panorama orașului.

Prin eforturile Consiliului Județean Brăila, reabilitarea Castelului de apă din Grădina Publică a fost aprobată, astfel că obiectivul va putea fi declarat monument istoric clasă B, care după modernizare va funcționa ca muzeu și observator astronomic. Valoarea totală a proiectului este de 6.882.645 lei, finanțare obținută de la Uniunea Europeană prin POR 2007 - 2013, Axa prioritară 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere, iar din această sumă contribuția proprie suportată de la bugetul local este de 136.453 lei, reprezentând 2% din totalul cheltuielilor eligibile și TVA-ul aferent. Obiectul proiectului îl constituie reabilitarea Castelului de apă din Grădina Publică prin transformarea funcțiunilor existente în spații pentru exponate, documentare, informare cu o tematică relevantă pentru comunitate - "Brăila de-a lungul timpului" - și amenajarea la cota 21,95 metri a clădirii a unui observator astronomic dotat cu lunete și telescoape, se consemnează în raportul de specialitate.

Acest oraș despre care nu multă lume a auzit lucruri frumoase, de laudă, a oferit culturii românești nume precum Nae Ionescu, Hariclea Darcleé, Ana Aslan, Maria Filotti, Panait Istrati, Mihail Sebastian, Fănuș Neagu sau Gheorghe Munteanu Murgoci. Dintre fotografiile celebrii care au imortalizat Brăila de-a lungul timpului precum *Carol Popp de Szathmary*, *Alois Kolpi*, *Iosif Kozmata* se remarcă *Marco Klein*, de departe cel mai renumit fotograf al Brăilei.

Porturile românești de la Dunăre în epoca modernă erau mult mai animate comparativ cu perioada actuală. Oraș de legendă cu vechime seculară, fiică a Dunării, Brăila îmbină trecutul cu prezentul la tot pasul. Fără a fi un oraș muzeu, orașul are numeroase monumente ce îi conferă

un farmec deosebit, și-l face pe orice vizitator să se gândească cu plăcere la momentul reîntâlnirii cu el.

Frumoasele clădiri din centru și mâncărurile cu specific pescăresc sunt atuuri care ar trebui să atragă în portul Brăilei nave de croazieră pline cu turiști.

Potențialul Brăilei în atragerea turiștilor care fac croaziere pe Dunăre este mare, însă deocamdată prea puțin pus în valoare. Centrul istoric are clădiri impresionante dar nereabilitate, oferta teraselor și restaurantelor nu este axată pe specificul local, așa încât sunt multe de făcut pentru ca Brăila să devină cu adevărat atractivă.

1.3.2. Evenimente culturale – spectacole/zilele comunei, concerte etc.)

La Brăila au loc manifestări culturale repetabile, cu dată fixă, mai renumite fiind:

- **Festivalul și Concursul internațional de canto „Hariclea Darclée”**: se desfășoară la finalul lunii iulie și începutul lunii august, din 1995, sub Înaltul Patronaj UNESCO. Festivalul și Concursul Internațional de Canto este dedicat memoriei legendarei soprane Hariclea Darclée. Mariana Nicolesco (care a primit titlul de Artist UNESCO pentru Pace), creatoarea acestor manifestări, susține că nimic nu-i poate apropia pe oameni mai mult decât muzica. În anii în care s-a desfășurat, au participat peste 2500 de artiști din 50 de țări și 5 continente, care au concurat la Festivalul și Concursul Darclée precum și la Cursurile de Măiestrie Artistică, și Master Classes, oferite de Mariana Nicolesco în anii dintre o ediție și alta a competiției. Dintre artiștii români care au strălucit mai întâi pe scena magică pe care Hariclea Darclée debuta la 1881, se remarcă tenorul Ioan Hotea care a câștigat atât Marele Premiu Darclée cât și Premiul Operalia, patronat de Plácido Domingo, și că e aplaudat azi la Frankfurt, Londra sau Viena. Bas-baritonul Zoltan Naghi, protagonist al unei strălucite cariere internaționale, nu uită niciodată că tot în acest context s-a conturat și a fost confirmată personalitatea sa artistică. Alături de aceștia, premiați au fost și tenorul Adrian Dumitru – laureat în 2015 și al Marelui Premiu Darclée și mezzosoprana Emanuela Pascu, Premiul II, soprana Silvia Micu, laureată a Marelui Premiu Darclée în 2016. În paralel cu competiția de canto, se desfășoară conferințe cu videoproiecții susținute de muzicologi, sunt omagiate nume de referință ale scenei lirice românești, iar pe Esplanada Dunării se desfășoară tradiționalul concert extraordinar la care iau parte laureații concursului Darclée, cu participarea corului Filarmonicii „George Enescu” și a orchestrei festivalului Darclée. Ediția din 2018 a festivalului a avut dubla semnificație de a celebra Centenarul Marii Uniri și cei 650 de ani de atestare documentară a Brăilei, motiv pentru care la concertul extraordinar de pe esplanadă s-a interpretat piese muzicale celebre ale compozitorilor români inspirați de comoara tradițiilor naționale: *Hora* de Gheorghe Dima, *Dans țărănesc* de Constantin Dimitrescu, *Hora Staccato* de Grigoraș Dinicu, *Hora Unirii* de Alexandru Flechtenmacher, culminând cu *Pe-al nostru steag e scris Unire* de Ciprian Porumbescu și cu *Rapsodia Română Nr. 2* de George Enescu.

- **Festivalul internațional de muzică ușoară „George Grigoriu”**: se desfășoară începând cu anul 2005, organizatori fiind Consiliul Județean Brăila, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale (Centrul de Creație Brăila), Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, Societatea Română de Radiodifuziune. George Grigoriu (n. aprilie 1927, Brăila - d. februarie 1999, București) a activat alături de frații săi Cezar și Angel de la finele anilor '50 și până la jumătatea deceniului 1960 în formația Trio Grigoriu, oglindire a evoluției culturii românești între cele două decenii, de la proletcultism la o oarecare libertate (stilistica ultimelor înregistrări ale formației aduce mult cu muzica rock-l, o achiziție foarte nouă a muzicii românești la vremea respectivă. În onoarea brăilenilor Grigoriu, în fiecare an la jumătatea lunii mai, se desfășoară un concurs de promovare a tinerelor talente muzicale.

- **Festivalul național de muzică folk „Omul cu o chitara”**, cunoscut și ca festivalul “Chiralina”: se desfășoară la începutul lunii noiembrie începând cu anul 2005. Organizator este Consiliul Județean prin Centrul pentru creație, iar președinte de onoare al festivalului este brăileanul Nicu Alifantis.

- **Festivalul “Zile și nopți de teatru european la Brăila”** se desfășoară din 2006. Începând cu ediția din 2016, festivalul a revenit la formatul inițial, cel internațional. Festivalul programează programate un număr de minim 12 spectacole, reunite sub genericul „Povești din sud-estul Europei”.

- **Concurs internațional de muzică populară “Cântece de dragoste de-a lungul Dunării”** se desfășoară, începând cu anul 2007, în prima jumătate a lunii august. Varietatea tematică a folclorului românesc a impus cu precădere acest gen artistic, ce se adresează sufletului prin stările emoționale și sensibile pe care le degajă cântecul de dragoste. Organizatorii și-au propun redescoperirea, valorificarea și promovarea acestor creații și afirmarea de noi interpreți ai genului vocal destinat prin definiție să sporească bogăția spirituală a locuitorilor de la Dunăre și nu numai. Concursul se adresează soliștilor vocali amatori, aparținând localităților de pe cursul Dunării din județele Caraș-Severin, Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Ialomița, Constanța, Brăila, Tulcea, Galați, precum și din Bulgaria, Ucraina, Serbia și Ungaria.

- **Concursul național de pantomimă și teatru mimat “Gest și imagine”**: se desfășoară din 2007, la începutul lunii noiembrie, organizatori fiind Consiliul Județean prin Centrul de Creație, Teatrul “Maria Filotti” și Asociația Națională a Surzilor din România - filiala Brăila.

- **Festivalul internațional de Jazz “Johnny Răducanu”**: se organizează în a doua jumătate a lunii octombrie, începând cu anul 2012, parteneri fiind Consiliul Județean Brăila și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Brăila. Festivalul este organizat în scopul omagierii ilustrului brăilean, Johnny Răducanu, a perpetuării operei sale, a personalității sale artistice distincte. Marea sa dragoste pentru orașul natal, Brăila, întrecută doar de dragostea pentru muzică, atenția acordată constant tinerilor creatori sau interpreți de jazz sunt celebrate

anual și în acest mod. Festivalul concurs este un eveniment anual, competitiv și are drept scop descoperirea și promovarea noilor talente interpretative. Pe toată durata festivalului au avea loc recitaluri de jazz, prin care tinerii concurenți și publicul pot veni în contact cu nume consacrate ale genului. Festivalul se desfășoară pe două secțiuni: concurs și recitaluri susținute de artiști prestigioși ai genului. Este un festival "tânăr", dar poate deveni, în timp, o adevărată rampă de lansare pentru tinerii interpreți și autori de muzică de jazz.

- **Zilele "Mihail Sebastian"**: au loc la sfârșitul lunii octombrie sau începutul lunii noiembrie, începând cu anul 2013, în parteneriat cu Primăria Brăila, Ministerul Culturii, Federația Comunităților Evreiești din România, Muzeul Brăilei "Carol I". Manifestarea celebrează personalitatea cunoscutului scriitor brăilean Mihail Sebastian. Sunt invitați actori de prestigiu care susțin recitaluri, concertează formația Templului Coral Evreiesc, au loc conferințe în care sunt evidențiate meritele lui Mihail Sebastian ca autor dramatic și cronicar muzical. Deși a început timid acum câțiva ani, în 2018 festivalul a reprezentat un adevărat "spectacol de spectacole", cu reprezentații teatrale, cu recitaluri muzicale, cu colocvii despre opera lui Mihail Sebastian.

- **Ziua victoriei Revoluției române și a libertății**: se desfășoară în jurul datei de 22 decembrie, pe platoul din Piața Independenței.

- **Festivalul Florilor** are loc în perioada aprilie – mai, în Grădina Mare: organizatorii pun la dispoziția brăilenilor, timp de trei zile, diferite flori prin societățile de producție și comercializare din Brăila și în colaborare cu Liceul de artă "Hariclea Darclee", Palatul copiilor și elevilor, Școala populară de arte "Vespasian Lungu", sunt oferite programe cultural-artistice.

- **Zilele municipiului Brăila**: se desfășoară la începutul lunii august, principalele locații din municipiu fiind parcare Mall Brăila, Portul Militar, parcul "Caporal Mușat", parcul "Monument", bariera Călărașilor, cartierul Viziru I, catedrala „Nașterea Domnului”, scena de la esplanadă, faleza Dunării, parcare Palatului Administrativ, platoul Primăriei, strada Mihai Eminescu, piațeta Lyra, piața Poligon, Grădina Mare, parcul Calea Galați, parcare stadionului Progresul, parcul Lacu Dulce. Aceste spații găzduiesc spectacole culturale, competiții sportive și programe educaționale. Zilele municipiului Brăila se desfășoară în parteneriat cu Primăria Brăila, Casa de Cultură, alte instituții și organizații civile.

- **Gala Premiilor Culturale Brăilene**: se desfășoară la sfârșitul lunii ianuarie, din 2011, în parteneriat cu Direcția pentru Cultură Brăila, Instituția publică de spectacole Lyra, Școala populară de arte "Vespasian Lungu" și Biblioteca județeană "Panait Istrati". Evenimentul se dorește a fi un mijloc de recunoaștere și recompensare a valorii, de stimulare și promovare a eforturilor, acțiunilor, demersurilor, proiectelor și a oricăror produse și servicii culturale făcute în beneficiul Brăilei și comunității brăilene, atât de către instituțiile publice de cultură, cât și de asociații, fundații, persoane fizice și/sau juridice sau simpli cetățeni ai Brăilei, cu iubire, interes și dăruire pentru viața cultural-spirituală a cetății. La eveniment are loc premiera celor care au

contribuit semnificativ la cultura comunității, celor care au dus actul cultural la rang de artă, care au demonstrat inițiativă, atât pentru debut cultural-artistic, cât și pentru proiectele de marcă din sectorul public, din patrimoniul cultural-național, din cultura scrisă, mass-media, arte vizuale și muzicale, prin promovarea valorilor culturale brăilene și nu numai. La manifestare participă coruri și ansambluri locale, artiști consacrați sau proaspăt debutanți. Evenimentul a devenit un reper al vieții culturale locale și un corolar al tuturor eforturilor destinate realizării de manifestări ale valorilor din acest domeniu definitiv al existenței urbei cosmopolite.

- **Ziua Mondială a Teatrului**, 27 martie 2016: are loc în parteneriat cu Primăria Brăila. Inițiată la Viena în 1961, de Institutul Internațional de Teatru, Ziua Mondială a Teatrului a devenit, din 1962, un eveniment anual, organizat de Centrele naționale ale Institutului Internațional de Teatru. Înființat în 1948, la inițiativa UNESCO, Institutul Internațional de Teatru reprezintă cea mai importantă organizație non-guvernamentală din domeniul artistic. În fiecare an, o personalitate recunoscută la nivel internațional e invitată să comunice reflecțiile sale asupra celei mai vechi forme artistice, teatrul. Mesajul internațional, tradus în peste 50 de limbi, este citit spectatorilor înaintea reprezentației din seara zilei de 27 martie, apoi este publicat în ziare și reviste, difuzat la radio și televiziune. Primul mesaj de Ziua mondială a teatrului a fost scris în 1962 de Jean Cocteau. Teatrul "Maria Filotti" propune spectatorilor, în fiecare an de când se aniversează această zi la Brăila, spectacole interesante. În 2018, a avut loc un recital cu actrița Wanessa Radu, regizoarea regia Anca Cismaru punând în scenă o "poveste - spectacol" care ne privește pe fiecare dintre noi, cu titlul "Viața nu te întreabă niciodată nimic!". Tot în 27 martie 2018, Atelierul de teatru "Cireșarii", în parteneriat cu Teatrul "Maria Filotti", a organizat evenimentul "Ziua porților deschise" în cadrul căruia au avut loc reprezentații pentru copii susținute de copiii-actori.

- "**World Day of Bread**" (Ziua Mondială a Pâinii) se sărbătorește anual pe 16 octombrie, în peste 30 de țări ale lumii. Ideea a fost lansată în anul 2001 de către Uniunea Internațională a Brutarilor (UIB) și a fost preluată ulterior de comunități din toate colțurile lumii. Formele de sărbătorire ale acestei zile variază de la o zonă la alta, însă toate au un element comun: pâinea. Sărbătorirea Zilei Mondiale a Pâinii are scopul de a readuce în atenția opiniei publice importanța alimentului fundamental, oferind oamenilor de pretutindeni oportunitatea de a împărtăși idei, valori și tradiții care stau la baza procedeelelor de coacere a pâinii. În 2018, Colegiul Tehnic "Edmond Nicolau" Brăila s-a înscris la concursul foto inițiat de revista "Cofetarul - Brutarul" cu poze realizate la acțiuni caritabile, a efectuat vizite la Centrul de Minori și Tineret Tichilești pentru a identifica utilajele de morărit și panificație pe care aceștia le au în dotare și au găsit sponsori pentru o donație de pâine la Căminul pentru persoane vârstnice "Sf. Apostol Petru și Pavel", din Brăila.

Haricleea Darclée s-a născut la Brăila în 1860 într-o familie cu origini grecești. A debutat tot la Brăila în 1881. A fost una din cele mai mari soprane ale lumii. A cântat pe scenele teatrelor de operă din Milano, Roma, Florența, Paris, Lisabona, Madrid, Moscova. Puccini a scris opera "Tosca" special pentru vocea ei. A fost admirată de Verdi, dar și de regele Portugaliei. A murit la

București și a fost înmormântată cu sprijinul Ambasadei Italiei. Johnny Răducanu s-a născut la Brăila în 1931 într-o familie de muzicanți romi. A urmat cursuri muzicale la Iași, Cluj și București. Este considerat "părintele" jazz-ului românesc. A lăsat moștenire numeroase înregistrări pe discuri cu muzică de jazz. Mihail Sebastian s-a născut la Brăila în 1907 într-o familie de evrei. A fost ziarist, romancier și dramaturg. A scris piese de teatru, romane și un jurnal, document excepțional al vieții intelectuale din Bucureștiul interbelic.

Fiecăruia dintre cei trei brăileni, orașul natal dedică anual câte un festival. Toate cele trei festivaluri se bucură de participare internațională și au devenit adevărate embleme pentru viața culturală locală.

Toate aceste festivaluri aduc un imens prestigiu orașului și duc numele Brăilei în toată lumea. Un oraș care nu oferă în prezent prea multe motive de mândrie locuitorilor săi, are această șansă uriașă: să se vorbească despre el datorită celor care s-au născut aici și au performat în altă parte și care nu s-au dezis niciodată de originea lor etnică și de locurile natale.

La Brăila a mai avut loc un festival după 1990. Era un festival de muzică nouă închinat marelui compozitor grec, Iannis Xenakis⁴⁴, născut tot la Brăila. Dar acest festival și-a încetat existența după câteva ediții. Poate nu ar fi lipsit de interes ca acest festival să se reia.

1.3.3. Tradiții și obiceiuri

Obiceiurile practicate în zonă, păstrate cu sfințenie odată, și-au pierdut din menirea arhaică, constituind astăzi elemente ale identității noastre regionale: Caloianul, Paparudele, Călușul de iarnă, Plugușorul, Anul Nou. În încercarea de păstrare a acestor tradiții rurale, un rol important în acest demers îl are școala, biblioteca, căminul cultural. Colindele, chiar dacă au un caracter laic, au și o semnificație religioasă legată de Nașterea Domnului și de venirea Noului An. Tematica pe care o ilustrează colindele este diversă, cuprinzând colinde de casă, de flăcău, de fată, de tineri căsătoriți, de cioban sau negustor, în funcție de gospodăria vizitată. Textele colindelor nu se mai folosesc acum în vorbirea curentă, dar au o semnificație aparte pentru mesaj, atestând vechimea obiceiului pe aceste meleaguri.

În 1997 a debutat la Brăila un Festival de Muzică Contemporană – expresie a muzicii neconvenționale, a sintezei ideilor estetice celor mai novatoare. În cele Din Irlanda până în Australia, din Belarus până în Grecia, au sosit la Brăila, de-a lungul anilor, compozitori, interpreți, muzicologi pentru care "Întâlnirile muzicii noi" au reprezentat un festival de majoră importanță în lumea muzicală din această parte a Europei. În cadrul Festivalului de Muzică Nouă de la Brăila s-au propus și s-au interpretat, în primă audiție, opus-uri pentru diferite formule instrumentale. Experiențele estetice cele mai interesante s-au întâlnit cu ideea de vizualizare; au avut loc premiere de spectacole de dans contemporan, s-au discutat și analizat, într-o manieră deschisă și fără constrângeri, teme de mare actualitate din domeniul creației muzicale contemporane. S-au scris cronici și s-au realizat emisiuni de radio și televiziune, în țară și dincolo de hotarele ei, au apărut pe Internet informații și impresii despre "Întâlnirile muzicii noi" de la Brăila. Și toate acestea au fost posibile pentru că spiritul tutelar al lui Iannis Xenakis, cel care a marcat decisiv evoluțiile stilistice din muzica secolului XX, a vegheat ca "Întâlnirile muzicii noi" să existe și să continue. Stins din viață în 2001 la Paris, Iannis Xenakis trece, prin creația sa, dincolo de timp ca o rază de lumină și de har în universul zbuciumat al zilelor noastre.

Deși fiecare comună din județul Brăila impune colindelor o manieră proprie, locală de interpretare și manifestare, există asemănări ce se datorează relațiilor de vecinătate, de transmitere orală a creațiilor și tradițiilor populare.

Deși sunt locuitori din toate zonele țării, în comunele brăilene sunt păstrate câteva tradiții:

- tradiția colindatului de sărbători (Bună dimineața, Steaua);
- tradiții și obiceiuri de nuntă specifice (jucatul căldării, ruperea cozonacului miresei, dansurile tradiționale din dimineața nunții, bărbieritul mirelui);
- tradiții și obiceiuri de la înmormântare (tămâiatul la 6 săptămâni, pusul banilor în buzunar, pusul paharului cu apă pe fereastră timp de 3 zile).

Alte tradiții și sărbători desfășurate în spațiul rural brăilean sunt:

- *Festivalul Floriilor* care se organizează în fiecare an în ziua de flori la Căminul Cultural din Mircea Vodă. Activitățile care sunt desfășurate la acest festival sunt pe secțiuni: muzică populară, ușoară și dans .

- *Ziua Mircenilor* se organizează pe 15 august, cu ocazia zilei de Sf. Maria. Spectacolul se organizează pe scena din interiorul parcului central din comuna Mircea Vodă, unde sunt invitate trupe de dans și ansambluri folclorice. În fiecare an, un program special cu melodii din zona folclorică a Bărăganului și dansuri este prezentat de Ansamblul folcloric "Vulturașii" și Grupul folcloric "Mirceanca". Sărbătoarea este un bun prilej de întâlnire al localnicilor cu locuitori din satele vecine.

- *Tradiția Caloianului* este o veche de sute de ani, fiind păstrată în Câmpia Bărăganului. Este vorba despre ritualul caloianului, considerat zeul vegetației. Copiii merg prin sat cu caloianul, să invoce ploaia. Manifestarea are loc la două săptămâni după Paști, când se adună un alai de copii și fac un omuleț din pământ. Alaiul cuprinde un preot, un dascăl, copii care duc pânza înaintea caloianului, un copil cu o cruce și alți copii care urmează "mortul" și bocesc. Alaiul astfel organizat pleacă de la casa unde s-a făcut caloianul și merge până la marginea satului, unde îl îngroapă. Se întorc apoi copiii acasă și gazda îi servește cu gogoși și prăjituri.

- *Tradiția Paparudei* are loc la trei săptămâni după Paști, când același alai de copii de la caloian merge și dezgroapă caloianul și îl aruncă într-o fântână. Textul Paparudei invocă, prin formule poetice, ploaia, roadele bogate și urări de sănătate. Apoi toți copiii se udă cu apă, după care se duc la gazdă, unde se servesc prăjituri, udatul continuând și aici.

Pierderea semnificației rituale, precum și numeroasele modificări din structura obiceiurilor și tradițiilor se datorează schimbărilor petrecute în viața satului contemporan, în contextul procesului de modernizare al satului românesc.

Folclorul brăilean reprezintă o sinteză a specificului local, imaginea vieții și a sensibilității colective, o antologie a gândirii populare din zona Dunării de Jos. Numeroasele aspecte ale vieții spirituale (obiceiuri, moduri de viață) împreună cu pitorescul etnografic al ținutului brăilean constituie un complex de forme manifestate în arhitectura țărănească, țesături, cusături. Din categoria textilelor țărănești au avut o mare răspândire pe teritoriul județului Brăila ștergarele, foițele de perete, de pat, scoarțele, maramele și costumele populare, în ele regăsindu-se o gamă variată de motive ornamentale și o cromatică ce denotă rafinamentul și bunul gust.

Portul popular din Brăila se încadrează în marea unitate a portului popular din Muntenia prin numărul pieselor componente ale costumului de lucru sau de sărbătoare, prin croiul lor sau prin ornamente și cromatică.

Costumul femeiesc confecționat de tinerele fete înainte de căsătorie era purtat până la bătrânețe. *Găteala capului* varia în funcție de vârsta femeii și de situația ei socială. Fetele umblau cu capul descoperit și părul împletit în cozi, doar iarna purtau basmale înflorate. *Tulpanul* din pânză albă era purtat oriunde, iar cel pentru sărbători era împodobit cu dantele, mărgeluțe sau icusari (bănuți de aur turcești). *Marama* de borangic făcea parte din lada cu zestre a tinereilor fete, ca și podoabele de aur, salba din lefți și cerceii din icusari.

Ia sau cămașa era confecționată din borangic sau bumbac, cu motive decorative dispuse în altă (pe umăr), râuri, șirâmboale sau șireturi (pe mâneci), brăduți sau orzișori (pe piept și spate) și băntuțele (de la gât și mâneci).

Fusta se confecționa din același material ca și ia, cu alesături sau cusături pe poale. Fotele se prindeau din brâu deasupra fustei, și pe față și pe spate. Culoarea lor era neagră, având pe laterale și în partea de jos benzi cu alesături, motive geometrice variate, cu o cromatică vie: roșu, alb, galben, albastru, verde. *Pistelca* era un șorț purtat de femei la muncă, lung până la glezne, țesut din lână roșie sau neagră, cu alesături simple. Fotele se prindeau cu *brăcile* lungi și înguste, din lână colorată și împodobite cu mărgele. *Ilicul* era confecționat din aba, decorat cu găitane negre, după moda turcească.

Costumul bărbătesc era format din *cămașă* (lungă sau scurtă, cu platcă pe umeri și manșete, din bumbac și borangic), pantaloni (*ismene* albe și largi pentru vară și *șalvari* din aba pentru iarnă), *brâu* (roșu sau alb, împodobit la tineri cu flori, mărgele și ciucuri), *vestă* sau *ghiobec* (ilic din aba, decorat cu găitane colorate pe guler și la buzunare). Ca haine mai groase se purtau: *gheba*, *zeghea* și *zăbunul*, confecționate din aba sau *bundele* și *cojoacele* din blană. Căciula de oaie avea fundul mai lat decât gura, specific zonei de câmpie. În sfârșit, *ochincile* se confecționau din piele netăbăcită și pentru că ziua se uscau, noaptea erau ținute în apă, ca să se înmoaie, iar dimineața se încălțau ude pentru a lua forma piciorului. Se legau cu *nojițe* din piele sau vânări din păr de cal. În ochinci se purtau oghelile de lână. Vara se purtau *meși* de lână, tălpuiți.

1.4. FORME DE TURISM PRACTICATE ÎN JUDEȚUL BRĂILA

Inventarierea principalelor resurse turistice naturale și antropice permite elaborarea unor propuneri de dezvoltare a turismului, care să contribuie la creșterea calității produselor turistice, la monitorizarea activității turistice și organizarea unor centre de informare turistică în localitățile cu activitate în domeniu.

Schimbările din societatea românească și tendințele economice și sociale, inclusiv în stilul de viață și preferințele pentru călătorie, au impact asupra turismului.

Pentru sectorul turistic este important să evalueze aceste schimbări, astfel încât să ajusteze politicile existente de produse și servicii, marketingul, să adapteze investițiile în condițiile în care preferințele și comportamentul consumatorilor de turism se dezvoltă în mod diferit față de cele din trecut.

În trecut, oferta a dictat cererea, în timp ce situația actuală prezintă contrariul. Creșterea gradului de saturație a pieței de turism, consumatori mult mai conștienți, informați și experimentați, cu mai mult timp liber și venit disponibil determină profitabilitatea ofertanților din sectorul turistic.

Tendințele din turismul mondial, în special din cel european, permit o prognoză pe termen mediu bazată pe evaluări calitative și cantitative, precum și pe aprecierile experților din diferite organizații internaționale de profil. Analiza tendințelor reflectă faptul că ele nu se manifestă în mod izolat, ci se prezintă în forme mixte atât în privința fazelor de evoluție, cât și în rezultate și nivel de importanță. De aceea, este aproape imposibil ca în evoluția turismului să fie izolați factorii de influență aflați într-o tendință anume de evoluție.

Tendințe generale și consecințe pentru sectorul turistic

Numărul persoanelor vârstnice este în creștere rapidă, starea lor de sănătate este mult mai bună și nivelul lor de venit este mai ridicat decât în trecut. Numărul turiștilor vârstnici experimentați va crește semnificativ comparativ cu cererea, ponderea lor în totalul de cereri turistice fiind tot mai mare. Acest fapt are o serie de consecințe pentru sectorul turistic, printre care: cerere crescândă pentru calitate, comoditate și securitate; cerere mai mare pentru acces mai ușor în destinațiile turistice, transport mai confortabil; creștere a cererii pentru facilități de agrement și distracție relaxante, pentru produse personalizate, inclusiv în lunile din extrasezon.

Numărul persoanelor pe gospodărie va scădea în continuare, rezultând un venit mai mare pe membru de familie și putere de cumpărare mai mare. Acest lucru influențează cererea pentru călătorii lungi pe de-o parte, dar și pentru turismul de sfârșit de săptămână. Consecințele pentru sectorul turistic se reflectă în cerere crescută pentru lux (produse turistice de „mică indulgență”); cerere mai mare pentru produse speciale, dedicate; creșterea cererii pentru vizite în orașe (city-breaks) și alte călătorii scurte în perioade mai puțin obișnuite; interes mai ridicat pentru oferte de tip „din iarnă în vară”.

Creșterea preocupării pentru păstrarea sănătății va influența nu atât volumul cererii în sine, cât mai ales decizia privind alegerea unor destinații turistice și comportamentul din timpul vacanței. Consecințele pentru sectorul turistic se vor concretiza în: evitarea destinațiilor percepute ca fiind mai puțin sănătoase; scăderea cererii pentru vacanțele pasive, în timp ce vacanțele active vor deveni tot mai populare, iar facilitățile destinate satisfacerii nevoilor de activitate vor fi mai importante decât în prezent în privința alegerii destinației turistice; creșterea cererii pentru produse wellness, inclusiv pentru băi de agrement și centre de fitness.

Nivelul general al educației este în creștere, motiv pentru care artele, cultura, istoria vor juca un rol tot mai important alegerea destinației de vacanță prin includerea obiectivelor educaționale și spirituale în cererea turistică. Consecințele pentru sectorul turistic sunt: cererea sporită pentru produse turistice care să conțină și elemente artistice, culturale și istorice, nevoia unei comunicări mai bune și mai creative a informațiilor referitoare la evenimente culturale, inclusiv crearea unui calendar al unor astfel de evenimente cu desfășurare periodică.

Societatea modernă exercită o presiune crescândă asupra vieții celor angajați, care sunt supuși unui stres continuu. Din această cauză, dorința lor este ca în vacanțe scurte sau în concedii să se relaxeze. Consecințele pentru sectorul turistic constau în necesitatea creșterii ofertei de produse turistice de relaxare, pachete turistice pentru călătorii mai scurte dar cu frecvență mai mare și la un preț accesibil.

Consumatorii de turism mai rafinați sunt siguri pe cerințele și așteptările lor, ceea ce înseamnă o atitudine mai critică în privința calității și mai ales a raportului preț/calitate. Consecințele pentru sectorul turistic privesc alternativele de petrecere a timpului liber cu tarife raportate la calitatea produselor turistice. Preferințele pentru anumite destinații vor fi mai critice; turiștii mai bine informați, vor evita destinațiile care nu ating standarde acceptabile. De altfel, se constată că preferințele de călătorii sunt mai fragmentate, generând un comportament mixt: o vacanță mai simplă, cu buget mai redus, urmată de una mai costisitoare, sau călătorii mai lungi intercalate între călătorii mai frecvente dar scurte. Totodată, se constată din partea turiștilor experimentați o atitudine mai critică față de ofertele artificiale și o preferință pentru autenticitate. Exigențele turiștilor sunt orientate spre satisfacția emoțională și spre produsele personalizate și cu performanțe în calitate. Este vizibilă revizitarea destinațiilor care au oferit satisfacție turiștilor, iar preferințele crescute pentru mobilitate vor stimula alegerea unor pachete turistice care oferă un concept variat și echilibrat de agrement. Toate acestea solicită un management mai bun al destinațiilor.

Stilul de viață din societatea contemporană se schimbă, influențând și percepția turiștilor despre propriile nevoi și comportamente. Consecințe pentru sectorul turistic: scăderea interesului pentru ofertele "Bed & Breakfast" care sunt percepute ca ieftine, chiar dacă sunt făcute făcute investiții relevante; alegerea destinațiilor cu agrement personalizat, ce determină unități de cazare mai mici, de tipul hotelurilor familiale autentice și fermelor turistice; creșterea cererii pentru călătorii cu ghid specializat; creșterea cererii pentru produse, concepte și servicii complete noi, cu plus valoare; creșterea în importanță a specializării ofertelor care să răspundă hobby-urilor, astfel ca interesul special pentru un anumit tip de agrement să poată fi combinat cu

oferțele de vacanță; sporirea preferințelor pentru achiziționarea unor case de vacanță, locuințe secundare, pe cât se poate în apropierea aeroporturilor regionale; întoarcerea la natură, de unde rezultă o creștere a preferințelor pentru vacanțe mai simple, cu cazare în caravane la corturi în defavoarea hotelurilor sau a bungalowurilor.

Utilizarea din ce în ce mai mult a internetului pentru informare și achiziționare de produse și servicii turistice a determinat dezvoltarea unor metode noi de prezentare vizuală. Consecințele pentru sectorul turistic rezidă în: disponibilitatea informațiilor turistice despre destinații și produse; diversificarea și specializarea motoarelor de căutare, care să permită comparația și analiza informațiilor, fapt ce influențează competiția între operatorii de turism; planificarea vacanțelor pe baze modulare, prin rezervări directe; scăderea rolului agențiilor touroperatoare, prin posibilitatea turiștilor experimentați de a planifica și achiziționa vacanțe all inclusive, fapt ce va transforma rolul clasic al Organizațiilor Naționale pentru Turism, dar va crea un nou rol pentru e-marketing, inclusiv prin adoptarea Managementului Relațiilor cu Consumatorii (CRM - Customer Relation Management) în marketingul destinației; creșterea importanței marketingului destinației (care va deveni un branding mai bun, cu susținere publică), sursă pentru stimularea vizitelor pe site-urile de web; creșterea posibilităților de cumpărare prin internet va stimula rezervările online și pe cele last-minute.

Accesibilitatea curselor aeriene va influența fluxurile clasice de turiști în dauna transportului rutier, care se confruntă cu aglomerări și congestii mari. Consecințele pentru sectorul turistic rezultă din aceea că destinațiile vor beneficia de acces mai ușor și la preț acceptabil pentru călătoriile scurte, mai ales în cazul unor evenimente majore în afara sezonului turistic principal; accesibilitatea crescândă prin curse aeriene directe va stimula cererea pentru călătoriile scurte internaționale în regiuni urbane; aglomerarea rutieră va influența negativ transportul cu autoturisme personale, mai ales în sezonul de vârf; excursiile cu autocarul vor scădea în importanță, dar se vor ivi obstacole legate de orarele neadaptate sau de lipsa conectării optime intermodale (legătura diferitelor tipuri de transport) ce vor influența negativ destinațiile care nu pot să se adapteze dorinței de accesibilitate ușoară a turiștilor; creșterea interesului pentru croaziere - nu numai pentru cele scumpe, dar și cele cu costuri reduse - manifestată în rândul persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani.

Conștiința de mediu (ecologică) va continua să crească, ceea ce determină o cerere mai mare pentru destinații sustenabile, în care natura și comunitatea locală va avea un rol important. Pentru reducerea costurilor dezvoltării durabile, tarifele vor include și taxe de mediu mai mari. Consecințele pentru sectorul turistic relevă creșterea în importanță a componentei regionale a destinațiilor și îmbunătățirea managementului destinației printr-o planificare coerentă și consistentă; preferința pentru o anumită destinație va fi mai puternic legată de sprijinul dat de populația locală pentru primirea unui număr crescut de vizitatori, motiv pentru care zonele care suferă de supra-construire și aglomerarea construcțiilor neadaptate peisajului vor fi respinse într-o măsură mai mare ca destinații; creșterea preferinței pentru ecoturism și turism durabil.

Actele de terorism, poluarea mediului, epizootiile și alte crize devin realități ale vieții cotidiene, ceea ce influențează nevoia de siguranță și securitate. Astfel, destinațiile percepute ca nesigure

vor fi evitate. Consecințele pentru sectorul turistic se materializează în creșterea în importanță a calității apei (din lacuri, din piscine, dar și a celei de la robinet) în selecția destinațiilor; creșterea standardelor de calitate în privința produselor alimentare; creșterea costurilor pentru garantarea securității alimentare; flexibilizarea ofertelor turistice pentru a face față perioadelor de criză.

Armonizând tendințele generale care afectează turismul european în următorii ani⁴⁵ la realitățile turismului brăilean, putem aprecia că unele dintre acestea în mod probabil vor influența și cererea potențială pentru ofertele din Brăila. Aceste tendințe și provocările generate de ele vor determina competitivitatea ofertelor din regiunea analizată, necesitând măsuri menite să asigure o dezvoltare durabilă a turismului, contribuind totodată la atât la creșterea competitivității pe termen mediu și lung a destinației turistice cât și a afacerilor turistice din regiune. De aceste aspecte se va ține seama la elaborarea direcțiilor de dezvoltare și a măsurilor preconizate pentru dezvoltarea turismului în județul Brăila.

Serviciile turistice din județul Brăila gravitează în jurul celor trei forme de turism practicate cu preponderență: turismul balnear, cel de sfârșit de săptămână și de circulație.

Se practică turismul de tratament, turismul de odihnă asociat cu pescuitul sportiv, turismul nautic - ce se realizează spontan, turismul de cunoaștere și turismul cultural.

Turismul balnear este forma principală de turism practică, valorificând resursele existente la Lacu Sărat-Brăila, Căineni, Movila - Miresii și Lacu Sărat-Batogu.

Turismul de sfârșit de săptămână constituie o coordonată prioritară, prin intermediul căruia se dezvoltă servicii asociate unor forme de turism ca: turism pentru practicarea sporturilor de vară, turism nautic, pescuit sportiv și vânatoare, turism rural și ecoturism.

Șanse mari de dezvoltare deține *turismul de croazieră*, cultural și cel generat de participarea la diferite manifestări sportive și artistice.

Diversitatea și valoarea resurselor turistice naturale și antropice din Municipiul Brăila, din zona sa periurbană și chiar de la nivelul județului, este favorabilă practicării unor variate forme de turism:

Turismul balnear este favorizat de existența unor resurse balneo-turistice importante, în stațiunea Lacu Sărat (singura valorificat în prezent), dar și la Movila Miresii și Balta Albă.

Turismul urban se bazează pe un valoros potențial, care trebuie însă valorificat pentru o dezvoltare a acestui tip de turism astfel încât orașul să fie atractiv pentru petrecerea timpului liber, a vacanțelor, pentru vizitare, pentru desfășurarea unor activități de natură diversă (vizionarea de spectacole, expoziții, călătorii de afaceri etc.)

Turismul cultural are premise de creștere, în contextul ridicării nivelului de cultură și gradului de civilizație, amplificându-se dorința de cunoaștere a turiștilor. Municipiul Brăila dispune de un patrimoniu cultural deosebit, ceea ce face ca turismul cultural să reprezinte o nișă importantă de dezvoltare a activității turistice brăilene.

⁴⁵ Raportul ETC, 2017

Turismul de afaceri se fundamentează pe existența unui mediu economic relativ dinamic, favorizat de amplasarea orașului pe malul Dunării și a unor facilități pentru organizarea de conferințe în hotelurile din oraș (hotel Belvedere cu 130 locuri; hotel Triumph cu 80 locuri, hotel Traian cu 50 locuri). Acest lucru constituie premisa ca turismul de afaceri să fie una dintre formele dinamice de turism. Turismul de afaceri se poate dezvolta pe teritoriul municipiului Brăila, deoarece aici își concentrează activitatea cele mai multe și mai profitabile unități economice active de pe plan județean, iar infrastructura de afaceri este destul de dezvoltată pentru evoluția acestei forme de turism. Se pot organiza conferințe, reuniuni, întâlniri, ce pot deveni benefice pentru structurile de afaceri, prin schimbul de experiență și know-how. Rețeaua unităților hoteliere din municipiul Brăila a crescut prin construcția unor unități hoteliere private, ceea ce reflectă existența unei cereri în acest domeniu.

Ecoturismul este în plină dezvoltare, fiind favorizat de existența Parcului Natural Balta Mică a Brăilei (PNBmB), zonă umedă de interes internațional (sit RAMSAR). Desfășurarea a numeroase activități ecoturistice pe teritoriul parcului, precum birdwatching, plimbări cu barca, excursii cu ghid, foto-safari, pot fi completate cu **turismul științific**, determinat de marea varietate floristică și faunistică existentă pe teritoriul Parcului Natural Balta Mică a Brăilei. Această formă de turism se adresează unui segment specializat de turiști: oameni de știință, cercetători, studenți, dar și iubitorilor de natură.

Turismul nautic și turismul de croazieră este facilitat de amplasarea municipiului Brăila pe malul Dunării, precum și existența portului Brăila

Pescuitul sportiv valorifică bogatul fond piscicol din apele Dunării, dar și cel din unele lacuri de apă dulce de pe teritoriul județului Brăila (Zăton, Blasova, Lutul Alb, Esna etc.) și se desfășoară cu respectarea legislației în vigoare.

Turismul de tranzit este favorizat de faptul că zona este tranzitată de fluxurile turistice ce se deplasează dinspre Moldova spre litoral și deltă.

Turismul de sfârșit de săptămână este favorizat de existența unor zone atractive pentru turiști (Balta Mică a Brăilei, stațiunea Lacu Sărat, lacuri de apă dulce sau sărată din județ), dar și faptul că la mai puțin de 100 km sunt situate câteva orașe importante emițătoare de turiști (Galați, Slobozia, Buzău, Focșani, Rm. Sărat). Această formă de turism trebuie valorificată eficient și durabil în același timp, cu studii privind presiunea exercitată asupra mediului de fluxul de turiști din weekend.

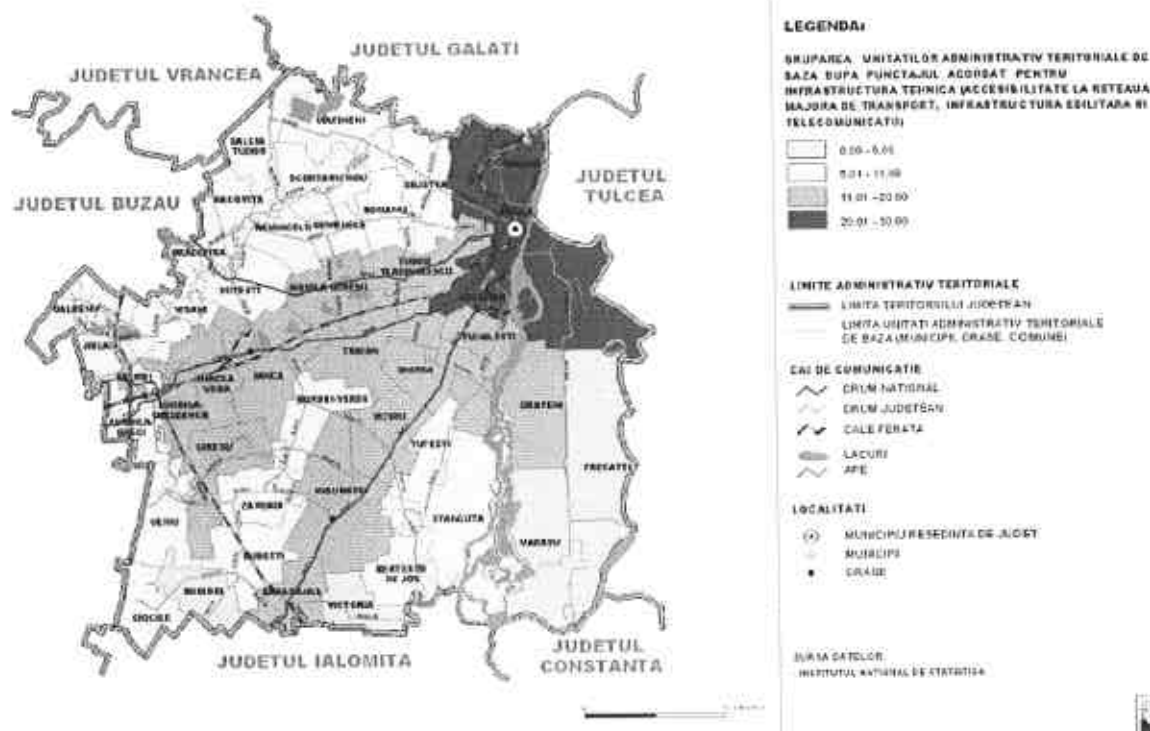

Fig. 1.3.1. Infrastructura tehnică a județului Brăila

Sursa: PATN - Secțiunea VI- Zone turistice

1.4.1. Turismul balnear

Turismul balnear sau curativ implică participarea la diferite tratamente cu resurse terapeutice naturale sau artificiale prin folosirea diferitelor procedee și a infrastructurii de tratament. În mod obișnuit, implică îndeosebi populația vârstnică, mai ales prin intermediul sistemului de turism social, cu bilete de trimitere. Accentul în creștere pus pe profilaxie în locul vindecării transformă turismul curativ într-un turism de sănătate, utilizând aproape aceleași resurse, dar având caracterul unui turism de agrement, de relaxare pasivă. Locația specifică pentru aceste forme o constituie stațiunile balneare și balneoclimaterice.

Stațiunile turistice actuale (Lacu Sărat, Movila Miresii) și de perspectivă (Câineni) pot fi bazele unui turism de masă cu profil balnear și de agrement cu caracter curativ și de profilaxie, de recreere, specific stațiunilor competitive. În urma prospectărilor hidrogeologice și atragerii investitorilor strategici se poate preconiza dezvoltarea unor noi stațiuni din apropierea unor așezări rurale sau urbane, dezvoltarea acestora având la bază criteriile severe de amenajare și protecție a mediului pornind de la prevederile legislației în vigoare. Dintre *lacurile sărate* s-au exploatat în diverse perioade sau se exploatează parțial, prin amenajări simple sau prin instalații corespunzătoare, resursele terapeutice ale lacurilor Lacul Sărat / Brăila, Balta Albă, Movila Miresii și Câineni.

Lacu Sărat, aflat la 5 km de orașul Brăila, conține nămol terapeutic cu grad foarte ridicat de mineralizare, fiind considerat unul din cele mai valoroase nămoluri sapropelice din România. Factorii naturali de cură sunt: apa minerală din lac cu concentrații de substanțe cloruro-sodice, sulfatate și magneziene, la care se adaugă nămolul sapropelic din lac. Stațiunea Lacu Sărat este o adevărată oază de verdeață cu efecte benefice asupra organismului uman. Pădurea de stejar și lizierele din zona de dig ocupă peste 33,85 ha de suprafață verde.

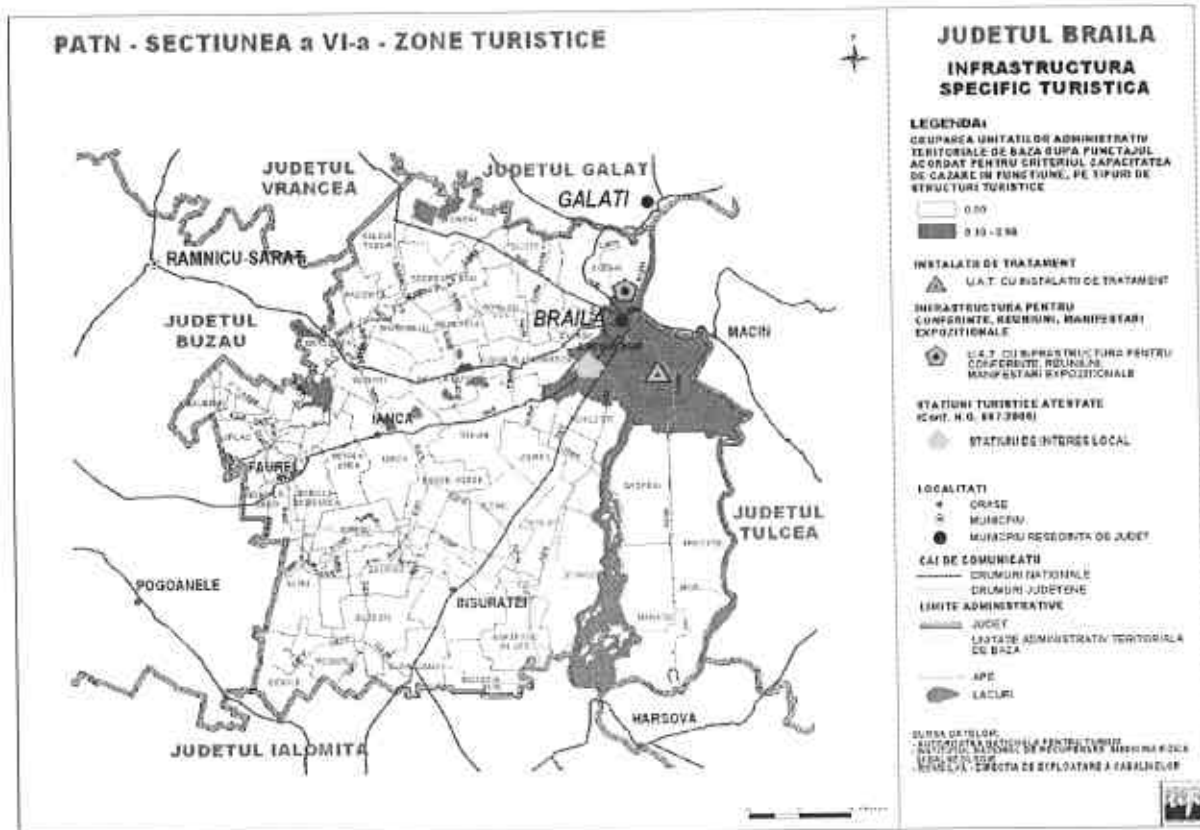

Fig. 1.3.2. Infrastructura turistică specifică a județului Brăila

Sursa: PATN - Secțiunea VI- Zone turistice

Stațiunea balneoclimatică Lacu Sărat este un produs turistic important al teritoriului analizat. Cu cele 33,85 ha de suprafață situate la 16 m altitudine absolută, cu accesibilitate asigurată de apropierea șoselei Brăila - Slobozia (DN 21) și a șoselei Brăila - Buzău (DN 2B), dar și situarea la numai 1,5 km de Dunăre (Brațul Arapu), stațiunea a apărut și s-a dezvoltat prin valorificarea potențialului balnear și turistic al Lacului Sărat.

Pentru trecerea de la categoria de stațiune balneoclimaterică de nivel local la cea de nivel național, experții care au elaborat în 2009 "PUZ - Lacu Sărat, Brăila" au identificat o serie de măsuri necesare îndeplinirii standardelor legale pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, în scopul protejării, conservării și valorificării resurselor turistice. Deși au o tradiție de peste 150 de ani, amenajările din stațiunea Lacu Sărat nu sunt pe măsura calităților terapeutice ale apei și nămolului de care dispune lacul. Stațiunea beneficiază de

instalații de tratament în cadrul hotelurilor Flora și Perla, deschise tot timpul anului. Avându-se în vedere calitățile apei lacului și ale nămolului sapropelic, în anul 1978 s-a dat în folosință primul Complex Balnear, în a cărui bază de tratament se efectuează și în prezent 500 proceduri⁴⁶.

Oferta balneoclimaterică, la nivel teritorial județean include și:

- *Movila Miresii*, comună situată pe DN Brăila – Râmnicu Sărat, la 30 km de Brăila și la 6 km de gara Urleasca pe linia ferată Brăila - Făurei, are pe teritoriul său un lac cu apă clorurată, bromurată, sulfurată, sodică și magneziană cu concentrație mare și cu nămol sapropelic, cu certe calități terapeutice.

- *Câineni Băi*, stațiune de interes județean, amplasată pe raza comunei Vișani, cu resurse de nămol cu calități terapeutice similare celor din Lacul Sărat, care poate fi amenajată în viitor ca stațiune de interes național.

Există reale posibilități de valorificare a izvoarelor termale, mai ales în condițiile în care acestea se află în apropierea municipiului Brăila, la Însurăței, și pot constitui baza de plecare pentru construirea unor ștranduri și baze de tratament.

Tabelul 1.4.1. Caracteristici fizico-chimice ale izvorului termal Însurăței

Indicatori - izvorului termal Însurăței	Caracteristici
Debit Q (l/s)	15 l/s
Temperatura	52°C
Tipul apei	clorosodică – calcico - sulfuroasă
Mineralizare	5853
Ca (mg/l)	585-700 mg/l
Cl (mg/l)	2800-4000 mg/l
Br (mg/l)	8,0 mg/l
HS (mg/l)	57,0 mg/l
HCO	70-125 mg/l

Sursa: date IFLGS București

Structurile turistice de cazare reprezintă elementul esențial al bazei materiale de care este dependent desfășurarea activității turistice. Formele de cazare au evoluat de la componentele „clasice” – casă de odihnă și tratament sau vilă, pavilionul și hotelul până la pensiune, camping, motel. La nivelul anului 2009, Stațiunea Lacu Sărat dispunea de 52% din locurile de cazare din județul Brăila, în cele 8 structuri turistice. Tabelul următor evidențiază aceste structuri de cazare cu număr de camere, număr de locuri și nivel de clasificare.

Tabelul 1.4.2. Structuri turistice cu funcțiune de cazare în stațiunea Lacu Sărat

Denumirea unității de cazare	Tip de structură turistică	Categoria	Nr. camere	Nr. locuri
Diana	hotel	2 stele	72	181
Flora	hotel	2 stele	106	212

⁴⁶ PUZ - Lacu Sărat

Lacu Sărat	hotel	2 stele	79	134
Lacu Sărat	camping	2 stele	32	84
Mara	hotel	2 stele	36	80
Rebis International	hotel	3 stele	15	30
Sabrina	pensiune turistică	2 stele	8	16
Nufărul	vilă turistică	3 stele	23	50

Sursa: <http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/01.03.2019>

Numărul unităților de cazare situate în localitățile cu potențial balnear și în apropierea acestora (tabelul 3.3.) demonstrează insuficienta preocupare pentru dezvoltarea acestei forme de turism și slaba valorificare a potențialului balnear din județul Brăila. Dat fiind faptul că, din punct de vedere administrativ, stațiunea Lacu Sărat aparține municipiului Brăila, datele evidențiate în tabel nu sunt defalcate pe unități de cazare situate strict în municipiul Brăila și cele din stațiune.

Tabelul 1.4.3. Evoluția numărului de structuri de primire turistică cu funcțiune de cazare în localitățile cu potențial balnear din județul Brăila

Tipuri de structuri de primire turistică	Localizările	2013	2014	2015	2016	2017
Total	județ	40	40	42	42	43
	Brăila	28	29	30	30	21
Hoteluri	județ	20	20	20	20	21
	Brăila	16	16	16	16	12
Hosteluri	județ	1	1	1	1	1
	Brăila	1	1	1	1	1
Hoteluri apartament	județ	1	1	1	1	:
	Brăila	1	1	1	1	:
Moteluri	județ	3	3	3	3	3
	Brăila	2	2	1	1	1
Vile turistice	județ	3	3	3	3	3
	Brăila	2	2	2	2	1
Popasuri turistice	județ	2	2	2	2	2
	Brăila	1	1	1	1	:
Tabere de elevi și preșcolari	județ	2	1	1	1	1
	Brăila	1	1	1	1	:
Pensiuni turistice	județ	5	6	8	8	9
	Brăila	4	5	7	7	6

Sursa: baza de date Tempo-online

Gradul de diversificare al bazei terapeutice, introducerea procedurilor moderne care completează terapeutila naturistă clasică ce valorifică factorii naturali de cură (ape minerale, nămoluri), dimensionarea acestora în concordanță cu mărimea, structura și calitatea bazei de cazare, determină ierarhizarea stațiunilor nuanțând puterea lor de atracție. Stațiunea Lacu Sărat dispune de instalații de tratament în cadrul hotelurilor Flora și Perla, deschise tot timpul anului. Bazele de tratament din stațiune cuprind: instalații pentru băi calde cu apă minerală la vană; instalații pentru împachetări calde cu nămol; instalații pentru aero-helio-terapie și pentru ungeri cu nămol rece urmate de băi în lac; instalații de electroterapie și hidroterapie; săli de gimnastică medicală; bazin pentru kinetoterapie.

Turismul balnear va fi în continuare forma principală de turism practică și, în acest sens se impune valorificarea superioară a resurselor existente la Lacu Sărat-Brăila, Căineni, Movila-Miresii și Lacu Sărat - Batogu.

1.4.2. Turismul activ

Turismul activ este de fapt un grup de produse turistice, fiind practicat de diferite segmente de vârstă, mai ales în cadrul turismului organizat de asociații turistice și sportive, având la bază atât participanți individuali asociați după interesul comun, cât și familii. În cadrul acestuia se diferențiază *drumețiile* desfășurate în arealele naturale, ce implică atât activitatea de recreere a populației locale-regionale, cât și a turiștilor veniți din alte regiuni ale țării, dar și de peste hotare. *Plajele naturale* reprezintă atracții turistice care, în condițiile unor amenajări corespunzătoare, pot căpăta statut de obiective turistice.

Numărul celor care vin să vadă anual frumusețile din Balta Mică a Brăilei a crescut, însă administrația Parcului spune că potențialul turistic este cu mult mai mare. În 2017, aici au ajuns peste 5000 de turiști, respectiv 18,6 % din potențialul turistic al zonei. Parcul Natural Balta Mică a Brăilei ocupă un segment de 62 km din cursul inferior al Dunării, între podul Giurgeni - Vadul Oii (km 237 în amonte) și municipiul Brăila (km 175 în aval), la cota maximă de inundație, adică la nivelul digului dinspre Câmpia Bărăganului (limita vestică) și a digului ce protejează Insula Mare a Brăilei (limita estică).

Tabelul 1.4.4. Evoluția numărului de structuri de primire turistică cu funcțiune de cazare în localitățile din Balta Mică a Brăilei sau din apropiere

Tipuri de structuri de primire turistică	Localități	2013	2014	2015	2016	2017
Total	Total județ	40	40	42	42	43
	Berteștii de Jos	1	1	1	1	1
	Cazasu	2	2	2	2	2
	Chiscani	1	1	1	1	10
	Frecăței	1	:	:	:	:
	Tichilești	2	2	2	2	2
	Vădeni	1	1	2	2	2
Hoteluri	Total județ	20	20	20	20	21
	Berteștii de Jos	1	1	1	1	1
	Chiscani	:	:	:	:	5
	Tichilești	1	1	1	1	1
	Vădeni	1	1	1	1	1
Moteluri	Total	3	3	3	3	3
	Vădeni	:	:	1	1	1
Vile turistice	Total	3	3	3	3	3
	Cazasu	1	1	1	1	1
	Chiscani	:	:	:	:	1
Campinguri	Total	1	1	1	1	1
	Chiscani	1	1	1	1	1
Popasuri turistice	Total	2	2	2	2	2
	Chiscani	:	:	:	:	1

	Tichilești	1	1	1	1	1
Căsuțe turistice	Total	1	1	1	1	1
	Cazasu	1	1	1	1	1
Tabere de elevi și preșcolari	Total	2	1	1	1	1
	Chiscani	:	:	:	:	1
	Frecăței	1	:	:	:	:
Pensiuni turistice	Total	5	6	8	8	9
	Chiscani	:	:	:	:	1

Sursa: date Tempo on-line

În ideea diversificării ofertei turistice, în Parcul Natural Balta Mică a Brăilei s-au construit observatoare plutitoare și au fost amenajate rustic locuri de campare. La acestea se adaugă construirea unui centru de vizitare plutitor itinerant (locul de acostare este faleza Brăilei) și construirea a 6 turnuri de observare pentru păsări. Pentru perioada 2014-2020, se dorește realizarea unui camping în zona Hogioaia (în locul unei foste pescării), realizarea unui nou centru de vizitare în zona Giurgeni și a unui traseu tematic în partea de sud a parcului.

În concluzie, este necesară dezvoltarea acestei componente a turismului ce a căpătat o importanță din ce în ce mai mare, ajungând a se transforma în motivație turistică propriu-zisă. În zonele specifice se poate dezvolta agrementul nautic: plimbări cu vaporețe, iole, hidrobiciclete, schiuri de apă, wind-surfing.

Turismul de sfârșit de săptămână constituie o coordonată prioritară, fiind necesară concentrarea unor eforturi investiționale și organizatorice pentru concretizarea unor forme de turism ca: turism pentru practicarea sporturilor de vară, turism nautic, pescuitul sportiv și vânătoarea, turismul rural și ecoturismul.

Județul Brăila dispune de un luci mare de apă care în prezent este utilizat în mica măsură în activități de agrement. Existența unei mari suprafețe de apă în lacurile și iazurile din Insula Mică a Brăilei poate oferi condiții deosebite pentru agrement turistic, legat de un specific inedit cu profil deltaic.

Turismul de agrement este cea mai largă formă de turism cu diferite nuanțe de pasivitate/activitate, are un caracter de relaxare, deconectare, recreere, divertisment/distracție, locațiile caracteristice fiind stațiunile climaterice, zonele de recreere periurbană, arealele de lângă principalele drumuri, malurile râurilor și lacurilor și, într-o oarecare măsură, zonele rurale (turismul rural).

Turismul cinegetic este o formă aparte a turismului activ desfășurat sub formă organizată și preferabil controlată, pretabilă diferitelor zone naturale (în cazul de față, forestiere sau acvatice).

Pescuitul sportiv este o formă de recreere activă atât pentru turiști, cât și pentru populația locală sau regională, având la bază suprafețele acvatice naturale și artificiale specifice mai ales mediului rural, putând fi combinat cu agroturismul și turismul rural.

Pe teritoriul analizat se găsesc numeroase elemente geografice pe baza cărora se poate dezvolta turismul activ, de vânătoare și pescuit sportiv:

- *Insula Mare a Brăilei*, rezultat al unei radicale transformări a ariei naturale „Balta Mare a Brăilei” (zonă cu regim liber de inundații) situată într-un areal agricol de mare dimensiune și valoare economică; ea mai conservă un potențial hidrografic deosebit constituit din lacurile Zăton și Blasova.

- *arealele brațelor Arapu, Siretului, Lacul Sărat, Lacul Chiscani* sunt teritorii cu resurse hidrografice dar și balneare de excepție.
- *arterele hidrografice principale* - Cremenea, Măcin și Vâlcu - pot fi folosite pentru excursii cu vaporul; atât zona de protecție dintre brațe cât și digurile construite împotriva inundațiilor sunt, în cea mai mare parte, plantate cu plop negru sau acoperite încă de pădurile naturale de sălcii;
- *ostroavele de pe brațul Cremenea*, cu un peisaj natural de păduri de sălcii, canale, lacuri mici; aceste zone marginale, împreună cu ostroavele de pe arterele navigabile pot fi folosite în scopuri turistice de agrement;
- *zonele din jurul lacurilor Blasova și Japșa Plopilor*, precum și privalul Filipoiu pot reprezenta atracții turistice pentru agrement și recreere;
- *Câmpia Brăilei și Câmpia Călmățuiului*, deși monotone la prima vedere, nu sunt lipsite de elemente peisagistice care să atragă atenția turiștilor, lacurile sărate, salmastre și cele cu apă dulce fiind cele mai importante obiective în acest sens;
- obiective valoroase sunt și *resursele piscicole*; lacurile piscicole sunt cele mai numeroase, dar nu toate au amenajări specifice care să le recomande a fi de interes turistic dar cu toate acestea, prin poziția lor geografică și aspectele peisagistice date de oglinda de apă și cadrul natural înconjurător prezintă oportunități în dezvoltarea turismului, posibilități reale fiind pe cele două brațe ale Dunării, la Blasova, Ianca, Jirlău, Dudești și Măxineni;
- în județul Brăila există câteva *zone cu condiții bune pentru vânătoare* la Vădeni, Lunca Siretului, Blasova, Insula Mică, Vișoara și Camnița;

Tabelul 1.4.5. Evoluția numărului de structuri de primire turistică cu funcțiune de cazare în localitățile pretabile pentru pescuit sportiv și vânătoare

Tipuri de structuri de primire turistică	Localități	2013	2014	2015	2016	2017
Hoteluri	Brăila	16	16	16	16	12
	Ianca	1	1	1	1	1
	Berteștii de Jos	1	1	1	1	1
	Chiscani	:	:	:	:	5
	Tichilești	1	1	1	1	1
	Vădeni	1	1	1	1	1
Hosteluri	Brăila	1	1	1	1	1
Hoteluri apartament	Brăila	1	1	1	1	:
Moteluri	Brăila	2	2	1	1	1
	Ianca	1	1	1	1	1
	Vădeni	:	:	1	1	1
Vile turistice	Brăila	2	2	2	2	1
	Cazasu	1	1	1	1	1
	Chiscani	:	:	:	:	1
	Total	1	1	1	1	1
Campinguri	Chiscani	1	1	1	1	1
Popasuri turistice	Brăila	1	1	1	1	:
	Chiscani	:	:	:	:	1
	Tichilești	1	1	1	1	1
Căsuțe turistice	Cazasu	1	1	1	1	1
Tabere de elevi și preșcolari	Brăila	1	1	1	1	:
	Chiscani	:	:	:	:	1

	Frecăței	1	:	:	:	:
Pensiuni turistice	Brăila	4	5	7	7	6
	Ianca	1	1	1	1	2
	Chiscani	:	:	:	:	1
Pensiuni agroturistice	Viziru	1	1	1	1	1

Sursa: date Tempo on-line

Turismul ecvestru sau hipic poate fi practicat în zonele din extravilanul așezărilor, sub diferite forme și grade de dificultate ale turelor de călărie, bazându-se mai ales pe rețeaua drumurilor comunale, drumuri de câmp, forestiere, de-a lungul râurilor și Dunării, pe digurile acestora. Se pretează mai ales în combinație cu turismului rural, eventual și în preajma unor stațiuni balneare. *Cicloturismul* de asemenea, în funcție de condițiile de teren implică diferite segmente de turiști și populația locală, având la bază piste marcate și amenajate în orașe și stațiuni (ciclism cu scop recreativ), precum și drumurile cu trafic redus, drumuri de câmp și digurile de pe lângă cursurile de apă.

Turismul motorizat off-road cu mașini și motociclete de teren, quad-uri se poate practica în zone și pe trasee amenajate, având însă grijă de a nu perturba liniștea zonelor turistice de agrement, balneare și mai ales ecosistemele, habitatele sensibile.

Din analiza formelor și posibilităților de agrement ale județului Brăila se remarcă faptul că amenajările destinate agrementului sunt insuficiente față de posibilitățile oferite de cadrul natural.

În prezent, agrementul turistic în județul Brăila este un deziderat, acesta realizându-se în majoritatea cazurilor individual și neorganizat. Frumusețile naturale ale județului sunt aproape necunoscute turiștilor români și străini, iar posibilitățile ce decurg din potențialul natural nu sunt valorificate corespunzător.

Turismul de circulație se dezvoltă considerabil, dar este în continuare subordonat turismului balnear și a celui activ. Reprezentative pot deveni: turismul de croazieră, turismul cultural, turismul de evenimente, inclusiv cel generat de participarea la diferite manifestări sportive și distractive.

1.4.3. Turismul cultural

Turismul cultural și pentru evenimente este specific mai ales arealelor urbane și unor sate care dețin elemente valoroase și spectaculoase ale patrimoniului cultural și religios construit, dar și în punctele unde sunt organizate periodic evenimente culturale sau sportive.

În ceea ce privește cultura, județul Brăila dispune de o rețea de instituții specializate, rolul cel mai important fiind al Teatrului Dramatic „Maria Filotti”, urmat de Teatrul de Păpuși „Cărăbuș”, Școala de Arte și Meserii și Muzeul de Istorie al Brăilei.

Muzeul, care are venerabila vârstă de 130 de ani, dispune de o impresionantă colecție de obiecte istorice și arheologice, fiind considerat una dintre cele mai importante instituții culturale ale României. Secția de istorie a Muzeului Brăilei dispune de un fond deosebit de colecții istorice și

arheologice, printre care se distinge coiful de bronz descoperit la Găvani - Brăila, reprezentând cultura traco-getă.

Teatrul Dramatic "Maria Filotti" se distinge prin valoarea sa arhitectonică și măiestria artistică a cortinei, adevărata operă de artă, considerată unică în Europa, datorită stilului artistic folosit la realizarea ei (cusătura de mărgelă și fir de aur, reprezentând soarele și luna, râsul și plânsul). Se remarcă, de asemenea, imensul vitraliu din holul monumental al clădirii teatrului. De altfel, un act de recunoaștere a valorii acestui lăcaș de cultură îl reprezintă includerea sa în albumul UNESCO alături de cele mai reprezentative edificii destinate spiritualității umane din Europa.

În memoria cunoscutei soprane brăilene Hariclea Marturary Darclée, începând din august 1995, anual se desfășoară în municipiul Brăila festivalul internațional de canto care îi poartă numele. În viața culturală a Brăilei, acest festival atrage turiști și faimă internațională. De asemenea, de interes turistic sunt și alte manifestări festivaliere periodice care se desfășoară cel mai adesea în extrasezon (octombrie - noiembrie).

Pelerinajele la bisericile din județul Brăila sunt și ele prilej pentru aflux de turiști, mai ales din zonele învecinate. Biserica greacă este un astfel de exemplu, alături de Mitropolia lipovenească - centru mondial al cultului de rit vechi.

În momentul de față, la nivel teritorial județean, fondul etnografic este aproape dispărut din localități, el fiind păstrat doar ca mărturie în muzee (în municipiul Brăila) și mai puțin la meșterii populari. Acest fond etnografic reflectă cultura materială a așezărilor aflate în interacțiune strânsă cu natura locurilor - câmpia, Dunărea, lunca Dunării - și se referă la confecționarea uneltelor din lemn pentru pescuit, agricultură, bărci, obiecte de depozitare, decoruri pentru case („florăriile”), cojocăritul, țesutul pieselor din portul popular, al ștergarelor, scoarțelor/ foitelor de pat, foitelor de perete ș.a.

Localitățile de pe teritoriul periurban brăilean, în care s-au practicat meșteșuguri sunt:

- pentru *confecții de lemn și nuiele destinate pescuitului* - satele Gropeni, Tufești, Frecăței, Mărașu, Stăncuța (com. Mărașu);
- pentru *port popular* - satul Gropeni (com. Gropeni);
- pentru *ștergare* – satul Mărașu;
- pentru *scoarțe/foițe* - satul Gropeni;

Pescuitul ca activitate specifică în zonele limitrofe Dunării, Siretului, Călmățuiului, Buzăului și cele lacustre este prezent din cele mai vechi timpuri și practicat cu continuitate. Localități reprezentative sunt:

- Brăilița - mărturie ale activităților de pescuit în așezări din comuna primitivă;
- Brăilița - mărturie ale activităților de pescuit în așezări geto-dacice;
- localitățile pescărești tradiționale: Titcov, Frecăței, Agaua, Stoenesti, Cistia, Plopi, Măgureni, Mărașu, Băndoiu și Tăcău, legate prin fostele privaluri (Scoicuța, Tălcov, Zatna, Băndoiu, Veriga, Camnița, Zătonul, Vâlcu și Filipoiu) ce legau Dunărea de lacurile din Balta Brăilei (consemnate în

documentele Brăilei feudale și moderne); satele Vameșu, Oancea din privalul Zagnei, situat în lunca Siretului;
 - fostele cherhanale din secolul XIX de la Brăila și Gropeni.

Brăila și-a depus candidatura pentru a deveni capitală culturală europeană în 2021. În acest fel, Brăila - o Europă în miniatură - și-ar putea valorifica superior valențele sale multiculturale și interetnice. Sceptici, indiferenți sau optimiști, fiecare dintre cei care doresc ca Brăila să câștige acest titlu, își doresc ca Brăila să redevină acea capitală europeană multiculturală așa cum a fost odată, un oraș mai curat, mai european, cu un centru istoric în care clădirile de patrimoniu să fie renovate. Sunt cetățeni care își doresc o viață culturală mai activă și să poată arăta Europei frumusețile locului. Așa cum precizează inițiatorii demersului. *”Speranța noastră este ca Brăila să redevină acea capitală culturală dunăreană și europeană dintotdeauna, imposibil de ocolit, iar spațiul „Dunării de la Mare”, un spațiu european, o platformă culturală modernă, vizibilă, conectată la valorile culturale europene. Dorim să participăm, să învățăm, să fim vizibili în spațiul european, să fim o prezență europeană căutată pentru diversitatea și bogăția sa culturală, să redescoperim trăsăturile noastre europene comune, să fim deschiși cunoașterii și comunicării între cetățenii Europei, să ne conectăm la rețeaua orașelor cu experiență în proiectul capitalelor europene ale culturii. Dorim să fim un port cultural la Dunăre, o capitală culturală pe fluviul culturii și civilizației europene.”*⁴⁷

Fig. 1.3.3. Dimensiunile "Culturii cuantice" brăilene

Sursa: Brăila CEAC, 2021

O ie românească, cămăși personalizate ale brandului de renume internațional Braiconf, un borcan cu pește marinat după rețetele lipovenești, o bucată de „Brânză de Gulianca”, ce este pe cale să devină un brand național, sau o replică în miniatură a ceasului din centrul Brăilei, pot deveni simboluri culturale ale unui oraș care are mari șanse să redevină un punct de atracție turistică.

⁴⁷ Brăila CEAC, 2021

În dosarul de candidatură al Brăilei pentru a deveni capitală culturală europeană în 2021, gama și diversitatea evenimentelor care susțineau proiectele culturale sunt legate de toate cele patru dimensiuni ale „culturii cuantice” având coordonata simbolică 12 și anume: 12 limbaje artistice ale celor 12 comunități naționale, în cele 12 luni, 12 tonalități muzicale, 12 ore, câte una pentru fiecare stelută a steagului Uniunii Europene.

Inițiativele Muzeului din Brăila, materializate în proiecte culturale precum „...greci, evrei, ruși lipoveni, turci.... Brăila. Reactivarea memoriei culturale a orașului” sau „Un grec, doi greci, trei greci...Brăila”⁴⁸ pot deveni sursă de inspirație pentru elaborarea unor produse turistice multietnice, care să readucă la viață personalitățile fiecărei etnii care a marcat orașul, produse culinare, meșteșuguri, tradiții și obiceiuri.

Brăila dispune în prezent de peste 2500 locuri de cazare în pensiuni și hoteluri clasificate și va utiliza oportunitatea oferită de Dunăre pentru a putea găzdui simultan un număr de peste 50 000 turiști pe vase de croazieră. Oraș candidat la Capitală Europeană a Culturii 2021, Brăila a investit în infrastructura culturală și turistică adecvată și viabilă care să găzduiască evenimente culturale⁴⁹.

Turismul religios se deosebește de turismul cultural prin motivația și activitatea bazată pe elemente tangibile și intangibile ale locurilor sacre, putând fi afectat negativ de turismul cultural, de prezența și comportamentul neadecvat al turiștilor la obiectivele religioase „valorificate” prin turism.

1.4.4. Turismul rural, agroturismul și ecoturismul

Turismul rural se desfășoară în mediul rural, intravilanul satelor și anumite areale din peisajul cultural - antropizat (agroturism) și poate să se interfereze cu turismul activ (ciclism, călărie, pescuit sportiv, turism cinegetic), poate să aibă caracter de turism de agrement, ecoturistic, sau de turism cultural.

Pe lângă serviciile de bază, turiștii pot beneficia de pachete care includ și programe de tăierea porcului, colectare de plante medicinale, prepararea pâinii și a cozonacului după rețete tradiționale, degustare de produse culinare specifice, programe folclorice (dansuri, muzică populară), plimbări cu căruța sau cu sania trasă de cai, obiceiuri de Paști sau de Crăciun, vizite la meșteșugari și artizani etc.

Ofertele de cazare sunt foarte diverse și se adresează tuturor categoriilor de turiști. Element important pe această paletă o constituie ofertele din turismul rural, în câteva localități din preajma Dunării: Chiscani, Mărașu, Gropeni, Băndoiu etc. De asemenea, casele de vacanță cu aprovizionare pe cont propriu apar și ele frecvent în oferta turistică.

⁴⁸ www.muzeulbrailei.ro

⁴⁹ Strategia Culturală a Municipiului Brăila pentru perioada 2015 – 2025

Ecoturismul este practicat de segmente de diferite vârste, esența lui constând în cunoașterea și contribuția la protecția mediului. Poate fi considerat și ca o formă specifică a turismului cultural sau științific, chiar dacă în prim plan se află cunoașterea naturii, a speciilor și a ecosistemelor.

Intr-o accepțiune mai largă, ecoturismul reprezintă de fapt conștiința ecologică a consumatorului turistic. Dat fiind că, în numeroase cazuri, ofertele ecoturistice și interesul ecoturistilor includ și elemente ale culturii materiale și spirituale tradiționale autentice, acest produs turistic este foarte apropiat de turismul rural, chiar de agroturism. Poate fi practicat în zonele naturale din preajma ecosistemelor acvatice. O viziune simplistă identifică ecoturismul cu vizitarea ariilor naturale protejate, dat fiind că acestea reprezintă puncte sau areale de interes științific deosebit, statutul de arie protejată însemnând nu doar un aspect legislativ, ci și de promovare.

Dezvoltarea turismului bazat pe crearea și dezvoltarea produselor poate fi sprijinit prin investițiile publice și private în infrastructură, care împreună cu programele de dezvoltare umană și organizațională vor contribui la îmbunătățirea calității serviciilor turistice și implicit la creșterea competitivității destinației și afacerilor turistice.

1.4.5. Turismul de afaceri (MICE) - centre de conferințe și expoziții

Turismul pentru afaceri și conferințe (turism pentru scopuri profesionale, denumit și MICE, după meeting, incentive, conferences, events), sau turismul de evenimente implică evenimente culturale, sociale, profesionale sau comerciale (expoziții și târguri). Deși aflat în stadiu incipient de dezvoltare, acest tip de turism are șanse mari de afirmare, în condițiile în care s-ar putea desfășura la Brăila o serie de întâlniri pentru profesioniștii din industria textilă, justificate de faptul că "Braiconf" este o marcă de referință pentru producția românească de cămăși.

Există o serie de elemente, fenomene și aspecte în România în general și în particular în județul Brăila, care influențează negativ imaginea destinației turistice și cu care se confruntă turiștii care o vizitează. Dintre acestea se detașează: situația generală a protecției mediului (colectarea deșeurilor, traficul îngreunat și lipsa unei infrastructuri specifice de bună calitate), stilul și arhitectura unor clădiri noi care sunt adesea situate lângă monumente arhitectonice valoroase, poluarea și pe alocuri mizeria din orașe, igiena precară (îndeosebi în turismul rural, cu număr insuficient de băi și grupuri sanitare, lipsa sau numărul mic al programelor distractive și de agrement (programe folclorice).

Având în vedere aspectele ce decurg din poziția geografică a județului Brăila, a prezenței Dunării și arealelor naturale protejate, a caracterului mozaicat al arhitecturii multiculturale, dezvoltarea turistică a județului va avea un caracter diferențiat. Diferențierea dezvoltării turismului are la bază criterii legate de conceptul produsului turistic. Produsul turistic brăilean este un produs complex, integrat, cuprinzând diferite macroproduse.

După specificul locațiilor turistice putem diferenția următoarele:

- *specificul activității de timp liber*: turism activ (drumeție, hipism, cicloturism, pescuit sportiv, turism de aventură), turism cultural, turism religios, ecoturism, turism balnear, turism de agrement;
- *specificul spațiului unde se desfășoară*: turism balnear, turism rural, turism urban;
- *specificul segmentului-țintă care participă la activitățile recreative respective*: turism de tineret, turism familial, turismul vârstnicilor (senior), turismul persoanelor cu nevoi speciale.

După specificul anumitor segmente tipice se diferențiază unele produse speciale care intră fie în sfera *turismului social* (susținut financiar de stat sau de diferite organizații nonguvernamentale, biserici și alte instituții publice, mai ales de educație și învățământ), fie în interesul sferei de afaceri, pe baza segmentării și poziționării produsului propriu. Produsele specifice anumitor segmente sunt:

- *turismul pentru tineret* - în general are caracter de turism de agrement, activ, dar cu nuanțe educative și de cunoaștere; se bazează pe taberele de școlari și preșcolari sau baze de cazare destinate organizațiilor studențești și de tineret. Poate îmbrăca forma circuitelor culturale desfășurate cu autocarul, vizite la obiective culturale, istorice și chiar religioase.
 - *turismul pentru familii* - este de fapt produs turistic cu caracter de agrement sau chiar de agrement activ destinat familiilor cu copii de diferite vârste; este pretabil mai ales turismului rural dar și al stațiunilor balneoclimaterice, dacă se depun eforturi de modernizare a bazelor de băi de agrement.
 - *Turismul vârstnicilor* se diferențiază după starea sănătății, condiția fizică și interesul oamenilor înaintați în vârstă, în mod tradițional este specific turismului balnear dar și turismului cultural și religios.
 - *Turismul persoanelor cu nevoi speciale* – reprezintă un produs specializat după nevoile specifice ale persoanelor cu dizabilități de diferite forme și grade. Acest tip de turism presupune atât investiții în asigurarea accesului în incinte, cât și servicii specializate. Deocamdată se poate realiza prin turism organizat cu sprijinul ONG-urilor și eventual prin subvenții din partea statului⁵⁰.
- Aspectele tratate privind formele diferite de turism, precum și dezvoltarea produselor specializate demonstrează că în oferta turistică viitoare a județului trebuie alese produse adaptabile condițiilor locale, dar și tendințelor cererii turistice naționale și internaționale. Pe de altă parte, trebuie avut în vedere impactul dorit pe plan economic, socio-cultural și de mediu al activității turistice.

În literatura de specialitate, se pune tot mai mare accent pe echilibrul dintre turismul de masă și turismul alternativ, paradigme ale dezvoltării turistice durabile. Pornind de la realitățile actuale ale turismului din județul Brăila privind dezvoltarea punctelor de interes turistic din teritoriu, de la necesitatea creării locurilor de muncă (mai ales în mediul rural) prin afaceri turistice familiale sau prin societăți comerciale cu profil turistic, considerăm că aspectul economic și social presupun atragerea unui număr mai mare de turiști și creșterea duratei medii a sejurului. Pentru aceasta, este nevoie de dezvoltarea unor produse turistice atractive pentru o clientelă largă, în care caracterul activităților recreative să aibă o pondere mai mare pentru turismul de sejur comparativ cu cel de tranzit sau itinerant. Acest deziderat presupune accentuarea produselor

⁵⁰ Codul Global de Etică pentru Turism, cap. I.

centrate pe agrement pasiv (balnear și de wellness) și activ, care presupune investiții importante în bazele de agrement. Pentru asigurarea condițiilor unui flux ridicat de turiști va fi nevoie de creșterea numărului de angajați specializați în turism, iar dacă sejurul prelungit se asociază și cu cheltuieli pentru diferite servicii, prin acestea contribuția turismului la dezvoltarea socio-economică a județului va fi mai mare.

Turismul de masă însă, ridică anumite probleme: sezonalitatea cererii cu suprasolicitarea personalului, a infrastructurii, a mediului natural și social în sezonul de vârf și utilizarea scăzută a gradului de ocupare în extrasezon. Acest aspect poate duce la nerespectarea capacității de suport în anumite zone sau obiective turistice, neimpunerea unor limite de utilizare pe motivul asigurării veniturilor pentru acoperirea costurilor din tot timpul anului. O problemă aparte este că cei care profită de prezența maselor mari de turiști nu contribuie la conservarea, protecția și susținerea obiectivelor sau a resurselor turistice naturale și antropice. Pe baza acestei realități, suntem de acord că cerințele dezvoltării durabile ale turismului rămân doar iluzii. De aceea, considerăm că turismul județului nu trebuie să fie dominat de turismul de masă, ci trebuie creat un echilibru între turismul de masă și cel alternativ, cu impact mai dispersat în timp și spațiu, cu un impact mai redus economic (nefiind concentrat numai în anumite puncte), dar și impact mai puțin solicitant pentru mediu și pentru comunitățile socio-culturale.

Viziunea pe termen lung a turismului din județul Brăila trebuie să situeze acest areal ca destinație turistică competitivă, bazată pe atractivitatea specificității turismului alternativ cu profil ecoturistic și cu nuanțe de turism activ la care, complementar, se asociază turismul balnear, turismul cultural și turismul rural .

Ecoturismul (care valorifică ecosistemele și cultura tradițională autentică) și turismul activ (drumeție, turism ecvestru, cicloturism, pescuitul sportiv) reprezintă produsul cu imagine de diferențiere (prin servicii integrate în stilul comun de naturalețe și promovare adecvată a acestora pe piețele turistice exigente. Aceste produse atrag turiștii în locații specifice turismului din arealele protejate și din spațiul rural (turism extensiv-dispersat), iar dintre produsele complementare, turismul balnear se concentrează pe rețeaua stațiunilor balneo-turistice de interes național și local (turism intensiv-concentrat). Turismul cultural își păstrează trăsăturile actuale, cu anumite schimbări de accente: de la circuite turistice organizate cu autocare sau vase de croazieră și vizitarea obiectivelor turistice culturale, la sosiri individuale și participarea la evenimentele culturale din regiune (festivaluri, concursuri) și chiar în activități de artizanat în cadrul turismului rural. Turismul rural va căpăta astfel personalitate prin integrarea aspectelor de agrement activ, apropierea de natură și cultură autentică-activă locală, specifice diferitelor zone ale județului.

Orașele mici și mijlocii din județ pot valorifica după caz patrimoniul cultural, capitalul social și uman prin turism cultural și de evenimente. Astfel, produsele ofertei brăilene devin complementare, vizitatorii fiecărui tip de spațiu turistic utilizând și elementele atractive ale celorlalte locații, în funcție de interesele particulare.

Pe termen lung, turismul județului Brăila poate deveni un turism competitiv și durabil, contribuind la satisfacerea nevoilor prezente și de viitor prin preocuparea și grija accentuată față de resursele de care dispune, resurse care trebuie folosite într-o manieră durabilă. Coordonarea dezvoltării turismului va presupune mijloace de stimulare, dar și de limitare, cu restricții și sancțiuni, după caz.

Investițiile mai ample în turism (cu efecte socio-economice importante) se justifică doar dacă există garanția conservării, protejării și îmbunătățirii calității mediului. Altfel, degradarea continuă a mediului va pune sub semnul întrebării investițiile cu profitabilitate pe termen lung, conservând actualele tendințe de investiții locale în structuri de cazare de capacitate mică, fără siguranța creșterii fluxului turistic, iar efectele economice și sociale vor rămâne sub nivelul așteptărilor.

Pentru turismul de croazieră (pe Dunăre) sunt necesare date cu privire la numărul de turiști și de nave de croazieră care au ajuns la Brăila în perioada 2013-2017, timpul petrecut în oraș (ore, zile/noapți), traseele preferate pentru vizitarea orașului.

1.5. ITINERARII (TRASEE) TURISTICE ÎN ZONĂ

Profilul turistului ce vizitează județul Brăila și mai ales municipiul Brăila va prezenta unele transformări în urma eforturilor de promovare realizate în comun de asociațiile profesionale din turism, ale întreprinzătorilor din turism, dar mai ales în urma programelor anuale care trebuie să implementeze strategiile de marketing elaborate de viitoarele parteneriate regionale și județene.

Alegerea segmentelor de piață optime pentru atingerea scopurilor economice, sociale, culturale și de mediu ale județului Brăila vor avea în vedere tendințele pieței turistice internaționale, realitățile geografice din teritoriu, dar mai ales distanțele față de principalele piețe turistice emitente și accesibilitatea în județ.

Dintre segmentele-țintă se evidențiază mai ales turiștii români din regiunile muntoase ale țării (mai ales din Transilvania), cu putere de cumpărare și exigențe ridicate față de calitatea mediului, de raportul preț - calitate și cu așteptări față de ospitalitatea brăileană, segment caracterizat printr-un comportament civilizată, respect față de ceilalți turiști, față de natură în general și cea din ariile protejate în special, interes față de comunitățile locale. Ei vor constitui baza turismului de masă de calitate, exigentă, specifică turismului urban, turismului cultural și celui cu valențe active.

Dezvoltarea produselor turistice cu orientare spre grupuri mici, spre familii cu copii, presupune stabilirea unei relații amiabile între oaspeți și gazde, aceștia din urmă fiind pregătiți și în domeniul animației turistice, cu activități recreative care să includă diferite forme de joacă și „aventură în siguranță”.

Alături de grupurile de turiști români cu interes pentru turismul de masă exigent și celor cu interes special față de valorile ecoturistice și de oportunitățile de turism cultural, va putea crește numărul turiștilor străini de pe piețele emitente ale țărilor dunărene, care vin în croaziere.

Dezvoltarea diferențiată și echilibrată a turismului va fi posibilă prin existența și buna funcționare a unor parteneriate dintre autoritățile județene și locale, sau dintre autoritățile locale, întreprinderile și ONG-urile locale. Cooperarea în domeniul turistic se poate desfășura atât formal prin sistemul organizațional al managementului destinației turistice, cât și informal, prin multiplele legături profesionale și personale ale actorilor interesați din turismul local și regional.

Totodată se pot crea parteneriate profesionale cu organismele guvernamentale și neguvernamentale naționale, precum și o serie de cooperări internaționale. Criteriile menționate nu se exclud ci pot fi folosite simultan pentru caracterizarea aceluiași fenomen. Există, desigur, diferite legături dintre acestea, după cum urmează:

- dezvoltarea *infrastructurii*, mai ales investițiile efectuate în scopul dezvoltării infrastructurii de transport rutier este un element cheie în obținerea unor rezultate de succes în turism. Din păcate, infrastructura slab dezvoltată din județul Brăila este un impediment major în sporirea fluxului de turiști. Infrastructura portuară precară pentru vase de pasageri limitează numărul de turiști care ar putea alege să petreacă sejururi în Balta Mică a Brăilei sau în Brăila, în drum spre alte destinații dunărene.

- *informarea turistică* din județul Brăila este o activitate cu mari diferențe calitative pe cuprinsul județului. Informarea turiștilor este un serviciu prestat în marea majoritate de oficii și birouri de informare de turism locale. Aceste birouri funcționează în câteva cazuri în spații neadecvate sau cu vecinătăți nu tocmai prietenoase. Este cazul Centrului de informare turistică din municipiul Brăila, care considerăm că ar funcționa mai bine într-un spațiu din incinta primăriei, unde turiștii s-ar simți în siguranță.

Ca o particularitate, mulți dintre cei care își petrec concediul în județul Brăila vin pe cont propriu și au nevoie de informații specializate pentru a-și putea organiza singuri vacanța. Această observație este valabilă mai ales pentru turiștii care utilizează structuri de cazare din sistemul turismului rural: rareori ei apelează la programe agroturistice propriu-zise, alegând locul de cazare mai ales datorită prețului scăzut și apropierii de Dunăre, pentru că îmbină adesea pescuitul sportiv cu cazarea în pensiuni turistice rurale.

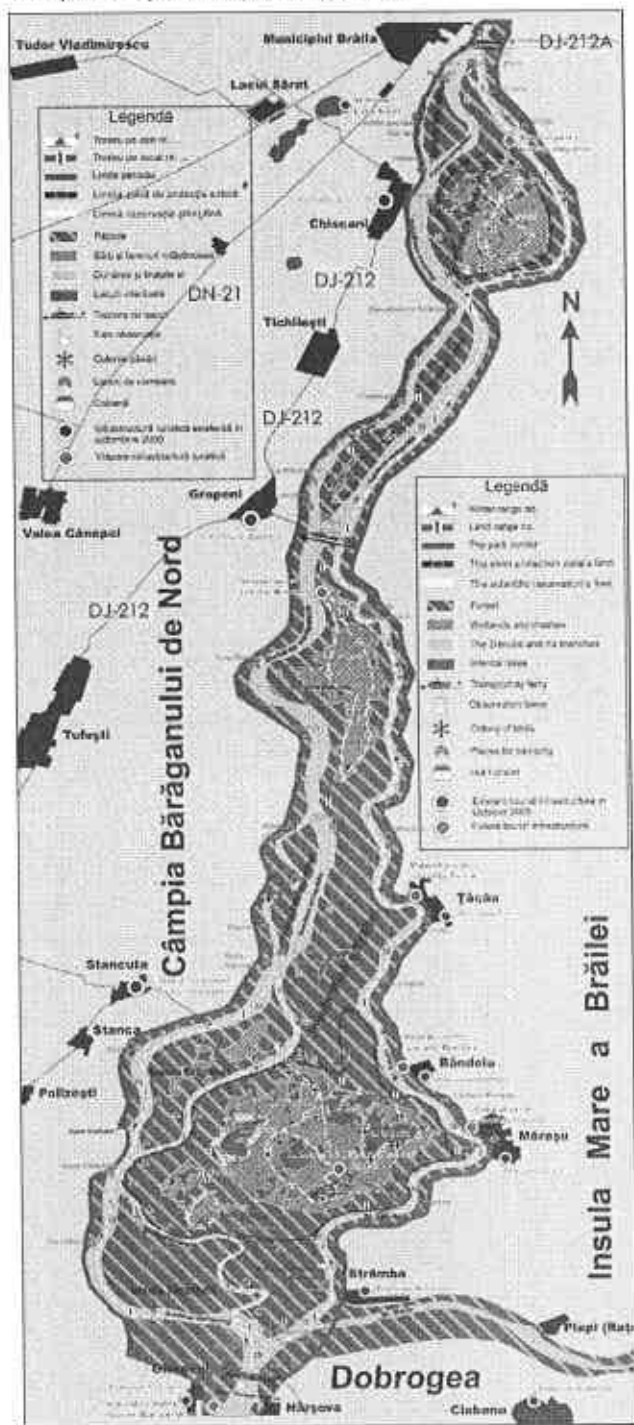
În *Balta Mică a Brăilei* sunt permise următoarele categorii de turism: ecoturismul (inclusiv pescuitul sportiv), agroturismul, turismul științific, turismul educațional.

Administrația parcului natural consideră că cea mai rapidă dezvoltare a turismului se va datora pescuitului sportiv și urmării păsărilor. Alte forme de turism oferite de această zonă sunt: turismul nautic practicat atât individual, cu caiacul, cât și în grup, cu barca cu rame sau cu ambarcațiuni cu motor; turismul ecvestru sau cu atelaje trase de cai, cicloturismul și turismul pedestru sau drumeția.

În ordinea importanței lor, principalele puncte de acces în Parcul Natural Balta Mică a Brăilei sunt:

- drumul european 60, București - Constanța, prin punctul situat lângă podul Giurgeni - Vadul Oii, acces cu ambarcațiuni fluviale ușoare individuale (caiace și canoe) și în grup (ambarcațiuni cu

motor), în aval către Parcul Natural Balta Mică a Brăilei, în special pentru vizitarea cabanei și zonei de protecție integrală Egreta;

- municipiul Brăila, acces cu ambarcațiuni fluviale pentru vizitarea zonei de conservare specială de protecție integrală Fundu Mare;
- comuna Gropeni, acces la punctul de trecere cu bacul în Insula Mare a Brăilei și cu ambarcațiuni fluviale pe Dunărea navigabilă și pe brațele Vâlcui și Calia, în insula Calia și în Insula Mică a Brăilei.

În Parcul Natural Balta Mică a Brăilei sunt 8 trasee terestre (marcate în culoare roșie) și 7 trasee pe apă (marcaj albastru). Cele 15 trasee se împart în:

- **2 trasee principale pe axa Nord Sud a parcului:**
 - Traseul 1:** Traseul principal nord-sud: Piscu Fundu Mare - insula Calia – Piscu Popii – Cotineasa – Milea - Casa tradițională Nedeicu - Ostrovu Constantin (22 ore) - continuarea traseului în trecătorile Tichilești și Gropeni asigurată de ambarcațiuni, conduse de agenți de teren;
 - Traseul 15:** Traseul principal sud - nord, pentru caiaciști și canotori: Broscoi Verde (la piciorul de pe malul muntenesc al podului Giurgeni Vadu - Oii) - Dunărea navigabilă - Vadu Stăncuței – brațul Cremenea (punctul de campare Crăcănel, cu posibilități de excursie de o zi cu caiacul: canalul Chirchinețu - cabana Egreta și retur) - Dunăre navigabilă (punctul de campare Piscu Calia, cu posibilități de excursie de o zi cu caiacul: stăvilarul Năvodari - Jepșile de Sus și retur) - brațul Calia (punctul de campare Patiu, cu posibilități de excursie de o zi cu caiacul: stăvilarul Hogioaia - lacul Misaila și retur)- Brăila (14 ore).

Fig. 1.5.1. Harta cu cele 15 circuite turistice, 2 trasee principale pe axa N-S a parcului și 13 trasee secundare, specifice insulelor

- **13 trasee secundare specifice insulelor:**
 - Traseul 2:** Gura Păioasei - Darnea - Gura Păioasei (2 ore);
 - Traseul 3:** Gura Păioasei - observator Misaila - observator Fundu Mare - Trecătoarea Tichilești (2 ore);
 - Traseul 4:** Hogioasa - Chiriloaia - Darnea - Misaila (8 ore);
 - Traseul 5:** în *Insula Calia*, la Tăbăcaru - Șeicuța - Tăbăcaru (2 ore);
 - Traseul 7:** în *Insula Mică a Brăilei*: stație autobuz

Mărașu - Țarina Iepii - cabana Egreta (3 ore); **Traseul 8:** Casa tradițională Nedeicu - brațul Mănușoia - Nicoleşti - Drumul Jigării - Chirchinețu - Gura Cotinesei (5 ore); **Traseul 9:** brațul Cremea - Drumul Jigării - observator Balta Jigara - grind Bejani - brațul Mănușoia (2 ore); **Traseul 10:** Milea - lacul Lupoiaie - Puitoarea Curcubeului - Japșa Hoților - cabana Egreta (ziua 1-5 ore) - lacul Sbenghiosul - lezerul Dobrele - Desăgeii Mari - Cojoacele Mici - privalul Iapa - lacul Gâsca - Chirchinețu (12 ore); **Traseul 11:** Ostrovu Constantin - La Mărăcini (1 oră); **Traseul 12:** Milea - lacul Lupoiul - Puitoarea Curcubeului - lacul Curcubeul - lacul Gâsca - Chirchinețu (5 ore); **Traseul 13:** cabana Egreta - Sbenghiosu - Dobrele - Cojoacele Mici - Desăgeii Mari - Dobrele - Egreta (4 ore); **Traseul 14:** în *Insula Crăcănel*, la Piscu Crăcănelului - Observator - mal navigabil - Piscu Crăcănelului (4 ore).

Insula Mica a Brăilei este cea mai importantă sub aspect științific și turistic din salba celor 7 insule, suprafața ei fiind împărțită astfel: 6566 ha pădure și 2921 ha luciu de apă (include 18 iezere).

Din punct de vedere al activității turistice, prezintă un interes deosebit partea din aval a insulei, zona Popa, și jumătatea din amonte a Insulei Mici, zona de protecție specială Egreta.

În partea din aval a Insulei Mici a Brăilei, firma Ocmava, concesionară a punctului piscicol Năvodari de la Compania Națională de Pescuit, și-a propus să dezvolte turismul de cherhana cu posibilități de cazare în zonă. Tot aici, turiștii pot vizita colonia mixtă de cormorani, egrete, stârci și lebede de pe lacul Cucova.

A doua zonă de conservare specială, cu o suprafață de 4.225 ha este situată în sudul Insulei Mici a Brăilei. Ca infrastructura turistică, aici există cabanele Egreta (14 locuri) și Gura Gârлуței (6 locuri), trei turnuri observator pentru *bird watching* și trei trasee marcate. Pentru viitor, firma de turism Contara, proprietara fostului punct piscicol Chirchinețu, propune realizarea Complexului turistic și de cercetare *Punto a capo*, iar administrația parcului promovează proiectele Sat de vacanță Gura Gârлуței, beneficiar Consiliul Local Berteștii de Jos și ferme agro-ecoturistice la Bândoiu și Mărașu.

Pentru diversificarea serviciilor turistice în deplin acord cu protejarea mediului natural, actorii de turism din zonă împreună cu administrația Parcului Natural Balta Mică a Brăilei promovează o serie de pachete turistice, cele mai căutate fiind pachetele turistice Egreta, Padela și oferta pentru tinerii căsătoriți.

Pachetul turistic Egreta (durata 3 zile) conține un traseu de inițiere în ecoturismul din Parcului Natural Balta Mică a Brăilei. Descrierea pachetului: ziua I: Broscoi Verde – Marașu (plimbare cu vaporeșul), cu vizitare casa tradițională Nedeicu, cazare la pensiunile agroturistice din comuna Marașu, prânz, cină, mic dejun din preparate locale pescărești și de casă, posibilități de a cumpăra articole artizanale locale; ziua a II-a: *Mărașu – Cabana Egreta – Mărașu* (plimbare cu barca cu rame): traversarea cu barca a brațului Vâlcu în Insula Mică a Brăilei, plimbare cu bărcile localnicilor sau ale administrației parcului pe lacurile Lupoiu și Curcubeu, *birdwatching* (admirat populațiile de păsări - 1 oră), vizitarea ascunzătorii lui Terente⁵¹ de la Japșa Hoților, vizitarea

⁵¹ Ștefan Vasali, supranumit Terente sau „Regele bălților”, a devenit tâlhar de la 20 de ani. El a făcut avere în anii ‘20, atacând singur sau în diverse bande. A fost încarcerat și a evadat de mai multe ori, ascunzându-se în Balta Brăilei. La Tichilești trăiește un brăilean ajuns la venerabila vârstă de 90 de ani. Pe când avea 10 ani, el își însoțea tatăl în Baltă pentru a-i lăsa mâncare lui Terente în scorburile din sălcii. Locurile indicate de bătrân sunt acum prezentate turiștilor de ghizii parcului.

cabanei "Egreta", care a aparținut familiei Ceaușescu, plimbare cu bărcile localnicilor sau ale administrației parcului pe lacul Sbenghiosu, traversarea cu barca a brațului Vâlcu în Insula Mică a Brăilei în Insula Mare a Brăilei, cazare, cină și mic dejun la aceleași pensiuni, cu preparate locale pescărești și de casă; ziua a III-a: *Marașu – Ostrovu Constantin – Podul Giurgeni-Vadu Oii – Broscoi Verde*, pentru fotografiatul și filmatul în scop personal (necomercial).

Pachetul turistic Padela - descrierea pachetului: (cazarea se face pentru noaptea dinaintea plecării pe traseul nautic la pensiunile turistice din localitățile Giurgeni sau Ciobanu); ziua I: *Broscoi Verde – brațul Mănușoia – Gura Călmățui – Brațul Cremenea – punct de campare Chirchinețu*: lansarea la apă a ambarcațiunilor (caiace si/ sau canoe) personale sau închiriate, deplasarea pe apă în aval, prin mijloace individuale, grupul fiind însoțit de o ambarcațiune a Parcului Natural Balta Mică a Brăilei, pe Dunărea navigabilă - brațul Mănușoia - satul de vacanță Gura Gârлуței, prânz din preparate locale pescărești și de casă în satul de vacanță Gura Gârлуței, deplasarea pe apă în aval, prin mijloace individuale, grupul fiind însoțit de o ambarcațiune a Parcului Natural Balta Mică a Brăilei, de la satul de vacanță Gura Gârлуței – Dunărea navigabilă - brațul Cremenea – punctul de campare Chirchinețu, se organizează tabăra de canotori la punctul de campare Chirchinețu în corturi personale sau închiriate; ziua a II-a: *vizitarea insulei Crăcănel și a lacurilor Gâsca și Jigara*: admirat peisajul și populațiile de păsări din turnul de observație nr. 4 (1 oră), vizitarea fostei cherhanale Chirchinețu, plimbare cu bărcile localnicilor sau ale Administrației Parcului Natural Balta Mică a Brăilei pe lacurile Gâsca și Jigara, *birwatching* (admirat populațiile de păsări) din turnul de observație nr. 6 (1 oră), cazare în tabăra de corturi la punctul de campare Chirchinețu; ziua a III-a: *punct de campare Chirchinețu – brațul Cremenea – brațul Mănușoia – Ostrovu Constantin – Casa tradițională "Nedeicu" – Băndoiu*: deplasarea pe apă în amonte, ambarcațiunile individuale fiind remorcate de o ambarcațiune a Parcului Natural Balta Mică a Brăilei, de la punctul de campare Chirchinețu – brațul Cremenea – brațul Mănușoia – Ostrovu Constantin; deplasarea pe apă în aval, prin mijloace individuale, grupul fiind însoțit de o ambarcațiune a Parcului Natural Balta Mică a Brăilei pe brațul Vâlcu: Ostrovu Constantin – casa tradițională "Nedeicu" – Băndoiu, vizitarea casei tradiționale "Nedeicu", prânz din preparate locale pescărești și de casă, cazare la pensiunile agroturistice din comuna Marașu, cină și mic dejun din preparate locale pescărești și de casă; ziua a IV-a: *Băndoiu – Cabana Egreta – Băndoiu*: traversarea cu barca a brațului Vâlcu în Insula Mică a Brăilei, plimbare cu barca pe lacurile Lupoiu și Curcubeu, *birwatching* (admirat populațiile de păsări) din turnul de observație nr. 5 (1 oră), vizitarea ascunzătorii lui Terente de la Japșa Hoților, vizitarea cabanei "Egreta", plimbare cu bărcile localnicilor sau ale Administrației parcului pe lacul Sbenghiosu, traversarea cu barca a brațului Vâlcu din Insula Mică a Brăilei în Insula Mare a Brăilei, cina, mic dejun și cazare la aceleași pensiuni, cu preparate locale pescărești și de casă; ziua a V-a: *Băndoiu - Năvodari - Cucova-Năvodari - punct de campare Piscu Caliei*: dejun tradițional la Băndoiu, deplasarea pe apă în aval, prin mijloace individuale, grupul fiind însoțit de o ambarcațiune a parcului, pe brațul Vâlcu: Băndoiu – Năvodari, prânz pescăresc la cherhanaua Năvodari, plimbare cu bărcile localnicilor sau ale Administrației parcului pe lacurile Popa și Cucova, vizitarea coloniei mixte de stârci, egrete și cormorani "Cucova", deplasarea pe apă în aval, prin mijloace individuale, grupul fiind însoțit de o ambarcațiune a parcului, de la Năvodari – punctul de campare Piscu Caliei, unde se organizează tabăra de canotori la punctul de campare Piscu Caliei în corturi personale sau închiriate; ziua a VI-a: *punct de campare Piscu Caliei – punct de campare Patiu*: plimbare cu bărcile localnicilor sau ale Administrației parcului pe lacul Tăbăcaru, Japșa și Șeicuța din insula Calia, deplasarea pe apă

În aval, prin mijloace individuale, grupul fiind însoțit de o ambarcațiune a parcului, pe fostul braț navigabil și pe brațul Cravia: punctul de campare Piscu Caliei unde se organizează tabăra de canotori la punctul de campare Patiu în corturi personale sau închiriate; ziua a VII-a: *vizitarea zonei de protecție integrală Fundu Mare, deplasare punct de campare Patiu – baza nautică din Brăila*: traversarea brațului Craiva cu barca în insula Fundu Mare, parcurgerea turului informativ de la Hogioaia, îmbarcare în bărci la stăvilă, plimbare cu bărcile localnicilor sau ale Administrației parcului pe lacul Chiriloaia, vizitarea coloniei mixte de cormorani, stârci și egrete de la Chiriloaia, *birdwatching* (admirat populațiile de păsări) din turnul de observație nr. 1 (1 oră), plimbare cu bărcile localnicilor sau ale Administrației parcului pe lacul Misaila, *birdwatching* (admirat populațiile de păsări) din turnurile de observație nr. 2 și nr. 3 (2 ore), observații asupra familiei de vulturi codalbi, întoarcere la punctul de campare Patiu, deplasarea pe apă în aval, prin mijloace individuale, grupul fiind însoțit de o ambarcațiune a PN-BmB, pe brațul Craiva: punctul de campare Patiu – baza nautică Brăila. Fotografiatul și filmatul în scop personal (necomercial) este gratuită și permis 24 ore/zi.

Pentru diversificarea serviciilor turistice din zonă, se pun la dispoziția turiștilor și alte oferte de produse turistice de care aceștia pot beneficia:

Pescuit și paintball - în Parcul Natural Balta Mică a Brăilei, mai precis în ostroavele și insulițele aflate la sud de Brăila până la podul de la Giurgeni - Vadul Oii: Insula Arapului, Insula Fundul Mare, Insula Calia, Insula Mică a Brăilei, Ostrovul Crăcănel, Insula Vărsăturii și Brațul Arapu, Brațul Calia, Brațul Pasca, Brațul Cremenea, Brațul Mănușoaia, Brațul Vâlcu și Brațul Cravia. Din Portul Brăila sunt curse organizate cu vaporul sau cu barca, iar drumul durează două ore. În satele din Baltă se poate ajunge și cu mașina, pe Drumul Județean 212A. Activități: plimbări cu vaporul pe Dunăre și pe canale, excursii cu bărci lipovenesti și drumeții, vânatoare, pescuit, escaladă (în Munții Măcinului), observarea coloniilor de păsări, plimbări cu bicicleta, caiac-canoe, tabere de cercetași, paintball. În zonă pot fi degustate bucate grecești, turcești, românești și lipovenesti, făcute după rețete tradiționale.

Bird watching la colonia de păsări de pe lacul Chiriloaia reprezintă una dintre atracțiile zonei. Pentru doritorii de bird watching, cazarea se poate face în Balta Brăilei, la Gropeni, în pensiunea „Lebăda”.

O altă ofertă vine din partea unei firme de turism care are pregătite șapte pachete turistice pentru Parcul Natural Balta Mică a Brăilei. Unul dintre pachete cuprinde *vizite la ascunzătorile lui Terente* din aceste lacuri și insule, dar și povestirea legendei celebrului bandit. Se oferă turiștilor câte un CD cu povestea lui Terente, iar ghidul prezintă aceste ascunzători în timp ce povestește câteva lucruri despre Terente. Cazarea e asigurată la una dintre cele 12 pensiuni din zonă, iar mâncarea oferită este integral ecologică, din gospodăriile localnicilor, meniul fiind specific locului.

Ofertă pentru îndrăgostiți - căsătorii pe lacul Chiriloaia: pentru îndrăgostiți, touroperatorii din județul Brăila oferă un pachet special, căsătorii civile oficiate de primarul comunei Chiscani, într-un decor deosebit, cu nuferi și păsări, la colonia Chiriloaia. Pachetul „Săptămâna de miere între nuferi și păsări” include cazarea tinerilor și a apropiaților la una dintre pensiuni, plimbări pe lacuri cu bărci de lemn și meniu tradițional.

O variantă bună pentru cazare e pensiunea lui Costel, din Chiscani. Proprietarul își amintește viața din Baltă de pe vremea copilăriei sale și spune că ar vrea să reconstituie pentru turiști acele vremuri. Pe terenul de la Vărsătură, proprietarul pensiunii a adus căsuțe de lemn, iar turiștii care

vor veni vor avea pe masă produse din gospodărie, pe care să le culeagă singuri. Ideea de turism la fermă permite oaspeților să-și culeagă singuri, din grădina pensiunii, fructele și legumele pe care ar vrea apoi să le consume.

În municipiul Brăila, traseele clasice pornesc din centrul vechi. Stema orașului Brăila este prezentă pe grilajul de la rădăcina arborilor ornamentali de pe pietonala din centru și spune pe scurt istoria Brăilei. O acvilă cruciată ține în gheare semiluna turcească; este evident mesajul, simbolizează victoriile românilor în fața otomanilor. Sub acvilă este vechea cetate otomană cu porțile închise, iar mai jos, un brâu șerpuitor reprezintă Dunărea. Deasupra acvilei este coroana României formată din turnuri de cetate, așa cum apare la toate orașele țării – între orașe, la coroană diferă doar numărul de turnuri (și uneori acvila este deasupra coroanei). Brăila fiind municipiu reședință de județ, coroana de pe stema orașului are 7 turnuri.

Centrul vechi este și astăzi un complex de clădiri ridicate în general la cumpăna secolelor XIX-XX în stilurile cele mai folosite ale vremii din tânăra Românie de atunci, dornică de o reinventare după ce scăpase de influența otomană: baroc, rococo și neoclasic. Centrul este construit radial, în jurul portului. Dintr-o frumoasă piață numită astăzi Piața Traian, pornește principala stradă cu magazine o orașului, pietonala Mihai Eminescu, fostă Calea Regală.

Fig. 1.5.2. Imagine din satelit a centrului municipiului Brăila

Sursa: <https://www.google.ro/maps/place/Brăila>

În această piață sunt patru atracții, toate interesante. *Cel mai vechi obiectiv turistic* din piață este fosta geamie musulmană din 1667 transformată în biserică ortodoxă, cu hramul Sf. Mihail și care mai funcționase ca biserică ortodoxă pentru o scurtă perioadă și în 1808-1810. Este una dintre puținele biserici ortodoxe fără turlă din România. După aproape 100 de ani de la transformarea ei în așezământ ortodox, în 1923, soții Nedelcu și Ana Chercea au devenit ctitori, plătind

restaurarea monumentului. Tot atunci s-au înlocuit cărămizile nearse cu altele arse și s-a ridicat un turn clopotniță în stil Brâncovenesc. Interiorul bisericii este pictat în întregime și printre elementele decorative s-au strecurat și unele care nu sunt tocmai comune bisericilor ortodoxe. Arhitecții transformării au fost ruși și tot rușii au montat în primul turn-clopotniță din lemn, făcut în locul minaretului de zid proaspăt dărâmat, trei clopote făcute în Rusia din metalul unor tunuri otomane capturate de la Silistra în războiul ruso-turc care avea să elibereze Brăila. Un incendiu le-a avariat, iar următoarele clopote făcute pentru biserică au fost topite de nemți în primul război mondial pentru a folosi metalul la muniție de război; cele actuale sunt donații ale soților care au restaurat-renovat biserică în prima parte a anilor 1900. Icoana cu Sf. Arhanghel Mihail situată lângă altar e decorată cu argint aurit și a fost făcută în Rusia; donatorul ei a fost conducătorul militar al oștilor rusești din momentul eliberării, marele duce Mihail Pavlovici Romanov. Inițial, localnicii o numeau Biserica Rusească sau Biserica Împărătească, probabil datorită celui care a hotărât transformarea ei, mare duce Pavlovici. Din vechea geamie, după cele câteva intervenții prin care a trecut, s-a schimbat cărămida nearsă cu o alta, arsă; s-au zidit ferestrele spre răsărit și s-au făcut altele pe axa nord-sud, iar minaretul de zid a dispărut. Decorațiile de pe tavan cu baghete orientale mai amintesc de ce a fost inițial lăcașul, iar sub tencuiala actuală se pot vedea urmele vechilor ferestre.

Construit la inițiativa unui filantrop care își dorea ca și în piața centrală a Brăilei să existe un *orologiu public*, la fel ca în toate orașele mari ale vremii, ceasul-turn a fost o realizare unică în România. Suportul din tablă ranforsată făcută de meșteri după licență germană, dau valoare monumentului de 11 metri înălțime. *Monumentul împăratului Traian*, montat în 1906, reprezintă romanii recunoscători împăratului Traian, după cucerirea Daciei. Se fac referiri la originea latină a românilor (lupoica), la cetățile Sarmizegetusa și Drobeta, dar și lupta de la Tapae.

Biserica greacă Buna Vestire a fost construită între 1863-1872 de comunitatea greacă a orașului, după ce au cerut voie domnitorului Alexandru Ioan Cuza să își poată ridica propriul lăcaș de cult. În 1888 a pictat în interior Gheorghe Tătărescu, apoi au urmat alte două etape (1900-1902, 1945-1946) cu doi pictori greci. Uriașele coloane corintice din stilul baroc al anilor 1800, ferestrele cu ogive gotice întregesc frumusețea interiorului bisericii.

Trasul turistic cel mai frumos este *aleea centrală pietonală Mihai Eminescu*. S-a numit **Calea Regală** (Strada Regală) la un moment dat, dar a purtat și numele de Strada București. Primul edificiu impunător este elegantul **Teatru Dramatic Maria Filotti**, ridicat în 1862. Poartă numele unei mari actrițe născută lângă Brăila și remarcată de directorul Teatrului National din București care va ajuta să meargă la studii în București. Inițial s-a numit „Teatrul Rally”, de la numele fraților care au finanțat ridicarea teatrului pe locul fostului Han Rally ce tocmai arsesese; în 1919 clădirea este donată municipalității de către stăpânul de atunci și va deveni „Teatrul Comunal”; după al doilea război mondial, în 1949 se va numi „Teatrul de Stat Brăila – Galați”, iar în 1969 obține actualul nume, în onoarea actriței române Maria Filotti.

Aproape de strada Mihai Eminescu, este **Biserica neogotică Sfântul Nicolae**, un impozant lăcaș de rit ortodox, primul monument religios de mari dimensiuni construit la Brăila din zidărie masivă (cărămidă pusă pe o fundație de piatră) în stilul neogotic promovat în Europa de mișcarea

romantică. În turnul clopotniță e plasat un ceas cu patru cadrane, iar ușile de la intrare sunt fixate în ancadramente din marmură alba. Pictura bisericii a fost executată în anul 1865 de Petre Alexandrescu.

La mai puțin de un kilometru depărtare este centrul nou (centrul civic). Impresionantul Palat al Agriculturii și cele 3 fântâni arteziene cinetice realizate de maestrul bănățean Constantin Lucaci. Fântânile cinetice din centrul civic al Brăilei sunt modernizate și dau spre aleea de promenadă de la Dunăre.

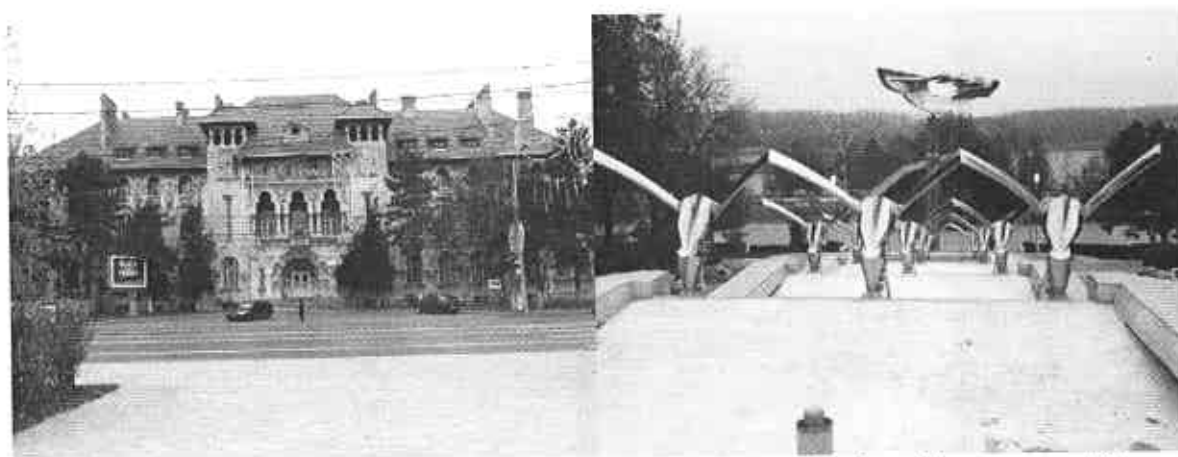

Fig. 1.5.2. Palatul Agriculturii și Fântâna cinetică (fotografii din arhiva personală)

Fig. 1.5.3. Palatul Administrativ (Consiliul județean și Primăria) văzută de pe esplanada Brăilei (fotografii din arhiva personală)

În prezent, Brăila are cea mai mare zonă istorică păstrată de la începutul secolului XX, fiind un adevărat muzeu al arhitecturii acelor timpuri. Principala arteră istorică a fost reamenajată prin fonduri europene, recâștigându-și faima de oraș cu salcâmi a Brăilei și devenind un spațiu pentru desfășurarea de activități culturale: teatru, muzică, expoziții.

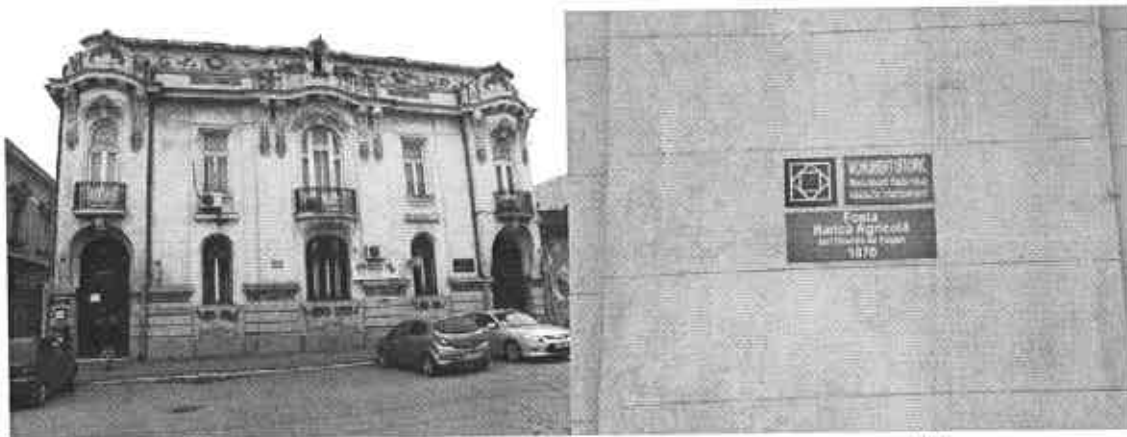

Fig. 1.5.4. Banca Agricolă (fotografii din arhiva personală)

Frumusețea clădirilor din centrul istoric, remarcată de toți cei care vizitează orașul, este parțial pusă în valoare prin programe de reabilitare. Până acum municipalitatea a restaurat și a redat circuitului cultural o parte din casele memoriale ale unor celebrități brăilene și are în plan continuarea acestei importante recuperări culturale.

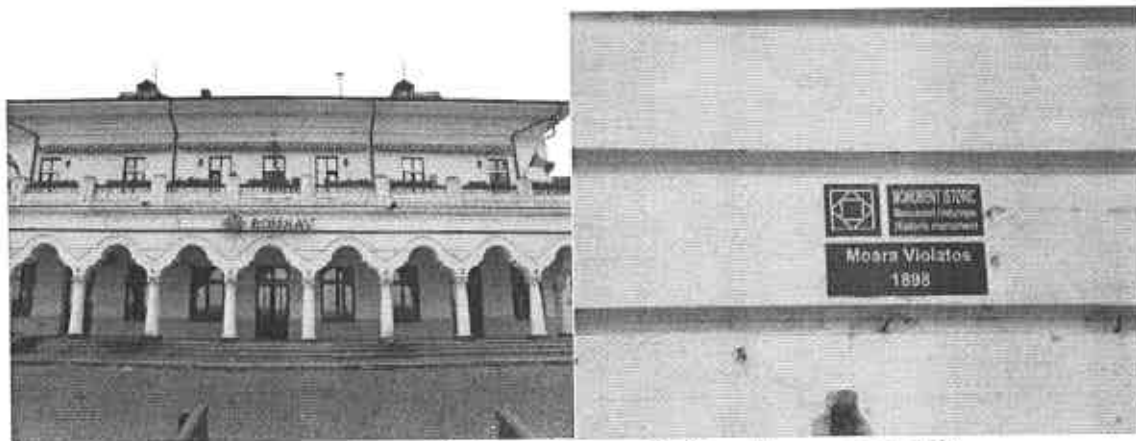

Fig. 1.5.5. Moara Violatos (fotografii din arhiva personală)

Trasee turistice se pot organiza și luând ca reper clădirile emblematice ale minorităților care au marcat viața Brăilei. Cele mai importante trei minorități la Brăila au fost cea grecească, cea evreiască și armenească. Fiecare dintre acestea a lăsat în urmă o moștenire care poate fi valorificată și prin turism. Importanța și puterea minorității grecești erau predilect legate de comerțul pe Dunăre: în 1863, dintre cele o mie șase sute de vapoare care veneau anual în oraș, jumătate erau grecești. Evreii nu erau mai prejos, aveau fabrici, magazine, hoteluri, erau profesioniști în toate sectoarele vieții din Brăila. După unire, în Brăila au sosit și ardeleni, care au prins cheag și au consolidat puterea orașului.

Fig. 1.5.6. Gara fluvială Brăila (fotografii din arhiva personală)

Sucursala locală a băncii centrale a revenit la viață după 10 ani de pauză, iar clădirea-monument istoric, situată vizavi de Biserica Greacă, a beneficiat de un amplu proces de reabilitare, la finalul căruia Casa BNR de la Brăila își va recăpăta strălucirea. Și merită asta, pentru că este a doua cea mai veche clădire originală în care a funcționat vreodată BNR în România, după sediul central din București, de pe Lipscani. Clădirea - monument istoric de pe Calea Călărașilor, care adăpostește încă de la 1886 sediul local al sucursalei Băncii Naționale a României, a supraviețuit celor două războaie mondiale și a fost martora înfloririi economiei Brăilei, la fel și a decăderii. În proiectul de reabilitare, s-au respectat întocmai prevederile planului original, din 1886. La acel moment, sucursalele din Brăila, Galați și Craiova au avut același proiect de sediu, însă doar la Brăila a rămas clădirea după proiectul original. De altfel, nu numai exteriorul arată foarte bine, ci și interioarele, fiind readuse la viață stucaturile, încadraturile și în general toate elementele de decor ale camerelor. Sala de evenimente a sucursalei, un obiectiv nou, obținut prin reamenajarea careului de ghișee la care, în trecut, se predau și se ridicau banii, are ornamentele sculptate în marmură de Rușchița, înnobilate cu foiță de aur și completate armonios de candelabrele din bronz.

Fig. 1.5.7. Banca Națională – sucursala Brăila (fotografii din arhiva personală)

Întrucât activitățile culturale organizate determină cereri fluctuante de spații, municipalitatea are în vedere și organizarea unor spații culturale neconvenționale: reabilitarea vechiului *Castel de apă* al orașului, care va fi elementul polarizant al unui spațiu cultural neconvențional de care orașul are mare nevoie atunci când se organizează evenimente culturale de anvergură și spațiile culturale convenționale devin neîncăpătoare; circuit tematic în *Parcul Monument*, unde se va amenaja un spațiu destinat spectacolelor în aer liber, dotat cu scenă mobilă modulară cu instalație de lumini și de sunet; punerea în valoare a patrimoniului industrial. Pentru început se are în vedere reabilitarea unei hale ce a aparținut Uzinei Electrice, pentru a se asigura spațiul necesar atât pentru spectacole de mare anvergură, cât și pentru diverse expoziții neconvenționale; *amenajarea falezii Dunării* ca loc de agrement și spectacol pe malul Dunării.

Fig. 1.5.8. Casa Suliotis (fotografii din arhiva personală)

Fig. 1.5.9. Casa memorială Panait Istrati (fotografii din arhiva personală)

Fig. 1.5.9. Casa "Thüringer" (fotografii din arhiva personală)

Municipalitatea are în vedere și asigurarea spațiilor de creație necesare artiștilor locali, spații care să devină un adevărat creuzet pentru formarea talentelor care să surprindă și să prezinte Brăila cu farmecul ei cosmopolit. Pentru acest lucru au fost amenajate mansarda Centrului de Creație, casele memoriale „Petre Ștefănescu Goangă” și Nicăpetre care dețin atât spații expoziționale, cât și ateliere de creație. Subsolul castelului de apă și *hrubele turcești reabilitate* vor putea găzdui diferite evenimente culturale clasice, serate literare, lansări de carte, degustări de cafele sau vinuri.

Fig. 1.5.10. Grădina publică – hrubă și alee (fotografii din arhiva personală)

Fig. 1.5.10. Grădina publică – alee și foisor (fotografii din arhiva personală)

Deși au lipsit investițiile, iar majoritatea fațadelor și-au pierdut strălucirea de altădată, mulți vizitatori sunt atât de încântați de frumusețea clădirilor vechi din centrul istoric al Brăilei încât spun că au impresia că se află într-un adevărat muzeu de arhitectură. „Brăila și Sibiul sunt singurele orașe din România care și-au păstrat centrele istorice neatinse de buldozerele lui Ceaușescu. Din acest motiv putem admira astăzi imobilele construite la sfârșit de secol XIX, început de secol XX, în acel stil eclectic, de clasic amalgamat cu elemente din mai multe curente și epoci”⁵². Pe fațadele clădirilor brăilene se pot vedea numeroase stiluri, de la rococo și baroc, până la neoromânesc și art nouveau.

În urmă cu peste 100 de ani, când Brăila era unul dintre cele mai dezvoltate orașe ale țării, cu puternice comunități de greci, evrei, turci și alte etnii, existau aici numeroși oameni de afaceri suficient de bogați încât să își poată permite ridicarea unor case pe cât de trainice, pe atât de frumoase.

Fig. 1.5.12. Casa Petru-Ștefănescu Goangă (fotografii din arhiva personală)

Brăila nu e un oraș turistic ce abundă în obiective felurite pentru diverse activități, însă este un oraș care din punct de vedere istoric, estetic și arhitectural, le întrece pe multe altele. Un tur prin Brăila oferă ocazia descoperirii lumii antebelice și interbelice din această parte a țării.

⁵² Marian Ion, arhitectul-șef al municipiului Brăila, într-un material pe www.travel/romania

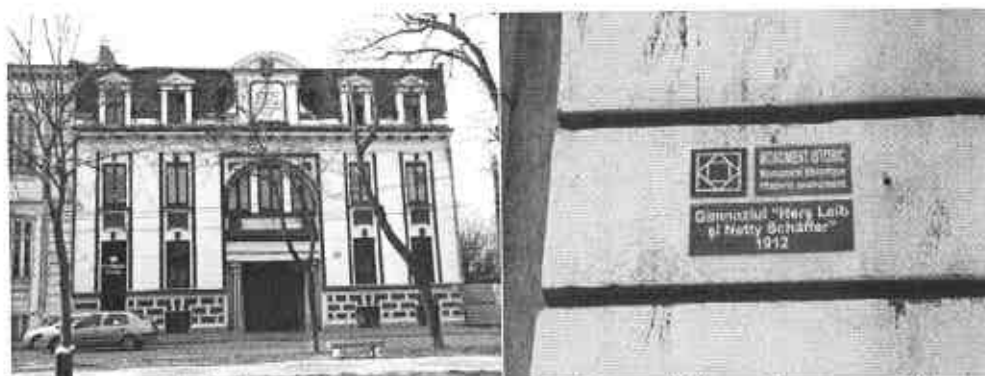

Fig. 1.5.12. Clădire emblematică evreiască (fotografii din arhiva personală)

Clădiri, plăcuțe vechi, blazoane, toate sunt împletite cu amintirea personajelor vremii și a altora fără nume sonore, dar care și-au pus amprenta adânc pe Brăila.

Fig. 1.5.13. Casa Nicolae Robitu (fotografii din arhiva personală)

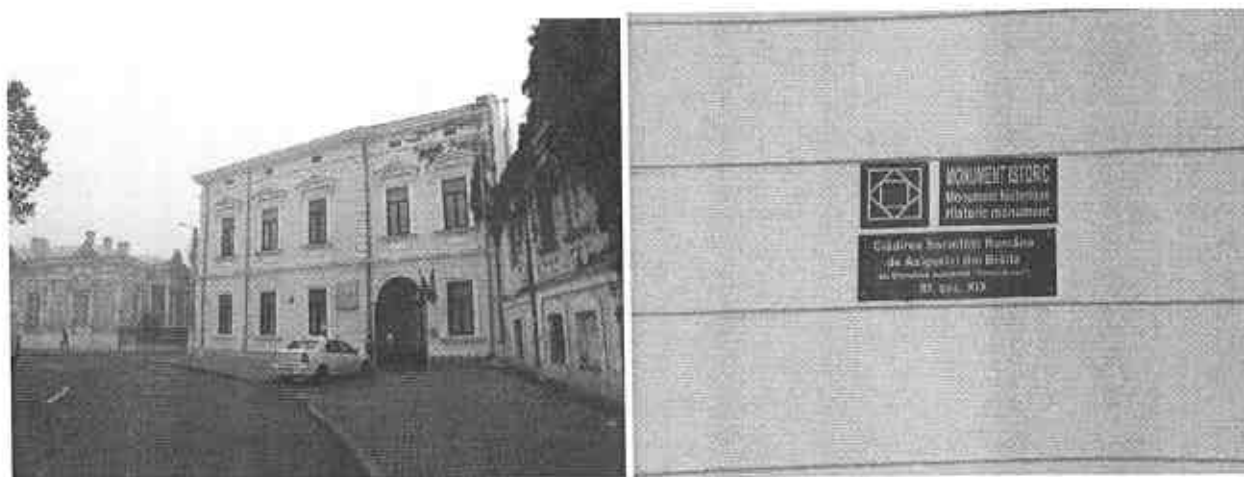

Fig. 1.5.14. Clădirea Societății Române de Asigurări (fotografii din arhiva personală)

Într-o simplă plimbare pe străzile Danubius, Împăratul Traian, Mihai Eminescu, Calea Călărașilor, turistul poate descoperi o sumedenie de clădiri înscrise pe Lista Monumentelor Istorice, ce prezintă diverse însemne originale, blazoane, litere suprapuse din numele celor ce le-au făurit.

Străzi vechi, ce amintesc de Brăila de la început de secol XX, au adunat istorie, exprimată prin clădiri simbol, arhitectură remarcabilă, dar și crăpături, decolorări, semn că urmele timpului sunt vizibile.

Fig. 1.5.15. Clădirea școlii Spiru Haret (fotografii din arhiva personală)

Traseul turistic Lacu Sărat

La "Poarta de Sud" a Brăilei se află unul dintre cele mai frumoase locuri din împrejurimile acesteia, stațiunea Lacu Sărat. Aflată la numai 5,5 km distanță de Brăila și în imediata vecinătate a Dunării, stațiunea se află, cu excepția stațiunilor litoralului, la cea mai scăzută altitudine din țară. Înconjurată de pădurea cu același nume care-i conferă un cadru monumental, stațiunea are șanse să revină la vechea ei faimă, când era cea mai vestită din România.

Cunoscută încă din evul mediu pentru calitățile sale curative, stațiunea a primit confirmarea a primit confirmarea europeană încă din 1889, dar cea mai mare dezvoltare a cunoscut-o în preajma primului război mondial, când aici existau un cazinou, zeci de hoteluri și sute de vile. Dovadă că în sezon stațiunea devenea un adevărat orașel sunt cele două ziare de la începutul secolului XX ale stațiunii, "Curierul Lacului Sărat" și "Cura". La Lacu Sărat a lucrat, ca portar, viitorul scriitor Panait Istrati, astfel că un traseu turistic tematic "Panait Istrati" poartă turistul nu numai prin Brăila ci și prin această stațiune.

Rămasă în uitare după al doilea război mondial, când a fost distrusă de armatele sovietice, stațiunea a renăscut după anii '70, când capacitatea de cazare ajunsese la cca. 1000 de locuri. Stațiunea își poate recâștiga faima de odinioară, hotelurile "Flora", "Perla" și "Turist", împreună cu baza de tratament făcând posibilă valorificarea superioară a nămolului și a bioclimatului de relaxare, asemănător litoralului Mării Negre. Existența unei baze permanente de tratament, în care se efectuează peste 2000 de proceduri terapeutice zilnic, o face accesibilă în tot timpul anului.

Turul județului Brăila

Cel mai indicat traseu pentru turul județului poate fi: Brăila - Măxineni - Scorțaru Nou - Râmnicelu - Șutești - Ianca - Movila Miresei - Brăila, deoarece acesta cuprinde monumente istorice, diferite forme de relief, dar și cele mai interesante zone folclorice ale județului.

Plecând din Brăila, se ajunge în satul Latinu și apoi în prima comună a traseului, Măxineni. Ea este legată de istoria Brăilei prin mănăstirea cu același nume care datează din anul 1637. Aceasta este una din puținele, dar cele mai de seamă ctitorii ale domnitorului Matei Basarab. Atenția deosebită acordată mănăstirii reiese din faptul că nu a fost închinată niciodată locurilor sfinte din străinătate. Mănăstirea a primit numeroase donații din partea domnitori Constantin Brâncoveanu, Nicolae Mavrocordat, Grigore Ghica, iar Cuza Vodă a refăcut-o aproape total după inundațiile provocate de râul Siret. În 1877, din cauza altor inundații devastatoare, chiar satul Măxineni a fost strămutat câțiva kilometri la vest de Siret. În timpul primului război mondial, deoarece linia frontului trecea pe lângă mănăstire, în urma bombardamentelor a suferit grave stricăciuni, neremediate până în prezent. În ultimii ani, aici s-a deschis un șantier arheologic. Tot aici se află și o frumoasă pădure de salcâmi, situată în lunca Siretului.

Din Măxineni, din nou prin satul Latinu pe o variantă, se ajunge la comuna Scorțaru Nou, iar de aici la Râmnicelu. În localitate se află o veche așezare neolitică aparținând culturilor Gumelnița și Cernavodă, cu o vechime de cinci mii de ani. Traseul urmează drumul spre comuna Șutești, cu frumoasa pădure Camnița. Situată pe malul râului Buzău, zona forestieră ocupă 500 ha și este formată din stejar, plop și salcâm. În comuna Șutești, cel mai important obiectiv este biserica "Sfinții Constantin și Elena" monument istoric, ctitorie a marelui logofăt Costache Grigore Suțu și veche din 1824. În interior, se găsește mormântul ctitorului, ce se înrudea cu ultimul domnitor fanariot Alexandru Suțu. Monumentul are 22 de metri înălțime, fiind și cel mai reprezentativ din această parte a județului.

De la Șutești, pe un drum modernizat, se ajunge în orașul Ianca, una din localitățile importante ale județului, având un profil agroindustrial. De la Ianca, traseul continuă spre ultimul obiectiv, comuna Movila Miresii. Traseul străbate zona petrolieră a Brăilei de la Oprișenești, apoi din Urleasca, pe o variantă modernizată, se ajunge la Movila Miresii. Aici se află un puternic centru de vinificație care ar putea intra în circuit turistic, iar în fața bisericii din localitate se înalță un monument istoric închinat eroilor neamului. La ieșirea din comună spre Brăila este amplasată micro-stațiunea Movila, sora mai mică a stațiunii Lacu Sărat, deoarece beneficiază de aceleași calități curative. Climatul fiind la fel, lipsa pădurii este suplinită de o plantație de arbori ornamentali. Baza de cazare dispune de 11 căsuțe. Părăsind zona și traversându-se câteva sate, se ajunge la Brăila după ce s-au parcurs mai mult de 100 km din Bărăganul brăilean.

Traseele turistice propuse pot revigora turismul brăilean, care poate fi considerat un sector economic cu multiple efecte pozitive, contribuind la generarea veniturilor, la crearea și menținerea unor locuri de muncă.

Multiculturalitatea și relațiile interetnice cordiale din sfera turismului pot avea implicații pozitive asupra contactelor cu oaspeții proveniți din diferite culturi. Turismul poate contribui, de asemenea, la recunoașterea valorii patrimoniului natural și cultural, a calității mediului, implicit a frumuseții peisajului natural și construit.

1.6. CAPACITATEA DE CAZARE

Structurile de primire turistice cu funcțiune de cazare sunt clasificate în următoarele categorii: hoteluri, hoteluri-apartament, moteluri, vile turistice, cabane, bungalouri, sate de vacanță, campinguri, camere de închiriat în locuințe familiale, nave fluviale și maritime, pensiuni turistice și pensiuni agroturistice și alte unități cu funcțiune de cazare turistică. În prezent, în județul Brăila sunt clasificate următoarele structuri de primire turistice cu funcțiune de cazare:

- hoteluri de 3 stele, hoteluri de 2 stele, hoteluri de 1 stea,
- hosteluri de 2 stele,
- moteluri de 1 stea, moteluri de 2 stele, moteluri de 3 stele,
- cabane de 2 stele, vile de 1 stea, vile de 2 stele,
- camping de 1 stea și de 2 stele,
- pensiuni turistice și agroturistice de 1 margaretă, de 2 margarete, de 3 margarete și de 4 margarete.

1.6.1. Structuri de primire turistice cu funcțiune de cazare

La nivelul Regiunii Sud - Est și a județului Brăila, structurile de primire turistice cu funcțiune de cazare au înregistrat o evoluție constantă și ușor ascendentă, astfel că situația în perioada 2013-2017 se prezintă în felul următor:

Tabelul 1.6.1. Evoluția numărului de structuri de primire turistice cu funcțiune de cazare pe tipuri de structuri, în macroregiunea Sud - Est și în județul Brăila, în perioada 2013-2017

Tipuri de structuri de primire turistică	Regiunea SE și județul Brăila	2013	2014	2015	2016	2017
Total	Regiunea Sud - Est	1090	1101	1111	1129	1208
	Brăila	40	40	42	42	43
Hoteluri	Regiunea Sud - Est	381	388	411	400	409
	Brăila	20	20	20	20	21
Hosteluri	Regiunea Sud - Est	47	50	62	65	66
	Brăila	1	1	1	1	1
Hoteluri apartament	Regiunea Sud - Est	6	6	7	7	7
	Brăila	1	1	1	1	;
Moteluri	Regiunea Sud - Est	25	26	25	25	27
	Brăila	3	3	3	3	3
Hanuri	Regiunea Sud - Est	1	2	1	1	1
Vile turistice	Regiunea Sud - Est	296	297	270	264	246
	Brăila	3	3	3	3	3
Cabane turistice	Regiunea Sud - Est	3	2	1	3	2

Bungalouri	Regiunea Sud - Est	146	144	143	166	252
Sate de vacanță	Regiunea Sud - Est	1	1	1	1	1
Campinguri	Regiunea Sud - Est	12	12	17	16	11
	Brăila	1	1	1	1	1
Popasuri turistice	Regiunea Sud - Est	7	8	8	9	9
	Brăila	2	2	2	2	2
Căsuțe turistice	Regiunea Sud - Est	13	12	12	12	13
	Brăila	1	1	1	1	1
Tabere de elevi și preșcolari	Regiunea Sud - Est	9	8	6	6	6
	Brăila	2	1	1	1	1
Pensiuni turistice	Regiunea Sud - Est	50	51	59	59	56
	Brăila	5	6	8	8	9
Pensiuni agroturistice	Regiunea Sud - Est	86	88	81	88	95
	Brăila	1	1	1	1	1
Spații de cazare de pe navele fluviale și maritime	Regiunea Sud - Est	7	6	7	7	7

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

Analizând evoluția numărului de structuri de primire cu funcțiune de cazare turistică la nivelul Regiunii Sud - Est, se observă o creștere a numărului de unități în perioada 2013-2017, de la un total de 1090 în 2013 la 1208 unități în anul 2017 (o creștere de 10,8%). La nivelul județului Brăila, numărul de structuri de primire turistice a crescut de la 40 în 2013 la 43 de unități în 2017, o creștere de numai 7,5 %.

Dezvoltarea și creșterea activității turistice a unei regiuni pot fi măsurate și prin sporirea numărului de unități de cazare superioară, cu predilecție a hotelurilor. Ponderea hotelurilor la nivelul Regiunii Sud - Est a cunoscut, la rândul ei, o creștere de 7,3 % pentru același interval, ceea ce demonstrează un potențial investițional destul de redus al regiunii, acest aspect fiind evident și pentru județul Brăila, unde în toată această perioadă a mai fost construit doar un singur hotel. În același timp, hotelurile sunt cele care dețin ponderea cea mai mare în totalul structurilor de primire turistică în Regiunea Sud - Est, cu 33,85 % din numărul total al acestora, urmate de bungalouri, vile turistice și pensiuni turistice și agroturistice.

La nivelul județului Brăila, numărul de pensiuni turistice clasificate a crescut de la 5 unități în 2013, la 9 unități în 2017 (o creștere de 80%). Creșterea numărului de pensiuni turistice poate fi explicată prin dezvoltarea turismului rural din această regiune, ca una dintre formele de turism care poate contribui la creșterea activității turistice durabile.

Numărul structurilor de primire turistice cu funcțiune de cazare se reflectă și în capacitatea de cazare turistică existentă, a cărei analiză a fost efectuată pe o perioadă mai lungă de timp, urmărind dinamica acesteia pe parcursul anilor 2013-2017.

1.6.2. Locația structurilor de cazare

În conformitate cu lista structurilor de primire turistică cu funcțiune de cazare clasificate publicată pe site-ul Ministerului Turismului, în județul Brăila, la nivelul anului 2018, funcționează următoarele structuri de primire turistică cu funcțiune de cazare:

Tabelul 1.6.2. Lista structurilor de primire turistică cu funcțiune de cazare clasificate

Tip unitate	Nume unitate	Categorie	Nr. spatii	Nr. locuri	Localitate
Ponton plutitor	Camelia	3 stele	10	20	Com. Berteștii de Jos, Sat Berteștii de Jos
Pensiune turistică	Adriano	3 margarete	3	6	Brăila
Hostel	Campus Bella Italia	3 stele	6	15	Brăila
Hotel	Edy's Royal	3 stele	42	84	Brăila
Vila	Edy's Royal	4 stele	7	14	Brăila
Camere de închiriat	Express	3 stele	19	38	Brăila
Pensiune turistică	Heaven's	4 margarete	5	10	Brăila
Apartamente de închiriat	Heaven's	3 stele	6	12	Brăila
Ponton Plutitor	La Ponton	1 stea	6	12	Brăila
Pensiune Turistică	LMS	3 margarete	15	26	Brăila
Hotel	Mara 2	3 stele	38	76	Brăila
Motel	Mario	3 stele	20	40	Brăila
Vila	Nemo	3 stele	11	22	Brăila
Hotel	Orient	3 stele	26	52	Brăila
Pensiune Turistică	Orient	3 margarete	11	22	Brăila
Hotel	Paris	1 stea	14	25	Brăila
Hotel	Perla	3 stele	82	164	Brăila
Pensiune Turistică	Porto Franco Residence	4 stele	10	20	Brăila
Hotel	Regal	2 stele	30	54	Brăila
Pensiune turistică	Reset	3 margarete	7	13	Brăila
Pensiune turistică	Rezidenza Dutzu	4 stele	6	12	Brăila
Hotel	Saint-Germain Boutique Hotel	4 stele	18	31	Brăila
Hotel	Sport	2 stele	26	47	Brăila
Popas turistic	Suedi	1 stea	5	10	Brăila
Hotel	Traian	3 stele	106	212	Brăila
Hotel	Triumph	3 stele	76	152	Brăila
Motel	Viky	2 stele	23	49	Brăila
Camping	Cazasu	3 stele	15	44	Com. Cazasu, Sat Cazasu
Pensiune turistică	Harmony	3 margarete	4	8	Com. Cazasu
Vila	Eros	2 stele	6	12	Com. Cazasu
Hotel	Diana	2 stele	76	177	Com. Chiscani, Sat Lacu Sărat
Hotel	Flora	2 stele	106	212	Com. Chiscani, Sat Lacu Sărat
Hotel	Lacu Sărat	2 stele	79	134	Com. Chiscani, Sat Lacu Sărat
Camping	Lacul Sărat	2 stele	50	120	Com. Chiscani
Hotel	Mara	2 stele	22	62	Com. Chiscani, Sat Lacu Sărat
Vila	Nufărul	2 stele	19	42	Com. Chiscani

Hotel	Rebis International	3 stele	15	30	Com. Chiscani
Pensiune turistică	Sabrina	2 stele	8	16	Com. Chiscani, Sat Lacu Sărat
Căsuțe tip camping	Donaris	1 stea	3	6	Com. Chiscani, Sat Vărsătura
Spații de campare	Donaris	1 stea	10	40	Com. Chiscani, Sat Vărsătura
Camere de închiriat	Laura Holiday	3 stele	14	28	Com. Chiscani, Sat Vărsătura
Pensiune turistică	Mușatini	3 margarete	9	18	Ianca, Sat Gara Ianca
Motel	Mimi	1 stea	8	23	Ianca, Sat Oprîșenești
Hotel	Adriano	2 stele	12	38	Ianca
Pensiune turistică	Laura	3 stele	7	14	Ianca
Camere de închiriat	La Vilă	1 stea	6	12	Însurâței
Camere de închiriat	La moș Fane	2 stele	4	8	Com. Mărașu, Sat Mărașu
Hotel	Locanda Belli	3 stele	27	54	Com. Tichilești, Sat Albina
Popas turistic	Popas turistic	2 stele	10	20	Com. Tichilești
Motel	Hanul cu Flori	3 stele	13	26	Com. Vădeni, Sat Vădeni
Hotel	Soroli	3 stele	44	88	Com. Vădeni
Pensiune turistică	Laura 2	3 stele	5	10	Com. Viziru

Sursa: Ministerul Turismului, 2018

În tabelul de mai sus, este consemnată existența unei unități de tip ponton plutitor, care în statisticile privind capacitatea de cazare este încadrată ca categoria hotel.

Pensiunile turistice și agroturistice până în anul 2013 se clasificau pe „stele/flori”. În conformitate cu Normele metodologice de clasificare a structurilor de primire cu funcțiuni de cazare turistică stabilite prin Ordinul Președintelui Autorității Naționale de Turism nr.65/2013, acestea se clasifică pe “margarete”.

1.6.3. Capacitatea de cazare

Tabelul 1.6.3. Evoluția capacității de cazare turistică existentă în Regiunea Sud - Est și județul Brăila (2013-2017), pe tipuri de structuri de primire turistică (nr. locuri)

Tipuri de structuri de primire turistică	Regiunea SE și jud. Brăila		2013	2014	2015	2016	2017
	Regiunea Sud - Est	Brăila					
Total	Regiunea Sud - Est		98802	100888	100921	98769	98070
	Brăila		2659	2544	2551	2551	2453
Hoteluri	Regiunea Sud - Est		70450	71776	72208	70958	72509
	Brăila		1768	1780	1840	1840	1737
Hosteluri	Regiunea Sud - Est		2216	2428	3976	4256	4500
	Brăila		15	15	15	15	15
Hoteluri apartament	Regiunea Sud - Est		678	678	758	758	988
	Brăila		6	6	6	6	:
Moteluri	Regiunea Sud - Est		957	876	884	903	1240
	Brăila		113	113	105	105	105
Hanuri	Regiunea Sud - Est		21	81	21	21	21
Vile turistice	Regiunea Sud - Est		5603	5757	5956	5594	5815
	Brăila		72	72	72	72	72
Cabane turistice	Regiunea Sud - Est		58	108	8	116	108
Bungalouri	Regiunea Sud - Est		1639	1571	1563	1575	1983
Sate de vacanță	Regiunea Sud - Est		29	29	29	29	29
Campinguri	Regiunea Sud - Est		7578	7771	9437	8299	4433
	Brăila		78	78	78	78	67
Popasuri turistice	Regiunea Sud - Est		547	1055	611	540	628

	Brăila	104	104	104	104	104
Căsuțe turistice	Regiunea Sud - Est	1272	1126	648	648	824
	Brăila	16	16	16	16	16
Tabere de elevi și preșcolari	Regiunea Sud - Est	4547	4421	1596	1671	1671
	Brăila	391	251	170	170	170
Pensiuni turistice	Regiunea Sud - Est	1167	1183	1408	1444	1332
	Brăila	86	99	135	135	157
Pensiuni agroturistice	Regiunea Sud - Est	1900	1930	1678	1817	1849
	Brăila	10	10	10	10	10
Spații de cazare de pe navele fluviale și maritime	Regiunea Sud - Est	140	98	140	140	140

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

Județul Brăila deține o pondere de numai 2,5% din totalul numărului de locuri de cazare existente în Regiunea Sud - Est la nivelul anului 2017, înregistrând o scădere de 7,75% față de anul 2013. De asemenea, numărul de locuri de cazare în hoteluri a scăzut cu 1,75% în perioada de referință, cel din campinguri cu 14%, iar din tabere de elevi și preșcolari cu 56,5%. Această reducere a numărului de locuri s-a realizat, cel mai probabil, din perspectiva trecerii la impozitul forfetar, care se calculează și în funcție de numărul de locuri declarate și ca urmare a unei cereri turistice în scădere.

Numărul de locuri existente în unitățile de cazare turistică în localitățile județului Brăila a avut următoarea evoluție în perioada 2013-2017:

Tabelul 1.6.4. Evoluția capacității de cazare turistică existentă în județul Brăila (2013-2017), pe tipuri de structuri de primire turistică (nr. locuri)

Tipuri de structuri de primire turistică	Localități	2013	2014	2015	2016	2017
Total	Total județ	2659	2544	2551	2551	2453
	Brăila	2160	2185	2160	2160	1099
	Ianca	61	61	61	61	79
	Berteștii de Jos	20	20	20	20	20
	Cazasu	28	28	28	28	28
	Chiscani	78	78	78	78	1023
	Frecăței	140	:	:	:	:
	Tichilești	74	74	74	74	74
	Vădeni	88	88	120	120	120
	Viziru	10	10	10	10	10
Hoteluri	Total județ	1768	1780	1840	1840	1737
	Brăila	1582	1594	1654	1654	917
	Ianca	24	24	24	24	24
	Berteștii de Jos	20	20	20	20	20
	Chiscani	:	:	:	:	634
	Tichilești	54	54	54	54	54
	Vădeni	88	88	88	88	88
Hosteluri	Total județ	15	15	15	15	15
	Brăila	15	15	15	15	15
Hoteluri apartament	Total județ	6	6	6	6	:
	Brăila	6	6	6	6	:
Moteluri	Total județ	113	113	105	105	105
	Brăila	90	90	50	50	50
	Ianca	23	23	23	23	23

	Vădeni	:	:	32	32	32
Vile turistice	Total județ	72	72	72	72	72
	Brăila	60	60	60	60	8
	Cazasu	12	12	12	12	12
	Chiscani	:	:	:	:	52
Campinguri	Total județ	78	78	78	78	67
	Chiscani	78	78	78	78	67
Popasuri turistice	Total județ	104	104	104	104	104
	Brăila	84	84	84	84	:
	Chiscani	:	:	:	:	84
	Tichilești	20	20	20	20	20
Căsuțe turistice	Total județ	16	16	16	16	16
	Cazasu	16	16	16	16	16
Tabere de elevi și preșcolari	Total județ	391	251	170	170	170
	Brăila	251	251	170	170	170
	Chiscani	:	:	:	:	170
	Frecăței	140	:	:	:	:
Pensiuni turistice	Total județ	86	99	135	135	157
	Brăila	72	85	121	121	109
	Ianca	14	14	14	14	32
	Chiscani	:	:	:	:	16
Pensiuni agroturistice	Total județ	10	10	10	10	10
	Viziru	10	10	10	10	10

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

La nivelul județului Brăila s-a înregistrat o scădere a numărului de locuri de cazare cu 7,75%. Cel mai mare număr de locuri de cazare se află în Municipiul Brăila, respectiv 44,8% din totalul existent în județ la nivelul anului 2017, număr care a înregistrat o scădere față de anul 2013 cu 49,1%. Celelalte localități au realizat creșteri sau stagnări ale numărului de locuri, cea mai mare creștere înregistrându-se în localitatea Chiscani (o creștere de la 78 de locuri la 1023) și în localitatea Vădeni (o creștere de 36,4%). Referitor la numărul de locuri în hoteluri, în perioada analizată municipiul Brăila a înregistrat o scădere a acestuia cu 1,75%, cu 44,5 % în cazul motelurilor, de la 60 de locuri la 8 locuri în vile, cu 14% în campinguri, cu 32,2% în tabere de elevi și preșcolari.

Numărul de locuri-zile (număr de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de primire turistică, ținând cont de numărul de zile cât acestea sunt deschise în timpul unui an) în structurile de primire turistice cu funcțiune de cazare în localitățile județului Brăila a avut următoarea evoluție în perioada 2013-2017:

1.6.5. Evoluția capacității de cazare turistică în funcțiune (nr. locuri-zile) pe tipuri de structuri de primire turistică în județul Brăila (2013-2017)

Tipuri de structuri de primire turistică	2013	2014	2015	2016	2017
Total	662635	646470	643394	642369	650830
Hoteluri	500106	495436	499252	505823	492554
Hosteluri	5475	5475	5475	5490	5475
Moteluri	27545	18115	22467	27450	26755
Vile turistice	23360	23360	23360	23424	23360
Campinguri	16692	9594	:	4940	10251

Popasuri turistice	9092	10248	12852	2440	10930
Tabere de elevi și preșcolari	45933	48603	31110	21390	25840
Pensiuni turistice	30802	31989	45238	47752	52055
Pensiuni agroturistice	3630	3650	3640	3660	3610

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

Grafic, această situație este evidențiată în fig. 1.6.1.

Fig. 1.6.1. Evoluția capacității de cazare turistică în funcțiune (locuri-zile) pe tipuri de structuri de primire turistică în județul Brăila (2013-2017)

Sursa: date prelucrate Tempo online

Evoluția capacității de cazare turistică în funcțiune (nr. locuri-zile) pe tipuri de structuri de primire turistică s-a analizat și pe localitățile componente ale județului Brăila:

1.6.6. Evoluția capacității de cazare turistică în funcțiune (nr. locuri-zile) pe tipuri de structuri de primire turistică și localități în județul Brăila (2013-2017)

Tipuri de structuri de primire turistică	Localități	2013	2014	2015	2016	2017
Total	Total județ	662635	646470	643394	642369	650830
	Brăila	576170	586739	582601	574163	338088
	Ianca	13477	13505	13491	13542	18399
	Berteștii de Jos	5936	4900	5500	6700	4880
	Cazasu	4380	4380	4380	4392	4380
	Chiscani	16692	12662	:	1116	243403
	Tichilești	19710	19710	19710	19764	19710
	Vădeni	22640	924	14072	19032	18360
	Viziru	3630	3650	3640	3660	3610
Hoteluri	Total județ	500106	495436	499252	505823	492554
	Brăila	451820	469902	474042	479359	291240
	Berteștii de Jos	5936	4900	5500	6700	4880
	Chiscani	:	:	:	:	176724
	Tichilești	19710	19710	19710	19764	19710
	Vădeni	22640	924	:	:	:
Hosteluri	Total județ	5475	5475	5475	5490	5475
	Brăila	5475	5475	5475	5490	5475
Moteluri	Total județ	27545	18115	22467	27450	26755
	Brăila	19150	9720	:	:	:
	Ianca	8395	8395	8395	8418	8395

	Vădeni	:	:	14072	19032	18360
Vile turistice	Total județ	23360	23360	23360	23424	23360
	Brăila	18980	15912	18980	19032	:
	Cazasu	4380	4380	4380	4392	4380
	Chiscani	:	3068	:	:	18980
Campinguri	Total județ	16692	9594	:	4940	10251
	Chiscani	:	:	:	3824	:
Popasuri turistice	Total județ	16692	9594	:	1116	10251
	Brăila	9092	10248	12852	2440	10930
	Chiscani	9092	10248	12852	2440	:
	Tichilești	:	:	:	:	10930
Tabere de elevi și preșcolari	Total județ	45933	48603	31110	21390	25840
	Brăila	45933	48603	31110	21390	5100
	Chiscani	:	:	:	:	20740
Pensiuni turistice	Total județ	30802	31989	45238	47752	52055
	Brăila	25720	26879	40142	42628	36273
	Ianca	5082	5110	5096	5124	10004
	Chiscani	:	:	:	:	5778
Pensiuni agroturistice	Total județ	3630	3650	3640	3660	3610
	Viziru	3630	3650	3640	3660	3610

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune (nr. de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de primire turistică, ținând cont de numărul de zile cât acestea sunt deschise în timpul unui an), exprimată în locuri-zile, existentă la nivelul anului 2017 în județul Brăila, atinge pragul de 650.830 de locuri - zile, în scădere cu 1,8% față de anul 2013, ceea ce arată că proprietarii structurilor de primire turistică au adoptat o strategie de reducere a numărului de locuri din perspectiva trecerii la impozitul forfetar și a rentabilizării afacerilor proprii. Ca și în cazul numărului de structuri de primire aferente, singura creștere spectaculoasă a avut loc în cadrul numărului de locuri - zile la pensiunile turistice, care a urmat un trend ascendent, de la 30802 în anul 2013, la 52055 în 2017 (o creștere de 69%).

Evoluția capacității de cazare turistică în funcțiune (nr. locuri-zile) pe tipuri de structuri de primire turistică și localități în județul Brăila (2013-2017) este prezentată în tabelul de mai jos:

1.6.7. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune pe tipuri de structuri de primire turistică și pe luni în județul Brăila (nr. locuri-zile)

Tip de structuri de cazare	ian.	feb.	martie	apr.	mai	iunie	iulie	aug.	sept.	oct.	nov.	dec.
	2013											
Total	36443	35000	36679	58495	67704	65376	69068	70029	64410	61186	56370	41875
Hoteluri	29871	28364	29380	41940	48794	45876	48918	49755	48150	49344	45300	34414
Hosteluri	465	420	465	450	465	450	465	465	450	465	450	465
Moteluri	1953	1764	1953	1890	1953	1890	1953	1953	3390	3503	3390	1953
Vile turistice	1984	1792	1984	1920	1984	1920	1984	1984	1920	1984	1920	1984
Campinguri	:	:	:	2340	2418	2340	2418	2418	:	2418	2340	:
Popasuri turistice	:	:	:	:	1364	2520	2604	2604	:	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	:	:	:	7530	7781	7530	7781	7781	7530	:	:	:

Pensiuni turistice	1860	2380	2607	2125	2635	2550	2635	2759	2670	3162	2670	2749
Pensiuni agroturistice	310	280	290	300	310	300	310	310	300	310	300	310
2014												
Total	36791	39768	47647	55980	62682	63120	67642	60450	61830	51801	52830	45929
Hoteluri	29320	33020	40176	41220	47430	45840	47368	40672	45840	43152	41700	39698
Hosteluri	465	420	465	450	465	450	465	465	450	465	450	465
Moteluri	1953	1764	1953	1890	1953	1890	1953	1953	690	713	690	713
Vile turistice	1984	1792	1984	1920	1984	1920	1984	1984	1920	1984	1920	1984
Campinguri	:	:	:	:	:	:	2418	2418	2340	2418	:	:
Popasuri turistice	:	:	:	:	:	2520	2604	2604	2520	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	:	:	:	7530	7781	7530	7781	7781	5100	:	5100	:
Pensiuni turistice	2759	2492	2759	2670	2759	2670	2759	2263	2670	2759	2670	2759
Pensiuni agroturistice	310	280	310	300	310	300	310	310	300	310	300	310
2015												
Total	34286	34220	43945	55440	66123	63870	65379	65355	63870	54281	51930	44695
Hoteluri	28148	27668	34986	41670	49290	47580	49166	49166	47580	45012	43560	35426
Hosteluri	465	420	465	450	465	450	465	465	450	465	450	465
Moteluri	713	644	2325	2250	2325	2250	1705	1705	2250	2325	1650	2325
Vile turistice	1984	1792	1984	1920	1984	1920	1984	1984	1920	1984	1920	1984
Campinguri	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Popasuri turistice	:	:	:	:	2604	2520	2604	2604	2520	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	:	:	:	5100	5270	5100	5270	5270	5100	:	:	:
Pensiuni turistice	2666	3416	3875	3750	3875	3750	3875	3861	3750	4185	4050	4185
Pensiuni agroturistice	310	280	310	300	310	300	310	300	300	310	300	310
2016												
Total	39339	39261	44299	57440	60326	64740	65937	66185	57480	53940	52650	40772
Hoteluri	30070	30590	35030	48300	45787	48210	49817	49879	47550	44919	43920	31751
Hosteluri	465	435	465	450	465	450	465	465	450	465	450	465
Moteluri	2325	2175	2325	2250	2325	2250	2325	2325	2250	2325	2250	2325
Vile turistice	1984	1856	1984	1920	1984	1920	1984	1984	1920	1984	1920	1984
Campinguri	:	:	:	:	:	2460	1922	558	:	:	:	:
Popasuri turistice	:	:	:	:	:	:	:	1240	1200	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	:	:	:	170	5270	5100	5270	5580	:	:	:	:
Pensiuni turistice	4185	3915	4185	4050	4185	4050	3844	3844	3810	3937	3810	3937
Pensiuni agroturistice	310	290	310	300	310	300	310	310	300	310	300	310
2017												
Total	36859	32676	43865	59010	54779	63600	65813	65286	64764	59210	52950	52018
Hoteluri	27032	24528	34844	44640	44518	44700	46283	46314	45960	47554	43680	42501
Hosteluri	465	420	465	450	465	450	465	465	450	465	450	465
Moteluri	2325	2100	2325	2250	2325	2250	2325	1705	2250	2325	2250	2325

Vile turistice	1984	1792	1984	1920	1984	1920	1984	1984	1920	1984	1920	1984
Campinguri	:	:	:	:	:	2010	2077	2077	2010	2077	:	:
Popasuri turistice	:	:	:	:	682	2520	2604	2604	2520	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	:	:	:	5100	:	5100	5270	5270	5100	:	:	:
Pensiuni turistice	4743	3556	3937	4350	4495	4350	4495	4557	4294	4495	4350	4433
Pensiuni agroturistice	310	280	310	300	310	300	310	310	260	310	300	310

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

Din analiza numărului total de locuri-zile la nivel de județ, rezultă că lunile cele mai benefice pentru activitatea de turism sunt cele începând cu mai și până în octombrie, cu un vârf de sezon în lunile iulie și august.

1.7. STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICE CU FUNCȚIUNE DE ALIMENTAȚIE ȘI AGREMENT

În conformitate cu datele centralizate la nivelul Ministerului Turismului, situația structurilor de primire turistice cu funcțiune de alimentație și agrement clasificate din județul Brăila este următoarea:

Tabelul 1.7.1. Lista structurilor de primire turistică cu funcțiune de alimentație publică clasificate din județul Brăila

Tip structură	Denumirea unității	Categoria	Nr. locuri	Localitatea
Restaurant clasic	Camelia	3 Stele	40	Berteștii de Jos
Pizzerie	Bella Italia	3 Stele	150	Brăila
Restaurant clasic	Boulevard	4 Stele	202	Brăila
Restaurant clasic	Cremonese	3 Stele	60	Brăila
Cramă	Edy's House	4 Stele	80	Brăila
Restaurant clasic	Edy's House	4 Stele	320	Brăila
Restaurant clasic	Edy's Royal	3 Stele	60	Brăila
Restaurant clasic	Heaven's	3 Stele	220	Brăila
Restaurant clasic	Korona	2 Stele	100	Brăila
Restaurant clasic	La Ponton	1 Stea	94	Brăila
Restaurant clasic	Laura	2 Stele	250	Brăila
Restaurant clasic	Laura 2	2 Stele	110	Brăila
Restaurant clasic	LMS	2 Stele	48	Brăila
Restaurant clasic	Nufărul	2 Stele	128	Brăila
Restaurant clasic	Orient	3 Stele	100	Brăila
Restaurant clasic	Orient	3 Stele	100	Brăila
Pizzerie	Pizza Uno	3 Stele	60	Brăila
Restaurant clasic	Porto Franco Residence	3 Stele	90	Brăila
Restaurant clasic	Regal	2 Stele	100	Brăila
Restaurant clasic	Reset Ballroom	5 Stele	200	Brăila
Restaurant clasic	Reset Irish Pub	4 Stele	196	Brăila
Restaurant clasic	Scuar by Reset Pizza & Grill	4 Stele	150	Brăila
Fast Food	Snack bar Hei Brăila 1	2 Stele	51	Brăila
Fast Food	Snack bar Hei Brăila 2	2 Stele	47	Brăila

Restaurant clasic	Sport	2 Stele	100	Brăila
Bufet bar	Sport	2 Stele	36	Brăila
Cafe-bar	Suedi	1 Stea	120	Brăila
Restaurant clasic	Suedi	2 Stele	130	Brăila
Restaurant clasic	Swing	4 Stele	240	Brăila
Bar de zi	Traian	2 Stele	30	Brăila
Restaurant clasic	Traian	3 Stele	410	Brăila
Restaurant clasic	Triumph	3 Stele	180	Brăila
Restaurant clasic	Viky	2 Stele	50	Brăila
Restaurant clasic	Donaris	2 Stele	150	Chiscani
Terasă	Reby	2 Stele	80	Chiscani
Restaurant clasic	Cora	2 Stele	100	Ianca
Bar de zi	Diana	2 Stele	20	Lacu Sărat
Restaurant clasic	Diana	2 Stele	150	Lacu Sărat
Bar de zi	Flora	2 Stele	28	Lacu Sărat
Restaurant clasic	Flora	2 Stele	260	Lacu Sărat
Bar de zi	Lacu Sărat	2 Stele	20	Lacu Sărat
Restaurant clasic	Lacu Sărat	2 Stele	50	Lacu Sărat
Bar de zi	Mara	2 Stele	50	Lacu Sărat
Restaurant clasic	Mara	2 Stele	150	Lacu Sărat
Bar de zi	Perla	2 Stele	50	Lacu Sărat
Restaurant clasic	Perla	2 Stele	200	Lacu Sărat
Restaurant clasic	Relamara	2 Stele	250	Lacu Sărat
Restaurant clasic	Mimi	1 Stea	30	Oprîşeneşti
Restaurant clasic	Locanda Belli	3 Stele	100	Tichileşti
Restaurant clasic	Green Club	3 Stele	480	Vădeni

Sursa: Ministerul Turismului, 2018

Fig. 1.7.1. Restaurantul "Privighetoarea" din Grădina Mare – Brăila
(sursă: arhiva personală)

Ponderea cea mai mare o deţin unităţile de alimentaţie pentru turism de tipul "restaurant clasic", fiind urmate de unităţile de tip "bar de zi" şi "fast - food". Restaurantele specializate sau cu specific naţional şi local sunt în număr foarte mic (o cramă), ceea ce arată că nu putem vorbi de o diversificare a serviciilor de alimentaţie, cu repercusiuni asupra atragerii unui număr mai mare de clienţi.

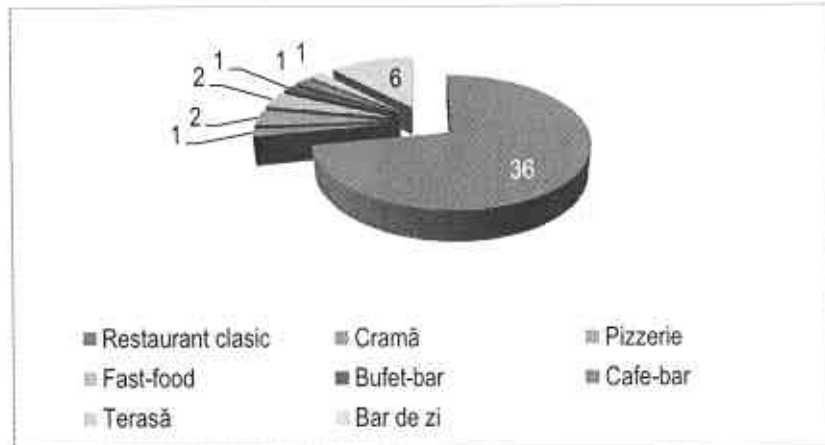

Fig. 1.7.2. Numărul de unități de alimentație publică pe tip de structură

Cât privește categoria de clasificare a unităților de alimentație publică, ponderea cea mai mare o au cele de 2 stele (27 la număr), urmate de cele de 3 stele (13 unități), de 4 stele (4 unități), de 1 stea (3 unități) și o unitate de categoria 5 stele. Numărul mare de unități de categorie medie este consecința criteriilor relativ dificil de atins pentru obținerea clasificării ca unitate de alimentație publică de categorie superioară, 4-5 stele.

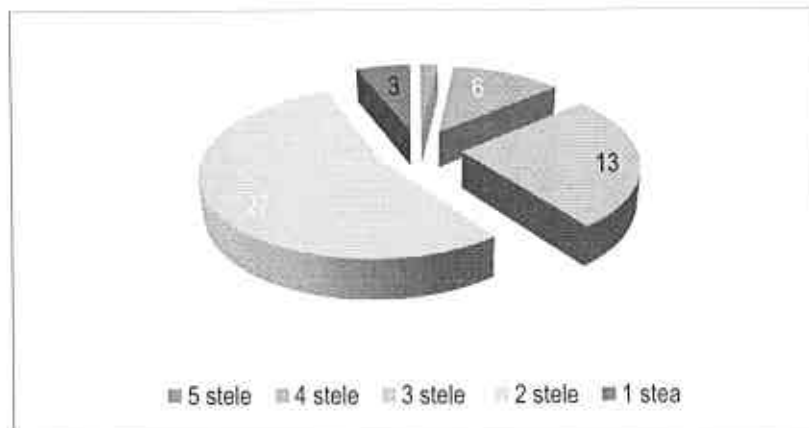

Fig. 1.7.3. Ponderea (%) unităților de alimentație publică pe categorii

1.8. SERVICII TURISTICE

1.8.1. Agenți de turism și turoperatori

În conformitate cu lista agențiilor de turism licențiate actualizată la 23.11.2018, existentă pe site-ul Ministerului Turismului, în Brăila își desfășoară activitatea 27 de agenții turoperatoare, 8 agenții detailiste, o agenție tur-operatoare on line și o agenție detailistă online.

Tabelul 1.8.1. Lista agențiilor de turism licențiate (touroperatoare și detaliste) din județul Brăila

Operator economic	Denumirea agenției	Adresa	Localitate	Tip licență	site web
SC Montana SRL	Montana	Bd. Independenței, Nr. 23, Bl. A3, parter	Brăila	turoperator	www.montanatravel.ro
SC Touring Europabus Rom SRL	Touring Europabus	Calea Călărașilor, nr. 45, Bl.16, parter	Brăila	turoperator	www.eurolines.ro
SC Christian'76 Tour SRL	Christian Tour	Sat Vărsătura, str. Principală, Nr. 4b, Brăila Mall	Chiscani	turoperator	www.christiantour.ro
SC Pro Voiaj Turism SRL	Pro Voiaj Turism	Bd Independenței, nr.16, unit. 700, Bl. B5,P	Brăila	turoperator	
SC Filadelfia SRL	Filadelfia	Calea Călărașilor, nr. 110, Bl. 1, Sc. 1, ap. 3	Brăila	turoperator	www.filadelfiaturism.ro
SC Priatour SRL	Escapada	Str. Golești, nr. 6-8, parter	Brăila	turoperator	www.escapada.ro
Sc Ship Travel International SRL	Ship Travel International	Str. Nicolae Titulescu, nr. 6	Brăila	turoperator	
Sc Tyana Srl	Paralela 45	Bd Al. I. Cuza, C/C Școlilor, Bl. D2, parter	Brăila	turoperator	
SC Il Vulture Exim SRL	Il Vulture Exim	Bd. Independenței, Bl. 11-15, Sc. 1, parter, Ap.2	Brăila	turoperator	
SC Alex Tours SRL	Alex Tours	Str. Transilvaniei, Nr.1, parter	Brăila	turoperator	www.alextoours.ro
SC Elenikys Tour SRL	Elenikys Tour	Bd. Independenței 124, Bl Express, Ap. 53	Brăila	turoperator	www.elenikystour.ro
SC Leodicris SRL	Smile Travel	Bd. Independenței, Nr.15, Bl.11-15, Sc. 2,Ap. 23, parter	Brăila	turoperator	www.agentiasmile.ro
SC Daseuro SRL	Eurodas Tour	Calea Călărașilor nr. 244 Bl.4 Sc. 2, Ap. 22	Brăila	turoperator	
SC Basilica Travel SRL	Basilica Travel	P-ța Dorobanți, nr.4	Brăila	turoperator	www.basilicatravel.ro
SC Eldaline SRL	Eldaline Tour	Calea Călărașilor, nr. 63, Bl. B, parter	Brăila	turoperator	
SC Cominav Company SRL	Victoria Tour	Calea Galați, nr. 78, Bl. F, Sc. 5, parter, Ap. 84	Brăila	turoperator	www.victoriatour.ro
SC Oskata SRL	Voiajor VLS	Bd. Dorobanților, Bl. A14, Ap. 1	Brăila	turoperator	www.agentiavoiajor.ro
SC B&G Travel SRL	B & G Travel	Str. Călărași, Corp 6, Bl. 16	Brăila	detailist	
SC Discover Media SRL	Travel Office	Bd. Independenței, nr. 61, Bl. D4, Ap 42	Brăila	turoperator	
SC Discover Media SRL	Travel Office	Bd. Independenței, nr. 2	Brăila	turoperator fără vânzări	
SC Transmarian SRL	Transmarian Travel	Calea Călărașilor, nr. 71, Bl. 16, parter	Brăila	turoperator	www.transmarian.ro
SC Transmarian SRL	Transmarian Travel	Piața Traian, nr. 16	Brăila	turoperator	www.transmarian.ro
SC Transmarian SRL	Transmarian Travel	Sos. Buzăului, nr. 13, Lot 1, Sp. Com. 12, Bl. B20, Sc. A, parter	Brăila	turoperator	www.transmarian.ro
SC Betefiv Travel SRL	Betefiv Travel	Calea Călărașilor, nr. 60, Bl. 1, P, Ap. 42	Brăila	detailist	http://www.betefivytravel.ro/
SC Eolidi SRL	Eolidi Tour	Calea Călărașilor, nr. 64, Bl. 13, Ap. 35	Brăila	detailist	https://eolidi.ro/
SC Valyzet Tour SRL	Valyzet Tour	Calea Călărașilor, nr. 45	Brăila	turoperator	

SC Emma Holidays SRL	Emma Holidays	Calea Călărașilor, nr.60a	Brăila	turoperator	www.emmaholidays.ro
SC Cosimcol Travel SRL	Voyage Center	Bd. Dorobanților, nr. 66, Bl. B20, Sc. 3, Parter, Ap. 41	Brăila	turoperator	www.voyagecenter.ro
SC Robteo Trans SRL	Robteo Travel	Str. Humulești, Nr.5, Ans. Hristo Botev, Cam.5, Bl. A1, Sc. D, parter, Ap. 58	Brăila	turoperator	
SC Robby Travel SRL	Robby Travel	Bd. Dorobanților, Nr.48, Bl.A55, Sc.4, Parter, Ap.106	Brăila	detailist	
SC Tudoglob SRL	Uniqa Travel	Calea Călărașilor, 60, Bl. 1, Sc. 1, Ap. 2	Brăila	detailist	
SC Aboriad Tour SRL	Ador Tour	Calea Călărașilor, nr. 30, Construcția C2, Modul V	Brăila	turoperator	www.adortour.ro
SC Mika Holiday Travel SRL	Mihaela Travel	Ianca, Calea Brăilei, Sp. 2, parter, Bl. F4	Ianca	detailist	www.mihaelatravel.ro
SC Book And Fly Boutique SRL	Book And Fly Boutique	Str. Oborului, nr 7, Bl. 26, Sc. 4, Ap. 77	Brăila	detailist online	
SC Observa Y Vive SRL	Oberva Y Vive	Str. Câmpului, nr 154, Sat Chiscani	Chiscani	turoperator online	www.observayvive.com
SC Alfa Voiaj SRL	Alfa Voiaj	Str. G-ral Eremia Grigorescu, nr. 11, Lot 2, Bl. 7pp, parter, Ap. 02/2	Brăila	turoperator	www.alfavoiaj.ro
SC Dekaem Crewing SRL	Dekaem Tour	Str. G-ral Eremia Grigorescu, nr 11, Lot 2, Bl 7pp, Parter, Ap. 02/2	Brăila	detailist	www.dkm-tour.tk
SC Fantasy Holiday SRL	Fantasy Holiday	Calea Călărașilor, nr 45	Brăila	detailist	www.fantasyholiday.ro

Sursa: www.turism.gov

Pe lista agențiilor de turism licențiate (organizatoare și intermediare) a Ministerului Turismului este o singură astfel de agenție în județul Brăila, agenția News Travel, operator economic News Travel Cv SRL, cu sediul în Brăila, str. Brăilei nr. 142, sp. 2.

Multitudinea de agenții de turism răspunde cerinței de călătorie a locuitorilor județului Brăila, dar ar fi de dorit o mai mare implicare în promovarea turismului local.

1.8.2. Ghizi de turism

Pe site-urile specializate, este prezentă asociația "Stefanana Proilavia" din Brăila, care asigură ghidaj în municipiul Brăila și în județ. Cel mai prezent pe site-urile specializate este Gabriel Lăla, *cel care a avut primul inițiativa organizării unor tururi ghidate în Brăila și care primește solicitări inclusiv din partea unor agenții de prestigiu. El a avut ideea lansării unui proiect de tip "city tour", luând exemplul Bucureștiului, al Timișoarei și al Sibiului. Membru fondator și președinte al Asociației de Turism "Proilavia", acesta este un călător pasionat care, după ce a vizitat nenumărate orașe din România și din alte țări de prin Europa, s-a decis să pună în practică ceea ce la alții a devenit deja ceva banal. E vorba despre aceste tururi ale orașului, în cadrul cărora el, ca ghid specializat (cu un curs absolvit în domeniu și cu atestat obținut de la Ministerul Turismului), să le prezinte turiștilor tot ce are Brăila inedit și special.*

De la clădirile unde s-au născut mari personalități ale culturii și științei, biserici încărcate de istorie sau străduțe lăturalnice de unde au izvorât pe vremuri legende precum cea a celebrei Tanti Elvira, ghidul Gabriel Lâla⁵³ însoțește cu explicații pertinente grupuri de taiwanezi, evrei, italieni, greci sau chiar brăileni stabiliți în străinătate și care revin în vacanță în locurile natale. Pasionat de ceea ce face, acest ghid atrage turiștii prin poveștile care însoțesc prezentarea obiectivelor turistice sau a personalităților orașului și pentru care se documentează temeinic.

Astfel de ghizi ar putea lucra cu tineri voluntari, cunoscători de limbi străine și cu dorința de a promova orașul, pentru ca turismul în Brăila să se dezvolte.

1.8.3. Centre de informare turistică

În Brăila funcționează, în cadrul agenției Pro Voiaj Turism un centru de informare turistică.

Centrul multicultural și de recreere "Poarta cetății Brăila" a fost înființat în cadrul proiectului "*O poartă spre patrimoniul cultural brăilean. Reabilitarea clădirii de patrimoniu din Ana Aslan nr. 27-29*", finanțat prin *POR 2007-2013* și având ca misiune generarea unor oferte atractive de turism la nivelul județului Brăila. Activitățile ce urmau să se desfășoare în cadrul centrului vizau: conferințe culturale - istorice tematice, expoziții de artă tradițională, festivaluri muzicale și coregrafice, cene literare, activități educative de tipul școală de vară pentru tinerii descendenți ai familiilor care locuiau în portul Brăila în perioada interbelică, activități caritabile (baluri, serate), activități ale organizațiilor multiculturale etc. Din păcate, cele mai multe dintre activități au rămas doar la faza de propuneri.

În vederea furnizării de informații complete atât turiștilor interesați, cât și intermediarilor, în conformitate cu Viziunea de marketing a Ministerului Turismului, în prezent se impune crearea Centrelor Naționale de Informare și Promovare Turistică și integrarea rețelei de C.N.I.P.T.-uri în platforma de internet a Ministerului Turismului. Se oferă astfel, oricărei persoane interesate, posibilitatea să acceseze orice C.N.I.P.T. din rețea, pentru obținerea de informații turistice specifice zonei de acoperire a centrului. De asemenea, este necesară interconectarea rețelei de centre/puncte de informare și promovare turistică cu OMD-urile, realizarea comunicării turiștilor cu reprezentanții C.N.I.P.T. prin mesagerie online sau audio-video (Skype, WhatsApp) ca și posibilitatea aplicării chestionarelor de feedback în cadrul C.N.I.P.T. – urilor.

Organizația de Management al Destinației (OMD) este o entitate cu personalitate juridică, care funcționează prin asocierea unităților administrativ - teritoriale din componența destinației, cu

⁵³ Într-un interviu acordat unui cotidian, Gabriel Lâla declara "*Cine vine acum în Brăila, fotografiază fântâna de pe Esplanadă, trece prin Piața Traian și se uită la două - trei biserici. Ori, Brăila are mult mai multe obiective de arătat. În centrul vechi sunt zeci de clădiri care nu numai că ies în evidență din punct de vedere arhitectonic, dar și au, fiecare, câte o poveste aparte. Cine le-a construit, cine a locuit acolo, povești de iubire, tragedii. Despre fiecare poate fi spusă o mică istorioară, așa încât turistul pe care îl iei să îl plimbi prin oraș să nu aibă timp să se plictisească și să rămână cu o impresie plăcută...." "Străinii nu sunt dezamăgiți doar de felul cum arată clădirile din centru ci și de faptul că orașul pare trist, lipsit de vlagă. Erau uimiți când mergeam cu ei pe strada Regală sâmbătă după-amiază, în luna august, și vedeau cele două-trei terase de acolo că sunt goale. Mă întrebau unde sunt oamenii, de ce nu ies să se plimbe, de ce nu este mai multă efervescență pe străzi, la terase. Ce puteam să le zic? Asta e Brăila...".*

reprezentanți din mediul privat și, după caz, cu reprezentanți ai altor entități relevante, cum ar fi asociații de promovare, asociații profesionale din variate sectoare economice, organizațiile neguvernamentale, administratori ai ariilor naturale protejate, mediul de formare profesională din turism, mediul academic și alții asemenea. Asocierea se face în baza unui parteneriat, care asigură realizarea politicii de marketing și gestionarea coordonată a componentelor destinației în scopul dezvoltării și valorificării potențialului turistic al destinației. Prin înființarea Organizației de Management al Destinației (OMD) în cadrul aparatului Consiliului Județean Brăila a OMD, se poate realiza coalizarea organizațiilor și a factorilor interesați pentru dezvoltarea, valorificarea potențialului turistic și coordonarea destinațiilor turistice în cadrul județului.

De asemenea, un OMD poate organiza evenimente, fie direct fie să susțină/promoveze evenimente relevante pentru destinație realizate de alți organizatori, evenimente importante pentru comunitatea locală (culturale, sportive, etc.). Acesta aspect poate deveni factor prioritar în consolidarea brand-ului destinației turistice și pentru dezvoltarea industriilor colaterale, în combaterea sezonality turistice și generarea de venituri suplimentare.

Centrele de Informare și Promovare Turistică joacă un rol fundamental în strategiile de marketing al destinației și în politicile de fidelizare a turiștilor, oferind informații în mai multe momente de interacțiune cu vizitatorul: înainte de vizită, prin website/portal de informare, telefonic sau prin email, în timpul vizitei, prin contact direct cu vizitatorii la centru sau în diverse alte puncte de contact de pe teritoriu, precum și permanent, prin aplicații mobile sau alte canale digitale.

Pe lângă înființarea OMD, în prezent se impune transformarea Centrului de Informare Turistică în serviciu public descentralizat, pentru a se putea autofinanța și desfășura activități comerciale. Această măsură ar da posibilitatea obținerii unei autonomii financiare a centrului precum și implicarea sa în activități generatoare de venituri, conferindu-i astfel o valoare suplimentară ca și entitate: rezervări de bilete la spectacole, vânzarea obiectelor promoționale și a suvenirurilor, servicii prestate contra cost (ghidaj, consultanță, rezervări servicii de cazare, de restaurație, de transport, etc.).

Printre activitățile implementate, realizate și prestate de către această entitate s-ar putea realiza următoarele proiecte:

- crearea unui ghid turistic audio, disponibil în limba română precum și în mai multe limbi de circulație internațională (cel puțin engleză, germană, franceză, spaniolă, italiană ș.a.), pe care turiștii să îl poată închiria sub formă de aparate. De asemenea, disponibilitatea unui asemenea ghid și prin intermediul aplicațiilor pentru telefoane inteligente sau prin intermediul unor mijloace TIC va facilita accesul turiștilor la informație. Ghidul se va adresa în primul rând vizitatorilor care nu au mult timp la dispoziție, dar care doresc să afle câteva aspecte importante despre municipiul Brăila și împrejurimi. În plus, acest ghid trebuie în mod obligatoriu să ofere legături (informații suplimentare) ale obiectivelor vizitate.
- indexarea restaurantelor cu specific gastronomic din municipiul Brăila (Lacu Sărat și zone adiacente). Deși aceste unități sunt reduse ca și număr, diversificarea meniurilor și a serviciilor de restaurație în general ale acestora reprezintă oportunitate care merită exploatată. Această listă va fi disponibilă în română, engleză, germană, franceză, spaniolă, rusă și italiană și va fi

promovată prin intermediul tuturor structurilor de primire turistică cu funcțiune de cazare din municipiul Brăila și zonele cu potențial turistic.

- crearea unor trasee turistice tematice și/sau complementare, în zona metropolitană de către Centrul de Informare Turistică în colaborare cu actorii implicați în turism. Aceste trasee ar promova drept „nucleu” municipiul cu extindere regional. Pe lângă capacitatea de integrare a diferitelor tipuri de atracții turistice și activități de agrement și animație, organizarea acestor trasee trebuie să aibă un grad ridicat de flexibilitate din perspectiva duratei de desfășurare. Fiecare turist va putea opta pentru numărul de zile/numărul de excursii și tipul de traseu pe care dorește să îl parcurgă. Promovarea acestor trasee se va realiza și cu ajutorul actorilor locali implicate în activități turistice; toate unitățile cu profil turistic din județul Brăila vor avea obligativitatea de a oferi Centrului de Informare turistică pliante și informații despre aceste trasee (cel puțin în limbile română, engleză, germană, rusă și franceză,), inclusiv prin amenajarea în fiecare unitate standuri cu materiale de informare într-un loc vizibil și ușor accesibil.
- activarea, sprijinirea financiară și stimularea interacțiunii între diferitele asociații de promovare a turismului. Atât Consiliul județean Brăila cât și Consiliul Local al municipiului Brăila pot finanța și implementa proiecte cu impact major asupra turismului dar și asupra municipiului și locuitorilor săi. Asociațiile implicate pot implementa proiecte prin care să se organizeze un centru de meșteșuguri și tradiții populare, care poate fi organizat sub forma unui spațiu comercial și de producție cu posibilitatea pentru turiști de a participa la diverse activități tematice și de a interacționa cu producătorii locali. Promovarea acestui centru se va realiza prin includerea lui în toate traseele turistice create la nivelul zonei metropolitane și prin materiale promoționale disponibile în structurile de primire turistice cu funcțiune de cazare și de alimentație..
- implementarea unui sistem de carduri turistice oferite spre vânzare către entitățile interesate, care vor oferi posibilitatea folosirii lor pentru transportul în comun, intrări la obiectivele turistice, obținerea de materiale informative gratuite etc.; prin utilizarea acestora se vor putea obține date cantitative despre fluxurile turistice în municipiu.
- informarea cetățenilor și a turiștilor despre proiecte finalizate sau aflate în derulare, de tipul “Transdanube - Mobilitate și transport durabil în regiunile turistice de-a lungul Dunării, aprobat în cadrul Programului de Cooperare Transnațională Sud - Estul Europei – SEE”, Ministerul Turismului participând ca partener asociat strategic alături de Institutul Național pentru Cercetare, Dezvoltare în Turism.

1.8.4. Resurse umane și formare profesională în domeniu

Îmbunătățirea managementului resurselor umane constituie una dintre axele fundamentale ale strategiei de îmbunătățire a calității serviciilor turistice, calitatea personalului angajat reprezentând cel mai important criteriu de competitivitate al organizațiilor din domeniul turismului.

În Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007 – 2026 și în viziunea de marketing a Ministerului Turismului, este prevăzută dezvoltarea unui Program de Îmbunătățire a Pregătirii Profesionale Instituționalizate din Sectorul Ospitalității și Turismului presupune, prin implementarea a o serie de măsuri și acțiuni:

- *Formarea practică: sprijinirea organizării sistemului de educație profesională în sistem dual*, prin implicarea asociațiilor profesionale și patronale din turism, în realizarea curriculei de specialitate, precum și mediului privat pentru efectuarea practicii de către elevii care parcurg acest sistem.
- *Instruirea resursei umane de execuție*(dezvoltarea de școli de turism prin crearea unei Rețele de Institute de Pregătire în Sectorul Ospitalității, cu programe de pregătire profesională instituționalizată, amplasate în zone de dezvoltare turistică (noile institute de pregătire din domeniul ospitalității ar putea fi înființate prin transformarea fostelor hoteluri, care nu mai sunt funcționale din diferite motive, fiind obligatoriu ca acestea să fie dotate cu facilități corespunzătoare de pregătire practică). Fiecare Institut de Pregătire în Sectorul Ospitalității va putea stabili parteneriate cu școli hoteliere similare din țară și străinătate pentru facilitarea elaborării curriculei, modului de pregătire a profesorilor și a schimbului de experiență și de resurse)
- *Pregătirea resursei umane de management la nivel mediu și superior*: dezvoltarea unui cadru legislativ, care să permită crearea parteneriatelor și programelor de twinning cu universități din țară și din străinătate.

De asemenea, în prezent se impune dezvoltarea unui Program de Perfecționare în Sectorul Ospitalității și Turismului, prin o serie de măsuri și acțiuni:

- *inițierea unor așa-numite "cercuri de calitate" ("Quality Boards") sau „forumuri”* în cadrul parteneriatului cu Comitetul Sectorial Turism, Hoteluri, Restaurante, pentru elaborarea unor propuneri concrete de îmbunătățire a calității formării profesionale a adulților din sectorul turism, hoteluri, restaurante, pe baza competențelor stabilite de Comisia Europeană;
- realizarea de către Ministerul Turismului, în parteneriat cu asociațiile profesionale și patronale din turism, a unui *Manual al Angajatului din Turism*, care să cuprindă un cod de bune practici în relația cu consumatorii de astfel de servicii;
- susținerea cursurilor de scurtă durată pentru instruirea prestatorilor de servicii privind relația cu turiștii, realizată în parteneriat cu unitățile administrative-teritoriale, din cadrul destinațiilor turistice;
- continuarea programelor de specializare la nivel național a angajaților din centrele de informare turistică;
- specializarea operatorilor de *incoming* din România, pe cunoașterea mai aprofundată a destinației, prin obținerea unor certificate, ce atestă expertiza pe destinația România;
- colaborarea cu mediul academic, în vederea specializării resursei umane pe conceptul de Organizații de Management al Destinației, în urma absolvirii unor programe de masterat acreditate de Ministerul Muncii și/sau module de scurtă durată;
- specializarea personalului Ministerului Turismului pe următoarele domenii: marketing în turism, marketing strategic, marketing digital, interpretare date statistice, marketing senzorial, cercetări de piață etc.

În concluziile formulate în Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI), 2016 – 2025, Regiunea de dezvoltare Sud - Est, se regăsesc o serie de obiective referitoare la forța de muncă din regiune:

- nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman;
- pentru sistemul de educație și formare profesională, previziunile demografice corelate cu concluziile rezultate din analiza indicatorilor pentru educație și din analiza ofertei curente în raport cu tendințele pieței muncii și economiei regionale, conduc la nevoia de planificare a unor măsuri vizând ajustarea ofertei în raport cu nevoile de calificare pe termen lung, asigurarea accesului la educație și formare profesională (acces vs. calitatea serviciilor și varietatea opțiunilor), optimizarea resurselor;
- pentru compensarea pierderilor de populație școlară și consolidarea poziției școlilor în cadrul comunității se desprinde nevoia și oportunitatea unei strategii de diversificare a grupurilor țintă și a ofertei de servicii: implicarea activă pe piața formării adulților, servicii în folosul comunității, contracte cu întreprinderile și alte organizații pentru studii, cercetări și consultanță etc.
- în sprijinul adaptării permanente a ofertei la comanda socială, se recomandă crearea și aplicarea unor proceduri coerente de investigare a nevoilor de calificare la nivel regional și local, care să furnizeze informațiile necesare și credibile, de calitate, periodic actualizate și accesibile școlilor și beneficiarilor sistemului de educație și formare profesională;
- este esențială coordonarea în acest scop între instituțiile Consorțiului regional, în vederea planificării și implementării unor proceduri adecvate pentru investigarea pieței muncii;
- corelarea bazelor de date din șomaj cu noile finalități (calificări/niveluri de calificare) obținute prin sistemul de educație și formare profesională și cu prevederile viitorului cadru național al calificărilor ar facilita schimbul de informații utile, de interes reciproc;
- se recomandă colaborarea între instituțiile din educație și formare profesională, universități și ale organizații specializate pentru proiectarea și aplicarea unor proceduri adecvate de sondare a opiniei absolvenților și angajatorilor vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor și alte informații utile privind finalitățile sistemului de educație și formare profesională
- în sprijinul *raționalizării rețelei școlare și optimizării resurselor* se recomandă evaluarea poziției în viitor a fiecărei școli din rețeaua școlară actuală prin aplicarea unui set de criterii și indicatori obiectivi cu referire la: evoluția demografică, condițiile de acces în zonă/zonelor apropiate, calitatea serviciilor, relevanța față de nevoile de calificare și opțiunile elevilor .

La nivel de învățământ superior au fost propuse o serie de măsuri:

- adoptarea unui pact între universitățile din Regiunea Sud – Est al cărui obiectiv principal să îl constituie dezvoltarea regională;
- urmărirea inserției absolvenților de învățământ superior pe piața muncii – realizarea de studii, analize care pot fi finanțate din FSE;
- crearea de rețele parteneriale între universități, unități de învățământ profesional și tehnic și agenți economici pe diverse domenii, de interes;
- crearea de rețele între facultăți, mediul de afaceri și institute de cercetare pe domenii specifice, la nivelul Regiunii Sud – Est;
- programe de învățământ pentru cadrele didactice din învățământul profesional și tehnic;
- cursuri de formare organizate în parteneriat, universitate - agent economic;
- proiectarea unei baze de date la nivelul Regiunii Sud - Est, utilă pentru a realiza o serie de documente de planificare, relevante, la nivel județean/regional.

Din analiza resursei umane angajată în sectorul "Hoteluri și restaurante" la nivelul Regiunii de Sud - Est și a județului Brăila se constată o creștere de peste 50% în perioada 2013 -2017, cu un plus la cea de sex feminin.

Tabelul 1.8.2. Populația civilă ocupată pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev. 2 (activități ale economiei naționale) în județul Brăila (mii persoane)

CAEN Rev. 2	Sexe	Localizare	2013	2014	2015	2016	2017
Hoteluri și restaurante	Total	Regiunea Sud – Est	19,4	20,3	21,7	23,1	25,0
		jud. Brăila	1,8	2,1	2,3	2,7	2,8
	Feminin	Regiunea Sud – Est	12,3	13,2	13,4	14,3	15,9
		jud. Brăila	1,1	1,3	1,3	1,5	1,7
	Masculin	Regiunea Sud – Est	7,1	7,1	8,3	8,8	14,1
		jud. Brăila	0,7	0,9	1,0	1,2	1,1

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

Cât privește efectivul salariaților înregistrați la sfârșitul fiecărui an din intervalul 2013-2017, la nivelul județului Brăila acesta reprezintă cca. 10% din cel al Regiunii Sud - Est.

1.8.3. Efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) CAEN Rev.2, pe sexe, în Regiunea SE și județul Brăila (nr. persoane)

CAEN Rev. 2	Sexe	2013		2014		2015		2016		2017	
		S-E	BR	S-E	BR	S-E	BR	S-E	BR	S-E	BR
Hoteluri și restaurante	Total	16279	1285	19420	1549	20068	1756	21332	1986	25194	2621
	Masculin	5764	502	7489	550	8849	643	7330	795	9345	1017
	Feminin	10515	783	11931	999	11219	1113	14002	1191	15849	1604

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

De altfel, și PIB-ul județului Brăila este tot de cca.10% din cel al regiunii de dezvoltare din care face parte (fig. 1.8.1.).

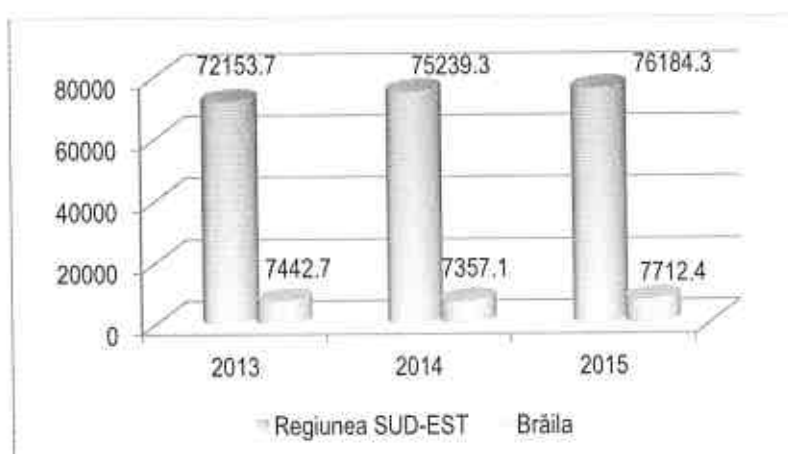

Fig. 1.8.1. Evoluția PIB pe Regiunea de dezvoltare Sud - Est și județul Brăila în intervalul 2013-2015
Sursa: date prelucrate insse.ro, 2018

Fluctuațiile sezoniere ale numărului de salariați ca și nivelul salariului mediu net lunar în industria hotelieră și de restaurant nu sunt cele mai favorabile premise de dezvoltare a turismului la nivelul județului Brăila.

1.8.4. Câștigul salarial nominal mediu net lunar pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) CAEN Rev.2, pe sexe, în Regiunea de dezvoltare Sud - Est și în județul Brăila (lei)

CAEN Rev. 2	Sexe	2013		2014		2015		2016		2017	
		S-E	BR	S-E	BR	S-E	BR	S-E	BR	S-E	BR
activități CAEN Rev. 2	Total	1381	1263	1473	1348	1600	1462	1727	1587	1987	1859
	Masculin	1460	1334	1555	1414	1664	1479	1781	1615	2016	1911
	Feminin	1290	1195	1381	1281	1525	1443	1666	1557	1956	1808
Hoteluri și restaurante	Total	825	719	861	802	995	903	1188	1104	1318	1241
	Masculin	868	722	895	802	997	931	1273	1123	1351	1249
	Feminin	802	717	840	802	993	887	1143	1092	1299	1236

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

Câștigurile salariale nete în industria hotelurilor și restaurantelor în județul Brăila sunt cu cca. 11-13% mai mici decât cele practicate la nivel de regiune de dezvoltare, ceea ce face neatractivă angajarea profesioniștilor locali în acest domeniu.

1.9. ACCESIBILITATE ȘI TRANSPORT

1.9.1. Infrastructura de drumuri publice

Rețeaua de drumuri din cadrul județului Brăila este alcătuită din două trasee de drumuri europene (E87 și E584), 6 trasee de drumuri naționale (DN 2B Buzău-Brăila, DN 21 Slobozia-Brăila, DN 21A, DN 22 Râmnicu Sărat-Brăila, DN 22B Dig Brăila-Galați și DN 23 Focșani-Brăila), din 21 trasee de drumuri județene și din 45 trasee de drumuri comunale.

În 2012 în județul Brăila, **drumurile publice** însumau 1.188 de km, dintre care 22,2% erau drumuri naționale, iar 77,8% - drumuri județene și comunale.

Drumurile publice din județul Brăila reprezintă 10,8% din totalitatea celor din regiunea de Sud-Est a țării (11.016 km) și de 1,4% din totalul drumurilor publice naționale (84.185 km).⁵⁴

Județul Brăila nu este străbătut de autostrăzi, 74 de km existând doar la nivelul regiunii (în județul Constanța).

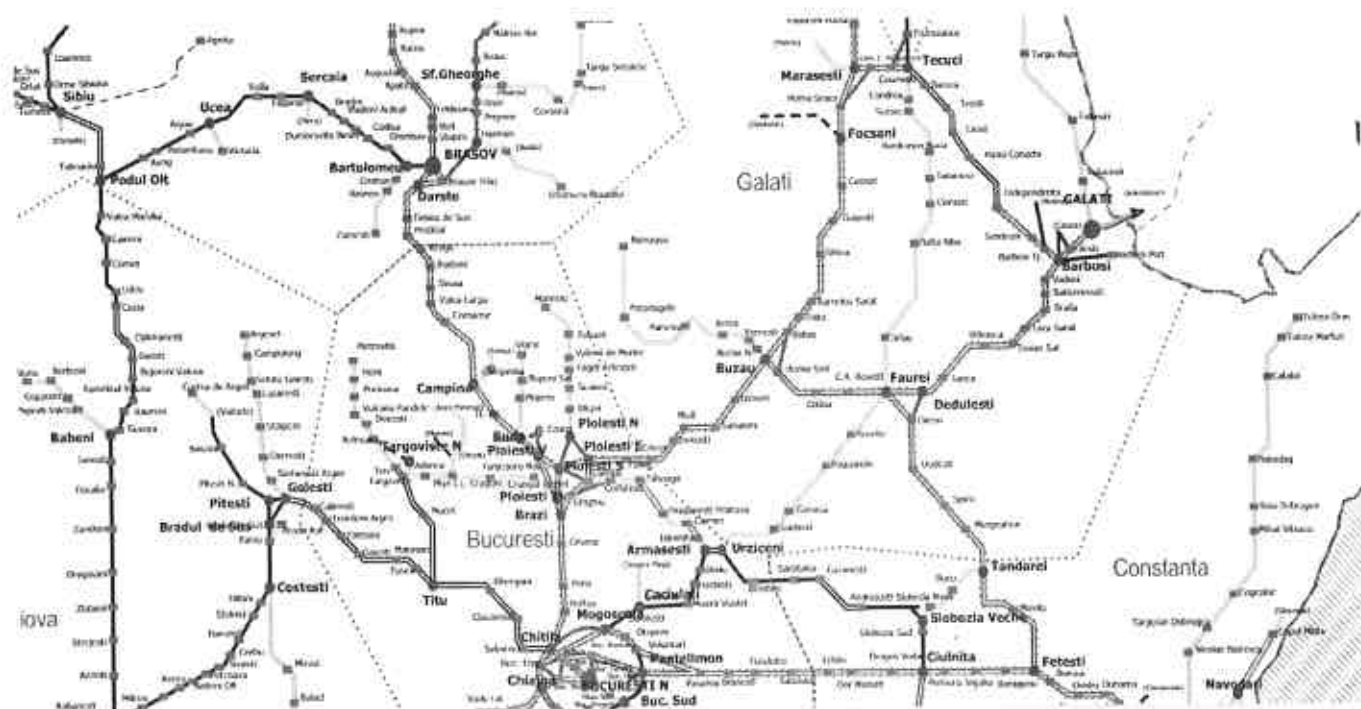
⁵⁴ Material preluat din Strategia de Dezvoltare durabilă a Județului Brăila, cap.1.3. Infrastructura și echipare tehnico-edilitară, www.cjbraila.ro

1.9.2. Infrastructura feroviară

Lungimea totală a căilor ferate în exploatare din județul Brăila în anul 2012 însuma 158 km, ceea ce reprezintă 9,1% din lungimea căilor ferate din regiune și doar 1,5% din lungimea națională a acestora.

Din cei 158 de km de căi ferate, 20,3% (32 km) erau formați din linii ferate cu o cale, iar restul de 79,7% (126 km) din linii ferate cu două căi.

Fig. 1.9.1. Harta rețelei feroviare, Sursa: www.mt.gov.ro

1.9.3. Infrastructura portuară

Brăila este ultimul port maritim situat pe Dunăre, în amonte, aflat la intersecția căii maritime cu cea fluvială. Administrația portului este asigurată de Compania Națională Administrația Porturilor Dunării Maritime – Sucursala Brăila. În administrarea Sucursalei intră porturile Hârșova și Măcin și punctele de lucru Turcoaia și Gura Arman.

1.9.4. Infrastructura aeriană

Județul Brăila nu dispune, în prezent, de un aeroport. Totuși, deși în stadiu de proiect, este planificată construirea "Aeroportului Internațional Dunărea de Jos". Proiectul presupune realizarea unui aeroport cargo și de pasageri în comuna Vădeni pentru creșterea atractivității zonei Brăila-Galați.

Cel mai apropiat este Aeroportul Internațional "Delta Dunării" din Tulcea, aflat la o distanță de 104 km de Municipiul Brăila, în prezent fiind nefuncțional.

Singura cale de acces aerian spre județul Brăila este Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Constanța, aflat la o distanță de 173 km de municipiul Brăila sau Aeroportul International H. Coandă Otopeni (București), aflat la o distanță de 219 km față de municipiul Brăila.

CAPITOLUL 2. ANALIZA CERERII ȘI CIRCULAȚIEI TURISTICE ÎN JUDEȚUL BRĂILA

Turismul a suferit schimbări fundamentale în ultima perioadă și va continua să se dezvolte în viitor. Se estimează că pe termen lung următoarele aspecte vor deveni mai importante: turismul se va orienta mai mult spre interesele speciale, flexibilitatea și individualizarea fiind cheia succesului; turiștii au tendința de a efectua mai mult de o vacanță pe an; numărul turiștilor în vârstă și al celor tineri este în creștere; sunt vizate activitățile culturale și cele de protecție a mediului.

Procesul de globalizare va fi însoțit de concentrarea și integrarea pe verticală a sectorului privat, în special sub forma unui grup de companii având în esență interese comune. Companiile aeriene, lanțurile hoteliere sau touroperatorii au deja filiale în întreaga lume și acoperă aspectele majore ale cererii turistice internaționale prin sistemele proprii de distribuție. Pe măsura intensificării competiției la toate nivelurile și în fața unei clientele turistice cu un grad superior de informare, bugetele alocate activităților de marketing și promovare vor crește proporțional cu creșterea turismului în următoarea perioadă.

2.1. Segmente de piață și profilul vizitatorilor

Evoluția actuală a turismului este caracterizată de profunza înnoire a ofertei turistice mondiale, în special prin dezvoltarea unei game de produse turistice noi, superioare atât din punct de vedere calitativ cât și cantitativ.

2.1.1. Aspecte cantitative și calitative ale structurii cererii turistice la nivel internațional

Turismul, o ramură economică cu o expansiune rapidă în ultimele decenii, reprezintă una dintre principalele surse de venit pentru multe țări în curs de dezvoltare, având un ritm de creștere accelerat. Ca și volum de afaceri, la nivel mondial, turismul egalează sau chiar surclasează exporturile de combustibil, produse alimentare și automobile.

În prezent asistăm la o creștere a presiunii ce se exercită asupra factorilor decidenți din domeniul dezvoltării turismului pentru eliminarea poluării și altor fenomene cu impact negativ asupra

mediului. Evaluarea acestui impact devine din ce în ce mai mult un element obligatoriu în analiza propunerilor de noi proiecte de dezvoltare în domeniu. Tot în cadrul acestor factori se include siguranța călătoriilor, element vital în domeniul calității din turism. Acest aspect a determinat oficialii din turism să-și concentreze eforturile, împreună cu alte autorități publice, mass-media, ONG-uri și alte grupuri interesate în crearea condițiilor pentru siguranță. Din ce în ce mai des se exprimă dorința pentru produse și servicii noi, alternative, iar consumatorul este tot mai exigent, mai selectiv.

Concurența între companii și destinații va fi din ce în ce mai intensă în condițiile globalizării, iar nivelul de exigență al clienților va fi în creștere. Regii produselor standard, marii touroperatori europeni, optează pentru opusul a ceea ce au făcut până acum, orientându-se din ce în ce mai mult spre produse exclusiviste și diferențiate. Motivul este clar: acestea sunt produsele care se vând cel mai bine în piețele majore. Este vorba de o revizuire a pachetului turistic în care operatorii de turism încearcă să ofere ceea ce chiar turistul ar fi propus, prin ample studii de cercetare de piață. Între timp, ei abandonează treptat produsul lor standard și rup relațiile cu acele lanțuri hoteliere care nu pot furniza produsul exclusivist pe care ei îl caută. Aplicațiile mobile de genul „*Digital Assistant*” sau „*Connected*”, permit păstrarea relației cu clientul înainte, în timpul și după călătorie. Acest lucru facilitează pentru touroperatori tratamentul individual cu clientul, pe care companiile doresc să îl utilizeze ca un avantaj competitiv, clientul fiind conectat în mod permanent cu un consultant de călătorie și informat cu privire la toate activitățile. Marile grupuri touroperatoare dezvoltă un nou concept de agenție pentru a profita de avantajul contactului personal, dar cu sprijinul noilor tehnologii, încercând să creeze o experiență completă în procesul de cumpărare, pentru a satisface clienții care sunt tot mai exigenți: agenții spațioase cu ecrane tactile, unde clienții pot accesa informații despre noile produse, pot viziona destinațiile și chiar comentariile făcute de alți clienți.

În ceea ce privește viitorul pieței de turism din România, situația financiară va continua să influențeze mulți români în deciziile lor de călătorie; românii vor continua să opteze pentru destinațiile interne și din UE; vor prefera în continuare unitățile de cazare mai mici sau închirierile de apartamente și case de vacanță și călătoriile de scurtă durată. Deși Internetul este în creștere ca sursă de informare și planificare pentru călătorii, recomandările familiei și prietenilor vor continua să aibă cea mai mare importanță. Astfel, este important ca afacerile de turism din România să ofere servicii de calitate și să motiveze clienții să-și împărtășească experiența atât off-line cât și on-line, pe rețelele de socializare sau pe site-urile de recenzii.

Introducerea treptată a tehnologiei ca un instrument de informare și rezervare de călătorii pune sub semnul întrebării rolul de intermediar al agențiilor de turism. Toți reprezentanții sectorului sunt de acord că agențiile fac eforturi pentru a se adapta noului mediu și a face din aceste tehnologii, care le fac concurență, aliați care să le faciliteze munca, dar avertizează că turistul este din ce în ce mai informat, și de multe ori, mai bine decât agentul de turism.

Dacă marile agenții touroperatoare au adaptat afacerile lor la noile tehnologii, companiile mici nu au reușit, încă, să facă acest lucru, provocarea pentru ele fiind cu atât mai mare. Totodată, dacă o agenție de turism nu este cu un pas înaintea clienților săi și nu oferă servicii specializate,

aceasta nu va fi capabilă să reziste concurenței. În timp ce unele studii sugerează că profesia de agent de turism este în pericol de dispariție, cifrele gestionate de către asociațiile de agenții vorbesc de o revalorizare a acesteia, datorită apariției de noi oportunități. Acest lucru schimbă modul în care agentul stabilește o relație cu consumatorul, și înseamnă că agentul trebuie să fie mai informat decât acesta, pentru a-și demonstra valoarea și a încheia tranzacția.

În ultimii ani, profesioniștii din agențiile de turism au demonstrat că sunt foarte utili atunci când clienții se confruntă cu o serie de probleme, cum ar fi dezastrele naturale, atacurile teroriste sau falimentele unor firme sau intermediari.

Agenții de turism profită de puterea internetului pentru a crea experiențe unice pentru clienții lor, în sensul că pot ajuta clienții să reducă supraîncărcarea de informații pentru a crea cea mai bună experiență de călătorie.

Probabil adevărata revoluție va fi atunci când smartphone-urile vor fi utilizate la capacitatea de 100% în alegerea destinației de vacanță.

Până atunci, o să asistăm la concurența acerbă care se manifestă pe piața agențiilor de turism și în România, unde și agențiile de turism touroperatoare care operează în județul Brăila trebuie să-și dezvolte activitatea pe piață, în condițiile adâncirii globalizării la nivel mondial și ale manifestării factorilor și fenomenelor de risc cu impact negativ asupra activității de turism.

Date recente arată că turismul contribuie în mod direct cu aproximativ 2.400 miliarde de dolari la economia mondială, respectiv cu 105 milioane de locuri de muncă. În statele industrializate turismul a produs beneficii economice și a condus la ocuparea forței de muncă în multe sectoare conexe: construcții, agricultură, telecomunicații, transport etc. Contribuția indirectă este de circa 7.600 miliarde de dolari, reprezentând aproape 10% din produsul intern brut mondial.

Privit în corelație cu ansamblul economiei naționale, turismul acționează ca un element dinamizator al sistemului global.

În acest context, principalele argumente care determină necesitatea dezvoltării turismului, rezultă din următoarele aspecte:

- Turismul constituie unul dintre sectoarele economice cu perspective reale de dezvoltare pe termen lung. Exploatarea și valorificarea complexă a resurselor turistice, însoțite de o promovare eficientă pe piața externă, pot constitui o sursă de sporire a încasărilor statului, contribuind astfel la echilibrarea balanței de plăți externe; această sursă de venit este sigură și reprezintă un suport mai ales pentru comunitățile a căror economie este reprezentată de o singură industrie;
- Turismul generează o piață sigură a forței de muncă și de redistribuire a celei disponibilizate din alte sectoare economice puternic restructurate; industria turistică generează un număr semnificativ de locuri de muncă, iar investițiile în acest domeniu au o durată de amortizare relativ scurtă;
- Prin efectul său multiplicator, turismul acționează ca un element dinamizant al sistemului economic global, generând o cerere specifică de bunuri și servicii, contribuind în acest mod la diversificarea structurii sectoarelor economiei naționale, dar și a industriei locale. Turisții creează o cerere suplimentară de servicii și bunuri de consum, stimulând astfel

sectorul terțiar al economiei (serviciile, comerțul, industriile artisanale, sectorul transporturilor, sectorul imobiliar etc.);

- Dezvoltarea armonioasă a turismului, pe întreg teritoriul țării, contribuie la creșterea economică și socială și la atenuarea dezechilibrelor apărute între diverse zone, prin extinderea ariei ofertei specifice, ameliorând condițiile de viață și sporind veniturile populației locale.
- Turismul generează o parte însemnată a consumului intern, antrenând, direct sau indirect, importante cantități de produse industriale, determinând astfel dezvoltarea echilibrată a tuturor zonelor țării, inclusiv a celor considerate lipsite de ofertă turistică atractivă;
- Cursul de revenire în turism este avantajos comparabil cu alte sectoare, realizându-se ca export invizibil (în interiorul țării), prețul produselor turistice nefiind încărcat cu cheltuieli de ambalare, transport, asigurare, taxe vamale;
- Turismul nu reprezintă o ramură energo-intensivă, sectorul utilizează în mare parte materii prime autohtone, practic inepuizabile și permite transferarea în valută a unor resurse materiale și umane, neexplorabile pe altă cale;
- Turismul se manifestă ca un mijloc activ de educare și de ridicare a nivelului de instruire și de civilizație a oamenilor, având un rol deosebit în utilizarea timpului liber al populației;
- Turismul facilitează schimbul de idei și consultarea de opinii, ceea ce conduce la desăvârșirea formării intelectuale, la lărgirea orizontului cultural, iar pe de altă parte, la o mai bună înțelegere între popoare, la apărarea păcii în lume.

În condițiile respectării și promovării principiilor de dezvoltare sustenabilă, turismul constituie un mijloc de conservare, protejare și valorificare a resurselor naturale și antropice.

Turismul a cunoscut o creștere neîntreruptă în timp, în ciuda șocurilor economice temporare/ ocazionale, demonstrând rezistența și capacitatea de adaptare a sectorului. Sosirile internaționale au crescut într-un ritm de 4% pe an sau mai mult pentru al șaptelea an consecutiv, începând cu anul 2010. În anul 2012, sosirile turiștilor străini au depășit, pentru prima dată într-un an, cifra de 1 miliard de euro. În 2016, acest număr a depășit 1,2 miliarde euro, cu 306 milioane mai multe sosiri ale turiștilor străini înregistrați, în comparație cu cele 930 de milioane din perioada anterioară crizei 2008.

Rezultatele globale pentru anul 2016 au fost în concordanță cu prognoza emisă de UNWTO la începutul anului 2016, care a indicat o creștere de 3,5% până la 4,5% pentru întregul an 2016. Din Raportul pe anul 2017 al United Nations World Tourism Organisation (UNWTO), reiese că ritmul de creștere este ceva mai moderat decât nivelul realizat în 2015 (4,5 %), însă este în conformitate cu previziunile pe termen lung ale UNWTO de 3,8% pe an pentru perioada 2010-2020.

De asemenea, încasările din turismul internațional au crescut de la 2 miliarde de USD în 1950 la 104 miliarde de USD în 1980, la 495 de miliarde USD în 2000. Potrivit datelor disponibile, creșterea veniturilor din turism pare să fi urmat destul de atent creșterea numărului de sosiri, cu câteva excepții. Sosirile internaționale au crescut cu 4% în 2016, al șaptelea an consecutiv de creștere susținută în urma crizei financiare din 2009. În regiunea UNWTO, Asia și Pacific au

înregistrat o creștere cu 9% a numărului de sosiri internaționale și au avut rezultate considerabile în toate cele patru subregiuni. În America, sosirile au crescut cu 4%, fiind determinate de rezultatele obținute în America de Sud și Centrală. Rezultatele din Europa (+ 2%) au fost mixte, cu o creștere solidă în majoritatea destinațiilor, compensate de performanțe slabe în altele. Africa (+ 8%) a revenit pe creștere după doi ani dificili, destinațiile subsahariene revenind puternic, iar Africa de Nord a crescut în al treilea trimestru. Datele disponibile pentru Orientul Mijlociu indică o scădere de 4% în această perioadă, deși rezultatele variază de la o destinație la alta.

Rezultatele raportate de primele 10 țări în ceea ce privește încasările din turism au fost mixte, cu cinci creșteri ale veniturilor din turism și cinci scăderi ale acestora. Cea mai mare creștere a fost înregistrată de Thailanda, cu o creștere de 15% a încasărilor de anul trecut, după o creștere de două cifre și în 2015 (+ 23%). Spania a raportat o creștere de 7% în 2016, cea de-a doua cea mai mare creștere în topul 10. Italia a înregistrat o creștere de 3% a câștigurilor, iar Germania 2%. Statele Unite, țara cu cele mai mari încasări din turism din lume, au înregistrat o creștere de 1% în anul 2016, după o creștere mai însemnată în anul 2015. Restul de cinci destinații din top 10 au raportat scăderi ale încasărilor: Regatul Unit al Marii Britanii și China au câștigat cu 1% mai puțin ; Franța a înregistrat o scădere de 6%, în timp ce Regiunile Administrative speciale din China și Macao au înregistrat scăderi de 5% și, respectiv, 9% în 2016. Unele dintre aceste date vor fi probabil revizuite. În continuare, alte câteva destinații importante au înregistrat o creștere puternică a încasărilor în 2016, în special în India (+ 15%), Canada și Australia (ambele + 14%), precum și Indonezia și Republica Coreea (ambele + 13%). Japonia, Emiratele Arabe Unite, Singapore, Suedia și Vietnam au înregistrat o creștere de 12%, în timp ce Portugalia, Africa de Sud și Norvegia au înregistrat o creștere de 11%. Creșterea cu două cifre a veniturilor din turism a fost înregistrată și de Mexic, Republica Dominicană și Arabia Saudită (toate + 10%). Alte state fruntașe din această perioadă au fost Polonia (+ 9%), Croația și Irlanda (ambele + 8%), precum și Țările de Jos, Noua Zeelandă, Ungaria și Qatar (toate + 7%).

Din raportul O.M.T., *"Tourism Towards 2030 Global Overview"* pe anul 2017, rezultă că per ansamblu, cele 28 de țări din Uniunea Europeană (UE-28) au înregistrat o creștere solidă a sosirilor turiștilor străini de peste 4%, reprezentând creșterea numărului de sosiri internaționale cu 21 de milioane la aproape 500 de milioane, reprezentând 40% din totalul mondial și depășind media mondială a ratei de creștere. În cadrul Uniunii Europene, cele cinci economii emergente (Bulgaria, Polonia, Ungaria, România și Croația) au crescut într-o oarecare măsură cu o rată de 6%. Cele 23 de economii dezvoltate, precum și cele 19 țări din zona euro, s-au apropiat de rata de 4% a grupului în ansamblul său, un ritm solid de creștere având în vedere maturitatea majorității destinațiilor - OMT.

Cele nouă destinații ale Uniunii Europene din Europa Centrală și de Est au înregistrat o creștere generală de 7%, cu peste 4 milioane de sosiri și ajungând la 71 milioane. Slovacia (+ 18% până în octombrie) și Bulgaria (+ 14% până în noiembrie) au condus la o creștere. Lituania și România (+ 11% până în septembrie și, respectiv, noiembrie) au raportat, de asemenea, rate de creștere de două cifre. Ungaria (+ 7% prin trimestrul 3), Republica Cehă și Letonia (atât + 6% până în octombrie), cât și Estonia (+ 6% până în septembrie) au avut de asemenea rezultate bune. Creșterea în Polonia (+ 2% în trimestrul II) a fost mai modestă.

Cele opt destinații ale Uniunii Europene din Europa de Sud și Marea Mediterană, cel mai vizitat grup de țări din cadrul Uniunii, a condus la o creștere de 8%, cu performanțe solide în majoritatea destinațiilor. Portugalia (+ 13% până în noiembrie), Spania (+ 10%) și Croația (+ 9% până în noiembrie) au condus la rezultatele grupului, alimentate de cererea puternică din partea piețelor sursă europene, Parțial datorită securității și stabilității percepute în aceste țări în comparație cu alte destinații. Spania, cea de-a treia destinație din lume, după Franța și Statele Unite, și cea de-a doua a Europei, a primit încă 6 milioane de turiști în 2016, ajungând la un total de 75 de milioane.

2.1.2. Tipuri de călătorii preferate de turiștii români/străini

Marile provocări ale turismului pentru următorii ani se regăsesc într-o cerere crescută pentru următoarele tipuri de excursii: de aventură, sportive, în natură, axate pe viața de calitate, bunăstare și fitness (întreținere) și excursii tematice, cu scopuri etice, plecând de la susținerea unei cauze, cum ar fi de exemplu, protecția faunei și florei. Unele tipuri de excursii care au ieșit deja din spectrul turistic, precum excursiile cu rulota, vacanțele petrecute în cluburi de vacanță sau turismul împreună cu animalul de companie revin în forță.

După ani de prezență pe piețele turistice internaționale, unde a oferit în principal produse necompetitive – decizia României de a aborda domeniul creației unui brand turistic a fost un semn clar că România se îndreaptă spre produse turistice mai competitive, mai durabile și mai responsabile, răspunzând mai bine necesităților și dorințelor atât ale viitorilor clienți cât și ale societății. Astfel, România se confruntă cu provocarea de a stabili mai întâi și apoi de a livra noi experiențe și produse pentru piețele turistice globale și de a profita mai bine de diversitatea activelor turistice bine diferențiate pe care le poate utiliza pentru a atrage viitori clienți.

Analiza competitivității României în domeniul turismului față de concurenți reprezintă un cadru analitic, bazat pe datele oferite de World Travel and Tourism Council (W.T.T.C.) în cadrul *Monitorului de competitivitate - 2016*, care:

- oferă o înregistrare a indicatorilor de politică și a evoluțiilor care au impact asupra industriei turismului și a călătoriilor;
- compară statisticile naționale, politicile și angajamentele guvernamentale;
- arată importanța planificării strategice și nevoia ca industria turismului și călătoriilor să fie inclusă în politicile și deciziile guvernamentale.

Analiza competitivității în turism se bazează pe o serie de 14 indici – mediu de afaceri; siguranță și securitate; sănătate și igienă; resurse umane; acces I.C.T. (internet, telefonie, energie electrică); prioritizarea domeniului "Călătoriilor și Turismului"; deschidere internațională (acorduri bilaterale regionale privind serviciile aeriene); prețuri competitive; sustenabilitate mediu; infrastructură de transport aerian; infrastructură rutieră și portuară; infrastructura serviciilor turistice; resurse naturale; resurse culturale - a căror valoare pe o scală de la 1 la 7 arată performanța fiecărei țări. Valoarea 1 reprezintă cea mai mică valoare a indicelui, iar

valoarea 7 cea mai mare. Sursele de date pentru acești indicatori sunt reprezentate în mare parte de indicatorii de dezvoltare elaborați de Banca Mondială, dar și de Organizația Națiunilor Unite și Consiliul Mondial pentru Călătorii și Turism.

În analiza competitivității în turism s-au luat ca țări de referință, pentru comparație, nouă țări din apropierea României, care sunt considerate concurenți, raportat la forma de turism cheie: Austria, Bulgaria, Croația, Ungaria, Republica Cehă, Slovacia, Polonia, Grecia și Turcia. Analiza globală face referire la compararea țărilor supuse analizei, din punct de vedere al valorilor celor 14 indici.

Competitivitatea României în domeniul turismului față de concurenții săi se prezintă astfel:

a) față de Austria, România este mai competitivă în domeniul "Prețuri și tarife";

Austria prezintă următoarele puncte forte:

- Nouă situri incluse în patrimoniul UNESCO, moștenire a trecutului imperial materializată în palate, arhitectură, artă, patrimoniu cultural bogat;
- Poziționare în centrul Europei, conexiuni superioare la nivel aerian și terestru;
- Servicii de înaltă calitate, infrastructură de cazare performantă, structuri organizaționale dezvoltate, activități de marketing extinse;
- Preparate culinare faimoase la nivel internațional: schnitzel-ul vienez, tortul Sacher, tortul Linzer, ștrudelul cu mere;
- Oferta culturală diversificată: festivaluri, concerte, evenimente cu notorietate internațională ridicată (Festivalul de la Salzburg, Festivalul de Jazz de la Viena, Festivalul de la Bregenz, Târgurile de Crăciun etc.).

b) față de Bulgaria, România este mai competitivă în domeniile "Siguranță și Securitate și Deschidere Internațională";

Bulgaria prezintă următoarele puncte forte:

- Moștenire culturală și naturală diversă și bogată;
- Nouă situri naturale și culturale incluse în patrimoniul UNESCO;
- Calitatea relativ ridicată a infrastructurii turistice;
- Competitivitatea prețurilor la destinație;
- Destinație inclusă în oferta turistică a marilor touroperatori europeni, chartere regulate, în special în zona litoralului.

c) față de Croația, România este mai competitivă în domeniile "Mediu de afaceri și Prețuri competitive";

Croația prezintă următoarele puncte forte:

- Clima blândă, influențată de apropierea de Marea Mediterană, numeroase rezervații naturale, 116 plaje cu steag albastru „Blue Flag”;
 - Infrastructură de cazare competitivă, în special în zona costieră, peste 1200 km de autostrăzi, poziționare de-a lungul a 4 coridoare pan-europene;
 - Proximitatea față de piețele turistice emitente, prețuri relativ scăzute la servicii și cazare;
 - Opt aeroporturi internaționale și aproximativ 20 de porturi la Marea Adriatică;
 - Arhitectură tradițională bine conservată, tradiții și obiceiuri, moștenire culturală bogată.
- d) față de Ungaria, România este mai competitivă în domeniile "Resurse Naturale"; "Mediu de afaceri"; "Siguranță și Securitate";*

Ungaria prezintă următoarele puncte forte:

- Poziționare în zona Europei Centrale, în imediata apropiere a principalelor piețe turistice sursă;
 - Conexiuni rutiere eficiente, plasate de-a lungul mai multor coridoare paneuropene;
 - Prețuri scăzute, servicii de bună calitate, resursă umană instruită;
 - Ofertă gastronomică tradițională, arhitectură rurală bine conservată
- e) *față de Republica Cehă, România este mai competitivă în domeniul "Resurse naturale";*

Republica Cehă prezintă următoarele puncte forte:

- 12 situri incluse în patrimoniul UNESCO, rețea extinsă de palate și castele, numeroase orașe medievale/istorice;
 - Festivaluri și tradiții bine conservate, galerii de artă, muzee, arhitectură deosebită;
 - Experițe gastronomice deosebite, prețuri avantajoase, numeroase posibilități de cazare în mediul urban și rural;
 - Conexiuni bune la nivel aerian, feroviar, rutier.
- f) *față de Slovacia, România este mai competitivă în domeniile "Mediu de afaceri, Siguranță și Securitate, Transport aerian și Resurse culturale";*

Slovacia prezintă următoarele puncte forte:

- Nouă situri incluse în patrimoniul UNESCO, peste 1200 de izvoare termale, numeroase parcuri naturale, peșteri accesibile, castele medievale, arhitectură tradițională, SPA-uri și stațiuni de schi;
 - Proximitate față de principalele piețe sursă;
 - Raport competitiv calitate/preț;
 - Conectivitate aeriană performantă, în special a operatorilor low-cost, existența a două coridoare paneuropene care leagă Slovacia de principalele surse turistice.
- g) *față de Polonia, România este mai competitivă în domeniile "Servicii turistice" și "Siguranță și Securitate";*

Polonia prezintă următoarele puncte forte:

- Locul 17 mondial în clasamentul destinațiilor turistice, inclusă de Lonely Planet în 2016 în Top Ten Best în Travel;
 - 14 situri incluse în patrimoniul UNESCO;
 - Infrastructură turistică bine dezvoltată, resursă umană instruită;
 - Localizare în apropierea piețelor sursă, conectivitate aeriană, rutieră și feroviară;
 - Moștenire culturală bogată, numeroase palate și castele, situri istorice și arheologice, fortărețe, capodopere arhitecturale, rute culturale;
 - Natură sălbatică, unicitate naturală dată de pădurile de tisă, de ținuturile mlăștinoase, varietatea de specii de păsări.
- h) *față de Grecia, România este mai competitivă în domeniile "Mediu de afaceri, Siguranță și Securitate";*

Grecia prezintă următoarele puncte forte:

- Notorietate ridicată ca destinație turistică;
- Patrimoniu cultural bogat, varietate geografică, 18 situri incluse în patrimoniul UNESCO;
- 16000 km de coastă, 2500 de insule (6000 în total, luând în calcul și pe cele de mici dimensiuni, multe nelocuite);
- Calitate și tradiție în industria ospitalității;

- Abundența de muzee, vestigii, situri datorate celor 4000 de ani de la apariția primelor civilizații antice grecești;
 - Tradiții bine conservate, autenticitate culturală, spirit local bine dezvoltat;
 - Conectivitate aeriană eficientă, chartere numeroase, infrastructură rutieră.
- i) *față de Turcia, România este mai competitivă în domeniile "Siguranță și Securitate, Sănătate și Igienă, Mediu de afaceri";*

Turcia prezintă următoarele puncte forte:

- A șasea cea mai populară destinație turistică din lume;
- Industria ospitalității foarte bine dezvoltată;
- Moștenire culturală bogată și diversă;
- Infrastructură de cazare și servicii de înaltă calitate;
- Dezvoltarea turismului balnear, a rutelor culturale și coridoarelor tematice;
- 7200 km de coastă, 436 de plaje certificate cu steag albastru „Blue Flag”;
- Prezență masivă a marilor lanțuri hoteliere internaționale;
- Conectivitate aeriană ridicată la prețuri foarte avantajoase (chartere).

În prezent asistăm la schimbări ale obiceiurilor consumatorilor: turistul modern a evoluat înspre un consumator sofisticat, interesat în practicarea turismului de nișă, România având avantajul de a reuni pe teritoriul său aproape toate formele de turism și ofertele complementare ale acestora.

Agențiile de touroperatoare specializate pe activitatea de incoming semnalează faptul că turiștii de astăzi își doresc autenticitate, experiențe emoționale, destinații necunoscute și un contact mult mai intim cu viața reală din locurile pe care le vizitează. Ei caută momente unice, autentice și pline de viață.

În anul 2015, în România, raportând numărul de sosiri (8,44 milioane de turiști înregistrați) la bugetul total (5,82 milioane de USD) al autorității în domeniul turismului (Autoritatea Națională pentru Turism) alocat de la bugetul de stat în 2014, rezultă o sumă medie de 0,7 euro cheltuiți/turist. În același an, acest indicator a înregistrat valori apropiate în Polonia și Bulgaria (0,8 USD/turist) și mult mai mari în Ungaria (1,5 USD/turist), Austria (2,0 USD/turist), Croația (2,8 USD/turist), Republica Cehă (3,1 USD/turist), Grecia (3,7 USD/turist) și Turcia (4,6 USD/turist), conform datelor oficiale furnizate de Banca Mondială și Organizația Mondială a Turismului. Analizând comparativ aceste date, rezultă că România (cu cel mai mic procent, de 0,7 USD/turist) a avut cel mai mic buget alocat turismului, raportat la numărul total de sosiri.

2.1.3. Percepția pieței turistice. Destinații ale turiștilor

La nivel global, ultimul deceniu a fost marcat de o accelerare a dinamicii pieței turistice, apariția și dezvoltarea unor noi concepte, care sunt deja acceptate ca tendințe de necontestat ale viitorului turismului. Deși complexitatea preferințelor, nivelul ridicat de informare al turistului modern și diversitatea ofertelor au influențat pozitiv această dinamică, industria turismului se confruntă la ora actuală cu schimbări, generate de noile circumstanțe ale economiei globale, precum și de noul context geostrategic și de securitate.

Un număr tot mai mare de destinații din întreaga lume au devenit atracții turistice și au investit în turism, transformând acest sector într-un factor esențial al progresului socio-economic, prin generarea de noi locuri de muncă, creșterea veniturilor din export și dezvoltarea infrastructurii. Industria turismului ia parte la un curent mai general ce duce spre exclusivitate și lux accesibil. Cel mai curios aspect al acestui curent este faptul că el s-a dezvoltat în paralel cu cel opus, și anume căutarea de experiențe cu buget redus ce permit repetarea activităților (a destinațiilor, în cazul turismului). De la anumite destinații se așteaptă valoare superioară, iar acest tip de turist are o toleranță zero pentru orice lucru care nu este perfect. Nevoia de a se simți răsfățat, exclusivitatea sunt necesități fundamentale ce își caută împlinirea în aceste servicii de primă clasă. Stațiunile clasice, vechi, nu au opțiunea de a se dezvolta în anii următori, sub presiunea consumatorilor exigenți și puternici și pachetului concurenței din regiunile învecinate, ce împinge în permanență la îmbunătățirea competitivității. În acest context, se prefigurează o nouă generație de destinații „cauterizate”, cunoscute în general sub denumirea de „stațiuni la a patra generație”. Cele mai semnificative caracteristici ale acestora sunt următoarele: un sistem de poziționare bazat pe trei elemente (varietatea, sofisticarea și controlul sunt axele principale în jurul cărora se pot dezvolta aceste destinații; ofertă diversificată (creare de destinații multi-produs și multi-client); cea mai bună valoare în schimbul banilor în percepția clienților. Este esențial să se atingă cea mai înaltă percepție a valorii la costuri accesibile.

Din analiza realizată în cadrul *Studiului de Brand și de Marketing al României*, de către Ministerul Turismului în anul 2016, se desprinde concluzia că, cererea de pe piețele-cheie europene continuă să se dezvolte în interiorul U.E., fiind favorizată de economii emergente, de mișcări pozitive în ceea ce privește piața de schimb valutar, prețurile scăzute ale carburanților și de campaniile continue de marketing, în vederea extinderii sezonului turistic. Destinațiile europene au înregistrat o creștere a vizitelor de pe piețele furnizoare din Europa - Franța, Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, Germania și Italia - în ciuda controalelor riguroase de la frontieră în cadrul spațiului Schengen, ca o consecință a amenințărilor teroriste în creștere.

Principalele piețe sursă ale României au înregistrat creșteri semnificative în anul 2016, față de anul anterior, confirmându-și importanța ca piețe generatoare de turiști străini, în unele cazuri fiind vorba despre creșteri peste medie. Nu s-au înregistrat schimbări majore în clasamentul piețelor prioritare, ci doar o rearanjare a acestora, în special în ceea ce privește cotele de piață. De asemenea, sunt de remarcat cotele de piață ale celor 10 țări desemnate piețe prioritare. Astfel, pe primul loc se situează în continuare Germania, urmată de Israel și de Italia, în ceea ce privește numărul de turiști veniți în România în 2016.

Germania - în ceea ce privește sosirile turiștilor germani în România, acestea se află pe primul loc atât în 2016 cât și în 2015, înregistrând o creștere de 5,6%, însumând un număr de 281.704 de turiști. Rezultatele și poziția fruntașă a Germaniei se datorează prezenței touroperatorilor germani pe piața charterelor, a finanțărilor statului român pentru promovarea pe această piață precum și susținerii financiare a promovării făcute de touroperatorii. România reprezintă o destinație turistică potrivită pentru turiștii germani, dornici de petrecerea vacanței la plajă, pentru iubitorii de natură, cât și pentru persoanele care caută turismul de sănătate și pentru cei care vor să descopere viața la țară, cultura, natura, autenticitatea. Sunt apreciate, de asemenea,

raportul preț-calitate, patrimoniul arhitectural și cultural locală. Gradul de stabilitate politică ridicat, produsul intern brut de 37.099 de euro/cap de locuitor, ritmul de creștere economică de 1,7%, precum și faptul că în anul 2015 germanii au alocat 71,5 miliarde de euro pentru concedii în afara granițelor țării, fac ca Germania să fie una din principalele piețe țintă în ceea ce privește furnizarea de turiști pentru România. Majoritatea turiștilor germani călătoresc în România în grupuri organizate, efectuând circuite. Derularea circuitelor este realizată prin intermediul agențiilor de turism. Conexiunile aeriene directe cu Germania sunt efectuate de numeroși operatori, care asigură atât zboruri de linie, cât și low cost, între diferite orașe din România și Germania.

Israel a avut cea mai spectaculoasă creștere a sosirilor în 2015, față de 2014, respectiv 57,3%, înregistrându-se un număr de 219.307 persoane și 475.240 de înoptări, la nivelul anului 2015, conform I.N.S. Bazinele emitente de turiști le reprezintă, în principal, Tel Aviv, Ierusalim, Haifa. În anul 2016 trendul ascendent a continuat, înregistrându-se o creștere de 14,9% a numărului de turiști, față de anul 2015 și un număr de 281.704 de turiști. Produsul intern brut pe cap de locuitor este de 33.700 de dolari, iar creșterea economică a fost de 3,3% în 2015. În anul 2014 au călătorit în afara țării 5.180.700 de turiști israelieni, care au cheltuit în medie 158 de dolari/zi. Principalele forme de turism preferate de turiștii israelieni în România sunt: turismul cultural, de sănătate, turismul de litoral și de afaceri. Turiștii israelieni vizitează de orașele cu comunități importante de evrei: Brăila, Sighet, Iași, Oradea, București, Bârlad și sunt atrași de obiectivele turistice din munții Carpați - Valea Prahovei, Delta Dunării, Bucovina și Maramureș, București.

Legăturile aeriene directe asigură zboruri de linie, low cost, precum și de zboruri charter. De altfel, introducerea zborurilor charter, cât și promovarea realizată în Israel, de diferite destinații din România, au dus la aceste rezultate imediate.

Italia - piața italiană este una care generează importante fluxuri turistice către România dintotdeauna, regăsindu-se între primele trei piețe transmițătoare de fluxuri turistice. În anul 2016 au sosit în România 233.787 de turiști italieni, conform datelor INS, cu 10,7% mai mult decât în 2015. Principalele forme de turism preferate de italieni sunt: natură și turism activ, circuite culturale, city break, afaceri. România este vizitată, în special, de persoane din categoria de vârstă +50, care optează pentru tururi culturale organizate, urmată de categoria 18-30 ani, care preferă vacanțele individuale culturale sau city breaks. Turiștii italieni sunt atrași de locurile istorice unice, Delta Dunării, Litoral, Transilvania, dar și de capitala București. Gradul de stabilitate politică, produsul intern brut de 29.866 de euro/cap de locuitor, ritmul de creștere economică de 0,8%, faptul că în anul 2015 italienii au alocat în medie 1.708 euro/persoană pentru concedii, precum și conexiunile aeriene de linie și low cost ale diverselor companii, operate prin zboruri directe și cu escală din orașele importante din Italia, către principalele aeroporturi din România, fac ca Italia să fie una dintre principalele piețe țintă în ceea ce privește furnizarea de turiști pentru România.

Franța se situează pe locul patru din punctul de vedere al sosirilor turiștilor în țara noastră, în anul 2016 fiind înregistrate 145.584 de sosiri ale turiștilor francezi în România, în creștere cu 8,3% față de anul 2015. Situația economică este bună, PIB-ul arătând 38.575 dolari/cap de locuitor. Bugetul de vacanțe al unui turist francez a fost în 2015 de 1.747 de euro. Francezii apreciază

frumusețea peisajelor, prețul ofertelor, siguranța, cultura și autenticitatea destinației turistice, care sunt și avantajele competitive cele mai puternice ale României. Produsele turistice cele mai căutate de către turiștii francezi în România sunt sejururile în natură - activ și aventură, drumeții, escaladă, vizite în parcuri naturale, birdwatching, observarea animalelor sălbatice în libertate; circuitele culturale - marea majoritate din aceste circuite includ mănăstirile din Bucovina și bisericile de lemn din Maramureș. Interesul major al francezilor este patrimoniul UNESCO din țara noastră, însă și interesul pentru Delta Dunării este în continuă creștere. Turistul francez este atras, de asemenea, de turismul MICE și de city breaks, facilitate de conexiunile cu România, asigurate de diverse companii aeriene, prin zboruri de linie și low cost. Trebuie menționat faptul că din mai multe orașe din România există zboruri directe la Paris și din mai multe orașe din Franța există conexiuni directe către București, un factor foarte important pentru dezvoltarea turismului.

SUA reprezintă principalul generator mondial de turiști care vizitează destinații "long-haul", aflate la cel puțin șase ore de călătorie cu avionul de zonă de reședință (58 de milioane de americani față de 18,3 milioane de chinezi). În anul 2016, S.U.A. s-a situat pe locul șase în privința sosirilor turiștilor internaționali, cu un număr de 137.586 persoane, în creștere cu 5,7 față de 2015, când s-a clasat pe locul al cincilea. Sosirile de turiști din Statele Unite ale Americii în România au înregistrat o evoluție constant pozitivă în ciuda situațiilor (permanente sau conjuncturale) cu influența negativă asupra circulației turistice din America de Nord către Europa și, implicit, către România: cursul de schimb dolar – euro, nefavorabil în perioada 2003 – 2014, a determinat creșterea costului călătoriilor în Europa cu până la 55%; lipsa zborurilor directe din S.U.A. către România, costul semnificativ și durata călătoriei cu avionul din America de Nord către România (minimum 12 ore și 20 de minute din estul și respectiv 15 ore din vestul continentului). În S.U.A., creșterea economică, moneda puternică și încrederea tot mai mare a consumatorilor duc la creșterea călătoriilor spre Europa. Se preconizează că ritmul de creștere a economiei americane va fi în următoarele două decenii superior celui înregistrat de economia Uniunii Europene. Deși turiștii americani sunt îngrijorați din cauze ce țin de terorism, totuși, vor să călătorească. Turiștii din S.U.A. au reprezentat 5% din totalul de sosiri în Europa (25,7 milioane) în anul 2015, și se prevede că procentul va crește în medie la 6% în 2020. Turiștii americani consideră că România se diferențiază datorită istoriei și locurilor sale culturale, stilului de viață și culturii locale autentice, peisajelor și naturii, dar apreciază și spiritul prietenos al localnicilor.

Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord - piața britanică s-a situat în anul 2016 pe un trend ascendent, înregistrând un număr de 140.584 sosiri, în creștere cu 11,9% față de 2015, clasându-se pe locul cinci în ceea ce privește sosirile turiștilor în România. În anul 2015 Marea Britanie s-a clasat pe locul șase, din punct de vedere al sosirilor turistice în România. Circulația de turiști din Marea Britanie a contribuit în mod semnificativ la refacerea turismului european în ultimele decenii. Marea Britanie nu este numai țara cu creștere continuă a numărului de turiști generat, dar se caracterizează și printr-un nivel ridicat al cheltuielilor/turist, clasându-se pe locul trei la nivel mondial. După ce cetățenii britanici au votat pentru Brexit, în data de 23 iunie 2016, au fost generate inevitabil temeri privind turismul, fiind ridicate întrebări referitoare la tarifele de transport aerian și viitorul turismului extern. În timp ce companiile aeriene încă evaluează cum va afecta Brexit-ul industria, pentru moment, lira mai slabă, a avut ca efect imediat scumpirea

călătoriile externe pentru britanici. Aceștia vor continua să călătorească, cu siguranță, dar rămâne de stabilit, dacă destinații cheie pentru această piață (Spania, Italia, Franța sau Grecia) vor simți efectele Brexit pe termen scurt. Marea Britanie a realizat un produs intern brut de 41.159 USD/locuitor și un ritm de creștere economică accelerat, suma medie cheltuită de turiștii britanici fiind de £1.200/vizită, numărul vizitelor în străinătate ale britanicilor ridicându-se la 65.310.000. Pentru turiștii britanici, principalele atracții în România sunt croazierele pe Dunăre și Delta Dunării, tururile culturale, Transilvania/orașele medievale, mânăstirile din Bucovina, vacanțele combinate București/munte vara, turismul rural, călătoriile de interes special, birdwatching, drumeții în munți, evenimente culturale și de afaceri. Există zboruri directe din Londra către zece orașe din România, operate pe cinci linii aeriene. Totodată, din orașe precum Birmingham, Liverpool, Glasgow, Bristol, Doncaster/Sheffield se poate ajunge cu zbor direct în București, dar și în alte orașe din România.

Ungaria reprezintă a șaptea țară furnizoare de turiști pentru România, înregistrând o creștere a sosirilor de 14,9%, în 2016, față de 2015, cu un număr de 138103 de turiști. Gradul de stabilitate politică, produsul intern brut de 12.359 de €/cap de locuitor, creșterea economică de 2,7%, la nivelul anului 2015, existența liniilor aeriene directe, distanța relativ mică, precum și prezența României în topul destinațiilor preferate de cetățenii maghiari, fac ca Ungaria să fie una din piețele țintă pentru România. Principalele forme de turism preferate de turiștii unguri sunt: circuite culturale, natură și turism activ, sănătate, city break și de afaceri. Ungaria fiind o țară foarte religioasă și naționalistă, pelerinajele se bucură de mare apreciere și sunt prilej de călătorii în masă. Potențialul acestei piețe, evoluția cererii și a circulației ne indică faptul că piața ungară este încă departe de a fi saturată în ceea ce privește cererea pentru destinația România.

Polonia - piața poloneză s-a situat în anul 2016 pe locul opt în topul piețelor sursă, înregistrând o creștere de 12.3%, față de anul 2015, în ceea ce privește sosirile turiștilor, cu un număr de 102.854 de turiști. Polonia este o piață cu un grad ridicat de stabilitate politică și cu un ritm de creștere economică de 3,6%, produsul intern brut se ridică în jurul sumei de 26.455 de USD/locuitor, iar suma medie cheltuită de către un turist polonez într-o vacanță în străinătate, cu durata medie de 8 zile, este de aproximativ 1.070 de euro. Turiștii polonezi sunt interesați în primul rând de turismul activ și de aventură (drumeții, escaladă, vizitarea parcurilor naturale), stațiunile montane înregistrând o creștere consistentă dinspre această piață sursă (+29,7%, în 2015). De asemenea, se remarcă interesul polonezilor pentru circuitele culturale, dar și pentru turismul rural, categoria "alte localități" înregistrând o creștere de 2 cifre dinspre această piață (+33,1%). Circuitele culturale și turismul rural atrag turiștii din această țară în special prin cultura locală și stilul de viață, prin autenticitatea satului românesc și originalitatea destinației. Turistul polonez este motivat în mare măsură de dorința de a descoperi destinații noi și de originalitatea destinației. Totodată este de menționat faptul că România se bucură de o imagine bună în Polonia.

Austria a înregistrat în anul 2016 o creștere a sosirilor, de 7,5% față de anul 2015, însumând un număr total de 60.272 turiști. Cerințele specifice pieței turistice din Austria se pliază foarte bine pe oferta generală a destinației România, de la turismul cultural la cel în natură, de la turismul de sănătate, la cel activ și de aventură. România este percepută ca o destinație ușor accesibilă,

relativ apropiată, cu o ofertă variată și cu un raport just între nivelul prețurilor și cel al calității produselor și serviciilor. Austria este cea mai apropiată piață emitentă de turiști pentru România din evantaiul țărilor vestice. Publicul austriac este mare iubitor de călătorii și dispune de suficiente resurse financiare pentru a își finanța vacanțe în străinătate. Ei sunt atrași de România în special pentru circuitele culturale, turismul în natură, croaziere pe Dunăre, turismul activ, rural și de aventură. În plus, România este o importantă destinație pentru călătorii în interesul serviciului și de afaceri, chiar dacă în ultimii trei ani intensitatea acestui gen de călătorii cunoaște o scădere generală. Gradul de stabilitate al Austriei este unul ridicat, cu un ritm de creștere economică de 0,9% în 2015, produsul intern brut fiind de 39.120 euro/cap de locuitor. Suma medie cheltuită de turiștii austrieci este de aproximativ 2.234 de euro. Turiștii austrieci călătoresc atât în grupuri organizate (prin firme de turism sau prin diverse asociații), cât și individual. Mijlocul de transport preferat pentru concedii este autoturismul. România este o destinație ușor accesibilă pe căile rutiere, atât pentru turismul de grup (autocar), cât și pentru cel individual (autoturisme, autorulote, motociclete). Legăturile aeriene directe asigurate de zboruri de linie, din aeroporturile București, Sibiu, Iași și Cluj-Napoca precum și durata scurtă a călătoriei de doar o oră și jumătate, constituie un atu în ceea ce privește piața austriacă.

Spania a înregistrat în anul 2016 o creștere de 6,2% față de anul 2015, în ceea ce privește numărul de turiști, înregistrând un total de 97.661 de sosiri. Continentul european continuă să rămână în topul preferințelor turiștilor spanioli în principal din rațiuni legate de distanță și prețuri. În ultimii ani observăm o creștere a interesului față de descoperirea și explorarea Europei de Est, iar în acest context, față de România. Bazinele emitente de turiști le reprezintă comunitatea Madrid (19,1% din călătorii în 2015), comunitatea Andalucia (15,5%), urmată de Catalonia (15,4%). Pe lângă această situație favorabilă, trebuie ținut cont și de faptul că, în Spania, principala comunitate de rezidenți străini este cea românească (peste 900.000 de persoane). Deși în scădere față de ultimii ani, produsul intern brut al Spaniei se situează în jurul valorii de 1199.06 miliarde de USD, ceea ce o situează în rândul țărilor ai căror cetățeni pot aloca un buget semnificativ pentru petrecerea vacanțelor. Principalele forme de turism preferate de spanioli sunt: circuitele culturale, natură și turism activ, rural, city break. Totodată conexiunile aeriene directe cu Spania sunt efectuate de numeroși operatori, care asigură atât zboruri de linie cât și low cost.

Scandinavia - Suedia, Finlanda, Danemarca și Norvegia însumează aproximativ 26 milioane de locuitori. Angajații din aceste țări au dreptul la 25-30 de zile de concediu pe an, iar în anul 2015 cheltuielile pentru călătoriile cu caracter de odihnă în străinătate, ale locuitorilor din Scandinavia, s-au situat în jurul sumei de 35 de miliarde de euro. Produsele turistice preferate de locuitorii Scandinaviei sunt cele cu climă caldă și mult soare în perioada de iarnă, dar și destinațiile consacrate pentru practicarea sporturilor de iarnă cum ar fi Austria, Italia, Franța. În ultimul timp se înregistrează un interes tot mai mare pentru turismul activ, turismul cultural și pentru segmentul SPA și wellness. Țările scandinave au în prezent legături aeriene directe cu România între Stockholm și București, urmând să introducă și o cursă între Billund și București.

Suedia - în anul 2015 a fost înregistrat un număr de 40 de milioane de călătorii pentru odihnă și un total de 125 de milioane de înnoptări, dintre care 70% la familii sau prieteni, călătoriile în

Europa fiind în creștere cu 7%, iar cele în afara Europei, înregistrând o scădere de 2%. Bugetul mediu cheltuit a fost de 1.376 de euro.

Norvegia - locuitorii acestei țări alocă un buget mediu de călătorie de 1.536 de euro. Deși în 2015 s-a înregistrat o scădere cu 4,54% a călătoriilor în scop de odihnă, bugetele alocate pentru aceste călătorii au crescut cu 8% față de 2014.

Danemarca - bugetul mediu de călătorie alocat de danezi este de 1.305 euro. Un procent de 44,9 dintre danezi preferă excursiile organizate, iar 34,3% călătoresc cu autoturismul propriu. În ceea ce privește cazarea, apartamentele și casele de vacanță sunt preferate într-un procent de 21,3%, iar destinațiile cele mai frecventate sunt Spania, Italia, Franța și Turcia.

Finlanda a înregistrat în anii 2012 și 2013 creșteri foarte mari ale călătoriilor în străinătate, respectiv +35,87% în 2012 și +33,94% în 2013, iar în 2014 doar 1,5%. Bugetul mediu alocat de locuitorii acestei țări pentru călătorii este de 1.117 euro, iar destinațiile preferate sunt Estonia, Rusia, Suedia, Australia, S.U.A., Noua Zeelandă.

China - în prezent, în China au loc peste 800 de milioane de călătorii interne, existând încă restricții importante pentru călătoriile în străinătate. Acestea egalează, ca volum, toate călătoriile efectuate în restul lumii, însumate. Deși motivațiile de călătorie ale chinezilor sunt, încă, legate în mare măsură de vizitarea prietenilor și a rudelor, este foarte probabil ca deschiderea așteptată a pieței să modifice profund stilul de viață, dorințele și necesitățile și, prin urmare, comportamentul de călătorie al acestei piețe imense. În China există un singur partid ce asigură stabilitatea politică. Produsul intern brut/cap de locuitor este de 15.095 de dolari, iar ritmul de creștere al economiei este unul accelerat. Principalele forme de turism preferate de chinezi sunt: circuitele culturale, turismul de afaceri, cumpărături, city breaks (termenul de city breaks fiind folosit în contextul în care turiștii chinezi, aflați într-o vacanță de două săptămâni în Europa, vor să viziteze două, trei sau chiar patru țări pe parcursul aceleiași excursii), determinat de creșterea economică a Chinei. Nu există zboruri directe, se poate ajunge în România doar cu o escală într-unul dintre orașele europene.

Rusia - pe parcursul ultimilor ani, Rusia a devenit a treia din lume, după India și China, în ceea ce privește dinamica creșterii sectorului de "outgoing". Creșterea vertiginoasă a turismului de outgoing în ultimul deceniu, determinată de economia bogată în petrol și gaz a Rusiei, a generat creșterea prosperității populației, creșterea veniturilor și a puterii rublei. Rusia este una dintre principalele piețe emițătoare de turiști din lume, pe care România trebuie să își concentreze atenția. Rusia reprezintă o piață sursă pentru majoritatea destinațiilor la nivel global, iar bugetele de promovare cheltuite anual de către alte țări pe acest segment se ridică la aproximativ 5-7 milioane de euro anual. Piața turistică a Federației Ruse este o piață extrem de mare, dar neexploatăată, doar aproximativ 15% din cele 142 milioane de locuitori ai Federației Ruse au călătorit vreodată în străinătate. În ciuda creșterii semnificative a numărului sosirilor internaționale, mai multe destinații ale țărilor membre ale Comisiei Europene de Turism au fost afectate de scăderea numărului de sosiri din Rusia, în special destinațiile estivale tradiționale, inclusiv țările baltice, Turcia și Finlanda. Numai Muntenegru a cunoscut o creștere pentru acest

segment de piață (+ 6,4% înnoptări). Turcia a reprezentat alegerea primordială a turiștilor ruși, în ciuda interdicției acestora de a călători. Modificările tendințelor turistice sunt rezultatul instabilității politice și economice, a sancțiunilor impuse de UE, scăderii prețului carburantului și deprecierei rublei față de valutele cheie de tranzacționare. Gradul de stabilitate politică al Rusiei atinge un nivel mediu, produsul intern brut fiind de 23.700 de dolari, în 2015, iar creșterea economică a fost de -1,5%. Un număr de 45.889.000 de ruși au călătorit în 2014, cheltuind în medie 2.000 de dolari/vizită. Turiștii ruși se îndreaptă, în prezent, către noi destinații pentru vacanțe la plaje, optând pentru siguranța hotelurilor de marcă și călătoriile all inclusive, combinate cu circuite istorice și culturale. O altă oportunitate pentru țara noastră, o reprezintă preferința turiștilor ruși pentru turismul balnear, aceștia mergând la tratamente cel puțin o dată pe an.

În plus față de direcțiile Ministerului Turismului, sistemul românesc de marketing turistic se bazează, de asemenea, pe următoarele asociații naționale: Asociația de Ecoturism din România; Asociația Ghizilor Montani din România; Asociația Națională a Agențiilor de Turism; Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România; Asociația Română pentru Cazare și Turism Ecologic - "Bed and Breakfast"; Asociația Națională pentru Turism Rural, Ecologic și Cultural – ANTREC; Organizația Patronatului din Turismul Balnear din România – OPTBR; Federația Industriei Hoteliere din România; Federația Patronatelor din Turismul Românesc; Asociația Națională a Stațiunilor Turistice din România; Asociația națională a Organizatorilor de Conferințe și Expoziții din România, care vor avea un rol substanțial în managementul destinației turistice.

2.1.4. Profilul clienților

Referitor la modificarea datelor demografice în Europa, există mai mulți factori și fenomene ce indică aceleași tendințe, respectiv: îmbătrânirea și dispariția familiei așa cum o cunoaștem (în Europa, circa 25% din populație are peste 65 de ani, în plus, gospodăriile formate dintr-o singură persoană au crescut la 46 de milioane în ultimii doi ani); din punct de vedere al forței de muncă, un procent de 42% din aceasta este reprezentat de persoane necăsătorite; s-au dezvoltat noi stiluri de viață, experiențe care creează mai multă încredere în sine și sunt tot mai sofisticate; generații mai tinere ale populației vor avea acces la venituri mai mari; îmbătrânirea globală duce deja la o mai mare nevoie și dorință de calitate, confort și siguranță; apariția unui nou tip de experiențe axate pe sănătate și pe "păstrarea în formă"; dezvoltarea turismului rezidențial în afara sezonului; retragerea la soare: „Floridizarea” Europei de Sud. Noul consumator își dorește senzații noi legate de experiențele cotidiene precum și de ocazii speciale, așa cum sunt majoritatea călătoriilor.

În domeniul turismului, aceasta implică faptul că destinațiile care sunt conștiente de acest lucru și își pot adapta oferta, vor face față viitorului în cele mai bune condiții de competitivitate. Călătorii interactivi reprezintă segmentul țintă cheie pentru multe sectoare și destinații din întreaga lume datorită atitudinii lor, nivelului veniturilor și interesului cu privire la locurile pe care le vizitează.

Potrivit statisticilor analizate din domeniul turismului, trăsăturile cheie ale structurii existente a clienților în turismul românesc sunt: dominanța turiștilor interni înregistrați și neînregistrați care călătoresc în scopuri de recreere (vacanțe la mare și la munte și de weekend); importanță relativă a oaspeților internaționali veniți în scopuri de afaceri și întâlniri/conferințe; număr modest al oaspeților internaționali veniți în scopuri de recreere. Din acest punct de vedere, este necesară o schimbare radicală a sistemului de marketing românesc, care să se axeze pe piețele internaționale ale călătoriilor în scopuri de recreere și pe turiștii internaționali, potrivit scopului de a construi România ca destinație turistică competitivă.

Așa cum reiese din "Viziunea de marketing a Ministerului Turismului" (2017), în prezent, în industria turismului, se remarcă următoarele tendințe:

- a) *Dezvoltarea de instrumente tehnologice de informare și promovare.* Efectul imediat este puterea mai mare transferată consumatorului, clientela turistică fiind din ce în ce mai încrezătoare în mesajele generate de către alți utilizatori. Turiștii devin mai experimentați și așteaptă atracții de bună calitate, servicii pe măsură și tarife adecvate calității în călătoriile lor.
- b) *Crește numărul persoanelor de vârstă a III-a, care sunt mai dornice de călătorii.* Fără să se înregistreze reduceri la numărul de persoane de vârstă medie sau din rândul populației tinere; în paralel, persoanele cu dizabilități călătoresc într-un număr crescând, fapt ce determină adaptarea serviciilor și utilităților pentru necesitățile acestui segment de clientelă.
- c) *Intensificarea preocupării pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de sănătate.* În acest fel este stimulată dezvoltarea stațiunilor balneoclimaterice și a centrelor de tratament balnear; hotelurile clasice din stațiuni încep să se adapteze la noile orientări ale cererii, incluzând facilități și unități pentru gimnastică, fitness, alte tratamente și proceduri netradiționale etc., crescând interesul solicitanților.
- d) *Turismul multicultural este în creștere,* fiind reprezentat de cei care doresc să viziteze locurile unde s-au născut strămoșii lor.
- e) *Creșterea cererii pentru noi destinații* cu repercusiuni benefice asupra dezvoltării de noi zone, cu potențial turistic dar cu un grad de notorietate mai scăzut
- f) *Se constată o tendință de sporire a numărului de vacanțe de durată mai scurtă,* aceasta permițând dezvoltarea mai multor destinații turistice, iar pentru satisfacerea cererii, ocazia de a oferi facilități și activități pentru turiști, în toate anotimpurile.
- g) *Călătoriile de afaceri sau pentru congrese, conferințe, reuniuni continuă să se dezvolte* aducând beneficii tot mai mari organizatorilor; multe persoane care participă la astfel de acțiuni sunt în același timp și turiști "de vacanță" care doresc să cunoască zona pe care o vizitează.
- h) *Se conturează profilul unui nou tip de consumator (18 – 34 de ani) Generația Millenials,* care se diferențiază prin faptul că acordă o credibilitate mai ridicată feedback-ului celorlalți consumatori (User Generated Content), comparat cu informațiile provenite din surse de informare turistică tradiționale. Întrucât sunt mult mai interesați de componentele sociale pozitive, au contribuit la creșterea la nivel mondial a „turismului de voluntariat”.
- i) *Sprește numărul turiștilor, preocupați de problemele de mediu natural sau social.* Prin urmare, cresc căutările pentru destinații foarte puțin poluate; ca urmare a acestor orientări, foarte multe destinații sunt preocupate în adoptarea unor programe de dezvoltare și doresc

să încurajeze turismul de bună calitate, care evită problemele de mediu sau de natură socială, optimizându-se și beneficiile economice.

- j) *Turistul modern a ajuns să prefere consumul de experiențe versus consumului de bunuri și servicii tradiționale.* Nevoia de unicitate devine tot mai evidentă, interesul călătorilor pentru destinații speciale fiind din ce în ce mai mare, generând astfel un trend ascendent pentru experiențele turistice de tipul "once in a lifetime" sau „one of a kind”.
- k) *Extinderea comerțului de tip "sharing economy" și pe piața turismului,* concept aflat în dezvoltare la nivelul economiei mondiale, reprezentând o formă de comerț, care permite posesorului de active, prin mijloace online, să le pună la dispoziția potențialului client, în schimbul remunerării.
- l) *Dezvoltarea politicilor de brand teritorial integrat și ierarhii.* Din ce în ce mai multe destinații urbane dezvoltă branduri teritoriale, care se bazează pe identitatea patrimoniului și atractivitatea rezidențială și economică.

Cu ocazia cercetărilor de piață aprofundate pentru realizarea *Studiului de Brand și de Marketing al României*, au fost evidențiate avantajele competitive ale României, care au relevat formele de turism cheie: *turismul rural și agroturismul, turismul în natură și de aventură, circuitele turistice sau turismul cultural, turismul de sănătate, turismul de tip city break*, a căror dezvoltare și promovare poate determina consolidarea poziției de destinație turistică atractivă pe piața turistică internațională.

Totodată, analiza tendințelor recente și a preferințelor de consum ale consumatorilor vizați, impune și dezvoltarea unor noi forme de turism cum ar fi *turismul de afaceri* – care acoperă întreaga perioadă a anului, asigurând astfel permanența și sustenabilitatea locurilor de muncă. Crearea unor produse/servicii de calitate este crucială pentru alinierea la cerințele europene de dezvoltare, precum și la creșterea atractivității României ca destinație turistică. În vederea realizării unor produse competitive, se impune prioritizarea acelor forme de turism care se pretează la nivelul județului Brăila, ce au ca scop dezvoltarea sustenabilă a comunităților din cadrul destinațiilor respective, implicând și sprijinul acestora, pentru protejarea componentei naturale și socioculturale a fiecărei localități de destinație:

- *Turismul rural și agroturismul* presupun detașarea de viața accelerată a prezentului, prin accesarea timpului lent și relaxant al satului românesc și prin reconectarea cu rădăcinile sănătoase ale umanității.
- *Ecoturismul și turismul de aventură* se bazează pe existența unui potențial turistic valoros insuficient valorificat.
- *Turismul cultural:* cultura este moștenirea vie pe care o lasă oamenii în locurile unde trăiesc. Fie că vorbim despre monumente istorice sau despre cultură imaterială, România a fost întotdeauna la intersecția marilor civilizații europene, care au transformat-o într-un teren fertil pentru gândire și creație, ce încă așteaptă să fie descoperit și apreciat la justa valoare.
- *Turismul de sănătate:* încă din vremuri antice, băile și izvoarele minerale erau recunoscute în Imperiul Roman pentru calitățile lor curative. Astăzi, turiștii ce doresc relaxare și îngrijire prin metode de întreținere locale, tratamente unice, bazate pe produse naturale, cu un raport atractiv calitate - preț, redescoperă aceste nestemate uitate ale subsolului ce aduc echilibrul atât de necesar vieții cotidiene.

- *Turismul de afaceri*: în context european și cu precădere la nivelul Europei de Est, România se detașează de multe alte state, înregistrând o creștere economică substanțială. Această creștere economică poate reprezenta o oportunitate pentru România, a cărei piață devine o destinație de investiții stabilă, inteligentă, cu potențial real de creștere și generatoare de plus valoare.
- *City break*: cele mai vii centre economice, culturale și sociale sunt aglomerările urbane ale țării, care nu mai sunt doar localități cu densitate mare, ci metropole sofisticate, generatoare de idei și activități comparabile cu cele din orice mare oraș al lumii. Trăim vremuri în care branduri de oraș depășesc ca notorietate și coerență brandul țării în care se află, iar orașele românești sunt puncte vizibile pe această hartă.

2.2. ANALIZA INDICATORILOR CIRCULAȚIEI TURISTICE ÎN JUDEȚUL BRĂILA

Indicatorii fenomenului turistic reflectă particularitățile și dimensiunile acestuia, ritmurile desfășurării fie la modul general, fie pe anumite sectoare ale acestuia. Elaborarea acestor indicatori din turism este posibilă numai cu condiția ca informația statistică să fie adevărată și suficientă, datele să fie în mod ritmic actualizate și să se refere la un număr cât mai mare al variabilelor turismului. Indicatorii turistici furnizează informații necesare acțiunilor de management turistic macroeconomic, permițând și evaluarea efectelor deciziilor macroeconomice de susținere a fenomenului turistic.

Datele furnizate de Institutul Național de Statistică arată ca sosirile înregistrate în structurile de primire turistică în anul 2017 au însumat 12.056,3 mii, în creștere cu 10,4% față de cele din anul 2016. Din numărul total de sosiri, sosirile turiștilor români în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare au reprezentat, în anul 2017, 77,2%, în timp ce turiștii străini au reprezentat 22,8%, ponderi similare cu cele din anul 2016. În ceea ce privește sosirile turiștilor străini în structurile de primire turistică, cea mai mare pondere au deținut-o cele din Europa (74,2% din total turiști străini), iar dintre aceștia 85,7% au fost din țările aparținând Uniunii Europene.

Înnoptările înregistrate în structurile de primire turistică în anul 2017 au însumat 26.915,7 mii, în creștere cu 6,5% față de cele din anul 2016. Din numărul total de înnoptări, înnoptările turiștilor români în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare au reprezentat, în anul 2017, 80,4%, iar cele ale turiștilor străini au reprezentat restul de 19,6%. În ceea ce privește înnoptările turiștilor străini în structurile de primire turistică, cea mai mare pondere au deținut-o cei din Europa (72,9% din total turiști străini), iar dintre aceștia 84,8% au fost din țările aparținând Uniunii Europene. Durata medie a șederii în anul 2017 a fost de 2,3 zile la turiștii români și 1,9 zile la turiștii străini.

Indicele de utilizare netă a locurilor de cazare în anul 2017 a fost de 31,2% pe total structuri de cazare turistică, în creștere cu 0,4% față de anul 2016. Indici mai mari de utilizare a locurilor de cazare în anul 2017 s-au înregistrat la hoteluri (39,4%), vile turistice (25,9%), spații de cazare pe nave (24,6%), bungalouri (22,7%) și popasuri turistice (22,6%).

Cele mai multe sosiri ale turiștilor străini cazați în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare au provenit din Germania (324,4 mii), Israel (292,8 mii), Italia (241,4 mii), Franța (167,2 mii), S.U.A (157,2 mii).

Sosirile vizitatorilor străini în România, înregistrate la punctele de frontieră, au fost în anul 2017 de 12.706,1 mii, în creștere cu 24,3% față de anul 2016. Majoritatea vizitatorilor străini provine din țări europene (89,5%). Din totalul sosirilor vizitatorilor străini în România, 53,2% provin din statele Uniunii Europene. Dintre aceste state, cele mai multe sosiri s-au înregistrat din Bulgaria (24,7%), Ungaria (21,8%), Italia (10,1%), Germania (9,1%), Polonia și Franța (fiecare cu câte 5,1%) și Regatul Unit (4,8%) .

2.2.1. Evoluția numărului de sosiri turistice

Comparativ cu numărul de sosiri turistice în Regiunea de Sud - Est, în județul Brăila numărul de sosiri turistice abia atinge 5% (4,8% în 2013, 2014 și 2016, 4,7% în 2015, 4,9% în 2017). Este evident că potențialul natural și cel antropoc nu sunt puse în valoare pe măsura diversității și valorii lor, ceea ce face ca județul Brăila să nu fie o destinație turistică atractivă.

Tabelul 2.2.1. Sosiri ale turiștilor (nr. persoane) în structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare în Regiunea Sud - Est și în județul Brăila (2013-2017)

Sosiri turistice	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Sud - Est	1166418	1178132	1347969	1506616	1642715
Brăila	57078	56246	71417	72813	80331

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

Această pondere, care corespunde cu cea înregistrată și la nivelul anului 2013, este destul de modestă și demonstrează că referitor la acest indicator lucrurile nu s-au schimbat în ultimii 5 ani; totodată reprezintă un indicator al circulației turistice care trebuie să fie analizat în cadrul prezentei strategii de dezvoltare a activității turistice pe ansamblul județului.

Evoluția numărului de sosiri turistice pe total județ relevă următoarea situație: o creștere a numărului de sosiri turistice de la 57078 persoane în 2013 la 80331 persoane în anul 2017, adică o creștere semnificativă de 40,7%. Cea mai spectaculoasă creștere a cunoscut localitatea Chiscani, numărul de sosiri crescând de la 309 turiști la 22.030 turiști, urmată de Viziru (de la 356 turiști la 1118) și Vădeni (de la 282 turiști la 817). Brăila deține la nivelul anului 2017 o pondere de 65,7% din numărul total de sosiri, fiind urmată de Chiscani cu 27,4%, Ianca cu 2,5%, Tichilești cu 1,2%, Vădeni cu 1% și Cazasu cu 0,8% .

Tabelul 2.2.2. Evoluția numărului de sosiri turistice în județul Brăila în perioada 2013-2017 (nr. persoane)

Tipuri de structuri de primire turistică	Localități	2013	2014	2015	2016	2017
Total	Total	57078	56246	71417	72813	80331
	Brăila	53154	52194	65255	66105	52739
	Ianca	1531	1774	2638	2571	1994
	Berteștii de Jos	63	54	79	115	50
	Cazasu	462	474	405	426	655
	Chiscani	309	262	:	21	22030
	Tichilești	921	786	917	561	928
	Vădeni	282	11	309	739	817
	Viziru	356	691	1814	2275	1118
Hoteluri	Total	48029	46243	56457	57984	65927
	Brăila	46763	45392	55461	57308	48548
	Berteștii de Jos	63	54	79	115	50
	Chiscani	:	:	:	:	16401
	Tichilești	921	786	917	561	928
	Vădeni	282	11	:	:	:
Hosteluri	Total	534	166	220	459	594
	Brăila	534	166	220	459	594
Moteluri	Total	1367	1375	1149	1037	1373
	Brăila	542	302	:	:	:
	Ianca	825	1073	840	298	556
	Vădeni	:	:	309	739	817
Vile turistice	Total	1684	1811	2147	2414	3561
	Brăila	1222	1172	1742	1988	:
	Cazasu	462	474	405	426	655
	Chiscani	:	165	:	:	2906
Campinguri	Total	309	97	:	818	102
	Brăila	:	:	:	797	:
	Chiscani	309	97	:	21	102
Popasuri turistice	Total	1338	1963	2181	730	1300
	Brăila	1338	1963	2181	730	:
	Chiscani	:	:	:	:	1300
Tabere de elevi și preșcolari	Total	1233	881	1048	808	742
	Brăila	1233	881	1048	808	0
	Chiscani	:	:	:	:	742
Pensiuni turistice	Total	2228	3019	6401	6288	5614
	Brăila	1522	2318	4603	4015	3597
	Ianca	706	701	1798	2273	1438
	Chiscani	:	:	:	:	579
Pensiuni agroturistice	Total	356	691	1814	2275	1118
	Viziru	356	691	1814	2275	1118

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

Din totalul sosirilor turistice, ponderea cea mai mare o are municipiul Brăila, cu 93% în 2013 și 2014, 91% în 2015 și 2016. Anul 2017 marchează o schimbare radicală în preferințele turiștilor (numai 65,6% sosiri turistice în municipiul Brăila) care au redescoperit stațiunea Lacu Sărat, revenită în forță în ponderea sosirilor turistice în județul Brăila (de la 0,54% în 2013, 0,46% în 2014, 0,03% în 2016, la spectaculoasa pondere de 27,4% în 2017). Această tendință poate asigura un număr satisfăcător de sosiri turistice pe tot parcursul anului, știut fiind că stațiunile balneare atrag turiști și în extrasezon.

În ceea ce privește numărul de sosiri turistice în hoteluri, municipiul Brăila deține ponderea cea mai însemnată, respectiv 73,6 %, fiind urmat de hotelul din Tichilești cu 1,2 %. Pontonul plutitor "Camelia" din Berteștii de Jos a înregistrat o creștere a numărului de turiști din anul 2014 până în 2016, după care apare o scădere bruscă în anul 2017. Numărul de sosiri în vile turistice a cunoscut o creștere a ponderii în total sosiri la nivel de județ de la 3% în anul 2013 la 4,4% în 2017 (o creștere de 111%). De asemenea, numărul de sosiri în pensiunile turistice deține o pondere de 7% în anul 2017, cu o creștere de 152% față de perioada de referință. Numărul de sosiri în pensiunile agroturistice a urmat o creștere de la 356 persoane în 2013 la 1118 persoane în 2017, adică cu 214%, deși numărul de pensiuni agroturistice este, neînsemnat la nivelul județului. Ca urmare a lipsei de investiții în infrastructura turistică specifică și amenajări turistice corespunzătoare, numărul de sosiri turistice în structurile de primire de tip moteluri, campinguri, popasuri turistice și tabere de elevi și preșcolari a scăzut continuu.

Hotelurile rămân în continuare în fruntea preferințelor turistice, cu o evoluție spectaculoasă în stațiunea Lacu Sărat. După modernizarea bazei de tratament și a unităților hoteliere de cazare, 33,8% dintre turiști au ales hotelurile din stațiunea Lacu Sărat. Acest lucru poate revigora activitatea turistică în zonă, în condițiile în care îmbătrânirea populației și interesul pentru turismul de sănătate sunt elemente definitorii în turismul actual.

2.2.2. Analiza numărului de sosiri turistice pe categorii (români/străini)

Datele statistice consemnează ponderea foarte mică a turiștilor străini în totalul vizitatorilor județului Brăila și anume 7,8% în 2013, 6,25% în 2014, 5,58% în 2015, 5,55% în 2016 și 8,18% în 2017.

Tabelul 2.2.3. Evoluția numărului de sosiri turistice (nr. persoane) în structurile de primire turistică cu funcțiune de cazare în Regiunea Sud - Est și județul Brăila, pe tipuri de turiști (2013-2017)

Tipuri de turiști	Localizare	2013	2014	2015	2016	2017
Total	Regiunea SUD-EST	1166418	1178132	1347969	1506616	1642715
	Brăila	57078	56246	71417	72813	80331
Români	Regiunea SUD-EST	1070195	1091363	1251822	1404096	1527784

	Brăila	52625	52728	67433	68771	73759
Străini	Regiunea SUD-EST	96223	86769	96147	102520	114931
	Brăila	4453	3518	3984	4042	6572

Sursa: baza de date Tempo online, 2018

Deși numărul sosirilor turistice în județul Brăila a crescut relativ constant din 2014 în 2017, o creștere a numărului de turiști străini se constată abia în 2017, după ce, din 2014 scăderea a fost de 21% față de anul 2013. Slaba promovare și lipsa unor pachete turistice atractive sunt cauzele lipsei de interes pe care străinii o au față de județul Brăila.

Fig. 2.2.1. Evoluția numărului de sosiri ale turiștilor români și străini în județul Brăila (2013-2017)

Sursa: prelucrare date baza Tempo online, 2018

Analiza provenienței turiștilor străini evidențiază faptul că ponderea cea mai mare, de 94,7% o formează turiștii europeni, urmați de cei din Asia (2,4%), America (2,2%), Africa (0,5%), restul de 0,2% fiind alcătuit din turiști care nu au specificat țara/continentul de proveniență și cei din Australia și Oceania.

Analizând proveniența pe țări a turiștilor străini care vizitează județul Brăila, 22% sunt italieni, urmați de germani (9,2%) și norvegieni (6,4%).

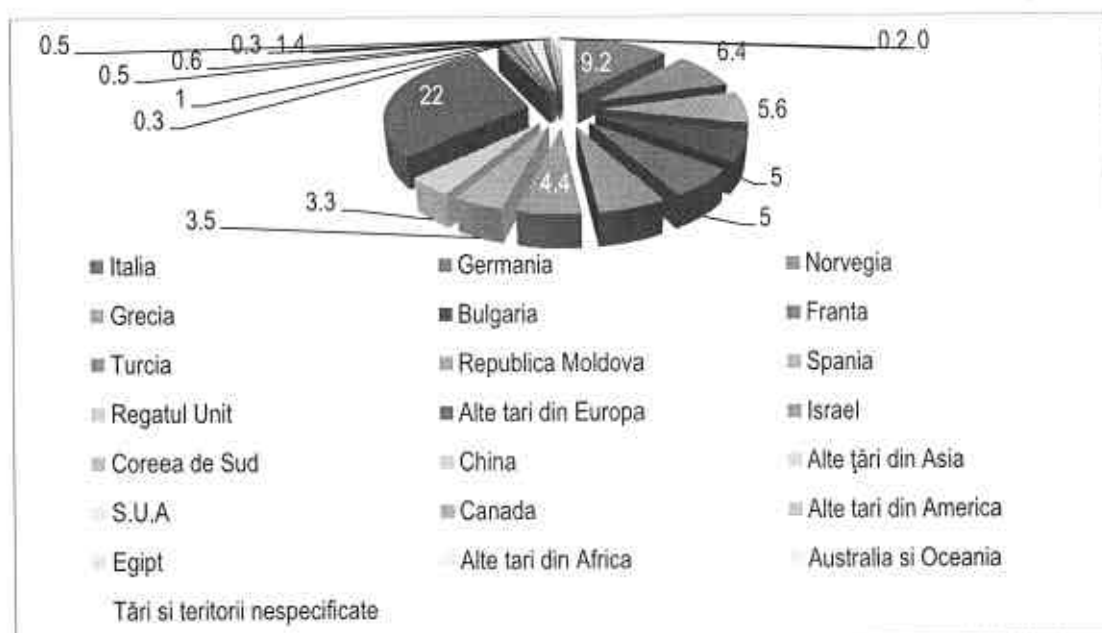

Fig. 2.2.2. Ponderea turiștilor străini în județul Brăila pe țări de proveniență
Sursa: prelucrare date baza Tempo online, 2018

Grecii, deși mulți dintre ei au origini în județul Brăila, nu reprezintă decât 5,6%, turcii doar 4,7%, iar evreii abia ating 1%. Turiștii din Republica Moldova reprezintă numai 4,4% din totalul străinilor care vizitează județul Brăila. Ponderea mică o punem pe seama dublei cetățenii a moldovenilor care călătoresc în România, pentru că avem certitudinea că numărul real al turiștilor moldoveni este mult mai mare.

Județul Brăila dispune de mijloace și forme de agrement specifice localităților urbane: teatru, muzee, biblioteci, stadion, sală polivalentă, bazin de înot, terenuri de tenis, grădină zoologică, discoteci, parcuri, grădini publice, zone de promenadă, esplanadă. Ponderea turiștilor români și străini care călătoresc și beneficiază de servicii turistice în județ, depinde în mare măsură de valorificarea potențialul turistic prin nivelul dotărilor și al amenajărilor turistice oferite.

2.2.3. Analiza numărului de sosiri turistice pe luni

Măsurarea fenomenului turistic are la bază un sistem de indicatori ce se calculează pe baza informațiilor cu privire la: sosirile/plecările la frontieră furnizate de Ministerul de Interne, documentele primare statistice și contabile privind modalitățile de găzduire a turiștilor furnizate de agenții de turism, statisticile asupra mijloacelor de transport proprii sau închiriate și asupra altor echipamente și activități, anchete/sondaje pe eșantioane de gospodării și persoane.

Lunile de vară sunt cele mai preferate de turiști, cu un maxim în iulie (în 2013, 2015 și 2015) și în august (2016 și 2017). Lunile mai, septembrie, octombrie și noiembrie înregistrează, cu mici variații, cam aceleași valori de sosiri turistice lunar. În celelalte luni ale anului, numărul de sosiri turistice este mai redus, cu cca. 40% față de cele din lunile de primăvară și toamnă și cu cca. 60% față de lunile de vară.

Tabelul 2.2.4. Evoluția numărului de sosiri turistice (nr. persoane) în structurile de primire turistică cu funcțiune de cazare, pe tipuri de structuri, tipuri de turiști, pe luni în județul Brăila (2013-2017)

Tip de structuri de cazare		ian.	feb.	mart.	apr.	mai	iunie	iulie	aug.	sept.	oct.	nov.	dec.
		2013											
Total	total	2340	2751	3400	3877	5107	5914	7997	6661	5095	5639	5543	2754
	români	2131	2574	3259	3641	4795	5145	7383	6104	4642	5152	5182	2617
	străini	209	177	141	236	312	769	614	557	453	487	361	137
Hoteluri	total	1815	2230	2828	3401	4465	4904	6474	5071	4522	5084	4943	2292
	români	1631	2090	2704	3211	4191	4244	5921	4575	4105	4609	4608	2165
	străini	184	140	124	190	274	660	553	496	417	475	335	127
Hosteluri	total	37	35	42	45	53	44	70	97	50	21	25	15
	români	33	35	39	28	30	21	30	44	22	17	25	15
	străini	4	:	3	17	23	23	40	53	28	4	:	:
Moteluri	total	118	84	159	83	94	89	122	78	135	155	142	108
	români	118	84	158	83	94	79	122	78	135	155	140	107
	străini	:	:	1	:	:	10	:	:	:	:	2	1
Vile turistice	total	147	167	120	117	108	175	154	135	132	150	149	130
	români	147	165	120	117	108	175	152	135	132	150	149	130
	străini	:	2	:	:	:	:	2	:	:	:	:	:
Campinguri	total	:	:	:	36	26	102	86	32	:	12	15	:
	români	:	:	:	36	26	60	86	32	:	12	15	:
	străini	:	:	:	:	:	42	:	:	:	:	:	:
Popasuri turistice	total	:	:	:	:	67	350	434	487	:	:	:	:
	români	:	:	:	:	67	350	434	487	:	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	total	:	:	:	16	124	103	434	546	10	:	:	:
	români	:	:	:	16	124	103	434	546	10	:	:	:
Pensiuni turistice	total	147	148	207	138	140	97	184	182	208	181	213	160
	români	126	113	194	109	125	62	165	174	200	173	189	151
	străini	21	35	13	29	15	34	19	8	8	8	24	9
Pensiuni agroturistice	total	55	52	31	12	15	16	20	25	30	28	32	40
	români	55	52	31	12	15	16	20	25	30	28	32	40
		2014											
Total	total	2620	3039	3984	3534	4365	5142	7487	6255	5077	5028	4911	4804
	români	2335	2868	3761	3344	4110	4798	7079	5850	4682	4567	4684	4650
	străini	285	171	223	190	255	344	408	405	395	461	227	154
Hoteluri	total	2198	2589	3458	2877	3685	4231	5622	4355	4331	4340	4321	4236
	români	1944	2444	3257	2701	3464	3909	5254	4011	3977	3924	4112	4103
	străini	254	145	201	176	221	322	368	344	354	416	209	133
Hosteluri	total	8	8	23	10	9	10	10	20	18	20	15	15
	români	8	8	23	10	9	10	10	20	18	20	15	15
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Moteluri	total	96	98	117	135	183	128	139	102	81	108	93	95
	români	96	98	115	133	181	128	139	102	81	108	93	95
	străini	:	:	2	2	2	:	:	:	:	:	:	:
Vile turistice	total	126	92	131	160	135	164	169	226	161	172	159	116
	români	125	92	131	160	133	163	169	226	159	172	159	116
	străini	1	:	:	:	2	1	:	:	2	:	:	:

Campinguri	total	:	:	:	:	:	:	10	61	18	8	:	:
	români	:	:	:	:	:	:	10	25	16	8	:	:
	străini	:	:	:	:	:	:	:	36	2	:	:	:
Popasuri turistice	total	:	:	:	:	:	175	904	778	106	:	:	:
	români	:	:	:	:	:	175	904	778	106	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	total	:	:	:	72	62	63	252	416	15	:	1	:
	români	:	:	:	72	62	63	252	416	15	:	1	:
Pensiuni turistice	total	172	207	232	255	261	331	321	217	269	300	237	217
	români	142	181	212	243	231	310	281	192	232	255	219	196
	străini	30	26	20	12	30	21	40	25	37	45	18	21
Pensiuni agroturistice	total	20	45	23	25	30	40	60	80	78	80	85	125
	români	20	45	23	25	30	40	60	80	78	80	85	125
2015													
Total	total	3468	3687	4647	4712	6260	7273	8680	8657	7036	6847	5857	4293
	români	3291	3526	4471	4537	5920	6886	8127	8257	6428	6327	5515	4148
	străini	177	161	176	175	340	387	553	400	608	520	342	145
Hoteluri	total	2874	2972	3823	3777	5174	5765	6155	6262	5811	5688	4793	3363
	români	2727	2832	3669	3648	4874	5420	5768	5925	5264	5255	4534	3238
	străini	147	140	154	129	300	345	387	337	547	433	259	125
Hosteluri	total	15	6	15	11	8	37	22	29	22	30	15	10
	români	15	6	15	11	8	37	22	29	22	30	15	10
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Moteluri	total	76	64	96	94	74	101	95	77	99	126	121	126
	români	76	64	96	94	74	101	93	77	99	126	121	125
	străini	:	:	:	:	:	:	2	:	:	:	:	1
Vile turistice	total	152	196	168	176	189	223	225	166	182	157	171	142
	români	152	196	168	173	189	220	220	166	180	157	168	142
	străini	:	:	:	3	:	3	5	:	2	:	3	:
Campinguri	total	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
	români	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Popasuri turistice	total	:	:	:	:	48	276	896	844	117	:	:	:
	români	:	:	:	:	48	276	896	844	117	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	total	:	:	:	19	90	85	407	416	31	:	:	:
	români	:	:	:	19	90	85	407	416	31	:	:	:
Pensiuni turistice	total	221	334	425	525	552	611	715	688	606	674	595	455
	români	191	313	403	482	512	572	556	625	547	587	515	436
	străini	30	21	22	43	40	39	159	63	59	87	80	19
Pensiuni agroturistice	total	130	115	120	110	125	175	165	175	168	172	162	197
	români	130	115	120	110	125	175	165	175	168	172	162	197
2016													
Total	total	3747	4622	5963	5899	5968	6165	7810	9044	7138	6645	5879	3933
	români	3501	4431	5778	5641	5633	5748	7373	8556	6700	6139	5564	3707
	străini	246	191	185	258	335	417	437	488	438	506	315	226
Hoteluri	total	2782	3541	4937	4907	4897	4724	5956	6855	5929	5517	4891	3048
	români	2572	3369	4777	4703	4597	4377	5579	6445	5526	5038	4612	2835
	străini	210	172	160	204	300	347	377	410	403	479	279	213

Hosteluri	total	27	29	25	28	45	35	47	41	46	40	48	48
	români	27	29	25	28	45	35	47	41	46	40	48	48
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Moteluri	total	196	181	89	52	51	67	29	83	78	54	124	33
	români	196	181	89	52	51	67	29	83	78	54	124	33
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Vile turistice	total	137	171	185	170	208	186	158	247	253	251	248	200
	români	135	171	185	170	207	186	157	247	253	251	247	200
	străini	2	:	:	:	1	:	1	:	:	:	1	:
Campinguri	total	:	:	:	:	:	286	520	12	:	:	:	:
	români	:	:	:	:	:	286	520	12	:	:	:	:
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Popasuri turistice	total	:	:	:	:	:	:	:	620	110	:	:	:
	români	:	:	:	:	:	:	:	620	110	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	total	:	:	:	6	50	26	308	418	:	:	:	:
	români	:	:	:	6	50	26	308	418	:	:	:	:
Pensiuni turistice	total	430	515	552	551	522	626	597	553	527	573	428	414
	români	396	496	527	497	488	556	538	475	492	546	393	401
	străini	34	19	25	54	34	70	59	78	35	27	35	13
Pensiuni agroturistice	total	175	185	175	185	195	215	195	215	195	210	140	190
	români	175	185	175	185	195	215	195	215	195	210	140	190

2017													
Total	total	3420	4285	5987	5905	6745	7898	9209	10108	7922	7431	6890	4531
	români	3047	3997	5399	5407	6155	7248	8434	9207	7343	6757	6532	4233
	străini	373	288	588	498	590	650	775	901	579	674	358	298
Hoteluri	total	2510	3425	4828	4948	5636	6251	7244	8125	6736	6441	5969	3814
	români	2157	3159	4274	4468	5090	5703	6531	7284	6200	5791	5633	3533
	străini	353	266	554	480	546	548	713	841	536	650	336	281
Hosteluri	total	42	31	63	51	54	66	67	75	54	35	36	20
	români	42	31	63	51	54	58	67	75	45	31	31	19
	străini	:	:	:	:	:	8	:	:	9	4	5	1
Moteluri	total	73	82	57	81	94	137	184	149	113	210	139	54
	români	71	80	57	81	94	137	176	145	113	210	139	54
	străini	2	2	:	:	:	:	8	4	:	:	:	:
Vile turistice	total	211	235	373	253	279	326	358	375	270	327	283	271
	români	211	235	373	253	279	326	357	375	270	327	283	271
	străini	:	:	:	:	:	:	1	:	:	:	:	:
Campinguri	total	:	:	:	:	:	48	40	8	4	2	:	:
	români	:	:	:	:	:	2	33	8	2	2	:	:
	străini	:	:	:	:	:	46	7	:	2	:	:	:
Popasuri turistice	total	:	:	:	:	17	398	196	525	164	:	:	:
	români	:	:	:	:	17	398	196	525	164	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	total	:	:	:	44	:	:	367	323	8	:	:	:
	români	:	:	:	44	:	:	367	323	8	:	:	:
	total	414	367	511	413	545	542	643	513	517	390	418	341

Pensiuni turistice	români	396	347	477	395	501	494	597	457	485	370	401	325
	străini	18	20	34	18	44	48	46	56	32	20	17	16
Pensiuni agroturistice	total	170	145	155	115	120	130	110	15	56	26	45	31
	români	170	145	155	115	120	130	110	15	56	26	45	31

Sursa: baza de date Tempo online

Revirimentul înregistrat în 2017 de stațiunea Lacu Sărat poate genera o repartitie mai echilibrată a sosirilor turistice pe segmentul balnear, cu creșterea numărului de turiști în extrasezon, aspect care va continua cu siguranță în următorii ani odată cu introducerea vouchere-lor turistice de vacanță.

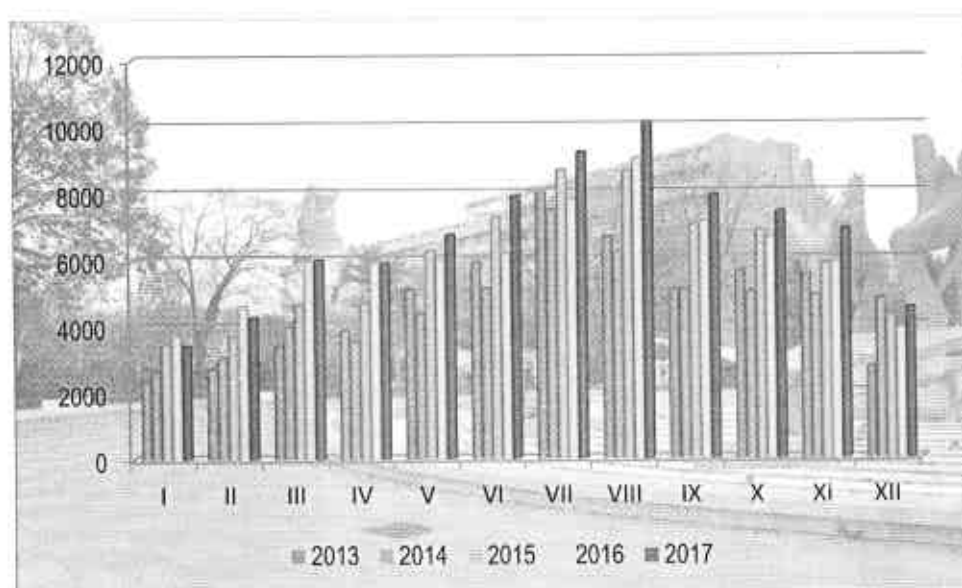

Fig. 2.2.3. Evoluția numărului de sosiri turistice în județul Brăila pe luni (2013-2017)

Sursa: date prelucrate baza Tempo online, 2018

Pentru a stimula cererea turistică este vitală cunoașterea ofertei de servicii turistice existente în zonă, prin redactarea unor materiale de promovare, înființarea unui Centru de informare și promovare turistică zonală și creșterea rolului celor existente. Acestea trebuie să fie orientate în furnizarea de informații, material publicitar și promoțional referitor la produsele turistice oferite de agențiile de turism specializate din aceasta zonă, cât și la infrastructura existentă și la posibilitățile de petrecere a timpului liber. Turismul ar putea deveni alternativa la ieșirea din situația economico-socială în care se află județul Brăila.

2.2.4. Evoluția numărului de înoptări în structurile de primire turistice cu funcțiune de cazare

Dintre metodele de obținere a informației statistice cele mai utilizate sunt înregistrările numărului de înoptări în spațiile de cazare, metodă prin care sunt obținute informații de natură cantitativă. Înregistrarea la nivelul unităților de cazare nu este foarte utilă, deoarece pot exista

turiști care se cazează la mai multe unități în timpul aceluiași sejur, ceea ce face ca imaginea despre numărul sosirilor și al înoptărilor să fie denaturată (prin dubla sau chiar tripla înregistrare a aceluiași turiști).

Metoda sondajelor este singura metodă prin care se obțin informații de natură calitativă, cum ar fi: motivația, gradul de satisfacție, obiceiurile de consum etc. Metoda se bazează pe tehnica eșantionării și este mai puțin utilizată, în special datorită interpretărilor rezultatelor care, uneori, pot fi subiective. Totodată, dezavantajele metodei sunt legate de necesitatea unor resurse financiare importante, de utilizarea unor specialiști în domeniu la care se adaugă existența unor erori de reprezentativitate la nivelul eșantionului.

Tabelul 2.2.5. Evoluția numărului de înoptări turistice (nr. zile-turist) în structurile de primire turistică cu funcțiune de cazare, pe tipuri de structuri, tipuri de turiști, pe luni în județul Brăila (2013-2017)

Tipuri de structuri de primire turistică	Localități	2013	2014	2015	2016	2017
Total	Total	204760	195944	217813	225182	237562
	Brăila	193241	184834	204972	213873	100179
	Ianca	4206	4783	5264	3448	4522
	Bertestii de Jos	75	126	126	265	88
	Cazasu	462	487	429	465	667
	Chiscani	498	488	:	51	127274
	Tichilești	4521	3707	2567	1259	2462
	Vădeni	324	11	1779	3395	1197
Hoteluri	Viziru	1433	1508	2676	2426	1173
	Total	183544	175174	192400	198150	211205
	Brăila	178624	171330	189707	196626	93048
	Bertestii de Jos	75	126	126	265	88
	Chiscani	:	:	:	:	115607
	Tichilești	4521	3707	2567	1259	2462
Hosteluri	Vădeni	324	11	:	:	:
	Total	730	250	289	583	889
	Brăila	730	250	289	583	889
Moteluri	Total	4005	3625	4500	4423	2926
	Brăila	1653	343	:	:	:
	Ianca	2352	3282	2721	1028	1729
	Vădeni	:	:	1779	3395	1197
Vile turistice	Total	2636	2823	3075	4285	6369
	Brăila	2174	2050	2646	3820	:
	Cazasu	462	487	429	465	667
	Chiscani	:	286	:	:	5702
Campinguri	Total	498	202	:	3451	147
	Brăila	:	:	:	3400	:
	Chiscani	498	202	:	51	147
Popasuri turistice	Total	2795	4367	3369	1276	2565
	Brăila	2795	4367	3369	1276	:
	Chiscani	:	:	:	:	2565
Tabere de elevi și preșcolari	Total	1804	1242	1461	916	1627
	Brăila	1804	1242	1461	916	0
	Chiscani	:	:	:	:	1627
Pensiuni turistice	Total	7315	6753	10043	9672	10661

	Brăila	5461	5252	7500	7252	6242
	Ianca	1854	1501	2543	2420	2793
	Chiscani	:	:	:	:	1626
Pensiuni agroturistice	Total	1433	1508	2676	2426	1173
	Viziru	1433	1508	2676	2426	1173

Sursa: baza de date Tempo online

Turiștii care au înnoptat în județul Brăila au ales cu preponderență cazarea la hotel, motiv pentru care municipiul Brăila conduce detașat în clasamentul unităților de cazare. Excepție face anul 2017 când, după renovarea hotelurilor din stațiunea Lacu Sărat, numărul de înnoptări din Chiscani, pe raza căruia se găsește stațiunea balneară, a surclasat numărul de înnoptări din municipiul Brăila cu 27%. Dacă în cazul pensiunilor turistice numărul de înnoptări a crescut în anul 2017 cu 45,7 % față de anul 2013, se observă, din păcate, o scădere a numărului de înnoptări în pensiunile agroturistice cu peste 18 % în perioada de referință, în condițiile în care potențialul turistic al zonei rurale este remarcabil.

Tabelul 2.2.6. Situația numărului de înnoptări turistice (nr. zile-turist) în structurile de primire turistică pe tipuri de structuri, tipuri de turiști, pe luni, în județul Brăila (2013-2017)

Tip de structuri de cazare		ian.	feb.	mart.	apr.	mai	iunie	iulie	aug.	sept.	oct.	nov.	dec.
		2013											
Total	total	5223	5517	6298	9313	16957	25028	29814	27431	24240	23517	23563	7859
	români	4523	5045	5868	8622	16024	22591	27584	25375	22625	21749	22673	7454
	străini	700	472	430	691	933	2437	2230	2056	1615	1768	890	405
Hoteluri	total	3873	3942	4823	8153	15521	22875	26758	24398	22078	22070	22076	6977
	români	3435	3661	4459	7593	14775	20731	24664	22591	20666	20427	21340	6636
	străini	438	281	364	560	746	2144	2094	1807	1412	1643	736	341
Hosteluri	total	39	60	55	66	76	62	90	118	75	39	30	20
	români	35	60	52	36	43	35	46	46	33	27	30	20
	străini	4	:	3	30	33	27	44	72	42	12	:	:
Moteluri	total	196	145	272	117	124	293	311	143	1118	453	603	230
	români	196	145	271	117	124	215	311	143	1118	453	599	227
	străini	:	:	1	:	:	78	:	:	:	:	4	3
Vile turistice	total	206	271	215	188	162	267	297	261	174	216	192	187
	români	206	269	215	188	162	267	295	261	174	216	192	187
	străini	:	2	:	:	:	:	2	:	:	:	:	:
Campinguri	total	:	:	:	36	41	126	172	45	:	45	33	:
	români	:	:	:	36	41	84	172	45	:	45	33	:
	străini	:	:	:	:	:	42	:	:	:	:	:	:
Popasuri turistice	total	:	:	:	:	150	745	926	974	:	:	:	:
	români	:	:	:	:	150	745	926	974	:	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	total	:	:	:	22	136	144	623	865	14	:	:	:
	români	:	:	:	22	136	144	623	865	14	:	:	:
Pensiuni turistice	total	599	829	752	656	667	476	573	555	695	619	549	345
	români	341	640	690	555	513	330	483	378	534	506	399	284
	străini	258	189	62	101	154	146	90	177	161	113	150	61
	total	310	270	181	75	80	40	64	72	86	75	80	100

Pensiuni agroturistice	români	310	270	181	75	80	40	64	72	86	75	80	100
2014													
Total	total	5202	7601	12406	12914	16630	18176	28001	20408	21206	21765	20343	11292
	români	4328	7197	11850	12378	15761	17156	26742	19520	20279	19911	19811	11017
	străini	874	404	556	536	869	1020	1259	888	927	1854	532	275
Hoteluri	total	4103	6396	11236	11652	15193	16758	24268	16195	19620	20472	19169	10112
	români	3446	6090	10804	11184	14452	15803	23182	15454	18790	18785	18671	9871
	străini	657	306	432	468	741	955	1086	741	830	1687	498	241
Hosteluri	total	10	10	23	13	10	14	70	22	24	22	17	15
	români	10	10	23	13	10	14	70	22	24	22	17	15
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Moteluri	total	362	346	278	349	416	274	338	214	233	236	328	251
	români	362	346	264	339	406	274	338	214	233	236	328	251
	străini	:	:	14	10	10	:	:	:	:	:	:	:
Vile turistice	total	181	158	187	226	197	217	243	495	199	239	200	281
	români	180	158	187	226	188	210	243	495	197	239	200	281
	străini	1	:	:	:	9	7	:	:	2	:	:	:
Campinguri	total	:	:	:	:	:	:	29	89	55	29	:	:
	români	:	:	:	:	:	:	29	53	53	29	:	:
	străini	:	:	:	:	:	:	:	36	2	:	:	:
Popasuri turistice	total	:	:	:	:	:	189	1708	2116	354	:	:	:
	români	:	:	:	:	:	189	1708	2116	354	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	total	:	:	:	76	70	67	373	629	21	:	6	:
	români	:	:	:	76	70	67	373	629	21	:	6	:
Pensiuni turistice	total	496	581	627	541	679	582	822	478	534	597	428	388
	români	280	483	517	483	570	524	649	367	441	430	394	354
	străini	216	98	110	58	109	58	173	111	93	167	34	34
Pensiuni agroturistice	total	50	110	55	57	65	75	150	170	166	170	195	245
	români	50	110	55	57	65	75	150	170	166	170	195	245
2015													
Total	total	6801	8878	10927	11624	19590	23191	29418	29675	24702	23393	19575	10039
	români	6232	8311	10529	11259	18783	22224	28179	28666	23323	21490	18192	9301
	străini	569	567	398	365	807	967	1239	1009	1379	1903	1383	738
Hoteluri	total	5591	7851	9714	10281	17318	20963	25855	26293	22425	20759	16994	8356
	români	5186	7343	9359	9999	16582	20088	24865	25376	21167	19053	15953	7720
	străini	405	508	355	282	736	875	990	917	1258	1706	1041	636
Hosteluri	total	20	6	17	11	20	37	22	29	22	60	25	20
	români	20	6	17	11	20	37	22	29	22	60	25	20
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Moteluri	total	258	153	161	171	235	244	197	137	651	971	904	418
	români	258	153	161	171	235	244	195	137	651	971	904	415
	străini	:	:	:	:	:	:	2	:	:	:	:	3
Vile turistice	total	183	242	218	212	280	323	439	219	261	244	246	208
	români	183	242	218	209	280	302	434	219	259	244	237	208
	străini	:	:	:	3	:	21	5	:	2	:	9	:
Campinguri	total	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
	români	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:

	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Popasuri turistice	total					651	414	1020	1108	176			
	români					651	414	1020	1108	176			
Tabere de elevi și preșcolari	total				21	92	91	612	611	34			
	români				21	92	91	612	611	34			
Pensiuni turistice	total	499	451	632	753	799	894	1058	1053	897	1101	1161	745
	români	335	392	589	673	728	823	816	961	778	904	828	646
	străini	164	59	43	80	71	71	242	92	119	197	333	99
Pensiuni agroturistice	total	250	175	185	175	195	225	215	225	236	258	245	292
	români	250	175	185	175	195	225	215	225	236	258	245	292
2016													
Total	total	6072	11014	11630	15783	20152	22730	28065	30481	25324	22835	21177	9919
	români	5038	10202	10659	14665	19092	21429	26606	28967	23866	20699	19844	8645
	străini	1034	812	971	1118	1060	1301	1459	1514	1458	2136	1333	1274
Hoteluri	total	4590	8096	10083	14221	18555	18678	24948	26437	23514	20767	19557	8704
	români	3709	7354	9181	13249	17569	17504	23668	25097	22128	18813	18366	7475
	străini	881	742	902	972	986	1174	1280	1340	1386	1954	1191	1229
Hosteluri	total	27	29	29	56	45	35	96	84	46	40	48	48
	români	27	29	29	56	45	35	96	84	46	40	48	48
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Moteluri	total	375	1664	130	85	132	194	200	652	126	475	299	91
	români	375	1664	130	85	132	194	200	652	126	475	299	91
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Vile turistice	total	225	265	328	374	330	308	283	507	454	441	484	286
	români	197	265	328	374	329	308	282	507	454	441	470	286
	străini	28	:	:	:	1	:	1	:	:	:	14	:
Campinguri	total	:	:	:	:	:	2378	1049	24	:	:	:	:
	români	:	:	:	:	:	2378	1049	24	:	:	:	:
	străini	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Popasuri turistice	total	:	:	:	:	:	:	:	1056	220	:	:	:
	români	:	:	:	:	:	:	:	1056	220	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	total	:	:	:	6	50	30	312	518	:	:	:	:
	români	:	:	:	6	50	30	312	518	:	:	:	:
Pensiuni turistice	total	657	752	865	841	835	882	972	968	759	902	649	590
	români	532	682	796	695	762	755	794	794	687	720	521	545
	străini	125	70	69	146	73	127	178	174	72	182	128	45
Pensiuni agroturistice	total	198	208	195	200	205	225	205	235	205	210	140	200
	români	198	208	195	200	205	225	205	235	205	210	140	200
2017													
Total	total	6903	7934	16204	14740	17512	26579	31861	31626	26003	25306	21152	11742
	români	5051	6183	12100	11970	14973	23647	28094	28861	24298	22918	19547	10510
	străini	1852	1751	4104	2770	2539	2932	3767	2765	1705	2388	1605	1232
Hoteluri	total	5611	6596	14295	13169	15640	23408	27742	27986	24011	23128	19211	10408
	români	3829	4897	10298	10428	13225	20658	24113	25347	22407	20828	17674	9237
	străini	1782	1699	3997	2741	2415	2750	3629	2639	1604	2300	1537	1171
Hosteluri	total	42	31	87	51	54	66	147	158	103	64	50	36
	români	42	31	87	51	54	58	147	158	94	60	44	34

	străini	:	:	:	:	:	8	:	:	9	4	6	2
Moteluri	total	93	156	100	254	192	351	396	364	183	343	340	154
	români	91	146	100	254	192	351	388	360	183	343	340	154
	străini	2	10	:	:	:	:	8	4	:	:	:	:
Vile turistice	total	335	414	665	458	393	517	777	805	381	518	564	542
	români	335	414	665	458	393	517	776	805	381	518	564	542
	străini	:	:	:	:	:	:	1	:	:	:	:	:
Campinguri	total	:	:	:	:	:	52	81	8	4	2	:	:
	români	:	:	:	:	:	2	67	8	2	2	:	:
	străini	:	:	:	:	:	50	14	:	2	:	:	:
Popasuri turistice	total	:	:	:	:	68	995	386	788	328	:	:	:
	români	:	:	:	:	68	995	386	788	328	:	:	:
Tabere de elevi și preșcolari	total	:	:	:	44	:	:	1101	472	10	:	:	:
	români	:	:	:	44	:	:	1101	472	10	:	:	:
Pensiuni turistice	total	632	582	892	639	1040	1060	1121	1030	927	1225	942	571
	români	564	540	785	610	916	936	1006	908	837	1141	880	512
	străini	68	42	107	29	124	124	115	122	90	84	62	59
Pensiuni agroturistice	total	190	155	165	125	125	130	110	15	56	26	45	31
	români	190	155	165	125	125	130	110	15	56	26	45	31

Sursa: baza de date Tempo online

Luna de vârf în privința înnoptărilor în județul Brăila este iulie, urmată îndeaproape de august. Minimul se înregistrează în lunile ianuarie, februarie și decembrie. O mai bună promovare a bazei de tratament, concretizată în pachete turistice ofertante cu reduceri semnificative de preț și adaptarea structurilor de primire cu funcțiune de cazare la turismul de afaceri și trening-uri, pot impulsiona numărul de înnoptări în perioadele de extrasezon.

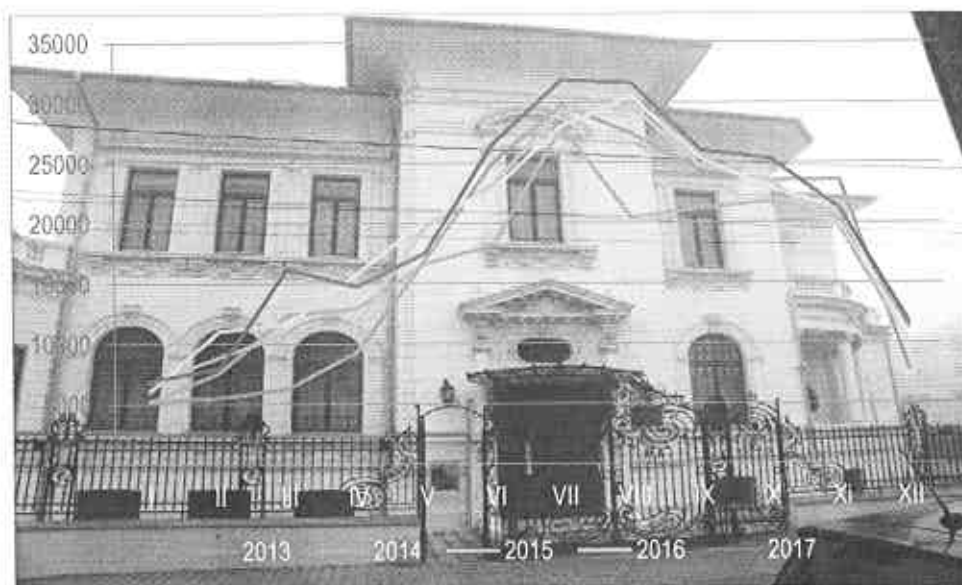

Fig. 2.2.3. Evoluția numărului de înnoptări lunare ale turiștilor în județul Brăila (2013-2017)

Există o serie de obstacole în ce privește dezvoltarea turismului receptor în județul Brăila și implicit al numărului de înnoptări. Evidențiem dintre acestea structura inadecvată a transporturilor și utilităților publice, ceea ce determină dificultăți în practicarea turismului, la care se adaugă politicile de dezvoltare necoerente în domeniul turismului, factorii de răspundere din zonă neacordând importanța cuvenită acestui sector de activitate. Se remarcă și slaba dotare în ceea ce privește structurile de primire turistice cu funcțiune de cazare, alimentație, în multe cazuri lipsind spațiile de cazare comparabile ca standarde cu cele din alte zone ale României sau din țări europene. Facilitățile privind agrementul sunt de asemenea slab reprezentate, deși județul Brăila dispune de zone turistice de un mare pitoresc. Nivelul calitativ al serviciilor în hoteluri, restaurante și în alte unități prestatoare de servicii turistice lasă de dorit, la acestea adăugându-se lipsa unor inovații în produsele turistice oferite. Cercetare de piață este insuficientă, probabil datorită faptului că instituțiile cu putere de decizie nu conștientizează importanța pe care o au sondajele în rândul consumatorilor de turism pentru fundamentarea strategiilor de dezvoltare în domeniu. De altfel, și piața de capital slab dezvoltată determină un acces limitat la finanțarea investițiilor în turism și la dezvoltarea turismului de afaceri.

Valorosul potențial turistic evidențiat pentru practicarea diverselor forme de turism atât la nivel județean, cât și local, constituie o oportunitate majoră pentru dezvoltarea Brăilei. Valorificarea superioară a acestui potențial poate transforma turismul în unul din cele mai importante sectoare ale economiei brăilene, un factor cheie în procesul de relansare economică.

2.2.5. Durata medie a sejurului

Durata medie a sejurului este un indicator care arată numărul de zile pe care un turist le petrece într-o anumită destinație turistică (localitate, stațiune, regiune etc.) Durata medie a sejurului se poate calcula și la nivelul unei singure structuri de primire turistice cu funcțiune de cazare.

Numărul de înnoptări turistice (număr zile - turist) se calculează ca suma produselor dintre numărul de locuri ocupate în cameră (număr turiști cazați în unitățile turistice) și numărul de nopți petrecute în unitatea turistică. Se exprimă în zile – turist. Numărul de sosiri se calculează prin însumarea turiștilor care au sosit în unitățile turistice.

În 2014 și 2015, durata medie a sejurului în județul Brăila a fost de 2,84(nr. zile), valoare mare comparativ cu alte județe din Regiunea Sud - Est, în care numărul de sosiri turistice este mult mai mare, dar în care lipsește turismul balnear, generator de număr mare de înnoptări (număr zile - turist).

Harta sejururilor medii pe turiști străini în 2014 și 2015 (zile/turist)

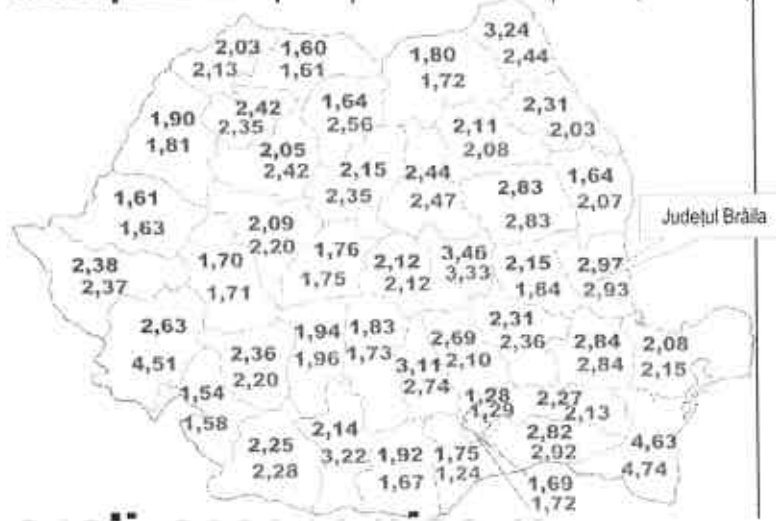

Fig. 2.2.3. Durata medie a sejurului în județele României, pentru 2014 și 2015
Sursa: www.analizeeconomice.ro

S-a calculat durata medie a sejurului pe fiecare lună a anilor 2013-2017, pe județul Brăila. Valorile mari în extrasezon sunt datorate turismului balnear. Există posibilități ca prin diversificarea pachetelor, durata sejurului în lunile ianuarie și decembrie să crească.

Tabelul 2.2.7. Durata medie a sejurului pe luni în județul Brăila (2013-2017)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2013	2.23	2.01	1.85	2.4	3.32	4.23	3.73	4.12	4.76	4.17	4.25	1.42
2014	1.99	2.5	3.11	3.65	3.81	3.53	3.74	3.26	4.18	4.33	4.14	2.35
2015	1.96	2.41	2.35	2.47	3.13	3.19	3.39	3.43	3.51	3.42	3.34	2.34
2016	1.62	2.38	1.95	2.68	3.38	3.69	3.59	3.37	3.55	3.44	3.6	2.52
2017	2.02	1.85	2.71	2.5	2.6	3.37	3.46	3.13	3.29	3.41	3.07	2.59

Sursa: date prelucrate Tempo online, 2018

Turismul balnear reduce sezonabilitatea și asigură o durată medie a sejurului cu valoare ridicată. Luni precum octombrie, iunie sau noiembrie se apropie sensibil ca valoare a duratei sejurului de lunile iulie și august, perioadă tradițională de vârf în turism. Exprimată grafic, durata sejurului evidențiază un maxim în august 2013 (4,76) și un minim în decembrie 2013 (1,42).

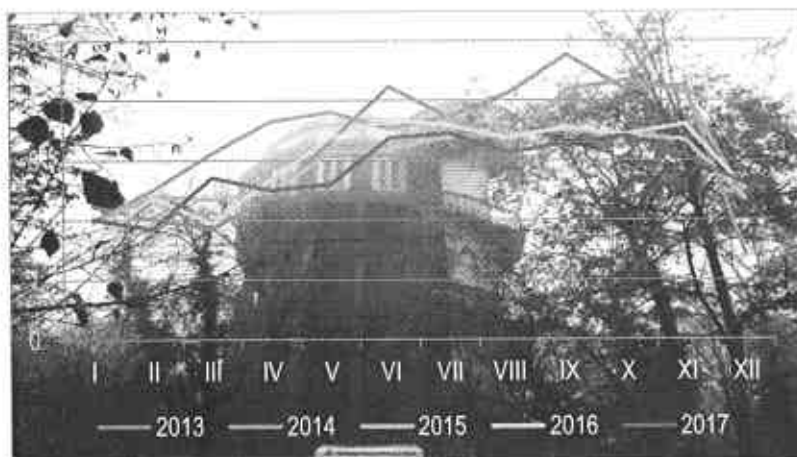

Fig. 2.2.4. Variația duratei medii a sejurului pe luni în județul Brăila (2013-2017)
Sursa: date prelucrate Tempo online, 2018

2.2.6. Sezonalitatea turistică

Datorită diversității mari a serviciilor turistice, caracterului sezonier al turismului, a diferitelor forme de turism practicate, precum și a categoriilor de prețuri și tarife diferențiate pe tipuri de confort, forme de turism și agenți economici, activitatea din acest sector nu trebuie caracterizată din punct de vedere statistic printr-un singur indicator, ci printr-un sistem de indicatori.

Pentru o analiză cât mai obiectivă este esențial ca indicatorii calculați să fie comparabili, să aibă un conținut unitar și să se bazeze pe noțiuni și definiții identice, unitare pentru fiecare entitate regională sau locală. Acești indicatori prezintă o importanță deosebită deoarece evoluția cererii turistice diferă în timp și are efecte importante asupra economie, mediului și societății.

Referitor la analiza numărului de sosiri turistice pe luni în județul Brăila, se constată o creștere a acestuia din lunile mai până în octombrie, ceea ce implică o serie de acțiuni și măsuri de atenuare a sezonității turistice.

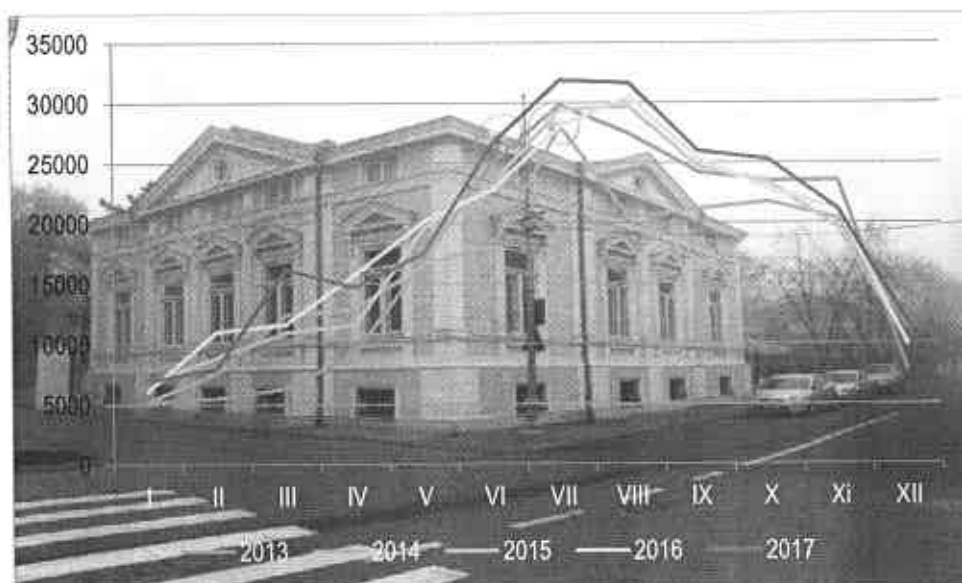

Fig. 2.2.4. Sosiri lunare ale turiștilor în județul Brăila (2013-2017)
Sursa: date prelucrate Tempo online, 2018

Pe baza analizei datelor lunare din perioada 2013-2017 în județul Brăila, numărul sosirilor, al înnoptărilor și durata medie a sejurului înregistrează valori maxime în lunile iulie și august și valori mici în lunile decembrie și ianuarie.

Sezonalitatea circulației turiștilor poate avea amplitudini diferite de la un an la altul fiind dificil de anticipat. Aceasta poate fi influențată de către specificul ofertei, dar mai ales de structura cererii turistice. Pentru a evidenția contribuția acestui sector la dezvoltarea economică de ansamblu a județului Brăila este necesară elaborarea unor strategii de marketing, sprijinirea unor zone geografice defavorizate din punct de vedere industrial, dar cu potențial turistic, protejarea unor areale turistice intens solicitate și identificarea unor modalități pentru încurajarea dezvoltării activității turistice în unități mici și mijlocii, de tipul pensiunilor turistice.

Hotelurile din municipiul Brăila și stațiunea Lacu Sărat trebuie să-și adapteze infrastructura specifică la necesitățile actuale ale turismului de afaceri, urmărind permanent diversificarea serviciilor, pentru a veni în întâmpinarea cererii acestui segment de turiști.

CAPITOLUL 3. POLITICA DE ORGANIZARE ȘI IMPLICARE A ACTORILOR LOCALI

3.1.POLITICA ACTIVITĂȚII DE TURISM

3.1.1.Documente strategice la nivel național

La nivel național, au fost dezvoltate o serie de instrumente strategice care analizează piața turistică din România și dezvoltă planuri de acțiuni pe termen scurt și lung, atât în ceea ce privește turismul în general, cât și în mod particular pentru dezvoltarea turismului balnear sau ecoturismului.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă Orizonturi 2013-2020-2030 stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la un nou model de dezvoltare propriu Uniunii Europene și larg împărtășit pe plan mondial – cel al dezvoltării durabile, orientat spre îmbunătățirea continuă a vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Dirjecțiile principale de acțiune ale Strategiei sunt:

- Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural național; racordarea la normele și standardele europene privind calitatea vieții;
- Identificarea unor surse suplimentare de finanțare pentru realizarea unor proiecte și programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecției mediului, siguranței alimentare, educației, sănătății și serviciilor sociale;
- Folosirea generalizată a celor mai bune tehnologii existente, din punct de vedere economic și ecologic, în deciziile investiționale; introducerea fermă a criteriilor de eficiență în toate activitățile de producție și servicii;
- Corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007-2026 își propune să realizeze o dezvoltare durabilă din punct de vedere al mediului a sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa.

Obiectivele Master Planului sunt următoarele:

- Crearea unei imagini nuanțate atât la nivel intern cât și la nivel extern privind avantajele României ca destinație turistică și imaginea mărcii sale turistice;
- Asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului într-o manieră în care bogățiile sale de mediu, culturale și de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare;

- Asigurarea recunoașterii turismului ca factor cheie în cadrul economiei și ca un generator de noi locuri de muncă;
- Să conștientizeze populația din România cu privire la bogățiile turistice ale țării noastre și dorința de a le împărtăși oaspeților;
- Consolidarea rolului Autorității Naționale pentru Turism ca o organizație națională de turism eficientă, care să asigure respectarea standardelor de calitate a produselor și serviciilor, să ofere informații vizitatorilor și să sprijine toate sectoarele industriei turistice a țării în procesul de dezvoltare a turismului;
- Dezvoltarea și implementarea anuală a planurilor de marketing a destinației turistice prin colaborarea dintre sectorul public și cel privat, vizând toate piețele principale cu potențial pentru România;
- Asigurarea mecanismelor de sprijin coordonat pentru organizațiile de turism regionale și locale în dezvoltarea politicii turismului zonal. Strategii și planuri;
- Extinderea sistemului pentru colectarea, analiza și diseminarea regulată a statisticilor și studiilor de piață pentru a oferi asistență în crearea unui Cont Satelit de Turism pentru România și pentru sprijinirea investițiilor și a procesului decizional în marketing. Crearea unei rețele de centre de informare turistică coordonate în toate principalele zone turistice pentru a extinde mesajul de ospitalitate față de oaspeți, oferind acestora informații corecte pentru a-i asista în orientarea, plăcerea și aprecierea destinației lor;
- Realizarea unei baze de date la nivel național a produselor, unităților, evenimentelor și serviciilor atât în industria turistică cât și în ce privește accesul publicului;
- Extinderea paginii de turism național, aceasta reprezentând un instrument major de promovare, informare și efectuare a rezervărilor;
- Dezvoltarea unui sistem performant de clasificare și evaluare a produselor și serviciilor pentru a asigura furnizarea de produse și servicii de calitate pentru a satisface nevoile și așteptările oaspeților;
- Introducerea de mecanisme și subvenții pentru a facilita investițiile în turism atât din partea investitorilor români cât și a celor străini;
- Consolidarea cadrului legal pentru turism astfel încât acesta să asigure o bună aplicabilitate și să garanteze standarde ridicate fără existența unei birocrății inutile;
- Încurajarea autorităților municipale, județene și regionale în dezvoltarea planurilor integrate de dezvoltare a turismului, inclusiv a tuturor elementelor de infrastructură pentru a evita dezvoltarea lipsită de coordonare;
- Dezvoltarea sistemului de educație prevocațională și vocațională pentru sectorul hotelier astfel încât programa să includă satisfacerea necesităților pieței și asigurarea calificării unui număr de personal suficient pentru a respecta criteriile de angajare/pentru completarea posturilor vacante;
- Facilitarea dezvoltării unui centru convențional național care să permită capitalului și țării să concureze pentru realizarea de întruniri la nivel internațional;

- Dezvoltarea stațiunilor balneare din România pentru a asigura gama de tratamente, centre și servicii necesare pentru un număr de clienți într-o rapidă creștere;
- Dezvoltarea zonelor montane și a stațiunilor montane pentru a oferi facilități și atracții oaspeților pe parcursul întregului an;
- Identificarea oportunităților și luarea măsurilor care să permită extinderea sezonului turistic de către stațiunile de pe litoralul Mării Negre;
- Să se asigure că cerințele turiștilor sunt luate în considerare cu prioritate în dezvoltarea sistemului de transport național inclusiv a rețelei de drumuri și căi ferate, a infrastructurii de aeroporturi și porturi;
- Extinderea sistemului de marcare a obiectivelor turistice de interes național în conformitate cu standardele UE și introducerea de rute turistice tematice;
- Sprijinirea dezvoltării ecoturismului din Delta Dunării, a parcurilor naționale, a rezervațiilor și a zonelor rurale;
- Instruirea și pregătirea muzeelor și monumentelor naționale majore în îmbunătățirea facilităților oferite de către aceștia oaspeților, în special a facilităților ospitaliere, de interpretare și de marketing, ca un exemplu pentru toate aceste monumente;
- Crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special a festivalurilor tradiționale și a evenimentelor folclorice;
- Dezvoltarea unei Strategii de Implementare Eficiente pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor Master Planului.

Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România 2016-2020 are ca scop promovarea ecoturismului, ca formă principală de turism în cadrul acestor destinații și creșterea rolului pe care ecoturismul îl joacă în dezvoltarea economică a acestor areale și în prosperitatea populației locale.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Balnear stabilește un plan de acțiuni pentru dezvoltarea turismului balnear în România. Cele patru priorități sunt:

- Implementarea unui demers inovant și a unui parteneriat public-privat;
- Sprijinirea dezvoltării turismului medical;
- O poziționare inovantă pe un nou produs "turismul balnear verde";
- Dezvoltarea curelor în sectorul luptei împotriva îmbătrânirii.

3.1.2. Documente relevante la nivel regional

La nivel regional au fost realizate următoarele studii legate de domeniul turism:

Planul de Dezvoltare Regională Sud-Est 2014-2020 reprezintă baza strategică pentru fundamentarea programelor de finanțare din fonduri externe/comunitare, naționale, regionale și /sau locale, care au ca scop dezvoltarea Regiunii Sud-Est.

Obiectivul general al strategiei de dezvoltare a regiunii Sud-Est este acela de a promova dezvoltarea durabilă și îmbunătățirea calității vieții populației, astfel încât aceasta să devină o regiune competitivă pe termen lung și atractivă pentru investiții, cu valorificarea de noi oportunități de ocupare a forței de muncă și creșterea semnificativă a PIB-ului regional până în 2020, până la 90% din media națională.

Obiectivele specifice ale strategiei în domeniul turismului sunt:

- 1.1. Creșterea atractivității și competitivității zonelor urbane în scopul conservării, protejării și dezvoltării patrimoniului istoric și cultural în vederea dezvoltării regiunii;
- 1.2. Creșterea nivelului de promovare și a gradului de valorificare economică a potențialului turistic local (turism de agrement, turism științific, educațional, turism pentru vânatoare și pescuit, turism balnear și de tratament, turism cultural, turism oenologic și gastronomic etc);
- 1.3. Îmbunătățirea infrastructurii de turism specifice în vederea creșterii atractivității regiunii ca destinație turistică.
- 1.4. Valorificarea eficientă și durabilă a patrimoniului natural prin crearea/modernizarea infrastructurilor necesare pentru asigurarea alimentării cu apă potabilă a populației și pentru colectarea și epurarea apelor uzate în vederea creșterii calității vieții;
- 1.5. Conservarea și refacerea ecosistemelor naturale prin menținerea/ameliorarea stării factorilor de mediu și prin managementul durabil al ariilor naturale protejate;
- 1.6. Creșterea calității vieții în zonele rurale prin dezvoltarea infrastructurii rurale inclusiv prin conservarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului istoric și cultural;

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est (SSIR)⁵⁵ a fost elaborată în urma unui studiu pentru a contribui la fundamentarea procesului de planificare strategică a dezvoltării Regiunii Sud-Est pentru perioada de programare 2014–2020, prin analizarea stadiului actual al dezvoltării economice al regiunii, cu accent pe identificarea celor mai performante sectoare economice de la nivel regional, care prezintă avantaje competitive.

Turismul este unul dintre sectoarele economice performante la nivel regional, considerat domeniu de specializare inteligentă, pentru care s-au propus prioritatea strategică: identificarea de soluții inovative pentru promovarea turismului.

În acest context, se consideră că pentru dezvoltarea turismului la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud-Est, prin dezvoltarea unor soluții inovative, ar trebuie implementate o serie de măsuri specifice, ca de exemplu:

- Crearea și dezvoltarea brand-ului turistic regional;
- Dezvoltarea turismului de croazieră;
- Dezvoltarea și promovarea produselor turistice cu valoare adăugată (turismul eco, oneologic, gastronomic, turismul balnear, de conferințe și congrese, cultural, arheologic, etc.);
- Promovarea turismului tematic, ca de exemplu turismul apicol în zona Caraorman, turism hipic în Pădurea Letea;

⁵⁵ http://www.adrse.ro/Documente/Planificare/RIS3/Strategia_specializare_inteligenta_SE.pdf

- Promovarea turismului ecologic în zone protejate, precum Letea, Matita Merhei, Fortuna;
- Valorificarea locală a tradițiilor, a atelierelor de meșteșugari, promovarea zonelor mai puțin cunoscute și a activităților specifice;
- Dezvoltarea unor programe pentru valorizarea și conservarea satelor cu un deosebit caracter natural, arhitectural, monumental sau agrar-ecologic;
- Reabilitarea și modernizarea falezelor localităților amplasate pe malul Dunării: Brăila,
- Galați, Tulcea, Mahmudia, Sulina pentru accesul navelor de agrement, croazieră și yachting;
- Dezvoltarea unor trasee inovatoare noi (între cele mai cunoscute trasee inovatoare care au fost dezvoltate în Regiunea de Dezvoltare Sud-Est, pot fi menționate: Drumul Podgoriilor pe bicicletă (Vrancea), Cu canotca prin Deltă: metode inovative de interpretare a naturii (Tulcea);
- Promovarea inovării și diversificarea produselor, proceselor și serviciilor, precum și specializarea acestora pentru piețe de nișă, în vederea depășirii dependenței de munca temporară cu valoare adăugată scăzută și asigurării activității economice și a locurilor de muncă în afara sezonului turistic;
- Informarea micilor întreprinzători cu privire la oportunitatea accesării unor surse de finanțare pentru promovarea inovării în turism;
- Consolidarea instrumentelor de garantare și contra-garantare pentru stimularea investițiilor în turism (inclusiv creditarea rurală);
- Implementarea unor soluții tehnice inovative pentru simplificarea activităților turistice pe de o parte, iar pe de altă parte pentru creșterea gradului de securitate al turistului (cartografierea traseelor turistice cu ajutorul GPS-ului);
- Dezvoltarea e-turismului în scopul asigurării unei cât mai bune promovări a potențialului
- turistic existent la nivelul Regiunii Sud-Est, mai ales pentru atragerea turiștilor străini;
- Dezvoltarea turismului pentru pescuit, prin crearea/îmbunătățirea infrastructurii specifice pentru agrement și cazare;
- Dezvoltarea unor ateliere de confecționare a uneltelor pescărești, construirea bărcilor și valorificarea de noi resurse specifice zonei pescărești;
- Realizarea unor unități de cazare (camping-uri sau pensiuni), unități de alimentație publică cu specific pescăresc (restaurant ponton, cherhana), spații de agrement cu specific pescăresc;
- Construirea unei rețele de spații pentru promovarea și valorificarea identității locale (muzeu-sat pescăresc, punct de de informare, centru de expoziții, ghid specializat etc).

Studiul privind Dezvoltarea Urbană în Regiunea Sud-Est orizont 2020 își propune următoarele ținte de dezvoltare: dezvoltare economică, dezvoltare socială, dezvoltare educațională, dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea turismului și a infrastructurii de agrement, capacitate administrativă.

În domeniul Turism au fost propuse o serie de priorități:

1. Exploatarea potențialului turistic al Regiunii Sud-Est
 - 1.1. Crearea Centrelor de Informare și Promovare Turistică
 - 1.2 Optimizarea promovării zonelor turistice
 - 1.3 Valorificarea traseelor turistice
2. Dezvoltarea infrastructurii de agrement
 - 2.1 Înființare, reabilitare, modernizare și amenajare parcuri
 - 2.2 Amenajare baze de agrement
 - 2.3 Amenajare trasee ciclistice
3. Reabilitarea obiectivelor turistice din zonă
 - 3.1 Reabilitare monumente istorice, religioase, culturale
- 4 Dezvoltarea de infrastructuri turistice mari (Hârșova)
 - 4.1 Amenajare porturi turistice
 - 4.2 Amenajare zone turistice

Cadrul Regional Strategic de Referință (Master Plan Regional) 2020 are printre prioritățile de dezvoltare și protejarea și dezvoltarea patrimoniului natural și promovarea politicii de mediu. Acțiunile desfășurate în cadrul acestei priorități cuprind îmbunătățirea managementului deșeurilor menajere și industriale, precum și măsuri de reabilitare având ca scop îmbunătățirea condițiilor zonelor afectate de poluări industriale și de calamități naturale. Mai mult, conservarea, protecția și îmbunătățirea biotopului și peisajului unic al Deltei Dunării constituie o prioritate majoră pentru această regiune.

Unul dintre avantajele competitive de care beneficiază Regiunea Sud Est, în comparație cu celelalte regiuni ale țării, este acela al păstrării și conservării mediului natural, neafectat de prezența și activitățile omului. Astfel, în cadrul rezervațiilor naturale, nu puține sunt speciile de plante și animale rare declarate endemice sau monumente ale naturii.

În plus, conservarea pădurii și a rezervelor de pește în regiune reprezintă o prioritate principală atât timp cât acestea oferă oportunități de dezvoltare economică semnificative prin exploatare rațională (exploatarea în concordanță cu capacitatea de redresare a respectivelor rezerve)⁵⁶.

3.1.3. Documente relevante la nivel județean și local (strategii, planuri de acțiuni etc.)

La nivelul județului Brăila au fost elaborate o serie de documente strategice cu referire și la domeniul turismului.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Brăila 2014-2020 își propune să transforme județul Brăila într-un pilon economic important la nivel regional și național prin valorificarea superioară

⁵⁶ http://www.adrse.ro/Documente/Planificare/Masterplan/Masterplan_10.08.2010.pdf

a resurselor existente: poziționarea geo-strategică, terenurile agricole, patrimoniul natural și antropic și resursa umană.

Unul dintre obiectivele propuse în strategie este dezvoltarea infrastructurii portuare prin integrarea activităților de transport cu cele turistice și de agrement.

Dezvoltarea pescuitului ca activitate comercială își propune să țină cont de resursele piscicole de care dispune fluviul, și va aborda activități conexe precum turismul și agrementul. Tradițiile pescărești, atât cât mai există și mai pot fi salvate, vor fi integrate în activitățile pescărești, inclusiv cu scopul de a crea valoare adăugată produselor locale.

Pescuitul va trebui promovat ca o îndeletnicire tradițională a comunităților locale de pe malul Dunării și va trebui valorificat din punct de vedere turistic și cultural.

Obiectivul strategic 4 “Dezvoltarea identității culturale și turistice a județului Brăila” se va realiza prin măsurile și acțiunile următoare:

Măsura 4.1. Conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului natural și antropic al județului

Acțiuni:

- Dezvoltarea infrastructurii balneare din stațiunea Lacu Sărat;
- Acreditarea stațiunii Lacu Sărat ca stațiune de interes național;
- Conservarea mediului natural al județului Brăila;
- Amenajarea pentru practicarea turismului în Parcul Natural Insula Mică a Brăilei;
- Reabilitarea patrimoniului construit al județului Brăila;
- Amplasarea de indicatoare turistice către principalele obiective turistice din județ;

Măsura 4.3. Dezvoltarea activităților culturale din județul Brăila

Acțiuni:

- Dezvoltarea infrastructurii culturale din județul Brăila;
- Identificarea și descrierea elementelor definitorii ale identității culturale a județului Brăila;
- Stabilirea și promovarea unui program anual de activități culturale;
- Dezvoltarea activităților culturale în mediul rural, cu valențe tradiționale și ocupaționale;
- Participarea activă în competiția pentru desemnarea “Capitalei Culturale Europene 2021”.

Măsura 4.3. Promovarea județului Brăila ca destinație turistică Dunăreană –atracții culturale, naturale și balneare

Acțiuni:

- Identificarea și definirea produselor turistice ale județului Brăila;
- Înființarea unui Centru Național de Informare și Promovare Turistică;
- Campanii multianuale de promovare a destinației turistice Brăila;

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brăila 2014-2020 își propune să transforme orașul Brăila într-o destinație turistică plurivalentă. Una dintre direcțiile de acțiune ale strategiei vizează valorificarea potențialului turistic.

Prin îmbunătățirea infrastructurii zonelor turistice, se urmărește determinarea creșterii calitative, la standarde europene, a ansamblului condițiilor de practicare a turismului, cu impact direct asupra creșterii cererii de turism pentru Brăila, ca destinație turistică plurivalentă, dar și asupra activităților economice locale, din domenii conexe turismului.

Principalele provocări specifice turismului includ, în principal, conservarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale și culturale, reducerea la minimum a utilizării resurselor și a poluării în cadrul destinațiilor turistice, inclusiv producerea de deșeuri, gestionarea schimbării în interesul bunăstării comunității, reducerea caracterului sezonier al cererii, impactul asupra mediului, crearea unui turism accesibil tuturor, fără discriminare, precum și îmbunătățirea calității locurilor de muncă din domeniul turismului.

Alte documente strategice la nivel local sunt:

- Strategia de dezvoltare locală a orașului Ianca 2016-2026;
- Strategia de dezvoltare locală integrată a zonei pescărești a județului Brăila;
- Alte strategii de dezvoltare locale la nivelul comunelor din județul Brăila.

3.1.4. Surse de finanțare (zone urbane și rurale)

Dezvoltarea turismului poate fi susținută cu preponderență din surse de finanțare externă, respectiv prin accesarea de fonduri europene, pe lângă fondurile din bugetele locale.

Pentru perioada de programare 2014-2020 au fost identificate următoarele surse de finanțare pentru dezvoltarea domeniului turism, atât la nivelul zonelor urbane cât și rurale.

Programul Operațional Regional 2014-2020 se adresează atât autorităților locale cât și microîntreprinderilor și IMM-urilor din mediul urban. Prin măsurile 2.1.A și 2.2 microîntreprinderile și IMM-urile din mediul urban (în special) pot accesa fonduri nerambusabile de până la 200.000 de euro și respectiv 1.000.000 de euro pentru realizarea unor construcții noi, modernizarea celor existente și dotarea acestora cu mobilier sau echipamente.

Planurile de Dezvoltare Regională au identificat dezvoltarea turismului ca o prioritate de dezvoltare pe baza potențialului turistic existent în toate regiunile. Acest potențial justifică sprijinirea dezvoltării economice prin turism, materializat în dezvoltarea infrastructurii zonelor turistice, valorificarea patrimoniului natural, istoric și cultural, precum și includerea acestora în circuitul turistic și promovarea lor în scopul atragerii turiștilor.

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

Principalele activități sprijinite prin intermediul acestei priorități de investiție vizează:

- construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii microintreprinderilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale
- crearea/ modernizare/ extinderea incubatoarelor/ acceleratoarelor de afaceri, inclusiv dezvoltarea serviciilor aferente.

Această prioritate prezintă un interes particular pentru IMM-urile din domeniul turismului cu valențe în sectorul balnear, oferind, prin finanțări concrete, posibilitatea și încurajarea creării de incubatoare / acceleratoare de afaceri sau dezvoltării clusterelor deja existente în sectorul balneo-turistic (de ex. incubator / cluster pe sectorul turismului balnear), prin investiții în echipamentele și infrastructura necesară acestor structuri și având ca scop final consolidarea poziției pe piață a IMM-urilor cu activități în sectorul balnear implicate.

Axa prioritară 5: Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural reprezintă o alternativă viabilă pentru stimularea dezvoltării în zonele rurale și cele sărace, a căror economie se bazează exclusiv pe activități agricole sau exploatarea resurselor naturale, furnizând avantaje ambivalente, reprezentate de creșterea locurilor de muncă și a veniturilor, concomitent cu promovarea tradițiilor și patrimoniului cultural și natural.

Activitățile specifice obiectivelor de patrimoniu cultural includ:

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;
- Restaurarea, protecția, conservarea și realizarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare;
- Restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor;
- Dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție);
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv digitizarea acestuia, în cadrul proiectului.

Prin acțiunile finanțate de către axa POR pentru protejarea și conservarea patrimoniului cultural amplasat și în stațiunile balneare sau în imediata lor vecinătate se va contribui la creșterea atractivității lor și la dezvoltarea economică a sectorului balnear cu externalități pozitive certe în ce privește celelalte obiective specifice ale Axei prioritare nr.5 : creșterea calității vieții populației, conservarea identității culturale și dezvoltarea economică locală.

Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului

Principalele acțiuni finanțate în cadrul acestei axe vizează:

- Dezvoltarea infrastructurii pentru turismul balnear (infrastructură rutieră, rețele de captare și transport, parcuri balneare, modernizare și creare baze de trata-ment) ;
- Crearea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente;
- Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;
- Dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice;
- Activități de marketing și promovare turistică ale obiectivului finanțat.

În vederea asigurării concentrării teritoriale, implementarea se va realiza numai în stațiunile turistice definite conform legii HG 852 din 2008, pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, precum și pe teritoriul Deltei Dunării. Investițiile propuse trebuie să facă parte dintr-o strategie de dezvoltare locală, elaborată de autoritatea publică locală în parteneriat cu actorii privați, care să contribuie la valorificarea durabilă a resurselor turistice, precum și la creșterea numărului mediu de salariați în stațiunile turistice.

Este de așteptat ca implementarea acestor măsuri, prin îmbunătățirea infrastructurii zonelor turistice și a serviciilor conexe, să determine creșterea numărului mediu de salariați, dar și creșterea calitativă, la standarde europene, a ansamblului condițiilor de practicare a turismului, cu impact direct asupra creșterii cererii de turism pentru România, ca destinație turistică europeană, dar și asupra creșterii calității vieții și a competitivității regiunilor.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 se adresează atât autorităților publice locale cât și fermierilor, membrilor unei gospodării agricole din mediul rural, dar și microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural, cu activitate sau nou înființate. Ajutorul financiar nerambursabil se acordă pentru activitățile de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agro-turism.

Măsura 6 „Dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor”

Scopul sprijinului acordat prin măsură va stimula mediul de afaceri din rural, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale, precum și la dezvoltarea activităților nonagricole existente; crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban.

Se acordă sprijin în vederea investițiilor pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici existente pentru activități non-agricole în mediul rural .

Sub-măsura 6.4. oferă o oportunitate pentru diversificarea activităților non agricole în zonele rurale, oferind posibilitatea dezvoltării de activități turistice.

Măsura 7 Servicii de bază și reinnoirea satelor în zonele rurale

Sub-măsura 7.6. Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural oferă sprijin financiar pentru protejarea obiectivelor de patrimoniu cultural de interes local, inclusiv așezăminte monahale. Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local.

Srijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor au drept scop stimularea activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale contribuind astfel la atractivitatea zonelor rurale.

În cadrul sub-măsurii, sprijinul va fi acordat investițiilor corporale și necorporale pentru :

- Restaurarea, conservarea și accesibilizarea patrimoniului cultural imobil de interes local (clasa B);
- Restaurarea, conservarea și accesibilizarea așezămintelor monahale;

Programul Operațional Capital Uman are o relevanță crescută pentru dezvoltarea sectorului turism prin obiectivele și măsurile asociate care finanțează programele de educație și formare profesională care să asigure adaptarea competențelor resurselor umane la cererile pieței, creșterea capacității managerilor de a dezvolta competitivitatea propriilor firme prin dezvoltarea abilităților și competențelor propriilor angajați și dezvoltarea sistemului de educație profesională și vocațională care să furnizeze abilitățile menționate. Liniile de finanțare ale acestui program vizează și sectoarele cu potențial competitiv identificate conform SNC și SNCDI, inclusiv turismul. Nevoia de formare profesională rămâne esențială pentru creșterea competitivității acestui sector. Toate obiectivele specifice de mai jos pot astfel, prin finanțarea unor proiecte de formare a personalului de diferite tipuri implicat în sectorul turism, să contribuie la creșterea competitivității acestuia.

Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020 strijină construirea/modernizarea/dotarea structurilor de cazare cu o capacitate de 10 camere (20 locuri), investițiile în acvacultură.

Programul Transnațional Dunăre este un instrument de finanțare a Cooperării Teritoriale Europene (ETC), cunoscut ca Interreg, care oferă un cadru pentru punerea în aplicare a acțiunilor comune și a schimburilor de politici între actorii naționali, regionali și locali din diferite state membre. Programul de cooperare transnațională pentru regiunea Dunării are ca principal obiectiv stimularea inovării și a spiritului antreprenorial, conservarea patrimoniului natural și cultural din regiunea Dunării, îmbunătățirea conectivității și sprijinirea tranziției înspre o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon.

Concentrarea geografică a programului corespunde zonei vizate de strategie și include regiuni din nouă state membre (Austria, Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Ungaria, Germania, România, Slovacia și Slovenia), dar și din trei țări din afara UE (Bosnia-Herțegovina, Serbia și Muntenegru).

Programul transnațional pentru regiunea Dunării se bazează pe patru priorități tematice:

1. O regiune a Dunării inovatoare și responsabilă din punct de vedere social: promovarea inovării, a transferului de cunoștințe și a spiritului antreprenorial
2. O regiune a Dunării ecologică: conservarea și gestionarea patrimoniului natural și cultural din regiunea Dunării

3. O regiune a Dunării mai bine conectată și mai responsabilă din punct de vedere energetic: dezvoltarea unor sisteme de transport sigure și durabile, promovarea eficienței energetice
4. O regiune a Dunării bine guvernată: oferirea de sprijin pentru punerea în aplicare a Strategiei UE pentru regiunea Dunării și îmbunătățirea cadrelor juridice și de politici pentru a aborda provocările societale majore, cum ar fi măsurile privind piața forței de muncă, sistemele de educație, schimbările demografice etc

Programul se adresează autorităților locale/ regionale/ naționale, organismelor de drept public, Grupărilor Europene de Cooperare Teritorială (GECT), organizațiilor internaționale, organismelor private, inclusiv IMM-uri.

Finanțările acordate prin intermediul Grupurilor de Acțiune Locală (GAL)⁵⁷ se adresează autorităților publice și antreprenorilor, cu condiția ca investițiile să fie realizate în localitățile aflate în aria de acoperire a GAL-ului.

În județul Brăila sunt înființate 3 GAL-uri care acoperă următoarele localități:

- Asociația Grupul de Acțiune Locală “Câmpia de Vest a Brăilei”: comunele Cireșu, Galbenu, Gradiștea, Jirlău, Mircea Vodă, Surdila Găiseanca, Surdila Greci, Șuțești, Ulmu, Vișani și orașul Făurei.
- Asociația Grupul de Acțiune Locală Câmpia Brăilei: Bordei Verde, Viziru, Unirea, Zăvoaia;
- Asociația GAL Terasa Brăilei: Traian, Movila Miresii, Gemenele, Tudor Vladimirescu, Romanu, Cazasu;

La acestea se adaugă și GAL-urile înființate în alte județe, dar care acoperă parțial și localități din județul Brăila:

- Asociația “Ecolul Câmpiei Buzăului”: Ciocile;
- Asociația GAL Crivatul de Sud-Est (Buzău): Racoviță;
- Asociația Grup de Acțiune Locală Lunca Joasă a Siretului (Galați): Siliștea, Tudor Vladimirescu;
- Grupul de Acțiune Locală “Ialomița Centrală Balaciu - Căzănești - Reviga” (Ialomița): Roșiori;
- Parteneriat GAL Danubius Ialomița-Brăila: Bărăganul, Berteștii de Jos, Frecăței, Gropeni, Mărașu, Stăncuța, Tichilești, Tufești, Victoria;
- Asociația Grupul de Acțiune Locală Vrancea Sud-Est: Măxineni, Salcia Tudor, Scorțaru Nou;

Programul de Comerț și Servicii este un program multianual de încurajare și de stimulare a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, implementat de către Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (MMACA), prin Direcția de Antreprenoriat și Programe pentru

⁵⁷ <http://www.madr.ro/axa-leader/leader-2014-2020.html>

IMM (DAPIMM) și Agențiile pentru IMM, Atragere de Investiții și Promovarea Exportului (AIMMAIPE), în conformitate cu prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 23/2017 privind înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat.

Obiectivul principal al schemei de minimis îl constituie sprijinirea operatorilor economici, societăți și societăți cooperative, prin facilitarea accesului la finanțare, în scopul îmbunătățirii performanțelor economice și tehnice ale acestora.

Programul Start-Up Nation este un program de încurajare și de stimulare a înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, implementat de către Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat (MMACA) prin intermediul Agențiilor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Atragere de Investiții și Promovare a Exportului (AIMMAIPE).

Obiectivul principal al schemei de minimis îl constituie stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea performanțelor economice ale acestora, cu prioritate în zonele geografice mai puțin dezvoltate economic, în care densitatea IMM-urilor este redusă comparativ cu media europeană, crearea de noi locuri de muncă, inserția pe piața muncii a persoanelor defavorizate, șomerilor și absolvenților.

3.2. ORGANIZAREA TURISMULUI LA NIVEL JUDEȚEAN ȘI LOCAL

3.2.1. Autorități publice

Consiliul Județean

Ordonanța nr. 58 din 1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România stabilește următoarele obligații în domeniul turismului pentru consiliile județene și consiliul municipiului București:

- Inventarierea principalelor resurse turistice;
- Administrarea registrelor locale ale patrimoniului turistic;
- Redactarea propunerilor de dezvoltare, care reprezintă baza programului anual de dezvoltare turistică;
- Participarea la omologarea traseelor turistice și a pârtiilor de schi;
- Contribuția la creșterea calității produselor turistice;
- Supravegherea activității de turism, astfel încât operatorii să aibă acces la resursele turistice.

Autoritatea Națională pentru Turism este organizată și funcționează în 12 birouri regionale care acoperă un număr de județe, și are următoarele responsabilități:

- Implementarea politicilor și strategiilor naționale de turism;
- Aplicarea strategiilor pentru infrastructura turistică;
- Promovarea României ca destinație turistică pe plan intern și internațional;
- Protecția patrimoniului turistic;
- Autorizarea și clasificarea furnizorilor de servicii turistice și a unităților de cazare;
- Controlul calității tuturor serviciilor turistice;
- Aprobarea propunerilor de urbanism pentru zonele și stațiunile turistice și a construcțiilor cu destinație turistică;
- Coordonarea programelor internaționale de asistență tehnică pentru turism.

Agențiile de Dezvoltare Regională funcționează pe baza legislației privind dezvoltarea regională și au statutul de „fundații”. Fiecare din acestea are un Consiliu de Administrație din care fac parte reprezentanți ai administrațiilor locale. Acestea primesc finanțare din partea conducerii centrale, a administrațiilor locale și din Fondurile Structurale. Fiecare are un Director executiv numit de către Consiliul său de Administrație. Agențiile de Dezvoltare reprezintă organisme de bază în utilizarea Fondurilor Structurale UE.

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud-Est a fost creată cu scopul de a contribui la facilitarea absorbției fondurilor de tip structural la nivelul celor șase județe componente ale Regiunii (**Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea**), atât prin activitatea de promovare a identității

regionale cât și prin administrarea programelor europene care fac parte din strategia de post-aderare elaborată de Uniunea Europeană⁵⁸.

Autoritățile publice locale funcționează în baza Legii nr.215/2001 și adoptă măsuri pentru dezvoltarea turismului în zonele respective.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Dunărea Brăila s-a constituit în baza și cu respectarea cerințelor Hotărârii Guvernului nr.855/2008 pentru aprobarea actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordonanței Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Dunărea Brăila este persoană juridică de drept privat, cu statut de utilitate publică.

Asociația are ca obiective obținerea de fonduri europene destinate investițiilor pe sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, în prezent fiind în implementare un proiect regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Brăila în perioada 2014 – 2020, finanțat prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM).

3.2.2. Organizații private

Agențiile de turism sunt definite ca fiind unitățile specializate ale unui operator economic, deținător al unei licențe de turism valabile, emise în condițiile legii, care poate desfășura următoarele activități:

a) activitate de organizare: activitatea prin care agenția combină și vinde sau oferă spre vânzare pachete fie direct, fie prin intermediul unui alt comerciant sau împreună cu un alt comerciant, sau activitatea comerciantului care transmite datele călătorului unui alt comerciant în conformitate cu prevederile legale. Agenția de turism care desfășoară activitatea de organizare este denumită agenție de turism organizatoare;

b) activitate de intermediere: activitatea prin care agenția, alta decât agenția organizatoare, vinde sau oferă spre vânzare, în calitate de intermediar, pachete combinate de către o agenție de turism organizatoare. Agenția de turism care desfășoară activitatea de intermediere este denumită agenție de turism intermediară.

În ceea ce privește agențiile de turism licențiate din județul Brăila, conform datelor furnizate de Ministerul Turismului, sunt înregistrate 22 de societăți care își desfășoară activitatea în domeniul turismului.

Centrele Naționale de Informare și Promovare Turistică sunt servicii specializate care funcționează în subordinea consiliilor locale și județene, după caz, și în colaborare cu Ministerul

⁵⁸ <http://www.adrse.ro/Agentia/Agentia.aspx>

Turismului.

Atribuțiile centrelor naționale de informare și promovare turistică sunt următoarele:

- a) informarea generală asupra ofertei turistice și a atracțiilor turistice locale, regionale sau naționale;
- b) punerea la dispoziția turiștilor de materiale de promovare locale, regionale sau naționale;
- c) informarea privind oferta locală de cazare, ca serviciu cu titlu gratuit;
- d) informare cu privire la posibilitățile de rezervare a билетelor de transport, precum și cu privire la ghizi turistici locali, naționali și specializați;
- e) organizarea de manifestări expoziționale de turism pe plan local și regional și de activități generale de marketing intern și extern cu rol în creșterea circulației turistice locale și regionale;
- f) consilierea cu privire la alegerea diverselor produse turistice locale, regionale și naționale, ca serviciu cu titlu gratuit;
- g) cooperarea cu instituțiile locale și regionale pe probleme de turism (autorități ale administrației publice locale, camere de comerț, Agenția pentru Dezvoltare Regională etc.);
- h) cooperarea cu autoritatea publică centrală pentru turism și furnizarea, la cererea acesteia, de date statistice referitoare la circulația turistică locală și regională, de date referitoare la evenimente cu rol în creșterea circulației turistice care se realizează pe plan local și regional, precum și furnizarea altor informații referitoare la activitățile turistice și oferta turistică pe plan local și regional;
- i) efectuarea de activități de cercetare de piață pe plan local și regional, de analiză, planificare, structurare și elaborare de propuneri de dezvoltare turistică locală și regională și marketing turistic, în colaborare cu autorități ale administrației publice locale și cu autoritatea publică centrală pentru turism;
- j) oferirea de informații cu privire la autoritățile competente în soluționarea reclamațiilor care se înregistrează pe plan local cu privire la calitatea serviciilor turistice.

Centrele naționale de informare și promovare turistică pot comercializa produse și servicii de tipul: bilete la evenimente culturale și sportive, materiale informaționale (hărți, planuri ale localităților, ghiduri turistice, cărți, casete video, CD-uri, DVD-uri, postere, ilustrate, broșuri ale orașelor), suveniruri (stegulețe, eșarfe, șaluri, tricouri, umbrele, insigne, obiecte din ceramică, produse artizanale și altele asemenea).

În municipiul Brăila este înființat și funcționează Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Brăila.

Alte organizații private implicate în dezvoltarea turismului sunt: ONG-uri, ghizi locali, asociații profesionale ș.a.

CAPITOLUL IV. EVALUAREA ATRACTIVITĂȚII DESTINAȚIEI TURISTICE JUDEȚUL BRĂILA

4.1. Atractivitatea județului Brăila la nivel național și internațional

Atractivitatea turistică este definită ca fiind o măsură cantitativă care împuternicește o destinație pentru a aduce turiști (Jafari, 2000). În consecință, diversitatea atracțiilor turistice existente la nivelul unei destinații contribuie la diferențierea dintre acestea, stabilind care pot fi eligibile.

Atractivitatea turistică se bazează foarte mult pe impactul pe care destinația turistică îl are asupra turistului, implicit pe mulțumirea sa (Formica, 2000). Succesul unei destinații turistice este determinat de modul în care aceasta reușește să garanteze și în același timp să asigure vizitatorilor, prin întreaga sa ofertă, o experiență al cărei grad de mulțumire să depășească alte destinații alternative.

Cunoașterea resurselor proprii care pot fi folosite în scopuri turistice și măsura în care acestea pot fi folosite, reprezintă un element important pentru diferitele categorii de activități turistice.

4.1.1. Evaluarea potențialului natural din județul Brăila

Deși fondul turistic natural reunește o gamă largă și variată de componente acesta nu reușește să genereze un aport economic sau structuri turistice specifice. În cadrul potențialului natural se distinge rețeaua hidrografică care este reprezentată prin o mare densitate de iazuri și lacuri de acumulare care creează condițiile optime pentru promovarea turismului piscicol, de agrement sau de sfârșit de săptămână. În județul Brăila relieful este reprezentat, în proporție de 58%, de o câmpie tabulară, de tip bărăgan, subunitate a Câmpiei Române. Restul de 42% din teritoriul județului este ocupat de luncile Dunării, Siretului, Buzăului și Călmățuiului, care constituie unități distincte în cadrul câmpiei.

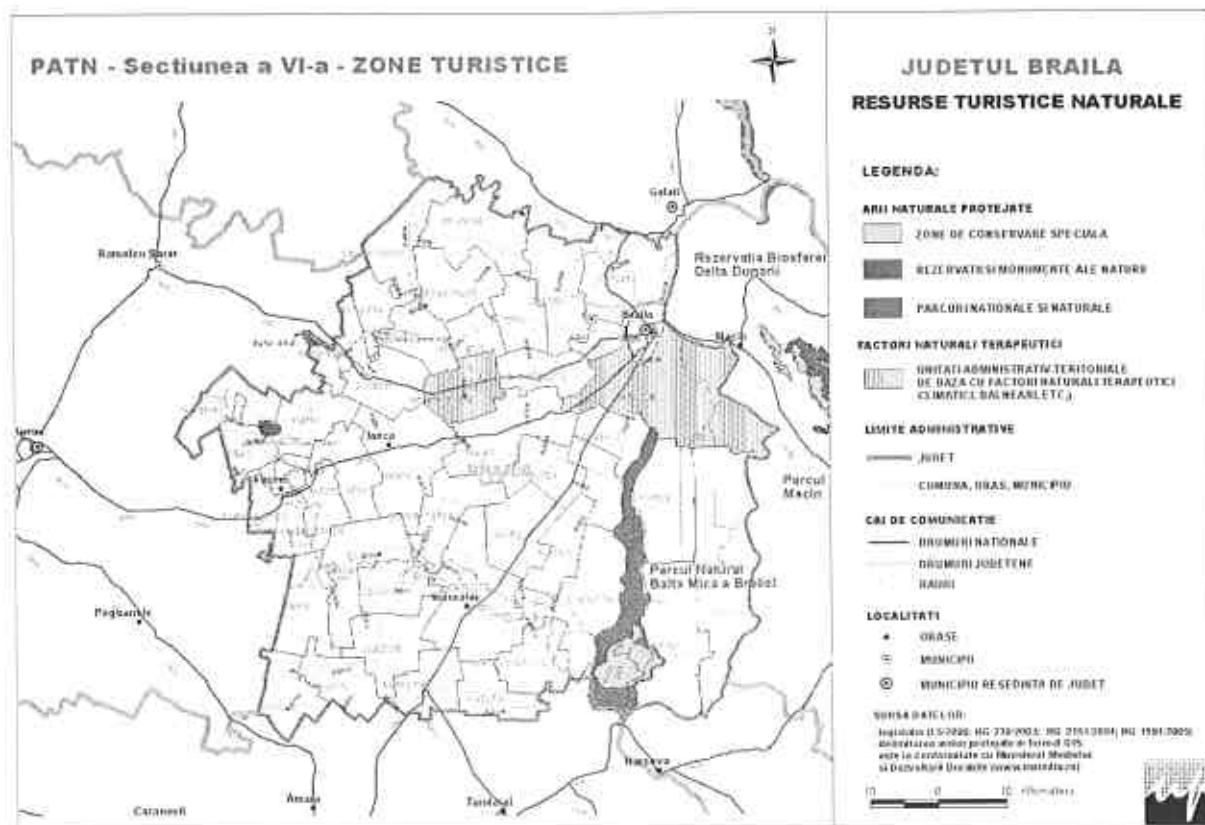
În ciuda faptului că este dominat de câmpie, relieful Județului Brăila este divers și interesant. Peste întinsa Câmpie a Bărăganului numeroase forme se constituie în unități de micro-relief: mici movile, adâncituri care păstrează apa, dune de nisip, largi confluente ale râurilor, meandre, ostroave, grinduri. Ele conferă acestor ținuturi unicitate și un farmec aparte, cu reale valențe turistice.

Fluviul Dunărea și râurile care străbat teritoriul județului au cea mai mare importanță în desfășurarea reliefului. În primul rând Dunărea, întrucât valea fluviului impune, în teritoriu, două unități deosebite: câmpia în partea vestică și Balta Brăilei, în partea de est; apoi râurile, pentru că ele delimitează subunitățile în cadrul câmpiei și pentru că în lungul lor se formează lunci.

Teritoriul situat la vest de Dunăre, reprezintă cea mai mare parte din întinderea județului. Pe această suprafață, relieful de câmpie este, în general, neted, întrerupt de movile, văi și lacuri. Râurile care delimitează această zonă sunt Siretul, Buzăul și Călmățuiul.

Județul Brăila, deși nu se află într-un perimetru de maximă importanță turistică, oferă multiple posibilități pentru dezvoltarea unor parteneriate active datorită, în parte resurselor naturale: deschiderea la fluviul Dunărea și prezența unei salbe de lacuri, multe dintre ele bogate în săruri ușor solubile, cu calități terapeutice, fapt pentru care unele din ele servesc la tratarea unor boli (Lacu Sărat, lanca, Măxineni, Căineni etc).

Figura 4.1. Potențialul turistic natural al județului Brăila

Sursa: www.portal-braila.ro

Din informațiile prezentate în figura nr.4.1 se observă că arterele hidrografice principale - Cremenea, Măcin și Vâlcu - pot fi folosite pentru excursii cu vaporul. La acestea se mai adaugă și ostroavele de pe brațul Cremenea cu un frumos peisaj natural - păduri de sălcii, canale, lacuri mici - care ar atrage mulți vizitatori. Aceste zone marginale, împreună cu ostroavele de pe arterele navigabile pot fi folosite în scopuri turistice de agrement.

Zonele din jurul lacurilor Blasova și Japșa Plopiilor, precum și privalul Filipoiu pot reprezenta atracții turistice pentru agrement și recreere. Lacurile sărate, salmastre și cele cu apă dulce sunt cele mai importante obiective care pot fi antrenate în circuitul turistic balnear. În acest sens, Lacu Sărat-Brăila, Căineni, Movila-Miresii, Lacu Sărat-Batogu, Bentu-Batogu și Tătaru sunt obiectivele care prezintă importanță turistică balneară.

Obiective valoroase pentru dezvoltarea turismului sunt și resursele piscicole, existente pe cele două brațe ale Dunării, la Blasova, lanca, Jirlău, Dudești și Măxineni.

O atracție deosebită, atât pe plan național, dar mai ales internațional, o constituie vânătoarea. În județul Brăila există câteva zone cu condiții bune și chiar foarte bune pentru vânătoare: Vădeni, Lunca Siretului, Blasova, Insula Mică, Vișoara și Camnița.

Alte atracții turistice sunt plajele care se pot amenaja în Brăila (pe malul stâng al Dunării), Corotîșca, Blasova, lanca, sau Căineni.

Evaluarea atractivității potențialului turistic natural al județului Brăila, realizată de către Institutul de Geografie al Academiei Române, a indicat că majoritatea unităților administrativ teritoriale, (19 localități din 44), au un scor cuprins între 2,5 și 3 (din punctajul maxim de 10), 17 localități au un scor cuprins între 1 și 2, iar 5 localități au un scor de 3,5. Doar două localități (Brăila și Vișani) au scorul de 4 puncte, și doar 1 localitate (Jirlău) are 4,5 puncte din totalul de 10.

Evaluarea ariilor naturale protejate a arătat că Parcul Natural Balta Brăilei (Brăila, Chiscani, Tichilești, Gropeni, Tufești, Stăncuța, Berteștii de Jos) are cel mai mare scor (5 puncte din 10), urmat de Lacul Jirlău-Vișani (Jirlău, Vișani, Galbenu) cu 3 puncte și Pădurea Camnița cu 2 puncte (localitate Șutești).

Nu în ultimul rând, menționăm și scorurile obținute în evaluarea factorilor naturali terapeutici din localitățile Lacu Sărat (Chiscani) cu 3 puncte și Movila-Miresii (1 punct).

Din păcate, nivelul de echipare cu infrastructuri de turism este relativ scăzut ținându-se cont de potențialul natural al județului Brăila.

Unitățile cu funcțiuni de cazare clasificate sunt concentrate în zona urbană, în municipiul Brăila (28 unități), lanca (4 unități) și Însurăței (1 unitate).

În mediul rural, cele mai multe unități de cazare sunt în comuna Chiscani (11 unități), din care în satul Lacu Sărat (8 unități) și în satul Vărsătura (3 unități). Alte comune unde există unități de cazare sunt: comuna Cazasu (3 unități), comuna Berteștii de Jos (1 unitate), comuna Mărașu (1 unitate), comuna Tichilești (2 unități), comuna Vădeni (2 unități), comuna Viziru (1 unitate).

Din punct de vedere al atractivității județului Brăila comparativ cu alte județe din România, conform documentelor de programare existente la nivel național⁵⁹, statisticile arată că județele cu potențial balneo-turistic renumite și frecventate de turiști sunt: Mureș (Sovata, Ocna Mureș), Suceava (Cacica), Harghita (Praid), Sibiu (Ocna Sibiului), Vâlcea (Ocnele Mari), Maramureș (Ocna Șugatag).

Lacu Sărat se află nominalizat ca fiind unul dintre lacurile din România care prezintă un interes terapeutic deosebit de important. Conform proprietăților terapeutice, cele mai importante din

⁵⁹ Master Plan pentru Dezvoltarea Turismului balnear în România

punct de vedere al eficacității și numărului de afecțiuni tratate sunt: Techirghiol, Amara, **Lacul Sărat**, Balta Albă, Ursu și complexul de lacuri de la Ocna Sibiului.

La nivelul regiunii Sud - Est, județul Brăila concurează cu stațiunile balneare ca Techirghiol și Mangalia, dar și cu litoralul, unde fluxul de turiști este în continuă creștere.

La nivel național, concurența din punct de vedere al stațiunilor balneare este serioasă și județul Brăila trebuie să identifice modalități de atragere a turiștilor. În România sunt 43 de stațiuni turistice de interes național și 57 stațiuni turistice de interes local, pe listă aflându-se și Lacul Sărat.

I. Stațiuni turistice de interes național:

1. Amara - județul Ialomița
2. Azuga - județul Prahova
3. Bușteni - județul Prahova
4. Buziaș - județul Timiș
5. Băile Govora - județul Vâlcea
6. Băile Felix - județul Bihor
7. Băile Herculane - județul Caraș-Severin
8. Băile Olănești - județul Vâlcea
9. Băile Tușnad - județul Harghita
10. Borsec - județul Harghita
11. Câmpulung Moldovenesc - județul Suceava
12. Cap Aurora - județul Constanța
13. Călimănești-Căciulata - județul Vâlcea
14. Costinești - județul Constanța
15. Covasna - județul Covasna
16. Eforie Nord - județul Constanța
17. Eforie Sud - județul Constanța
18. Geoagiu-Băi - județul Hunedoara
19. Gura Humorului - județul Suceava
20. Jupiter - județul Constanța
21. Mamaia - județul Constanța
22. Mangalia - județul Constanța
23. Moneasa - județul Arad
24. Neptun-Olimp - județul Constanța
25. Poiana Brașov - județul Brașov
26. Predeal - județul Brașov
27. Pucioasa - județul Dâmbovița
28. Râșnov - județul Brașov
29. Slănic - județul Prahova
30. Saturn - județul Constanța

31. Sinaia - județul Prahova
32. Sângeorz-Băi - județul Bistrița-Năsăud
33. Slănic-Moldova - județul Bacău
34. Sovata - județul Mureș
35. Sucevița - județul Suceava
36. Târgu Ocna - județul Bacău
37. Târgu-Neamț - județul Neamț
38. Techirghiol - județul Constanța
39. Vatra Dornei - județul Suceava
40. Venus - județul Constanța
41. Voineasa - județul Vâlcea
42. Zona Parâng-Petroșani - județul Hunedoara
43. Zona turistică a municipiului Piatra-Neamț - județul Neamț

II. Stațiuni turistice de interes local:

1. 1 Mai - județul Bihor
2. Albac - județul Alba
3. Albeștii de Muscel (Bughea de Sus) - județul Argeș
4. Arieșeni - județul Alba
5. Balványos - județul Covasna
6. Baia de Fier - județul Gorj
7. Bazna - județul Sibiu
8. Bălțătești - județul Neamț
9. Băile Homorod - județul Harghita
10. Băile Turda - județul Cluj
11. Băile Băița - județul Cluj
12. Boghiș - județul Sălaj
13. Borșa - județul Maramureș
14. Bran - județul Brașov
15. Breaza - județul Prahova
16. Călacea - județul Timiș
17. Cheia - județul Prahova
18. Colibița - județul Bistrița-Năsăud
19. Crivaia - județul Caraș-Severin
20. Durău - județul Neamț
21. Harghita-Băi - județul Harghita
22. Horezu - județul Vâlcea
23. Izvoru Mureșului - județul Harghita
24. Lacu Roșu - județul Harghita
25. **Lacu Sărat - județul Brăila**
26. Lipova - județul Arad
27. Moieciu - județul Brașov

28. Moisei - județul Maramureș
29. Negrești-Oaș - județul Satu Mare
30. Ocna Sibiului - județul Sibiu
31. Ocna Șugatag - județul Maramureș
32. Păltiniș - județul Sibiu
33. Pârâul Rece - județul Brașov
34. Pojorâta - județul Suceava
35. Praid - județul Harghita
36. Săcelu - județul Gorj
37. Sărata Monteoru - județul Buzău
38. Secu - județul Caraș-Severin
39. Semenic - județul Caraș-Severin
40. Snagov - județul Ilfov
41. Sângeorgiu de Mureș - județul Mureș
42. Stâna de Vale - județul Bihor
43. Straja - județul Hunedoara
44. Soveja - județul Vrancea
45. Tășnad - județul Satu Mare
46. Timișu de Sus - județul Brașov
47. Tinca - județul Bihor
48. Trei Ape - județul Caraș-Severin
49. Vălenii de Munte - județul Prahova
50. Vața de Jos - județul Hunedoara
51. Vișeu de Sus - județul Maramureș
52. Zona Băile Banffy (Municipiul Toplița) - județul Harghita
53. Zona Băile Ocna Dej (Municipiul Dej) - județul Cluj
54. Zona Fântânele - județul Cluj
55. Zona Moinești-Băi (Municipiul Moinești) - județul Bacău
56. Zona Muntele Băișorii - județul Cluj
57. Zona Șuilor-Baia Sprie - județul Maramureș

Se conturează tot mai mult în zilele noastre, pentru vegetația forestieră, funcția turistică de atractivitate, deoarece arealul silvic se constituie ca o oază de liniște lipsită de poluare și care devine o destinație predilectă pentru cei ce evadează mai ales din mediul urban. Acesta este și cazul rezervațiilor forestiere și faunistice din județ, care ar putea susține activitățile de profil turistic în condițiile în care ar fi amenajate corespunzător.

În Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului național al României 2007-2026, Balta Mică a Brăilei este menționată printre atracțiile turistice naturale ale țării, fiind propuse activitățile cu potențial de dezvoltare: ciclism, sporturi nautice, turism științific, turism ecvestru, bird-watching.

4.1.2. Evaluarea potențialului antropoc din județul Brăila

Resursele antropice, cele care decurg din patrimoniul cultural și activitățile asociate, prezintă o puternică concentrare spațială în mediul urban din municipiul Brăila. Se evidențiază o clasificare a resurselor antropice, care pot constitui premise de dezvoltare a turismului: case memoriale, spații cu etnografie și tradiții, localități cu mănăstiri și biserici de importanță culturală și muzee.

Municipiul Brăila, cel mai vechi și mai mare centru urban al județului, se remarcă printr-o serie de obiective turistice de mare valoare cum sunt: Teatrul "Maria Filotti", Teatrul de păpuși, Muzeul de istorie cu numeroase obiecte și documente privind evoluția orașului și a împrejurimilor, macheta cetății Brăilei, copia planului de urbanism întocmit în perioada 1831-1835, Muzeul de Artă, cu o bogată colecție de pictură, sculptură și grafică a unor maeștri români, monumente de arhitectură, rețeaua de hrube și fragmentele din zidul Cetății Brăila, Muzeul de Științe ale Naturii, parcuri și alte obiective turistice importante.

Studiile de specialitate realizate anterior au evidențiat șapte areale cu perspective de dezvoltare a turismului la nivelul județului Brăila:

1. arealul turistic "Brăila-Balta Brăilei" cuprinzând municipiul Brăila, Baldovinești, Stațiunea Lacu Sărat, Corotășca, Blasova, Zăton, Insula Mică a Brăilei, Gropeni;
2. arealul turistic "Câineni-Jirlău" cu zona lacurilor cu același nume;
3. arealul turistic "Ianca-Movila-Miresii" incluzând lacurile Movila Miresii, Ianca, Plopu, Lutu-Alb;
4. arealul turistic "Valea Siretului" cuprinzând Lunca Siretului, Măxineni, Vădeni;
5. arealul turistic "Batogu" cu zona lacurilor Vultureni și Lacu Sărat-Batogu;
6. arealul "Colțea-Dudești" – cuprinde zona pădurilor Colțea și Tătaru;
7. arealul "Însurăței" incluzând sursele de ape termale și pădurea Vișoara.

Asociația Română de Balneologie realizează anual evaluarea stațiunilor balneare din țara noastră, clasamentul fiind prezentat în cadrul Congresului Național de Balneologie. Scopul declarat al evaluării este în primul rând de a identifica potențialul de dezvoltare, de a puncta elementele pozitive, de a impulsiona cercetarea științifică în stațiuni balneare, de a ajuta la valorificarea potențialului balnear și de a căuta mijloace pentru promovarea factorilor naturali terapeutici și a stațiunilor balneare. În evaluare au fost utilizate 10 criterii, pentru care este stabilit un coeficient valoric în intervalul 1-10:

- C1. Accesibilitate, infrastructură, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autorităților locale;
- C2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune;
- C3. Promovare externă a stațiunii;
- C4. Promovarea internă a stațiunii;
- C5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneo - climatologie;
- C6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare;

C7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

C8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare;

C9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune;

C10. Premii științifice, medalii, mențiuni ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare.

Pe baza acestui clasament, stațiunea emblematică a județului Brăila, Lacu Sărat, ocupă penultimul loc (locul 29 dintr-un total de 30), deși proprietățile curative ale lacului le întrec pe cele ale lacurilor din stațiunea Techirghiol, aflată pe primul loc în acest top.

Tabelul 4.2- Topul stațiunilor balneare românești în 2017

Nr.	Stațiunea balneară	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	Total
1	Techirghiol	7	7	7	7	7	7	4	4	8	7	65
2	Băile Tușnad	6	6	6	6	6	6	6	6	7	5	60
3	Băile Govora	6	4	5	5	5	5	6	6	8	5	55
4	Călimănești - Căciulata	5	4	6	6	6	5	5	6	6	5	54
5	Covasna	5	5	6	6	6	6	6	5	4	4	53
6	Băile Felix	6	6	6	6	6	6	6	7	1	2	52
7	Sovata	6	4	6	6	6	6	6	6	2	3	51
8	Turda	6	4	4	5	5	5	5	5	6	5	50
9	Sângeorz Băi	5	2	4	4	4	4	3	4	8	3	41
10	Borsec	5	3	4	4	4	3	3	3	8	3	40
11	Băile Olănești	5	4	4	4	4	4	5	5	2	2	39
12	Ocna Sibiului	5	3	4	5	4	3	3	3	3	2	35
13	Geoagiu Băi	5	3	3	3	4	4	4	3	3	2	34
14	Mangalia	5	4	3	3	3	3	4	4	2	2	33
15	Pucioasa	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	32
16	Buziaș	5	3	3	3	3	3	3	3	3	2	31
17	Băile Herculane	4	3	3	3	3	3	3	3	2	3	30
18	Slănic Moldova	3	4	3	3	3	3	3	3	1	3	29
19	Amara	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	28
20	Slănic Prahova	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	28
21	Vatra Dornei	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	27
22	Praid	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3	26
23	Sângeorgiu de Mureș	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	25
24	Eforie Nord	3	3	2	2	2	2	2	2	3	3	24
25	Bazna	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	23
26	Sărata Monteoru	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	22
27	Băltătești	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	21
28	Moneasa	3	2	2	2	2	2	2	2	1	2	20

29	Lacu Sărat	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	19
30	Ocna Șugatag	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	18

Sursa: Asociația Română de Balneologie, 2018

Simpla existență a unui patrimoniu cultural variat nu este suficientă pentru a dezvolta un sector turistic puternic și competitiv pe plan județean. O serie de măsuri trebuie luate pentru a fi valorificate aceste obiective și a deveni adevărate atracții turistice, fiind etapa incipientă a valorizării lor.

Analiza asupra atractivității turistice din județul Brăila a evidențiat existența unor resurse turistice, naturale și antropice, care pot constitui premisa dezvoltării fenomenului turistic. O oportunitate pentru valorificarea și valorizarea resurselor cu valențe turistice este constituită de dezvoltarea unor trasee/circuite turistice specializate care conturează formele de turism ce pot fi practicate.

Baza tehnico-materială este slab dezvoltată, unitățile de cazare concentrându-se în proximitatea ariilor municipale ale arealului de studiu (Brăila și lanca) și ale stațiunii Lacu Sărat, în detrimentul altor zone care dispun de resurse turistice semnificative. Astfel, se poate observa o polarizare a zonelor urbane atât din punct de vedere al infrastructurii turistice, cât și a sosirilor, ceea ce diminuează posibilitatea spațiilor rurale cu obiective turistice să se impună din punct de vedere al atractivității turistice.

În ceea ce privește distribuția înnoptărilor turiștilor români comparativ cu cei străini, ponderea străinilor în total înnoptări este chiar mai mică decât în cazul sosirilor, situație care se traduce atât prin lipsa de atractivitate a unor produse balneare cât și în preferința străinilor pentru sejururile scurte. Turiștii străini în general, nu caută produsul balnear în stațiuni, vizitându-le fie pentru patrimoniul lor istoric și cultural, fie datorita funcției stațiunilor ca punct de plecare pentru vizitarea unor atracții aflate în afara lor (deseori atracții naturale ca Munții Măcinului, în cazul județului Brăila) sau ca puncte de înnoptare pentru cei care întreprind tururi în România.

La nivel național, județele cu cea mai mare concentrație de monumente istorice sunt: Argeș, Mureș, Sibiu, Cluj, Brașov, Prahova, Covasna, Dâmbovița, Constanța, Hunedoara și municipiul București. Acest lucru indică faptul că regiunile centrale și litoralul Mării Negre sunt cele mai importante din perspectiva patrimoniului cultural.

Muzeele reprezintă o componentă semnificativă a punctelor de atracție frecventate de către vizitatori. Există 28 de muzee identificate în mod oficial ca fiind de importanță națională, și alte 14 de importanță regională și 41 de importanță județeană. Jumătate din muzeele naționale se află în capitală.

Deși prezintă colecții și piese de muzeu fascinante, cu puține excepții, majoritatea muzeelor au expozate și tehnici de interpretare și de expunere învechite. În general, acestea nu folosesc expozate și tehnici de prezentare moderne pentru a putea oferi vizitatorilor o experiență plăcută

și pentru a-i educa. Un alt aspect negativ este acela că nu există muzee cu cafenele sau restaurante.

Bogăția și unicitatea clădirilor religioase din România a fost recunoscută de UNESCO prin includerea în Patrimoniul mondial a 7 biserici din Moldova, 7 biserici fortificate din Transilvania, 8 biserici din lemn din Maramureș, precum și a Mănăstirii Horezu.

În afară de vizitele în scop de pelerinaj sau rugăciune, majoritatea vizitelor turiștilor la obiective turistice sunt, cel mai adesea, orientate către clădiri religioase. Acestea formează „coloana vertebrală” a atracțiilor turistice din țară și din județul Brăila.